

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som gäller en omorganisering av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som gäller en omorganisering av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen (RP 207/2022 rd): Ärendet har remitterats till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet, förvaltningsutskottet och ekonomiutskottet för utlåtande.

Utlåtanden

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 90/2022 rd
- förvaltningsutskottet FvUU 36/2022 rd
- ekonomiutskottet EkUU 61/2022 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringsråd Jan Hjelt, arbets- och näringsministeriet
- regeringsråd Timo Meling, arbets- och näringsministeriet
- äldre regeringssekreterare Kirsi Hyttinen, arbets- och näringsministeriet
- regeringssekreterare Meri Pensamo, arbets- och näringsministeriet
- regeringssekreterare Emmi Äijälä, arbets- och näringsministeriet
- lagstiftningsråd Lauri Koskentausta, justitieministeriet
- regeringsråd, enhetschef Minna-Marja Jokinen, finansministeriet
- budgetråd Taina Eckstein, finansministeriet
- finansexpert Unna Heimberg, finansministeriet
- specialsakkunnig Simo Mentula, finansministeriet
- specialsakkunnig Janne Savolainen, undervisnings- och kulturministeriet
- regeringssekreterare Eeva Vartio, social- och hälsovårdsministeriet
- specialsakkunnig Jaana Heinonen, social- och hälsovårdsministeriet
- specialsakkunnig Markku Heinäsenaho, social- och hälsovårdsministeriet
- äldre justitiekanslerssekreterare Irma Tolmunen, Justitiekanslersämbetet
- utvecklingsdirektör för lagstiftningsfrågor Marjukka Turunen, Folkpensionsanstalten
- avdelningschef Linnéa Johansson, Ålands landskapsregering

Betänkande AjUB 26/2022 rd

- lagberedningschef Hans Selander, Ålands landskapsregering
- chefsjurist Marjaana Sauvola-Lukkari, Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland
- överdirektör Timo Saari, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Österbotten
- enhetschef Raisa Erma, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
- chef för enheten för sysselsättning och integration Jarkko Tonttila, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
- strategidirektör Jouko Nieminen, UF-centret
- specialsakkunnig Mikko Mähönen, Servicecentret för kontinuerligt lärande och sysselsättning
- utvecklingsexpert Mikko Nissinen, Norra Karelens arbets- och näringsbyrå
- jurist, ledningsstöd Tuomas Kallio, Nylands arbets- och näringsbyrå
- branschdirektör Leena Mämmi-Laukka, Norra Österbottens välfärdsområde
- direktör för välfärdsområdet Kirsi Varhila, Satakunta välfärdsområde
- direktör Tiina Kirmanen, Södra Karelens social- och hälsovårdsdistrikt
- ledande expert Ville Salo, Helsingfors stad
- sysselsättningschef Riitta Hakala, Kemi stad
- sysselsättningsexpert Juha Heinonen, Kuhmo stad
- chef för sysselsättningstjänster Taisto Tuominen, Lahtis stad
- sysselsättningsexpert, Västra Nylands TYP-direktör Seija Soininen, Lojo stad
- chef för sysselsättningstjänster Susanna Taipale-Vuorinen, Vanda stad
- sysselsättningsdirektör Regina Saari, Tammerfors stad
- välfärdschef Virve Flinkkilä, Vasa stad
- kommundirektör Outi Mäkelä, Nurmijärvi kommun
- servicechef Tarleena Rantanen, det rikstäckande nätverket för sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen
- utvecklingskoordinator Hanna Karhu, Navigatorn Helsingfors
- utvecklingschef Erja Lindberg, Finlands Kommunförbund
- utvecklingschef Mikko Mehtonen, Finlands Kommunförbund
- sysselsättnings- och socialpolitisk expert Patrik Tötterman, Kommun- och välfärdsområdesarbetsgivarna KT
- utbildnings- och arbetskraftspolitisk expert Mikko Laakkonen, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- ekonomisk expert Heikki Taulu, Akava ry
- ledande expert Vesa Rantahalvari, Finlands näringsliv rf
- huvudförtroendeman Kari Reponen, Fackförbundet Pro rf
- verkställande direktör Merru Tuliara, Henkilöstöpalveluyritysten Liitto ry
- expert Reetta Pietikäinen, Into - etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry
- förhandlingschef Minna Salminen, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf
- specialsakkunnig Päivi Kiiskinen, SOSTE Finlands social och hälsa rf
- verksamhetsledare Jukka Haapakoski, Työttömien Keskusjärjestö ry
- verksamhetsledare Aki Villman, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf
- expert Robert Arnkil.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Migrationsverket
- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Sydöstra Finland

Betänkande AjUB 26/2022 rd

- Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland
- Närpes stad
- STTK rf
- Företagarna i Finland rf
- Arbetsgivarna för servicebranscherna PALTA rf
- Finlands teaterregissörer och dramaturger rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om ordnande av arbetskraftsservice och en lag om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen. Enligt förslaget upphävs lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Det föreslås dessutom ändringar i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna, lagen om statsandel för kommunal basservice, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner, lagen om arbetslöshetskassor, utlänningslagen, lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021–2028, lönegarantilagen, lagen om lönegaranti för sjömän, lagen om yrkesutbildning och vissa andra lagar.

Ansvar att ordna offentlig arbetskraftsservice överförs från arbets- och näringsbyråerna till kommunerna. Även närings-, trafik- och miljöcentralernas upphandlingsuppgifter inom offentlig arbetskraftsservice samt de utbetalningsuppgifter inom offentlig arbetskraftsservice som närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter sköter överförs till kommunerna. De nuvarande arbets- och näringsbyråerna läggs ner. Statlig personal som sköter de uppgifter som överförs ska enligt förslaget överföras till kommuner eller samkommuner genom överlåtelse av rörelse.

Det föreslås att kommuner med en arbetskraft på minst 20 000 personer ska kunna ordna arbetskraftsservice självständigt. Om det villkoret inte uppfylls ska flera kommuner bilda ett sysselsättningsområde i syfte att ordna servicen. Arbetskraften i ett sådant område ska uppgå till minst 20 000 personer. Området ska dessutom vara geografiskt enhetligt och funktionellt i arbetsmarknadshänseende. Samarbetet utgör lagstadgat samarbete mellan kommuner. De kommuner som ingår i ett sysselsättningsområde ska överföra organiseringsansvaret antingen till en ansvarig kommun eller till en samkommun. Om kommunerna inte själva kan komma överens om ett område som uppfyller kraven föreslås statsrådet ha befogenhet att i sista hand fatta beslut i frågor som gäller sysselsättningsområden. Statsrådet föreslås ha rätt att under förutsättningar som anges i införelselagen bevilja undantag från de krav som gäller aktörer med organiseringsansvar.

Organiseringsansvaret för arbetskraftsservice utgör ett nytt statsandelsåliggande för kommunerna och dessa föreslås få full finansiering för att sköta det. Kommunerna föreslås få särskild finansiering från statsandelen med allmän täckning. Ändamålet för finansieringen är integrationsutbildning för personer som omfattas av internationellt skydd och för invandrare som kan jämföras med sådana personer.

Det föreslås att bestämmelserna om finansiering av arbetslöshetsförmåner ses över så att kommunen får ett mer omfattande finansieringsansvar. Det föreslagna finansieringsansvaret ska förutom

Betänkande AjUB 26/2022 rd

arbetsmarknadsstödet omfatta även grunddagpenningen och den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel. Finansieringsansvaret föreslås inledningsvis uppgå till 10 procent – efter att den arbetssökande har fått arbetslöshetsförmån för 100 dagar – och öka stegvis ju längre arbetslösheten varar. Som mest uppgår kommunens föreslagna andel till 50 procent, vilket sker efter att den arbetssökande har fått förmån för 700 dagar. Enligt förslaget ska kommunens finansieringsansvar dessutom inte avbrytas om en person deltagit i sysselsättningsfrämjande service och får arbetslöshetsförmån för den tiden. Enligt förslaget ska kommunen däremot inte finansiera arbetsmarknadsstödet för personer som omfattas av internationellt skydd och därmed jämförbara invandrare under de tre år som följer efter den första anteckningen om hemkommun. När det gäller andra invandrare föreslås kommunen vara undantagen det finansieringsansvaret i ett år.

Kommunernas ökade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmånerna ska enligt förslaget kompenseras via statsandelssystemet baserat på ett tvärsnitt av ansvaret. Den kompensation som varje enskild kommun får justeras inte i efterhand, så systemet medför en ekonomisk fördel för kommuner som lyckas förkorta perioderna av arbetslöshet och förebygga långtidsarbetslöshet. Detta utgör ett incitament för kommunerna att arbeta så effektivt som möjligt för att höja sysselsättningen. Genom reformen avses 7 000–10 000 personer bli sysselsatta.

Den offentliga arbetskraftsservice som enligt propositionen överförs till kommunerna motsvarar i huvudsak den arbetskrafts- och företagsservice som arbets- och näringsbyråerna för närvarande tillhandahåller. Servicen för utveckling av företagsverksamhet överförs däremot inte till kommunerna, utan föreslås ingå i närings-, trafik- och miljöcentralernas företagsservice. I bestämmelserna om denna service föreslås det endast smärre ändringar: att maximitiden för träning och utbildningsprövning ska slopas, att maximitiden för arbetsprövning ska förkortas till sex månader och att reglerna för startpeng ska ändras så att inkomster av annat ursprung än företagsverksamhet inte ska utgöra hinder för betalning av startpeng, utan minska startpengen. I den reglering som föreslås beaktas det nya system med utbildning inom omställningsskyddet som träder i kraft 2023 samt lönesubventionsreformen och det sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år som föreslås i den. Uppgiften att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om arbetssökandes rätt till utkomstskydd för arbetslösa föreslås övergå till kommunen i fall som inte kräver prövning eller som gör det endast i ringa utsträckning.

Enligt förslaget ligger ansvaret för att systemet med arbetskraftsservice fungerar på riksnivå i sista hand hos staten. Det föreslås att arbets- och näringsministeriet och närings-, trafik- och miljöcentralen regelbundet ska föra regionala diskussioner för samarbete och uppföljning med de kommuner och samkommuner (arbetskraftsmyndigheter) som ansvarar för att anordna arbetskraftsservice. Om en arbetskraftsmyndighets kapacitet att anordna arbetskraftsservice har varit nedsatt under en längre tid, kan ett samrådsförfarande inledas. I sista hand föreslås statsrådet vara behörig att besluta att ett nytt sysselsättningsområde ska bildas. Dessutom föreslås det att statsrådet för varje regeringsperiod ska sätta upp riksomfattande mål för främjandet av sysselsättningen och att det vid arbets- och näringsministeriet ska tillsättas en nationell delegation för främjande av sysselsättningen. Regionförvaltningsverken föreslås ha behörigheten att utöva laglighetskontroll över arbetskraftsmyndigheternas verksamhet.

Som ett led i den föreslagna reformen omorganiseras de uppgifter inom arbets- och näringsförvaltningens ansvarsområde som blir kvar hos staten. De uppgifter som gäller uppehållstillstånd

Betänkande AjUB 26/2022 rd

för arbetstagare överförs till Migrationsverket. Uppgiften att ge arbetskraftspolitiska utlåtanden om utkomstskyddet för arbetslösa i fall som kräver prövning, de uppgifter som gäller lönegaranti samt vissa rådgivningsuppgifter överförs till närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter. Utvecklings- och förvaltningscentret ska enligt förslaget också ha hand om de riksomfattande informationssystemtjänsterna inom arbetskraftsservice, vilka består av en nationell informationsresurs, en riksomfattande helhet av kundinformationssystem och en serviceplattform. Utvecklings- och förvaltningscentret föreslås också ha till uppgift att främja invandring av kompetent arbetskraft, som ett led i den verksamhet som går under namnet Work in Finland.

Det föreslås att arbetskraftsmyndigheterna, välfärdsområdena och Folkpensionsanstalten ska tillämpa en samarbetsmodell för sektorsövergripande stöd som främjar sysselsättningen. Kriterierna för sektorsövergripande stöd ändras så att det oberoende av hur länge en person varit arbetslös ska vara möjligt att hänvisa personen till sektorsövergripande stöd som främjar sysselsättningen när den arbetslösa behöver service över sektorsgränserna. Arbetskraftsmyndigheterna ska också ordna så att det inom det sektorsövergripande stödet finns verksamhetsförutsättningar för sysselsättningsfrämjande samservice som unga ska få med låg tröskel.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2023 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses huvudsakligen träda i kraft den 1 januari 2025. Vissa bestämmelser i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avses träda i kraft den 1 april 2023. Vidare avses de ändringar som föreslås i den permanenta ordalydelsen i 13 § 1 mom. 23 punkten i lagen om inkomstdatasystemet och i 4 a § 2 mom. i straffregisterlagen träda i kraft den 1 januari 2034. En del av lagarna sätts i kraft genom en separat införandelag som avses träda i kraft snarast möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om ordnande av arbetskraftsservice och en lag om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen. Enligt förslaget upphävs lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) och lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen (1369/2014). Dessutom föreslås ändringar i flera andra lagar.

Ansvaret för den arbetskraftsservice som tillhandahålls arbetssökande samt företag och andra arbetsgivare överförs huvudsakligen till kommunerna. Samtidigt läggs arbets- och näringsbyråer ner. De är i dagsläget statliga lokalmyndigheter. En del av arbets- och näringsbyråernas nuvarande uppgifter omfördelas inom statsförvaltningen, huvudsakligen till utvecklings- och förvaltningscentret. De uppgifter som gäller deltillstånd av uppehållstillstånd för arbetstagare som i nuläget sköts av arbets- och näringsbyrån överförs till Migrationsverket. Personalen övergår från staten till kommunerna och samkommunerna genom överlåtelse av rörelse som så kallade gamla arbetstagare.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Staten ska enligt propositionen även framöver ha det övergripande ansvaret för sysselsättningen och för att systemet med arbetskraftsservice fungerar nationellt. Staten ska övervaka effektiviteten i kommunernas skötsel av sysselsättningen samt svara för laglighetskontrollen. Dessutom ska Staten tillhandahålla riksomfattande datasystemtjänster för arbetskraftsservice samt upprätthålla de nationella informationsresurserna.

Ett av syftena med överföringen av ansvaret för att ordna arbetskraftsservice är att öka sysselsättningen genom att främja efterfrågan och utbudet på arbete, vilket sker genom samarbete mellan staten och kommunerna. Ett annat syfte är att stärka regionernas livskraft och konkurrenskraft med kundorienterade tjänster genom att utnyttja det så kallade kommunala ekosystemets möjligheter. De föreslagna ändringarna stärker sysselsättningen med uppskattningsvis cirka 7 000–10 000 sysselsatta. Bedömningen av sysselsättningseffekterna har dock konstaterats vara förenad med osäkerhetsfaktorer som i synnerhet beror på att propositionen om överföring av ansvaret för att ordna arbetskraftsservice är så pass omfattande och mångfasetterad.

Det föreslås att lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen ersätts med en ny lag om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen, där det också föreskrivs om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen av unga.

Ett av de centrala inslagen i reformen är en sporrande finansieringsmodell för kommunerna. Målet är att ge kommunen större ansvar för finansieringen av arbetslöshetsförmånen så att finansieringsansvaret sporrar kommunen att sköta sysselsättningen i regionen och att så effektivt som möjligt ordna tjänster för arbetslösa arbetssökande som leder till att de får arbete.

Utskottet anser att propositionen motsvarar förväntningarna och är viktiga. Det tillstyrker lagförslagen, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Kommunens organiseringsansvar

Enligt 12 § i den föreslagna lagen om ordnande av arbetskraftsservice kan kommunen ordna arbetskraftsservicen själv, om kommunens arbetskraft är minst 20 000 personer. Om en kommuns arbetskraft är mindre än 20 000 personer ska kommunen i syfte att ordna servicen bilda ett sysselsättningsområde tillsammans med en eller flera andra kommuner så att arbetskraften i de kommuner som ingår i sysselsättningsområdet uppgår till minst 20 000 personer totalt. Sysselsättningsområdet ska utgöra ett geografiskt sammanhängande och i arbetsmarknads- och pendlingshänseende funktionellt område.

Om de förutsättningar som anges i lagen uppfylls kan statsrådet ge tillstånd att ordna arbetskraftsservice också när mängden arbetskraft i sysselsättningsområdet understiger 20 000 personer. Undantag får göras bland annat för att trygga invånarnas språkliga rättigheter eller om det på grund av karaktären av skärgård eller långa avstånd inte annars är ändamålsenligt att bilda en sådan funktionell helhet som krävs för att ordna arbetskraftsservice.

Samarbetet mellan kommunerna i ett sysselsättningsområde är lagstadgat. Vid lagstadgat samarbete ansvarar, enligt 8 § i kommunallagen, en kommun eller samkommun för organisationen av uppgifterna för samtliga kommuner som ingår i samarbetet. De kommuner som bildar ett syssel-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

sättningsområde ska således avtala om att uppgiften ska anförtros den ansvariga kommunen eller bilda en samkommun för skötseln av uppgiften. Enligt 8 § i kommunallagen svarar kommunen för finansieringen av uppgifterna, även om organiseringsansvaret har överförts på en annan kommun eller samkommun.

Enligt propositionsmotiven (s. 134) fastställs en gräns på 20 000 personer för arbetskraftens storlek för att de organiseringsansvariga aktörerna ska ha tillräckliga resurser att sköta uppgiften. Tillräckliga resurser bidrar till att trygga en jämlik tillgång på tjänster i olika regioner. I områden där resurserna är små kan tjänsterna och tjänsteutbudet enligt propositionen vara begränsade, vilket inskränker möjligheten att tillhandahålla tjänster på lika villkor i olika regioner.

Utfrågade sakkunniga har påpekat för arbetslivs- och jämställdhetsutskottet att den föreslagna lösningen leder till ett samarbetsområde som består av regionens centralort och de omgivande kommunerna, vilket inte motsvarar kommunernas förväntningar på reformen av kommunernas möjligheter att ordna arbetskraftsservicen självständigt. En ytterligare svaghet i modellen är att alla kommuner får finansiering för uppgifterna, medan bara den serviceansvariga kommunen eller samkommunen står för kostnaderna och sköter organiseringsuppgifterna inklusive ansvar.

Ekonomiutskottet konstaterar i sitt utlåtande till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet (EkUU 61/2022 rd) att alltför små sysselsättningsområden kan leda till att målen för reformen inte nås. Samtidigt anser ekonomiutskottet dock att det är möjligt att den föreslagna kategoriska gränsen på 20 000 personer skapar oändamålsenliga och ineffektiva förvaltningsstrukturer utan att de uppställda positiva målen nås. Ekonomiutskottet konstaterar att reformen i stället för förvaltningsstrukturerna bör fokusera på att förbättra kundservicen. Utskottet anser det viktigt att kommunerna har så omfattande möjligheter som möjligt att sinsemellan komma överens om hur tjänsterna ska ordnas på ett ändamålsenligt sätt som lämpar sig för regionen. Ekonomiutskottet ber arbetslivs- och jämställdhetsutskottet försäkra sig om att reformen inte skapar nya förvaltningsstrukturer på bekostnad av reformens mål.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet anser att tillgången till arbetskraftsservice måste tryggas för alla på lika villkor oberoende av var man bor och ser det därför som ändamålsenligt att arbetskraftsservicen ordnas i ett område med tillräckligt befolkningsunderlag och tillräckliga resurser för att ordna servicen. Utskottet delar dock den oro som framfördes vid hörandet över att överföringen av ansvaret för att ordna arbetskraftsservice till en ansvarig kommun eller samkommun kan försvaga möjligheten att ordna tjänster som närservice för invånare i primärkommuner med beaktande av de särskilda förhållandena i varje kommun och det så kallade ekosystemet. Utskottet anser att tillhandahållandet av närservice är viktigt särskilt för personer med svag ställning på arbetsmarknaden och för personer som inte har möjlighet att i stor utsträckning utnyttja digitala tjänster eller som utöver digitala tjänster särskilt drar nytta av närservicen.

Myndighetsbefogenheterna enligt 8 § 2 mom. 5 punkten i kommunallagen kan utövas endast av ett organ eller en tjänsteinnehavare i den kommun eller samkommun som har organiseringsansvaret. Enligt den ändring som 13 § 2 mom. i den föreslagna lagen om ordnande av arbetskraftsservice innebär går det emellertid att avvika från detta när arbetskraftsservice ordnas och avtala om att behörigheten ska utövas också på något annat sätt, varvid behörigheten i vissa exakt definierade myndighetsuppgifter också kan innehas av en kommun som deltar i samarbetet. Arbets-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

livs- och jämställdhetsutskottet preciserar på det sätt som framgår av detaljmotiveringen ordalydelsen i 13 § 2 mom. ytterligare. Utskottet anser att avtal om behörighet är ett viktigt sätt att garantera närservice och länka samman kommunernas ekosystem med arbetskraftsservicen inom ett sysselsättningsområde.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet slår fast att kommunernas avtal om ordnande av arbetskraftsservice kommer att ha en betydande inverkan på hur samarbetet för att ordna ny arbetskraftsservice kommer att se ut i kommunerna. Det kan antas att centrala frågor vid förhandlingar mellan kommunerna både när det gäller att bilda samkommuner och i modellen med ansvariga kommuner är kostnadsfördelningen, när servicen samt utnyttjandet av de så kallade kommunala ekosystemen i primärkommunerna och sammankopplingen av dem med de tjänster som tillhandahålls inom sysselsättningsområdet. Utskottet poängterar vikten av att samarbetsavtalen bereds omsorgsfullt.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet anser det vara viktigt att reformens konsekvenser för när servicen följs noggrant och att man vid behov vidtar åtgärder för att trygga behövlig service.

Förvaltningsutskottet fäster i sitt utlåtande (FvUU 36/2022 rd) arbetslivs- och jämställdhetsutskottets uppmärksamhet vid att pendlingsområdet i synnerhet på landskapens gränsorter sträcker sig till ett annat landskap, varvid arbetskraften rör sig mellan landskapen och de olika sysselsättningsområdena. De nya sysselsättningsområdena får enligt förvaltningsutskottet inte bli konstgjorda och samtidigt utgöra ett hinder för arbetskraftens naturliga rörlighet. Förvaltningsutskottet anser det vara viktigt att samarbetet mellan olika sysselsättningsområden säkerställs också över landskapsgränserna.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet instämmer i förvaltningsutskottets iakttagelser och anser att de är viktiga. Utskottet påpekar dessutom att arbetsgivarna inte söker kompetenta arbetstagare bara i Finland utan även globalt. Utskottet understryker vikten av samarbetet mellan sysselsättningsområdena och anser det vara viktigt att reformen genomförs på ett sätt som tryggar en smidig rörlighet för arbetskraften mellan sysselsättningsområdena och globalt.

Grundlagsutskottet (GrUU 90/2022 rd) fäster i sitt utlåtande till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet uppmärksamhet vid bestämmelserna i 16 § 2 mom. 5 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice om förutsättningarna för statsrådets beslutsfattande. Enligt den punkten kan statsrådet besluta om samarbete enligt 1 mom. också i det fall att arbetskraftsmyndighetens kapacitet att ordna den service som avses i lagen avsevärt har försämrats på det sätt som avses i 24 § 3 mom. Grundlagsutskottet anser att den föreslagna bestämmelsen är tämligen vag med tanke på kravet i 121 § i grundlagen att bestämmelser ska utfärdas genom lag. Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet föreslår att bestämmelsen preciseras på det sätt som framgår av detaljmotiven.

Finansieringen av de uppgifter som överförs till kommunerna

Statsandelsåliggande. Det föreslås att den arbetskraftsservice som överförs till kommunernas organiseringsansvar ska vara ett sådant statsandelsåliggande som avses i lagen om statsandel för kommunal basservice. Det är fråga om ett nytt statsandelsåliggande för vilken kommunerna beviljas full finansiering på riksnivå.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Avsikten är att finansieringen av arbetskraftsservice som överförs ska riktas till kostnadsunderlaget för statsandelarna enligt två olika kriterier. Av de uppskattade kostnaderna för uppgifterna riktas 50 procent på basis av antalet arbetslösa och 50 procent på basis av antalet invånare i åldern 18—64 år. De beräknade kostnaderna för integrationsutbildningen fördelas likväl enligt hur många som har utländska språk som modersmål fränsett de personer som åtnjuter internationellt skydd och jämförbara personer för vilka kommunerna tilldelas en beräknad separat ersättning.

Kostnaderna för den arbetskraftsservice som överförs till kommunerna är i budgeten för 2022 grovt räknat knappt 700 miljoner euro. I summan ingår ett tillägg på 70 miljoner euro för den nordiska modellen för arbetssökande. Storleken på den finansiering som ska överföras preciseras i samband med beredningen av planerna för de offentliga finanserna och budgetpropositionerna.

I propositionen (s. 167—168) har man i enlighet med de valda kriterierna kalkylerat de förändringar i euro som reformen medför per invånare och kommungrupp samt enligt välfärdsområde. Regionalt sett (nettoeffekt) stärks finansieringsbalansen i alla välfärdsområden i Nyland och Helsingfors samt i Egentliga Tavastland, Birkaland och Österbotten. Balansen stärks mest på Västra Nylands samt på Vanda och Kervo välfärdsområde, och den högsta negativa nettoeffekten får reformen på Kajanalands välfärdsområde, där balansen försämras med 58 euro per invånare. Sett till kommunernas storlek är de invånarspecifika konsekvenserna måttliga. Finansieringsbalansen stärks något i de stora städerna med över 100 000 invånare. Ändringen är störst i kommuner med 2 000—5 000 invånare.

När det gäller finansieringen av tjänsterna innehåller den föreslagna finansieringsmodellen en övergångsperiod på två år, under vilken en del av finansieringen bestäms utifrån den kommunvisa kostnadsuppgiften och en del enligt den kalkylerade statsandelen. Utgångspunkten för finansieringen av övergångsperioden är de verkliga kostnaderna för arbetskraftsservice i hela landet 2023, av vilka den kommunvisa kostnadsuppgiften delvis bildas med kalkylmässiga metoder.

Utfrågade sakkunniga har påpekat att de föreslagna kriterierna i vissa regioner inte kommer tillräckligt nära den behovsbaserade finansieringen av regionerna. Förvaltningsutskottet påpekar i sitt utlåtande att man i synnerhet i östra, mellersta och norra Finland, där arbetsmarknadsläget är förenat med utmaningar, upplever att regionerna inte får den finansiering som motsvarar deras behov och att finansieringsmodellen därför på lång sikt inte fungerar för dessa regioner. Förvaltningsutskottet föreslår att arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för att trygga uppgifts- och medelsöverföringen ytterligare bedömer längden på övergångsperioden för statsandelsfinansieringen.

Också vid ekonomiutskottets sakkunnigutfrågning har man enligt utskottets utlåtande fäst uppmärksamhet vid statsandelskriterierna och ansett att de utöver arbetslösheten också bör beakta dess struktur. Situationer med strukturell arbetslöshet och matchningsproblemet i fråga om arbetskraft och arbetsplatser varierar på olika håll i Finland, så den föreslagna finansieringsmodellen kan anses äventyra möjligheterna till jämlik arbetskraftsservice.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet delar förvaltningsutskottets och ekonomiutskottets oro över den regionala jämlikheten i finansieringsmodellen och anser det vara viktigt att man noga följer hur kriterierna för finansieringen fungerar och hur finansieringen fördelas.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Finansiering av arbetslöshetsförmåner. Ett av de centrala inslagen i reformen är en sporrande finansieringsmodell vars syfte är att ge kommunen större ansvar för finansieringen av arbetslöshetsförmånen så att finansieringsansvaret sporrar kommunen att sköta sysselsättningen i regionen och att så effektivt som möjligt ordna sådana tjänster för arbetslösa arbetssökande som leder till att de får arbete på den öppna arbetsmarknaden.

Kommunens ansvar när det gäller att finansiera arbetslöshetsförmånerna utvidgas utöver arbetsmarknadsstödet till att gälla grunddagpenningens och den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel. Dessutom ska finansieringsansvaret enligt förslaget börja tidigare än det nuvarande ansvaret för finansieringen av arbetsmarknadsstödet och öka stegvis när arbetslösheten pågår länge. Kommunens finansieringsansvar avbryts inte heller som i dag för den tid som den arbetslösa deltar i sysselsättningsfrämjande service enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Avsikten är att kommunerna ska kompenseras fullt ut för det utökade ansvaret för finansieringen av arbetslöshetsförmånerna genom en ersättning som betalas via statsandelssystemet för basservice. Kommunens statsandel ökas med ett belopp som motsvarar den kostnadsökning som utvidgningen av finansieringsansvaret för arbetslöshetsförmånerna medför vid tvärsnittssituationen 2023 och den inkluderas som en permanent post i ökningarna av statsandelarna för kommunal basservice. Den totala ersättningsnivån justeras årligen med index för att ersättningsnivån inte reellt ska sjunka i förhållande till tvärsnittssituationen.

Vid arbetslivs- och jämställdhetsutskottets sakkunnigutfrågning har det framförts att nivån på den kompensation av betalningsansvaret som förs till kommunernas statsandelssystem i stället för vid tvärsnittstidpunkten bör justeras utifrån genomsnittet för flera år och i vilket fall som helst regelbundet när antalet arbetstagare eller arbetslösa förändras i kommunerna. Utskottet har uppmärksammat på att den arbetsföra befolkningen kommer att växa i de största städerna efter 2023, men minska i största delen av Finland. Om kompensationsnivån inte justeras regelbundet blir den växande arbetskraften i tillväxtkommunerna med tiden underkompenserad.

Utskottet anser att farhågorna är motiverade. Utskottet påpekar emellertid att syftet med kompensationen är att ersätta kommunens merkostnad i det skede då reformen träder i kraft, varefter kommunen har möjlighet att själv påverka hur arbetslöshetsförmånerna utvecklas. Om ersättningarna för kostnaderna justeras kommunvis i efterhand, försvinner finansieringsmodellens sporrande element för kommunerna.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet anser det vara viktigt att noga ge akt på kommunernas kostnader och hur statsandelarna motsvarar kostnaderna, och vid behov måste det göras ändringar för att säkerställa att statsandelskriterierna och kompensationerna fungerar och träffar rätt och att incitamenteffekterna är optimala. Också grundlagsutskottet betonar i sitt utlåtande vikten av att noggrant följa vilka konsekvenser de föreslagna ändringarna har för det praktiska genomförandet av finansieringsprincipen. Konsekvenserna ska således bedömas också med tanke på situationen i enskilda kommuner, menar grundlagsutskottet.

Tjänster för långtidsarbetslösa. Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet noterar att finansieringsmodellen inte längre har några incitament för kommunerna att ordna tjänster för svårssysselsatta personer med lång väg till den öppna arbetsmarknaden där det kan krävas flera olika tjänster på

Betänkande AjUB 26/2022 rd

vägen. Utskottet poängterar att tjänsterna för långtidsarbetslösa och annars utsatta måste tryggas också i fortsättningen. (*Utskottets förslag till uttalande 1*)

Sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen

Med sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen (TYP) avses en samservice-modell där arbets- och näringsbyrån, kommunerna och Folkpensionsanstalten tillsammans bedömer arbetslösa personers behov av service, planerar ändamålsenliga servicehelheter för dem och ansvarar för hur processen att sysselsätta de arbetslösa framskrider och för uppföljningen av den.

Regeringen föreslår att den gällande lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen upphävs och att det stiftas en ny lag om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen. Kundrelationen enligt samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd enligt den föreslagna nya lagen baserar sig till skillnad från nuläget på den arbetslösas faktiska servicebehov, samtidigt som villkoren för arbetslöshetens längd slopas. Organiseringen av samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd grundar sig på välfärdsområdets verksamhetsområde.

Enligt den föreslagna 2 § är samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd som främjar sysselsättningen en modell där Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten tillsammans bedömer en arbetslös persons servicebehov på ett sektorsövergripande plan, planerar och samordnar den service som är ändamålsenlig för att arbetslösa ska få arbete så att den bildar en sammanhängande helhet samt ansvarar för att serviceprocessen framskrider och följs upp. Service som ska samordnas är Arbetskraftsservice, social- och hälsovårdstjänster och rehabiliteringstjänster.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet påpekar att det i den föreslagna bestämmelsen förutsätts samarbete och gemensamt ansvar mellan tre självständiga myndigheter i frågor som gäller individens intressen och rättigheter i betydande grad utan att det föreskrivs om en modell för samarbetet. Utskottet anser att det i verksamheten tydligt bör avtalas om vilken myndighet som ansvarar för uppföljningen av individens sysselsättningsprocess och för hur den framskrider.

Den föreslagna 16 § gäller sysselsättningsfrämjande samservice för unga inom det sektorsövergripande stödet. Tjänsten avses vara lik den nuvarande Navigator-verksamheten för unga, och den ska vara lättillgänglig.

Vid organiseringen av servicen för unga är det enligt utskottet viktigt att ordna det samlade sektorsövergripande stödet på så sätt att samservicen för unga (s.k. navigatorliknande verksamhet) och det sektorsövergripande främjandet av sysselsättningen inte överlappar varandra och att de unga på ett tydligt sätt hänvisas till endera.

Privata tjänsteproducenter

Reformen kommer sannolikt att inverka på mängden och storleken på de köptjänster som köps från privata tjänsteproducenter, står det i propositionen. I nuläget har upphandlingarna av tjänster genomförts centraliserat som omfattande helheter för stora grupper hos närings-, trafik- och miljöcentralerna med beaktande av helhetsbehoven hos centralens område eller landskapet. När upp-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

handlingsverksamheten framöver delas in i allt mindre enheter och upphandlingarna omfattar mindre områden och grupper av arbetssökande är det sannolikt att också storleken på köptjänsterna kommer att vara mindre än för närvarande.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet anser det vara viktigt att Arbetskraftsmyndigheterna vid upphandlingen av tjänster samarbetar så att privata tjänster även i fortsättningen kan anskaffas som omfattande ändamålsenliga helheter. (*Utskottets förslag till uttalande 2*)

Vid utfrågningen i arbetslivs- och jämställdhetsutskottet har det framförts att rätten för producenter av privat arbetsförmedling och Arbetskraftsservice att få information bör utvidgas till att omfatta uppgifter om de arbetssökande.

I 116 § i den föreslagna lagen om ordnande av Arbetskraftsservice föreskrivs det om andra myndigheters och serviceproducenters rätt att få information. Enligt 4 mom. har producenter av Arbetskraftsservice och producenter av sådan service till stöd för sysselsättning som en Arbetskraftsmyndighet ordnar rätt att få de uppgifter om enskilda kunder som är nödvändiga för att producera och ge service. I övrigt ska det bedömas från fall till fall vilka uppgifter som är nödvändiga för att ordna service, och tonvikten i sådana bedömningar ska ligga på uppgifternas nödvändighet för att service ska kunna ordnas. Bedömningen ska utgå från en snäv tolkning av begreppet nödvändig, står det i propositionsmotiven.

Övrigt

Utskottet föreslår flera ändringar i lagförslagen i propositionen. En del av ändringarna är tekniska korrigeringar, och i en del föreslår utskottet innehållsmässiga ändringar. Motiveringen till de bestämmelser som föreslås bli ändrade finns i huvudsak i detaljmotiveringen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om ordnande av Arbetskraftsservice

1 kap. Allmänna bestämmelser

3 §. Definitioner. Utskottet föreslår att 1 mom. 1 punkten ändras så att definitionen av Arbetskraftsmyndighet också omfattar de samsamarbetsorgan för Arbetskraftsmyndigheterna som bildats genom frivilligt samarbete enligt kommunallagen.

Dessutom föreslår utskottet ändringar i paragrafen med beaktande av ändringarna i lagändring 1132/2022.

2 kap. Kommunens organiseringsansvar

13 §. Samarbete mellan kommuner för att fullfölja organiseringsansvaret. Enligt det föreslagna 1 mom. ska kommunerna avtala om hur Arbetskraftsservicen och de uppgifter som har samband med den ska organiseras. Enligt det föreslagna 2 mom. finns bestämmelser om kommunens

Betänkande AjUB 26/2022 rd

organiseringsansvar och om lagstadgat samarbete i 8 § i kommunallagen (410/2015) och bestämmelser om produktion av tjänster i 9 § i den lagen. Dessutom föreskriver sista mening i momentet om undantag från utövandet av befogenheterna enligt kommunallagen.

Justitieministeriet och justitiekanslern i statsrådet har i sina yttranden till utskottet ansett det vara nödvändigt att precisera innehållet i 13 §.

Justitieministeriet säger i sitt yttrande att det enligt propositionsmotiven (s. 273—274) verkar som om avsikten med det föreslagna 13 § 2 mom. är att ge en informativ hänvisning till hur kommunerna kan sköta organiseringsansvaret vid det lagstadgade samarbetet. Eftersom momentet innehåller en informativ hänvisning till 8 och 9 § i kommunallagen, förblir det enligt justitieministeriet på paragrafnivå i viss mån oklart vilket förhållande är mellan 8 och 9 § samt 51 och 55 § i kommunallagen. Det föreslagna 13 § 2 mom. gäller avvikelser från utövandet av befogenheterna enligt kommunallagen. Paragrafen verkar enligt justitieministeriet i sak gälla ett avtal om delegering av befogenheter.

Utifrån inkommen utredning föreslår arbetslivs- och jämställdhetsutskottet att *1 mom.* preciseras så att kommunerna ska avtala om hur arbetskraftsservicen och de uppgifter som har samband med den ska ordnas i lagstadgat samarbete enligt kommunallagen (410/2015).

Utskottet föreslår att *2 mom.* ändras så att det i den första meningen föreskrivs om det som ska beaktas när tjänsterna ordnas och produceras och i den sista meningen om möjligheten att avtala om överföring av befogenheter med iakttagande av vad som i 54 § i kommunallagen föreskrivs om avtal om skötseln av en myndighetsuppgift.

15 §. Upplysningsskyldighet. Enligt det föreslagna *4 mom.* ska arbets- och näringsministeriet få en plan för hur arbetskraftsservicen kommer att ordnas. Närmare bestämmelser om planen får utfärdas genom förordning av statsrådet. Enligt specialmotiveringen till bestämmelsen (s. 434) är avsikten att det genom förordning ska föreskrivas att planen ska innehålla åtminstone uppgift om var arbetskraftsmyndighetens serviceställen är belägna, uppgift om de ekonomiska resurser och personalresurser som reserverats för skötseln av uppgifterna samt uppgift om hur servicen ska produceras.

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att av orsaker som följer av 80 och 121 § i grundlagen bör bestämmelserna på lagnivå om planens innehåll preciseras.

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet föreslår utifrån inkommen utredning att *4 mom.* preciseras så att det av planen framgår de omständigheter som nämns i motiveringen till bestämmelsen (s. 434) med smärre preciseringar och dessutom samarbetspartner och samarbetsformer, främjande av arbetskraftsinvandring, matchning på arbetsmarknaden och arbetskraftens rörlighet samt beredskap för situationer med strukturomvandlingar. Samtidigt föreslår utskottet att bestämmelsens förhållande till 1—3 mom. preciseras, varför bemyndigandet att utfärda förordning kan strykas.

16 §. Statsrådets beslutanderätt. I paragrafen föreslås bestämmelser om statsrådets rätt att besluta om bildande av ett sysselsättningsområde i de situationer som nämns i bestämmelsen.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

I den föreslagna paragrafen finns ingen bestämmelse om förfarandet för att avsluta de tidigare samarbetsformerna. Därför föreslår utskottet att det till slutet av *1 mom.* fogas en bestämmelse om förfarandet för ändring av samarbetsavtal.

Justitieministeriet konstaterar i sitt utlåtande att det i propositionen i viss mån förblir oklart om avsikten är att statsrådet i situationer enligt *1 mom.* ska ha en rättslig skyldighet att fatta beslut om villkoren är uppfyllda, men att statsrådet i situationer enligt *2 mom.* ska ha mer prövningsrätt i beslutsfattandet. Enligt uppgifter till utskottet är statsrådet i de situationer som avses i *1 mom.* skyldigt att fatta beslut om att en kommun ska anslutas till ett sysselsättningsområde. Däremot har statsrådet prövningsrätt i situationer enligt det föreslagna *2 mom.* när det fattar beslut. För att förtydliga saken föreslår utskottet att det inledande stycket i *2 mom.* ändras så att prövningsmöjligheten framgår av bestämmelsens ordalydelse.

Grundlagsutskottet fäster i sitt utlåtande uppmärksamhet vid det som föreskrivs om villkoren för statsrådets beslutsfattande i *16 § 2 mom. 5 punkten*. Enligt den punkten kan statsrådet besluta om samarbete enligt *1 mom.* också i det fall att Arbetskraftsmyndighetens kapacitet att ordna den service som avses i lagen avsevärt har försämrats på det sätt som avses i *24 § 3 mom.* Grundlagsutskottet anser att bestämmelsen är tämligen vag med tanke på kravet i *121 §* i grundlagen att bestämmelser ska utfärdas genom lag. Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet noterar att *16 § 2 mom. 5 punkten* är nära kopplad till det samrådsförfarande som avses i *24 §*. Utskottet föreslår att förhållandet mellan dessa två bestämmelser preciseras genom att det förtydligas så att endast den situation som avses i *24 § 3 mom.* nämns i *16 § 2 mom. 5 punkten* som en av de situationer där statsrådet kan utöva sin rätt att fatta beslut och att *24 § 3 mom.* innehåller den egentliga innehållsliga regleringen.

19 §. Servicespråk. Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet föreslår att *1 mom.* ändras så att det framgår att sista meningen i *1 mom.* gäller enspråkiga Arbetskraftsmyndigheter.

3 kap. Styrning och tillsyn

24 §. Stöd för att trygga förutsättningarna att ordna Arbetskraftsservice samt samrådsförfarande. Utskottet föreslår att paragrafrubriken ändras för att bättre motsvara innehållet i paragrafen.

Enligt *1 mom.* ska Arbetskraftsmyndigheten och staten tillsammans utreda vilka möjligheter Arbetskraftsmyndigheten har att trygga den service som lagstiftningen kräver. Vid behov ska Arbetskraftsmyndigheten och staten vidta åtgärder för att trygga förutsättningarna för servicen. I detta syfte kan Arbets- och näringsministeriet enligt *2 mom.* inleda ett samrådsförfarande med en sådan Arbetskraftsmyndighet vars kapacitet att ordna Arbetskraftsservice har försämrats avsevärt under två på varandra följande år jämfört med andra motsvarande Arbetskraftsmyndigheter som anordnar Arbetskraftsservice. Arbetskraftsmyndigheten ska utan dröjsmål upprätta och behandla handlingsplanen och delge sitt beslut om planen till Arbets- och näringsministeriet och finansministeriet för eventuella vidare åtgärder.

Om Arbetskraftsmyndighetens kapacitet att ordna i denna lag avsedd Arbetskraftsservice trots den handlingsplan som avses i *2 mom.* avsevärt har försämrats på ett icke-tillfälligt sätt, kan statsrå-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

det enligt 3 mom. efter att ha hört Arbetskraftsmyndigheten fatta ett i 16 § avsett beslut om sysselsättningsområde.

Utskottet noterar att det av bestämmelsen inte framgår vem som slår fast att kapaciteten har försämrats avsevärt. Utskottet föreslår därför att 3 mom. preciseras så att det där nämns att det är fråga om en gemensam bedömning av Arbets- och näringsministeriet och finansministeriet.

4 kap. Serviceprocessen för arbetssökande

33 §. Undantag som gäller samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning. Utskottet föreslår sådana ändringar i paragrafen som beaktar de ändringar som gjorts genom lag 1132/2022.

5 kap. Arbetsförmedling och jobbsökningsskyldighet

47 §. Undantag som gäller antal och granskningsperiod i fråga om arbetsmöjligheter som ska sökas. Utskottet föreslår sådana ändringar i paragrafen som beaktar de ändringar som gjorts genom lag 1132/2022.

6 kap. Information och rådgivning, sakkunnigbedömningar, vägledning avseende yrkesval och karriär samt träning och prövning

62 §. Gemensam anskaffning av Arbetskraftsutbildning. Enligt paragrafen kan en Arbetskraftsmyndighet ordna en Arbetskraftsutbildning tillsammans med en arbetsgivare, en uppdragsgivare till en person som ämnar bli företagare eller ett företag som överlåter företagarrättigheter så att den aktören deltar i finansieringen av utbildningen (*gemensamt anskaffad utbildning*). Enligt 3 mom. utfärdas bestämmelser om betalningsandelarna för gemensamt anskaffad utbildning genom förordning av statsrådet. Det föreslås inga grundläggande bestämmelser om betalningsandelar i 62 §.

När betalningsandelar fastställs ska enligt propositionsmotiven (s. 435) den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd beaktas. I förordningen fastställs maximigränser för statligt stöd som beviljas företag. Betalningsandelarna ska enligt motiven fastställas genom förordning så att den andel av priset på utbildningen som Arbetskraftsmyndigheten betalar inte överskrider det tillåtna beloppet av stöd.

Grundlagsutskottet anser att bestämmelserna om betalningsandelar bör preciseras i lagen åtminstone genom en hänvisning till relevant EU-lagstiftning. Utskottet föreslår därför att 3 mom. preciseras så att det i bestämmelsen hänvisas till den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd.

10 kap. Stöd som beviljas arbetsgivare

85 §. Lönekostnader som täcks med lönesubvention. Utskottet föreslår att paragrafen beaktar de ändringar som gjorts i och med propositionen om lönesubventionsreformen (RP 175/2022 rd, AjUB 25/2022 rd).

Betänkande AjUB 26/2022 rd

87 §. Lönesubvention för anställning av arbetstagare med funktionshinder. Utskottet föreslår att paragrafen beaktar de ändringar som gjorts i och med propositionen om lönesubventionsreformen (RP 175/2022 rd, AjUB 25/2022 rd).

88 §. Lönesubvention på 100 procent. Utskottet föreslår att paragrafen beaktar de ändringar som gjorts i och med propositionen om lönesubventionsreformen (RP 175/2022 rd, AjUB 25/2022 rd).

89 §. Lönesubvention för anställning av personer som fyllt 60 år och varit arbetslösa länge.

Utskottet föreslår att paragrafen beaktar de ändringar som gjorts i och med propositionen om lönesubventionsreformen (RP 175/2022 rd, AjUB 25/2022 rd).

90 §. Lönesubvention för läroavtalsutbildning. Utskottet föreslår att paragrafen beaktar de ändringar som gjorts i och med propositionen om lönesubventionsreformen (RP 175/2022 rd, AjUB 25/2022 rd).

97 §. Tillämpning av vissa bestämmelser om lönesubvention på sysselsättningsstöd. Utskottet föreslår att paragrafen beaktar de ändringar som gjorts i och med propositionen om lönesubventionsreformen (RP 175/2022 rd, AjUB 25/2022 rd).

13 kap. Behandling av kunduppgifter samt riksomfattande informationssystemtjänster

117 §. Rätt till information med avseende på antagning av studerande till arbetskraftsutbildning. I fråga om 63 § som gäller antagning av studerande till arbetskraftsutbildning har medlemmarna i en sådan antagningsgrupp som avses i 1 mom. i den paragrafen för planering av utbildningen och antagning av studerande rätt att ta del av inlämnade ansökningar till utbildningen jämte bilagor, står det i paragrafen.

Uppgifter om arbetsförvaltningens enskilda kunder är sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 25 punkten i offentlighetslagen. Utskottet föreslår därför utifrån inkommen utredning att bestämmelsen ändras så att rätt att få de uppgifter som avses i bestämmelsen föreligger trots sekretessbestämmelserna.

16 kap. Särskilda bestämmelser

143 §. Privat arbetskraftsservice. Enligt 3 mom. har arbets- och näringsministeriet rätt att för tillsynen över privat arbetskraftsservice få uppgifter om servicen av sammanslutningar som tillhandahåller privat arbetskraftsservice eller företräder dessa. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas samt bestämmelser om behandling av uppgifterna och annat samarbete. Skyldigheten att lämna uppgifter gäller enligt propositionsmotiven (s. 437) bland annat antalet förmedlade och hyrda personer, anställningarnas genomsnittliga längd och antalet kunder som använt arbetsförmedlingstjänster eller hyrt arbetskraft och andra av privata aktörer tillhandahållna tjänster som stöder jobbsökning.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Grundlagsutskottet noterar i sitt utlåtande att den föreslagna bestämmelsen om rätt till information är mycket öppen. Det framgår inte heller i vilken utsträckning rätten till information gäller personuppgifter. Ordalydelsen i bestämmelsen ger inte heller rätt att få sekretessbelagda uppgifter, eftersom den inte ger rätt att trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som nämns i bestämmelsen.

Grundlagsutskottet konstaterar att om avsikten är att arbets- och näringsministeriet trots sekretessen ska ha rätt att få sekretessbelagda uppgifter, måste den föreslagna regleringen preciseras och ändras så att den överensstämmer med grundlagsutskottets praxis i fråga om regleringen av rätten att få och lämna ut uppgifter till myndigheter trots sekretessbestämmelserna (se t.ex. GrUU 21/2020 rd, s. 5—6, och GrUU 12/2014 rd, s. 3/I). Ändringen är en förutsättning för att lagförslag 1 ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

I 36 § i statsrådets gällande förordning om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice (1073/2012) finns närmare bestämmelser om innehållet i skyldigheten att lämna uppgifter för privat Arbetskraftsservice. Enligt 1 mom. i den paragrafen ska en tillhandahållare av privat Arbetskraftsservice på begäran lämna Arbets- och näringsministeriet uppgifter om antalet personer per yrkesgrupp som fått arbete via förmedling, de uthyrda personernas antal och den genomsnittliga längden på de uthyrda personernas anställningsförhållande, antalet kunder som anlitat Arbetsförmedlingsservice och hyrt in Arbetskraft och annan service i samband med jobbsökning som de tillhandahållit. Skyldigheten att lämna uppgifter för privat Arbetskraftsservice gäller således volymuppgifter på kvantitetsnivå, och rätten att få uppgifter gäller inte sekretessbelagda uppgifter eller personuppgifter. Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet konstaterar att avsikten är att innehållet i den rätt att få uppgifter som avses i 3 mom. ska motsvara den gällande lagen och förordningen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice. Den föreslagna rätten att få uppgifter gäller således inte sekretessbelagda uppgifter eller personuppgifter och enligt utskottet behöver bestämmelsen därför inte ändras.

Grundlagsutskottet noterade dessutom att de grundläggande bestämmelserna om behandling av uppgifter och annat samarbete som nämns i paragrafen inte verkar ingå i lagen och att regleringen bör kompletteras till denna del.

Till denna del anser utskottet utifrån inkommen utredning att det är ändamålsenligt att komplettera det föreslagna 3 mom. med en bestämmelse om samarbete mellan ministeriet och arbetsmarknadsorganisationerna. För närvarande finns bestämmelser om samarbetet i 37 § i statsrådets förordning om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice. Om momentet kompletteras på det sätt som föreslås, behöver bestämmelser på lägre nivå inte utfärdas om samarbetet. Utskottet anser att bemyndigandet att utfärda förordning bör ändras så att det endast gäller uppgifter som tillhandahållare av privat Arbetskraftsservice är skyldiga att lämna till Arbets- och näringsministeriet samt förfarandet vid lämnande av uppgifter.

144 §. Förbud att ta ut avgifter för privat Arbetsförmedling. Utskottet föreslår att 3 mom. skrivs om i överensstämmelse med den vedertagna formuleringen.

17 kap. Ändringssökande

147 §. Förbud mot att söka ändring i vissa beslut. Enligt det föreslagna 2 mom. får omprövning av en sysselsättningsplan inte begäras eller besvär anföras över planen. Bestämmelsen är ny, men enligt motiveringen till bestämmelsen (s. 367) ändrar den de facto inte nuläget.

I propositionsmotiven (s. 367, 464) konstateras det att om en arbetssökande inte följer sysselsättningsplanen och därför förlorar en arbetslöshetsförmån, kan han eller hon överklaga förmånsbetalarens beslut om arbetslöshetsförmånen hos besvärsnämnden för social trygghet. Den arbetssökande kan på detta sätt föra sysselsättningsplanen till besvärsnämnden för bedömning. Tolkat på detta sätt är förslaget om förbud mot att söka ändring i sysselsättningsplanen enligt grundlagsutskottet inte problematiskt med avseende på 21 § i grundlagen. För tydlighetens skull är det motiverat att formulera förbudet mot ändringssökande så att omprövning av ett beslut om en sysselsättningsplan inte får begäras särskilt och det får inte heller överklagas särskilt genom besvär, menar utskottet i sitt utlåtande. Utifrån inkommen utredning föreslår arbetslivs- och jämställdhetsutskottet att den ändring som grundlagsutskottet förutsätter genomförs så att det i 3 mom. hänvisas till bestämmelserna om ändringssökande i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

2. Lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen

4 §. Sektorsövergripande bedömning av servicebehovet och upprättande av en sektorsövergripande sysselsättningsplan. Enligt det föreslagna 3 mom. ska den sektorsövergripande sysselsättningsplanen vara klar inom tre månader från det att den arbetslösa personen hänvisas till en bedömning av servicebehovet. Enligt uppgift har avsikten inte varit att ändra den tid som reserverats för bedömning av servicebehovet, utan att göra det möjligt att använda lika lång tid för bedömningen som i dagsläget, dvs. tre månader. Därför föreslår utskottet att 1 och 3 mom. preciseras så att det i 1 mom. finns en bestämmelse om när kundrelationen börjar och i 3 mom. om när en sysselsättningsplan ska vara utarbetad.

Enligt 2 mom. ska Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och den arbetslösa personen tillsammans upprätta en sektorsövergripande sysselsättningsplan som utgår från det bedömda servicebehovet. Om den arbetslösa personens servicebehov innefattar tjänster som Folkpensionsanstalten tillhandahåller, ska Folkpensionsanstalten vara med om att upprätta planen. Utskottet konstaterar att Folkpensionsanstalten deltar i utarbetandet av en sektorsövergripande sysselsättningsplan när den arbetslöses servicebehov förutsätter Folkpensionsanstaltens rehabiliteringstjänster. Utskottet föreslår därför att 2 mom. ändras genom tillägg av rehabiliteringstjänsterna.

6 §. Översyn av den sektorsövergripande sysselsättningsplanen. Utskottet gör en språklig justering i 1 mom.

11 §. Uppgifter om arbetslösa och uppgifternas användningsändamål. Enligt 1 mom. får Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten behandla uppgifter som gäller en arbetslös person för att sköta sina uppgifter enligt denna lag samt för tillsyn, utveckling, uppföljning, bedömning, statistikföring, prognostisering och styrning som hänför sig till dessa uppgifter.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Utskottet noterar att kundinformationssystemet enligt samarbetsmodellen är avsett endast för användning i samarbetsmodellen. Den föreslagna 11 § lämnar dock saken något öppen. Därför föreslår utskottet att *1 mom.* preciseras så att det kompletteras med behandling av uppgifter för skötseln av uppgifter som hänför sig till samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd. Dessutom föreslår utskottet på grund av den felaktiga hänvisningen att ordet ”niitä” ersätts med orden ”näitä tehtäviä” i den finskspråkiga versionen.

12 §. Kunddatamaterial och kundinformationssystem för samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd. Utskottet gör språkliga justeringar i 2 och 4 mom.

6. Lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

2 kap. Allmänna Arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

10 a §. Undantag i fråga om studier (Ny). Utskottet föreslår att de ändringar som gjordes genom lag 1131/2022 (RP 176/2022 rd) beaktas. Det innebär att 2 kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte ändras på det sätt som nu föreslås, utan att en motsvarande ändring görs i 2 kap. 10 a § 3 mom. 3 punkten i den lagen.

11 kap. Bestämmelser om verkställighet

4 a §. Arbetskraftspolitiskt utlåtande av närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter. Utskottet föreslår att de ändringar som gjordes till följd av RP 176/2022 rd beaktas i paragrafen.

4 c §. Avvikande tillämpning av kapitlet på landskapet Åland. (Ny) Bestämmelserna om rätten till inkomstrelaterad dagpenning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa hör till rikets lagstiftningsbehörighet och den lagen är till denna del direkt tillämplig lagstiftning på Åland.

Staten och landskapet Åland har genom den så kallade överenskommelseförordningen kommit överens om att landskapet också ska sköta lämnandet av Arbetskraftspolitiska utlåtanden om rätten till inkomstrelaterad dagpenning på Åland. Med överenskommelseförordning avses här republikens presidents förordning om skötseln i landskapet Åland av vissa uppgifter enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (347/2006).

Avsikten med propositionen är inte att ändra lämnandet av Arbetskraftspolitiska utlåtanden på Åland. För att nuläget ska bevaras föreslår utskottet att det till 11 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa fogas en ny 4 c § som gäller Åland. Därför blir den nuvarande 4 c § i stället 4 d §.

Ikraftträdandebestämmelsen. Med stöd av 7 punkten i den föreslagna ikraftträdandebestämmelsen inräknas i de utbetalningsdagar för arbetslöshetsförmån som inverkar på finansieringsansvaret de dagar för vilka stödmottagaren har fått arbetslöshetsförmån före den föreslagna lagens ikraftträdande. Avsikten är också att beakta de utbetalningsdagar för arbetsmarknadsstöd som uppkommit före reformen av arbetsmarknadsstödet i början av 2006 och före reformen av finansieringen av arbetsmarknadsstödet i början av 2015.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

På grund av Folkpensionsanstaltens reformering av informationssystemet för utkomstskyddet för arbetslösa är uppgifterna om utbetalningsdagarna för tiden före 2010 förknippade med betydande osäkerhetsfaktorer. Dessutom är det tekniskt mycket komplicerat och inte nödvändigtvis ens möjligt att hänföra dessa utbetalningsdagar till de utbetalningsdagar som inverkar på finansieringsansvaret. Utskottet föreslår därför att bestämmelsen ändras så att dagar före den 1 januari 2015 inte räknas in i utbetalningsdagarna för arbetslöshetsförmåner.

8. Lagen om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

Ikraftträdandebestämmelsen. Enligt det föreslagna 2 mom. räknas till de dagar för vilka arbetslöshetsdagpenning betalas och vilka inverkar på det i denna lag avsedda finansieringsansvar som staten och hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning har också de dagar för vilka stödmottagaren har fått arbetslöshetsdagpenning före ikraftträdandet av denna lag.

På grund av Folkpensionsanstaltens reformering av informationssystemet för utkomstskyddet för arbetslösa är uppgifterna om utbetalningsdagarna för tiden före 2010 förknippade med betydande osäkerhetsfaktorer. Dessutom är det tekniskt mycket komplicerat och inte nödvändigtvis ens möjligt att hänföra dessa utbetalningsdagar till de utbetalningsdagar som inverkar på finansieringsansvaret. Utskottet föreslår därför att bestämmelsen ändras så att dagar före den 1 januari 2015 inte räknas in i utbetalningsdagarna för arbetslöshetsdagpenning.

9. Lagen om ändring av lagen om arbetslöshetskassor

Ikraftträdandebestämmelsen. Enligt det föreslagna 2 mom. räknas till de dagar för vilka arbetslöshetsdagpenning betalas och vilka inverkar på det i denna lag avsedda finansieringsansvar som staten och hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning har också de dagar för vilka stödmottagaren har fått arbetslöshetsdagpenning före ikraftträdandet av denna lag.

På grund av Folkpensionsanstaltens reformering av informationssystemet för utkomstskyddet för arbetslösa är uppgifterna om utbetalningsdagarna för tiden före 2010 förknippade med betydande osäkerhetsfaktorer. Dessutom är det tekniskt mycket komplicerat och inte nödvändigtvis ens möjligt att hänföra dessa utbetalningsdagar till de utbetalningsdagar som inverkar på finansieringsansvaret. Utskottet föreslår därför att bestämmelsen ändras så att dagar före den 1 januari 2015 inte räknas in i utbetalningsdagarna för arbetslöshetsdagpenning.

10. Lagen om ändring av utlänningslagen

3 §. Definitioner. Utskottet föreslår sådana ändringar i paragrafen som beaktar de ändringar som gjorts efter det att propositionen lämnades (RP 114/2022 rd, RSv 278/2022 rd). Definitionen i 6 punkten ändras så att man frångår tvåstegsprocessen för uppehållstillståndet för arbetstagare till följd av att arbets- och näringsbyråerna läggs ned. Till uppehållstillstånd för arbetstagare hör en prövning av tillgången på arbetskraft, och Migrationsverket svarar för den.

72 §. Uppehållstillstånd för arbetstagare. Utskottet föreslår sådana ändringar i paragrafen som beaktar de ändringar som gjorts efter det att propositionen lämnades (RP 114/2022 rd, RSv 278/2022 rd). Paragrafen gäller beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare och vad som ska be-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

aktas vid tillståndsprövningen. Bestämmelsen är en kombination av 72 och 72 a § i den gällande lagen, men utan arbets- och näringsbyrå och delbeslutsprövning. Migrationsverket beviljar uppehållstillstånd för arbetstagare med tillämpning av prövning av tillgången på arbetskraft. I paragrafen föreskrivs det om tillgänglighetsprövning, situationer där sådan inte utförs och innehållet i beslut om uppehållstillstånd för arbetstagare.

72 a §. Arbets- och näringsbyråns delbeslut på ansökan om uppehållstillstånd för arbetstagare. Utskottet föreslår att paragraferna upphävs. I och med nedläggningen av arbets- och näringsbyråerna görs ingen delbeslutsprövning. Till följd av tillämpningen av prövningen av tillgången på arbetskraft föreskrivs det om det huvudsakliga innehållet i bestämmelsen i 72 §.

73 §. Upphållstillstånd för specialsakkunnig. Utskottet föreslår att hänvisningen till 72 a §, som upphävs, utgår ur 2 mom.

74 §. Annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete eller näringsutövning. Utskottet föreslår att hänvisningen till 72 a §, som upphävs, utgår ur 4 mom.

75 §. Upphållstillstånd för den som avlagt examen eller slutfört forskning i Finland. Utskottet föreslår att hänvisningen till 72 a §, som upphävs, utgår ur 3 mom.

81 a §. Rätt att arbeta med stöd av uppehållstillstånd. Utskottet föreslår att omnämmandet av delbeslut stryks i 2 mom. Till följd av ändringen, när Migrationsverket tillämpar 72 och 72 b § och beviljar uppehållstillstånd för arbetstagare, anges det i beslutet om tillståndet berättigar till arbete inom en eller flera branscher.

82 §. Arbetsgivarens och uppdragsgivarens skyldigheter. Utskottet föreslår att 2 mom. ändras så att de uppgifter som nämns där lämnas till Migrationsverket i stället för till arbets- och näringsbyrån.

83 §. Migrationsverkets behörighet. Utskottet föreslår sådana ändringar i paragrafen som beaktar de ändringar som gjorts efter det att propositionen lämnades (RP 114/2022 rd, RSV 278/2022 rd). Paragrafen gäller Migrationsverkets behörighet i uppehållstillståndsärenden enligt 5 kap. när man beaktar att arbets- och näringsbyråerna läggs ned och deras uppgifter enligt utlänningslagen överförs till Migrationsverket. I 3 mom. stryks hänvisningen till EU-blåkortet i 73 a §, eftersom arbets- och näringsministeriet har ett lagstiftningsprojekt i fråga om vilket lagarna ska träda i kraft senast den 18 november 2023, och bestämmelsen upphävs redan tidigare.

84 §. Behandlingstider. Utskottet föreslår att 2 mom. ändras så att arbets- och näringsbyrån stryks.

160 §. Behållande av arbetstagares eller självständig yrkesutövares ställning. Utskottet föreslår att arbets- och näringsbyrån i paragrafen ändras till Arbetskraftsmyndighet.

163 §. Permanent uppehållsrätt för personer som upphört att arbeta eller utöva ett yrke.

Utskottet föreslår att arbets- och näringsbyrån i paragrafen ändras till Arbetskraftsmyndighet.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

187 §. Vägran att bevilja uppehållstillstånd för arbete. Utskottet föreslår att omnämmandet av arbets- och näringsbyrån utgår ur 1 mom. Således är endast Migrationsverket behörigt att fatta ett sådant beslut om att inte bevilja uppehållstillstånd för arbete som avses i bestämmelsen.

190 §. Besvär. Utskottet föreslår att omnämmandet av arbets- och näringsbyrån utgår ur 1 mom. Dessutom ändras momentet i fråga om bestämmelserna om ändringssökande så att hänvisningen till lagen om rättegång i förvaltningsärenden görs på det sätt som allmänt används.

194 §. Arbetsgivarens rätt att anföra besvär. Utskottet föreslår att 1 mom. ändras så att arbetsgivarens besvär rätt i anslutning till uppehållstillstånd för arbetstagare enligt bestämmelsen korrigeras så att den hänvisar till det nya 72 § 1 mom. Dessutom utgår omnämmandet av arbets- och näringsbyråns avgörande.

12. Lagen om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen

11 §. Rätt att få uppgifter mellan de personuppgiftsansvariga för ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden. Utskottet gör en teknisk korrigering i paragrafen.

13. Lagen om ändring av lagen om främjande av integration

6 §. Ordnande av åtgärder som främjar integration. Utskottet föreslår att de ändringar som gäller behöriga myndigheter och laghänvisningar och som gjorts genom lag 936/2022 (RP 84/2022 rd) beaktas i paragrafen.

10 §. Arrangemang för inledande kartläggning. Utskottet föreslår att de ändringar som gäller behöriga myndigheter och laghänvisningar och som gjorts genom lag 936/2022 (RP 84/2022 rd) beaktas i paragrafen.

13 §. Utarbetande av integrationsplan. Utskottet föreslår att de ändringar som gäller behöriga myndigheter och laghänvisningar och som gjorts genom lag 936/2022 (RP 84/2022 rd) beaktas i paragrafen.

14 §. Uppgifter för den myndighet som utarbetar integrationsplanen. Utskottet föreslår att de ändringar som gäller behöriga myndigheter och laghänvisningar och som gjorts genom lag 936/2022 (RP 84/2022 rd) beaktas i paragrafen.

17 §. Skyldigheter som följer av integrationsplanen och utarbetandet av den. Utskottet föreslår att de ändringar som gäller behöriga myndigheter och laghänvisningar och som gjorts genom lag 936/2022 (RP 84/2022 rd) beaktas i paragrafen.

18 §. Uppföljning och översyn av integrationsplanen. Utskottet föreslår att de ändringar som gäller behöriga myndigheter och laghänvisningar och som gjorts genom lag 936/2022 (RP 84/2022 rd) beaktas i paragrafen.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

31 §. Sektorsövergripande samarbete på lokal nivå. Utskottet föreslår att de ändringar som gäller behöriga myndigheter och laghänvisningar och som gjorts genom lag 936/2022 (RP 84/2022 rd) beaktas i paragrafen.

44 §. Statens ersättning till kommunen eller välfärdsområdet. Utskottet föreslår att de ändringar som gäller behöriga myndigheter och laghänvisningar och som gjorts genom lag 936/2022 (RP 84/2022 rd) beaktas i paragrafen.

10 kap. Särskilda bestämmelser

87 b §. Rätt att få uppgifter i samband med inledande kartläggning eller integrationsplan som utarbetas i sektorsövergripande samarbete. (Ny) Utskottet föreslår att de ändringar som gäller behöriga myndigheter och som gjorts genom lag 936/2022 (RP 84/2022 rd) beaktas i paragrafen.

87 f §. Utlämnande av uppgifter i samband med välfärdsområdets ersättningar. (Ny) Utskottet föreslår att de ändringar som gäller behöriga myndigheter och som gjorts genom lag 936/2022 (RP 84/2022 rd) beaktas i paragrafen.

15. Lagen om ändring av lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster

3 §. Definitioner. Utskottet föreslår att hänvisningen i 2 punkten till den upphävda lagen 8/2014 korrigeras till en hänvisning till den gällande lagen.

16. Lagen om ändring av lönegarantilagen

7 kap. Särskilda bestämmelser

28 c §. Rätt att få uppgifter av andra än parter. (Ny) Lönegarantilagen har ändrats genom lag 896/2022 (RP 173/2022 rd). I stället för de 28 och 28 a § som föreslås bli ändrade i den nu aktuella propositionen bör motsvarande ändringar därför göras i 28 c och 28 d §.

28 d §. Utlämnande av uppgifter. (Ny) Lönegarantilagen har ändrats genom lag 896/2022 (RP 173/2022 rd). I stället för de 28 och 28 a § som föreslås bli ändrade i den nu aktuella propositionen bör motsvarande ändringar därför göras i 28 c och 28 d §.

17. Lagen om ändring av lagen om lönegaranti för sjömän

26 c §. Rätt att få uppgifter av andra än parter. (Ny) Lagen om lönegaranti för sjömän har ändrats genom lag 897/2022 (RP 173/2022 rd). I stället för de 26 och 26 a § som föreslås bli ändrade i den nu aktuella propositionen bör motsvarande ändringar därför göras i 26 c och 26 d §.

26 d §. Utlämnande av uppgifter. (Ny) Lagen om lönegaranti för sjömän har ändrats genom lag 897/2022 (RP 173/2022 rd). I stället för de 26 och 26 a § som föreslås bli ändrade i den nu aktuella propositionen bör motsvarande ändringar därför göras i 26 c och 26 d §.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

20. Lagen om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

18 §. Sysselsättningspenning och reseersättning. (Ny) Utskottet föreslår att hänvisningen i paragrafen till den upphävda lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ändras till en hänvisning till lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

23. Lagen om ändring av 6 och 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

13 §. Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet. Efter det att propositionen lämnades har den temporära lydelsen för 1 mom. 23 punkten, som föreslås bli ändrad i lagförslag 23, upphävts genom lag 939/2022 och dess permanenta lydelse, som föreslås bli ändrad i lagförslag 24, ändrats genom lag 940/2022 och därefter ytterligare i samband med godkännande av AjUB 25/2022 rd (RP 175/2022 rd). Genom lag 940/2022 har dessutom 13 § 1 mom. 24 och 25 punkten ändrats och till momentet fogats en ny 23 b-punkt och nya 26–33 punkter.

Utskottet föreslår att det i 23 a- och 23 b-punkten görs tekniska ändringar till följd av att den behöriga myndighetens namn ändras. I 23 b-punkten stryks omnämmandet av Sydöstra Finlands arbets- och näringsbyrå. Uppgifterna i anslutning till det försök med rekryteringsstöd som avses i punkten överförs inte till arbetskraftsmyndigheterna, utan de sköts av utvecklings- och förvaltningscentret efter det att arbets- och näringsbyråerna lagts ned. Rätten att få uppgifter gäller således i fortsättningen endast utvecklings- och förvaltningscentret. Utskottet föreslår dessutom att 25 punkten ändras på så sätt att arbets- och näringsbyråernas rätt att få uppgifter stryks. Dessutom ändras närings-, trafik- och miljöcentralens rätt att få uppgifter så att den motsvarar centralens uppgifter genom att omnämmandena av verkställigheten av de uppgifter som avses i lönegarantilagen och lagen om lönegaranti för sjömän stryks. Närings-, trafik- och miljöcentralen har rätt att få uppgifter ur inkomstregistret för delbeslut om uppehållstillstånd för företagare. De föreslagna 26 och 27 punkterna blir 34 och 35 punkten. I punkt 33 görs därför en teknisk ändring genom att punkten ändras till ett komma.

24. Lagen om ändring av 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

13 §. Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet. Efter det att propositionen lämnades har den temporära lydelsen för 1 mom. 23 punkten, som föreslås bli ändrad i lagförslag 23, upphävts genom lag 939/2022 och dess permanenta lydelse, som föreslås bli ändrad i lagförslag 24, ändrats genom lag 940/2022 och därefter ytterligare i samband med godkännande av AjUB 25/2022 rd (RP 175/2022 rd). Eftersom 23 punkten endast har en permanent lydelse är lagförslag 24 onödigt och utskottet föreslår att det förkastas.

25. Lagen om ändring av arbetsavtalslagen

Utskottet har ändrat lagingressen.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

33. Lagen om ändring av lagen om utkomststöd

10 §. Sänkt grunddel. Efter det att propositionen lämnades har 10 § ändrats genom lag 1023/2022 (RP 127/2022 rd). Till följd av tidigare ändringar blir de ändringar som föreslås i 2 och 3 mom. onödiga. I fråga om 1 mom. 3 punkten föreslår utskottet att laghänvisningen korrigeras.

10 a §. Förfarande för sänkning av grunddelen. Efter det att propositionen lämnades har 10 a § ändrats genom lag 1023/2022 (RP 127/2022 rd). Till följd av ändringen blir en ändring av paragrafen onödig.

11 §. Inkomster som skall beaktas. Efter det att propositionen lämnades har 11 § ändrats genom lag 1023/2022 (RP 127/2022 rd). Utskottet föreslår en lagteknisk ändring i paragrafen.

41. Lagen om ändring av 92 och 127 a § i inkomstskattelagen

92 §. Skattefria sociala förmåner. Genom proposition RP 175/2022 rd (AjUB 25/2022 rd) upphävs 92 § 13 punkten, så det blir onödigt att upphäva den i samband med den nu aktuella propositionen.

127 a §. Hushållsavdrag. Genom proposition RP 175/2022 rd (AjUB 25/2022 rd) mom. ändras 127 a § 3 mom. på motsvarande sätt, så det blir onödigt att ändra det i samband med den nu aktuella propositionen.

42. Lagen om ändring av 10 f § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

Utskottet har ändrat lagingressen.

43. Lagen om ändring av 56 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

Utskottet har ändrat lagingressen.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 3—5, 7, 11, 14, 18, 19, 21, 22, 26—32, 34—40 och 44—47 i proposition RP 207/2022 rd utan ändringar.

Riksdagen godkänner lagförslag 1, 2, 6, 8—10, 12, 13, 15—17, 20, 23, 25, 33 och 41—43 i proposition RP 207/2022 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Riksdagen forkastar lagförslag 24 i proposition RP 207/2022 rd.

Riksdagen godkänner två uttalanden. (Utskottets förslag till uttalanden)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om ordnande av arbetskraftsservice

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om offentlig arbetskraftsservice som omfattas av kommunernas organiseringsansvar och om de uppgifter som gäller sådan service. Genom offentlig arbetskraftsservice tryggas tillgången på kompetent arbetskraft och möjligheterna för dem som söker arbete att få arbete, uppkomsten av ny företagsverksamhet främjas och företagens verksamhetsförutsättningar och arbetslivet förbättras. Lagen innehåller också bestämmelser om vissa uppgifter som staten har inom offentlig arbetskraftsservice.

Bestämmelserna i 143 och 144 § tillämpas på arbetskraftsservice som tillhandahålls av enskilda aktörer.

2 §

Offentlig arbetskraftsservice

Som offentlig arbetskraftsservice enligt denna lag ordnas

- 1) arbetsförmedling,
- 2) information, rådgivning och vägledning,
- 3) träning,
- 4) arbetskraftsutbildning,
- 5) utbildning inom omställningsskyddet.

I den offentliga arbetskraftsservicen ingår även sakkunnigbedömningar som gäller enskilda kunders serviceprocess, försöksverksamhet enligt denna lag, arbetssökandes frivilliga studier

Betänkande AjUB 26/2022 rd

som stöds med arbetslöshetsförmån samt stöd, subventioner och ersättningar till arbetsgivare och enskilda kunder.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *arbetskraftsmyndighet* den myndighet vid en kommun eller samkommun som ansvarar för att ordna arbetskraftsservice samt den ~~kommun~~ *myndighet* till vilken myndighetsuppgifter enligt denna lag har överförts enligt vad som avses i 13 § 2 mom.

2) *kund* en fysisk person (*enskild kund*) eller en arbetsgivare som ansöker om eller får service, stöd, subvention eller ersättning enligt denna lag,

3) *arbetssökande* en enskild kund som är registrerad som arbetssökande och vars jobbsökning är i kraft på det sätt som avses i 27 och 28 §,

4) *arbetslös* en person som

a) inte står i ett anställningsförhållande; som arbetslös betraktas även den som står i ett anställningsförhållande och som är permitterad på heltid eller vars ordinarie arbetstid per vecka är under fyra timmar eller vars varierande arbetstid per vecka enligt ett arbetsavtal med garanterad minimiarbetstid är under fyra timmar,

b) inte på det sätt som avses i 2 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) är sysselsatt på heltid i företagsverksamhet eller i eget arbete mer än två veckor utan avbrott; som arbetslös betraktas även den som utan hinder av sysselsättning i företagsverksamhet eller i eget arbete har rätt till arbetslöshetsförmån enligt 2 kap. 5 a § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, och

c) inte är studerande på heltid enligt 2 kap. 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa; som arbetslös betraktas även den som utan hinder av studier har rätt till arbetslöshetsförmån enligt 2 kap. 10 b § i ~~lagen om utkomstskydd för arbetslösa~~ *det kapitlet*,

5) *person som hotas av arbetslöshet* en person som inte är arbetslös och som

a) löper risk att bli arbetslös inom två veckor,

b) är en sådan person som avses i 69 § 1 mom.

6) *lönesubventionerat arbete* arbete där arbetsgivaren för arbetstagarens lönekostnader har beviljats lönesubvention enligt 10 kap. eller sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år, samt i 108 § avsett arbete ordnat på basis av sysselsättningsskyldighet,

7) *sysselsättningsplan* en plan som arbetskraftsmyndigheten upprättat tillsammans med den arbetssökande;

8) *plan som ersätter sysselsättningsplan* en aktiveringsplan enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001), en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration (1386/2010) eller en sektorsövergripande sysselsättningsplan enligt lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (/),

9) *jobbsökningsskyldighet* den skyldighet en arbetssökande enligt en i 5 kap. avsedd sysselsättningsplan har att inom en granskningsperiod söka arbetsmöjligheter som ett villkor för erhållande av arbetslöshetsförmån,

10) *omställningsskydd* en åtgärdsmodell som arbetskraftsmyndigheten, arbetsgivaren och arbetstagare genomför i samarbete med varandra, med hjälp av vilken man försöker hjälpa en arbetstagare som blir arbetslös på grund av uppsägning eller permittering eller på grund av att en

Betänkande AjUB 26/2022 rd

visstidsanställning upphör att så snabbt som möjligt få arbete på nytt och som består av sådan service enligt denna lag som överenskommits i sysselsättningsplanen och eventuell annan service som utvecklar yrkesfärdigheterna.

11) *den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd* kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget,

12) *de minimis-stöd* stöd som omfattas av kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn eller kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn,

13) *ekonomisk verksamhet* tillhandahållande av varor eller tjänster på marknaden.

När det i denna lag hänvisas till anställningsförhållanden och lagstiftning som ska iakttas i anställningsförhållanden, gäller det också tjänsteförhållanden och lagstiftning som ska iakttas i tjänsteförhållanden.

4 §

Ordnande och tillhandahållande av offentlig arbetskraftsservice

Offentlig arbetskraftsservice ska ordnas utifrån behoven och med förutseende av förändringarna inom näringslivet och arbetsmarknaden samt utifrån kundernas servicebehov. Servicen ska planeras och genomföras så att den med avseende på innehåll, kvalitet och omfattning uppfyller kundens servicebehov.

Offentlig arbetskraftsservice ska tillhandahållas utifrån kundens servicebehov, som arbetskraftsmyndigheten ska bedöma i samråd med kunden. Kunder ska tillhandahållas sådan service som på bästa sätt tryggar tillgången på kompetent arbetskraft, hjälper enskilda kunder få arbete på den öppna arbetsmarknaden och bidrar till att företagsverksamhet inleds. Närmare bestämmelser om bedömning av arbetssökandes servicebehov finns i 4 kap.

Offentlig arbetskraftsservice ska tillhandahållas i form av service som kunderna kan använda på egen hand och i form av personlig service. Hur en kund uträttar ärenden hos arbetskraftsmyndigheten samt hur kontakten mellan kunden och myndigheten ska skötas bestäms utifrån denna lag och det bedömda servicebehovet.

5 §

Principer för ordnande och tillhandahållande av service

Inom offentlig arbetskraftsservice ska jämlikhet och opartiskhet iakttas, och arbetstvister får inte påverka det huruvida service tillhandahålls. Arbetssökande ska informeras om arbetstvister när arbete erbjuds.

När offentlig arbetskraftsservice ordnas, produceras och utvecklas, när det informeras om offentlig arbetskraftsservice och när personer hänvisas till offentlig arbetskraftsservice ska likabe-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

handling och jämställdhet på arbetsmarknaden främjas. När offentlig arbetskraftsservice ordnas ska det främjas särskilt att personer i svag ställning på arbetsmarknaden får arbete.

6 §

Avgiftsfrihet

Offentlig arbetskraftsservice är avgiftsfri för enskilda kunder. Offentlig arbetskraftsservice är avgiftsfri för arbetsgivare med undantag av sådan gemensamt anskaffad utbildning som avses i 62 §.

7 §

Finansiering

Kommuner beviljas statsandel för ordnande av sådan offentlig arbetskraftsservice som avses i denna lag och för skötsel av de uppgifter som gäller sådan service. Bestämmelser om beviljande av statsandel finns i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021).

8 §

Hänvisande till en annan serviceanordnare och samordning av servicen

Om en kunds servicebehov gör det nödvändigt med annan service än den som Arbetskraftsmyndigheten ordnar, ska kunden informeras om vilka andra servicemöjligheter som finns och vid behov hänvisas till en annan myndighets eller serviceanordnarens service, vid behov i samarbete med dessa. Arbetskraftsmyndigheten ska vid behov samarbeta med den andra serviceanordnaren för att samordna servicen.

9 §

Samarbetsskyldighet

Vid verkställighet, planering och utveckling av offentlig arbetskraftsservice ska Arbetskraftsmyndigheterna samarbeta med varandra samt med närings-, trafik- och miljöcentralerna, närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (*utvecklings- och förvaltningscentret*), välfärdsområdena, Folkpensionsanstalten och andra myndigheter samt utbildningsanordnare, arbetslivsorganisationer och andra intressentgrupper.

10 §

Den arbetssökandes bostad, hemkommun och pendlingsområde

En arbetssökande ska underrätta Arbetskraftsmyndigheten om de kontaktuppgifter med hjälp av vilka den arbetssökande kan nå utan dröjsmål och om ändringar i kontaktuppgifterna.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Såvida det inte finns skäl att bedöma saken på annat sätt betraktas som en arbetssökandes bostad vid tillämpningen av denna lag i första hand den adress som den arbetssökande uppger för arbetskraftsmyndigheten och i andra hand den adress som avses i 13 § 1 mom. 3 punkten i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009). Som den arbetssökandes hemkommun betraktas i enlighet med lagen om hemkommun (201/1994) den hemkommun som antecknats i befolkningsdatasystemet.

Pendlingsområdet sträcker sig 80 kilometer från personens faktiska bostad.

11 §

Tillämpning av den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd

Om stöd som avses i denna lag beviljas i form av stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd, tillämpas på stödet utöver villkoren enligt denna lag de villkor som föreskrivs i den förordningen.

Stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd beviljas inte, om

- 1) den som ansöker om stöd är ett företag i svårigheter enligt artikel 2.18 i den förordningen, eller
- 2) den som ansöker om stöd är föremål för betalningskrav på grundval av beslut av Europeiska kommissionen så som avses i artikel 1.4 a i den förordningen.

2 kap.

Kommunens organiseringsansvar

12 §

Ordnande av arbetskraftsservice

Kommuner vars arbetskraft uppgår till minst 20 000 personer kan själva ordna den arbetskraftsservice som enligt denna lag omfattas av kommunens organiseringsansvar. Om en kommuns arbetskraft är mindre än 20 000 personer ska kommunen i syfte att ordna servicen bilda ett samarbetsområde (*sysselsättningsområde*) tillsammans med en eller flera andra kommuner så att arbetskraften i de kommuner som ingår i sysselsättningsområdet uppgår till minst 20 000 personer totalt. Sysselsättningsområdet ska utgöra ett geografiskt sammanhängande och i arbetsmarknads- och pendlingshänseende funktionellt område.

Kommunens arbetskraft som avses i 1 mom. avser det totala antalet sysselsatta och arbetslösa i kommunen enligt Statistikcentralens sysselsättningsstatistik.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

13 §

Samarbete mellan kommuner för att fullfölja organiseringsansvaret

De kommuner som bildar ett sysselsättningsområde ska avtala om hur arbetskraftsservicen och de uppgifter som har samband med arbetskraftsservicen ska organiseras **baserat på lagstadgat samarbete enligt kommunallagen (410/2015).**

~~Bestämmelser om kommunens organiseringsansvar och om lagstadgat samarbete finns i 8 § i kommunallagen (410/2015) och bestämmelser om produktion av tjänster i 9 § i den lagen. I beslut som gäller produktion av arbetskraftsservice baserat på samarbete mellan kommuner ska Servicen ska organiseras och produceras med beaktande av~~ den befintliga verksamheten i de kommuner som deltar i samarbetet, befolkningsstrukturen i sysselsättningsområdet, kundernas servicebehov och andra omständigheter avseende tillhandahållandet av service ~~beaktas. Med avvikel-~~
~~se från~~ ~~Trots~~ 8 § 2 mom. 5 punkten i kommunallagen kan ~~de kommuner som samarbetar~~ den kommun eller samkommun som ansvarar för organiseringen komma överens om hur arbetskraftsmyndigheternas befogenheter enligt denna lag ska utövas med iakttagande av vad som i 54 § i kommunallagen föreskrivs om avtal om skötseln av en myndighetsuppgift.

14 §

Bildande av sysselsättningsområden i vissa situationer

Om arbetskraften i en kommun som självständigt ansvarar för att ordna servicen eller den sammanlagda arbetskraften i kommunerna i ett sysselsättningsområde vid utgången av tre på varandra följande kalenderår understiger det som anges i 12 § 1 mom. i denna lag och kommunen eller sysselsättningsområdet inte har beviljats ett sådant tillstånd som avses i 4 § i lagen om införande av lagen om ordnande av arbetskraftsservice och vissa lagar som har samband med den (/), ska kommunen eller sysselsättningsområdets kommuner vidta åtgärder för att med andra kommuner avtala om ett sådant samarbete som uppfyller villkoren i 12 § i denna lag. Avtalet ska ingås så att det är i kraft senast från ingången av andra året efter tidsfristen.

15 §

Upplysningsskyldighet

De kommuner som bildar ett sysselsättningsområde ska till arbets- och näringsministeriet ge in ett avtal om ett gemensamt organ eller ett grundavtal för en samkommun. Avtalet ska ges in till arbets- och näringsministeriet inom två veckor från det att samarbetsavtalet eller grundavtalet godkänns.

En kommun som har beslutat att ordna arbetskraftsservice självständigt ska ge in beslut om detta till arbets- och näringsministeriet inom två veckor från det att beslutet fattas.

Om det sker en ändring i medlemskommunerna eller parterna i ett sysselsättningsområde, ska arbets- och näringsministeriet upplysas om ändringen i överensstämmelse med 1 och 2 mom.

~~Utöver vad som bestäms i 1 och 2 mom. ska arbets- och näringsministeriet få en plan för hur arbetskraftsservicen kommer att ordnas. Närmare bestämmelser om planen får utfärdas genom förordning av statsrådet.~~

Betänkande AjUB 26/2022 rd

När de handlingar som avses i denna paragraf ges in ska också en plan för hur arbetskraftsservicen kommer att ordnas ges in. Av planen ska följande framgå:

- a) de ekonomiska resurser och personalresurser som reserveras för skötseln av uppgifterna enligt denna lag och hur resurserna ska riktas,
- b) lösningarna för hur servicen enligt denna lag ska produceras och riktas,
- c) antalet verksamhetsställen och var verksamhetsställena är belägna,
- d) samarbetspartner och samarbetsformer,
- e) främjande av arbetskraftsinvandring, matchning av arbetskraft och arbetstillfällen samt arbetskraftens rörlighet,
- f) beredskap för situationer med strukturförändringar.

16 §

Statsrådets beslutanderätt

Om den i 12 § avsedda arbetskraften i en kommun understiger 20 000 personer och statsrådet inte har beviljat ett sådant tillstånd som avses i 4 § i lagen om införande av lagen om ordnande av arbetskraftsservice och vissa andra lagar som har samband med den, och kommunen blir utanför ett sysselsättningsområde, ska statsrådet besluta att ett sysselsättningsområde bildas eller att kommunen ingår i ett sysselsättningsområde samt bestämma kostnadsfördelningen, förvaltningsmodellen, principerna enligt vilka tjänsterna och uppgifterna ska organiseras och annat som är nödvändigt för att organisera samarbetet och som kommunerna inte har avtalat om. Innan statsrådet fattar beslutet ska det höra de berörda kommunerna och det berörda sysselsättningsområdet. Statsrådets beslut om villkoren för samarbetet är i kraft tills de berörda kommunerna avtalar något annat. De berörda kommunerna ska omedelbart inleda förfarande för ändring av samarbetsavtal. Bestämmelser om ändring av samarbetsavtal finns i kommunallagen.

Statsrådet får fatta beslut enligt 1 mom. också om

- 1) en kommun eller ett sysselsättningsområde i övrigt inte uppfyller de villkor som föreskrivs i 12 § 1 mom.,
- 2) en kommun som ansvarar för att ordna service och vars arbetskraft under tre på varandra följande år har understigit 20 000 personer blir utanför ett sysselsättningsområde,
- 3) den sammanlagda arbetskraften i kommunerna i ett sysselsättningsområde under tre på varandra följande år har understigit 20 000 personer och kommunerna inte avtalar om att utöka sysselsättningsområdet eller om att bilda ett nytt sysselsättningsområde som uppfyller villkoren i 12 §,
- 4) en eller flera kommuner meddelar utträde ur ett sysselsättningsområde varefter kommunen eller sysselsättningsområdet inte uppfyller villkoren i 12 § och det inte har avtalats om ett nytt sysselsättningsområde som uppfyller villkoren,
- 5) ~~arbetskraftsmyndighetens kapacitet att ordna i denna lag avsedd service avsevärt har försämrats på det sätt som avses i~~ det är fråga om en situation enligt 24 § 3 mom.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

17 §

Skyldighet att tillhandahålla service

Arbetskraftsmyndigheten ska tillhandahålla Arbetskraftsservice till enskilda kunder som har sin i lagen om hemkommun avsedda hemkommun i kommunen eller sysselsättningsområdet i fråga. Om en person inte har någon hemkommun i Finland eller har sin hemkommun i landskapet Åland, ska servicen tillhandahållas av den kommun där personen huvudsakligen vistas.

Arbetskraftsmyndigheten ska tillhandahålla Arbetskraftsservice också till sådana enskilda kunder som på grund av arbete, studier, fritid, en nära anhörig eller annan närstående person som bor i kommunen eller av någon annan motsvarande orsak regelbundet eller en längre tid bor eller vistas i kommunen eller i en kommun i sysselsättningsområdet. En sådan person ska göra en skriftlig anmälan till den Arbetskraftsmyndighet som är behörig på grundval av personens hemkommun om att personen blir kund hos den andra Arbetskraftsmyndigheten.

Arbetskraftsmyndigheten får inte på grundval av hemkommun eller bostads- eller vistelseort begränsa en enskild kunds möjligheter att delta i Arbetskraftsutbildning, om inte något annat följer av särskilda skäl.

Arbetskraftsmyndigheten ska tillhandahålla Arbetsgivare Arbetskraftsservice oberoende av deras hemort eller verksamhetsställe.

18 §

Ersättning i vissa fall för kostnader för tillhandahållande av Arbetskraftsservice

Om en Arbetskraftsmyndighet tillhandahåller en i 17 § 2 mom. avsedd enskild kund service, ska kundens hemkommun ersätta den Arbetskraftsmyndigheten för kostnaderna för servicen. Hemkommunen ska ersätta kostnaderna också när en enskild kund deltar i Arbetskraftsutbildning ordnad av en annan Arbetskraftsmyndighet än den som bestäms på grundval av hemkommun.

Ersättningen ska basera sig på den produktifiering eller det produktpris som kommunen använder för att följa upp sin verksamhet eller som samkommunen använder för fakturering till medlemskommunerna. Närmare bestämmelser om grunderna för ersättning för service och om faktureringsförfarandet får utfärdas genom förordning av Arbets- och näringsministeriet.

19 §

Servicespråk

Bestämmelser om rättigheten att använda finska eller svenska, bli hörd och få handlingar på finska eller på svenska samt rätten till tolkning från och till dessa språk i kontakt med myndigheter finns i språklagen (423/2003). Inom sådan offentlig Arbetskraftsservice som avses i denna lag har kunden dock rätt att i eget ärende använda sitt eget språk, finska eller svenska, **också i kontakt med enspråkiga Arbetskraftsmyndigheter.**

För att de språkliga rättigheterna ska tillgodoses har kunden rätt att utträta ärenden också hos någon annan Arbetskraftsmyndighet än den som är behörig på grundval av kundens hemkommun. På ersättning av kostnaderna för servicen tillämpas 18 §.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

3 kap.

Styrning och tillsyn

20 §

Allmän styrning av den offentliga arbetskraftsservicen

Arbets- och näringsministeriet har hand om den allmänna styrningen och utvecklingen av samt tillsynen över offentlig arbetskraftsservice.

21 §

Nationella mål för främjande av sysselsättningen

Statsrådet fastställer de nationella målen för främjande av sysselsättningen en regeringsperiod åt gången, på föredragning av arbets- och näringsministeriet. Arbets- och näringsministeriet ska följa upp och utvärdera hur målen har uppnåtts år för år. Statsrådet kan se över målen om det sker väsentliga förändringar i arbetsmarknadsläget.

I de nationella målen för främjande av sysselsättningen kan följande anges:

1) mål för att säkerställa att arbetskraftsservicen förverkligas, att servicen är verkningsfull och samordnad och tillgodoser de språkliga rättigheterna samt mål för att främja jämställdhet mellan könen och likabehandling,

2) mål som gäller tillgång på kompetent arbetskraft och att främja arbetskraftsinvandring,

3) mål för samarbetet mellan staten, kommunerna, sysselsättningsområdena och övriga aktörer,

4) utvecklingsmål för sysselsättningsförvaltningen,

5) utvecklingsmål för informationshanteringen och digitaliseringen inom arbetskraftsservice, samt

6) andra mål än de som anges i 1–5 punkten och som behövs för att främja sysselsättningen.

Närmare bestämmelser om beredning och översyn av de nationella målen för främjande av sysselsättningen får utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §

Nationell delegation för främjande av sysselsättningen och delegationens uppgifter

Statsrådet ska på föredragning av arbets- och näringsministeriet tillsätta en nationell delegation för främjande av sysselsättningen och utse en ordförande och en vice ordförande för delegationen. Delegationen ska tillsättas för en regeringsperiod åt gången. I delegationen ska det åtminstone ingå representanter för kommunerna, de relevanta ministerierna, den statliga regionförvaltningen och organisationerna inom arbetslivet och näringslivet.

Delegationen har till uppgift att ge arbets- och näringsministeriet stöd när ministeriet styr främjandet av sysselsättningen, följa och förutse hur servicesystemet fungerar och behandla utvecklingsbehov som gäller främjandet av sysselsättningen. Delegationen ska varje regeringsperiod

Betänkande AjUB 26/2022 rd

lämna en redogörelse om läget för servicesystemet till statsrådet. Redogörelsen ska innehålla en bedömning av hur servicesystemet fungerar och hur förutsättningarna att ordna service uppfylls, inbegripet hur finansieringssystemet fungerar och hur ändamålsenliga kriterierna för organisationsansvar är. I samband därmed kan delegationen även göra framställningar om ändringar i lagstiftningen och andra ändringar.

Närmare bestämmelser om delegationens sammansättning, sektioner, uppgifter och arbetsmetoder får utfärdas genom förordning av statsrådet.

23 §

Regionala diskussioner för samarbete och uppföljning i syfte att främja sysselsättningen

Arbets- och näringsministeriet och närings-, trafik- och miljöcentralen ska med Arbetskraftsmyndigheterna regelbundet föra regionala diskussioner för samarbete och uppföljning i syfte att främja sysselsättningen. Också andra aktörer som är viktiga med tanke på främjandet av sysselsättningen kan delta i diskussionerna.

Diskussionerna ska bygga på uppföljnings- och analysdata om sysselsättning och Arbetskraftsservice. Parterna ska diskutera hur sysselsättningen har främjats inom varje närings-, trafik- och miljöcentralens verksamhetsområde mot bakgrund av de nationella målen och de lokala villkoren för främjande av sysselsättningen. Vid diskussionerna ska parterna behandla åtminstone vilken effekt den Arbetskraftsservice som Arbetskraftsmyndigheterna ordnat har haft och behoven i fråga om utveckling och samarbete, samt stödja utbyte av erfarenheter och spridning av bästa exempel på Arbetskraftsservice i olika regioner som har visat sig vara bra och verkningsfull.

Närmare bestämmelser om ordnande av regionala diskussioner för samarbete och uppföljning i syfte att främja sysselsättningen och om innehållet i diskussionerna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Stöd för att trygga förutsättningarna att ordna Arbetskraftsservice samt inledande av samrådsförfarande

Arbetskraftsmyndigheten och staten ska tillsammans utreda vilka möjligheter Arbetskraftsmyndigheten har att trygga den service som lagstiftningen kräver. Vid behov ska Arbetskraftsmyndigheten och staten vidta åtgärder för att trygga förutsättningarna för servicen.

Arbets- och näringsministeriet kan inleda ett samrådsförfarande med en sådan Arbetskraftsmyndighet vars kapacitet att ordna Arbetskraftsservice har försämrats avsevärt under två på varandra följande år jämfört med andra motsvarande Arbetskraftsmyndigheter som anordnar Arbetskraftsservice. Arbets- och näringsministeriet, Arbetskraftsmyndigheten och finansministeriet ska överlägga och komma överens om en handlingsplan för att rätta till situationen samt komma överens om hur planen ska följas upp. Arbetskraftsmyndigheten ska utan dröjsmål upprätta och behandla handlingsplanen och delge sitt beslut om planen till Arbets- och näringsministeriet och finansministeriet för eventuella vidare åtgärder.

Om **arbets- och näringsministeriet och finansministeriet tillsammans bedömer** att Arbetskraftsmyndighetens kapacitet att ordna i denna lag avsedd Arbetskraftsservice trots den handlingsplan

Betänkande AjUB 26/2022 rd

som avses i 2 mom. avsevärt har försämrats på ett icke-tillfälligt sätt, kan statsrådet efter att ha hört Arbetskraftsmyndigheten fatta ett i 16 § avsett beslut om sysselsättningsområde.

Arbets- och näringsministeriets och finansministeriets gemensamma bedömning av huruvida Arbetskraftsmyndighetens kapacitet att ordna Arbetskraftsservice avsevärt har försämrats på det sätt som avses i 2 mom. hos ska grunda sig på en övergripande utvärdering av ordnandet av service, tillgången på service och kommunens eller samkommunens ekonomi. Saker som kan beaktas i utvärderingen är aktiveringsgraden för långtidsarbetslösa eller annan motsvarande sysselsättningsfrämjande verksamhet, det att arbetslösheten i kommunen eller sysselsättningsområdet jämfört med läget hos motsvarande Arbetskraftsmyndigheter har ökat i mer än 12 månader, det huruvida diskussioner som gäller den i 4 kap. avsedda serviceprocessen för arbetssökande har ordnats i kommunen eller sysselsättningsområdet samt det att Arbetskraftsmyndighetens kapacitet att ordna i denna lag avsedd Arbetskraftsservice avsevärt har försämrats av någon annan orsak.

Närmare bestämmelser om samrådsförfarandena för sysselsättningsförvaltning, om upprättande och uppföljning av handlingsplaner samt om grunderna för bedömning av hur Arbetskraftsmyndigheter har ordnat Arbetskraftsservice får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare bestämmelser om samrådsförfarandena för sysselsättningsförvaltning, om upprättande och uppföljning av handlingsplaner samt om grunderna för bedömning av hur Arbetskraftsmyndigheter har ordnat Arbetskraftsservice får utfärdas genom förordning av statsrådet.

25 §

Tillsyn

Regionförvaltningsverken behandlar förvaltningsklagan som gäller lagenligheten hos sådana uppgifter och sådan offentlig Arbetskraftsservice som denna lag ålägger Arbetskraftsmyndigheter. Bestämmelser om förvaltningsklagan finns i 8 a kap. i förvaltningslagen (434/2003).

Ett regionförvaltningsverk kan också på eget initiativ utöva tillsyn över de uppgifter och den service som avses i 1 mom. Tillsynen får omfatta inspektioner. På inspektioner tillämpas 39 § i förvaltningslagen.

Närmare bestämmelser om tillsyn på eget initiativ och om inspektioners innehåll får utfärdas genom förordning av statsrådet.

26 §

Påföljder inom tillsynen på eget initiativ

Om det till följd av tillsyn på eget initiativ konstateras att en Arbetskraftsmyndighet eller en anställd hos Arbetskraftsmyndigheten har förfarit felaktigt eller underlåtit att fullgöra sin skyldighet, kan regionförvaltningsverket göra den övervakade uppmärksam på kraven på god förvaltning eller underrätta den övervakade om sin uppfattning om ett lagenligt förfarande. Anses detta inte vara tillräckligt med beaktande av de omständigheter som inverkar på helhetsbedömningen av saken, kan den övervakade ges en anmärkning, om inte det felaktiga förfarandet eller underlåtenheten är av sådan art eller så allvarlig att det finns orsak att vidta åtgärder för att inleda ett förfarande enligt någon annan lag.

Om väsentliga brister som gäller ordnandet av i denna lag avsedd service upptäcks eller om verksamheten i övrigt strider mot lag, får regionförvaltningsverket meddela Arbetskraftsmyndig-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

heten ett föreläggande om att bristerna eller missförhållandena ska avhjälpas. När ett föreläggande meddelas ska det sättas ut en tid inom vilken behövliga åtgärder ska vidtas. Föreläggandet får förenas med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen (1113/1990).

Regionförvaltningsverket ska regelbundet underrätta arbets- och näringsministeriet om vidtagna tillsynsåtgärder och om brister som upptäckts genom tillsyn. När det är fråga om väsentliga brister i en Arbetskraftsmyndighets verksamhet ska regionförvaltningsverket dock underrätta arbets- och näringsministeriet omedelbart.

4 kap.

Serviceprocessen för arbetssökande

27 §

Inledande av jobbsökning

En enskild kunds jobbsökning inleds den dag då kunden elektroniskt begär det via den för ändamålet avsedda nättjänsten eller personligen hos Arbetskraftsmyndigheten och kunden registreras som arbetssökande i den i 120 § avsedda nationella informationsresursen för Arbetskraftsservice. Arbetskraftsmyndigheten kan också godkänna en begäran som framförts på annat sätt.

Förutsättningen för att en enskild kund ska registreras som arbetssökande är att personen

- 1) lämnar de uppgifter om sin arbetserfarenhet, arbetsförmåga, utbildning och övriga kompetens som behövs med tanke på sysselsättning och offentlig Arbetskraftsservice,
- 2) meddelar sin adress och andra kontaktuppgifter för att utan dröjsmål kunna nås, och
- 3) vidtar de övriga åtgärder som serviceprocessen för arbetssökande kräver.

Om inte något annat följer av internationella avtal som är förpliktande för Finland, förutsätter registreringen av en utländsk medborgare eller statslös person som arbetssökande dessutom att denna

1) på basis av internationella avtal om Arbetskraftens fria rörlighet som är förpliktande för Finland har rätt att komma till Finland för att söka arbete och förvärvsarbeta utan den prövning av tillgången på Arbetskraft som avses i utlänningslagen (301/2004), eller

2) har rätt att förvärvsarbeta med stöd av ett uppehållstillstånd och tillståndet inte är förenat med några begränsningar som gäller arbetsgivaren.

Om en enskild kund inte kan registreras som arbetssökande, meddelar Arbetskraftsmyndigheten beslut om att registrering avslås.

28 §

När en jobbsökning upphör att vara i kraft

En jobbsökning upphör att vara i kraft om den arbetssökande

- 1) meddelar Arbetskraftsmyndigheten att den arbetssökande inte längre önskar hålla sin jobbsökning i kraft eller inte förnyar sin jobbsökning,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

2) inte inom den tid som Arbetskraftsmyndigheten har satt ut lämnar de redogörelser om sin arbetserfarenhet, arbetsförmåga, utbildning och övriga kompetens som behövs med tanke på sysselsättning och offentlig Arbetskraftsservice,

3) upprepade gånger under en granskningsperiod på 12 månader underlåter att inom den tid som Arbetskraftsmyndigheten har satt ut och på det sätt som myndigheten förutsätter vara i kontakt med myndigheten.

Med att vara i kontakt med myndigheten i enlighet med 1 mom. 3 punkten anses också att anlända till en inledande intervju, ett samtal om jobbsökning och ett kompletterande samtal om jobbsökning vid den tidpunkt som personen själv har reserverat via den för ändamålet avsedda nättjänsten.

Jobbsökningen för utländska medborgare eller statslösa personer som är arbetssökande upphör också att vara i kraft om den arbetssökande inte längre uppfyller de i 27 § 3 mom. angivna förutsättningarna för registrering som arbetssökande.

29 §

Inledande av jobbsökning på nytt

När en jobbsökning har upphört att vara i kraft kan den inledas på nytt med iakttagande av vad som föreskrivs i 27 §. Om jobbsökningen har upphört att vara i kraft med stöd av 28 § 1 mom. 2 punkten krävs det dessutom att den enskilda kunden i samband med begäran om att jobbsökning inleds lämnar de upplysningar som Arbetskraftsmyndigheten begär.

Om jobbsökningen har upphört att vara i kraft med stöd av 28 § 1 mom. 2 eller 3 punkten kan Arbetskraftsmyndigheten begränsa personens rätt att på elektronisk väg inleda jobbsökning i den för ändamålet avsedda nättjänsten.

30 §

Information till arbetssökande

Arbetskraftsmyndigheten ska i samband med att en person registreras som arbetssökande eller utan dröjsmål därefter informera den arbetssökande om den jobbsökningsskyldighet som ingår i sysselsättningsplanen och om andra omständigheter som gäller jobbsökningen, om den offentliga Arbetskraftsservice som står till buds, om villkoren för att jobbsökningen ska vara i kraft och om omställningsskyddet.

Vid behov ska Arbetskraftsmyndigheten dessutom informera den arbetssökande om annan service till stöd för den arbetssökandes jobbsökning och sysselsättning samt om hur man ansöker om arbetslöshetsförmån och om de viktigaste Arbetskraftspolitiska förutsättningarna för att få förmånen.

31 §

Ordnande av inledande intervju

Arbetskraftsmyndigheten ska ordna en inledande intervju eller ett kompletterande samtal om jobbsökning med en arbetssökande inom fem vardagar från jobbsökningens början. Om ett kom-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

pletterande samtal om jobbsökning ordnas, ska en inledande intervju ordnas snarast möjligt därefter.

En ny inledande intervju ordnas endast om det har förflutit minst sex månader sedan jobbsökningen har upphört och personen registreras som arbetssökande på nytt.

Den inledande intervjun ordnas vid Arbetskraftsmyndigheten verksamhetsställe eller något annat serviceställe, om det inte finns vägande skäl som gör det mer ändamålsenligt att ordna intervjun på annat sätt.

32 §

Ordnande av samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning

Arbetskraftsmyndigheten ska ordna

1) för en arbetssökande som är arbetslös eller hotas av arbetslöshet, fem kompletterande samtal om jobbsökning under de tre månader som följer på den inledande intervjun; om ett kompletterande samtal om jobbsökning har föregått den inledande intervjun ska myndigheten dock ordna fyra kompletterande samtal om jobbsökning,

2) för en arbetssökande som är arbetslös eller hotas av arbetslöshet eller som antingen är anställd på deltid eller permitterad genom förkortad arbetstid, ett samtal om jobbsökning alltid när tre månader har förflutit från den inledande intervjun eller det senaste samtalet om jobbsökning enligt denna punkt,

3) för en arbetssökande som är arbetslös, två kompletterande samtal om jobbsökning inom en månads tid när sex månader har förflutit från den inledande intervjun eller det senaste kompletterande samtalet om jobbsökning enligt denna punkt,

4) för enskilda kunder, utöver vad som föreskrivs i 1—3 punkten, kompletterande samtal om jobbsökning enligt vad servicebehovet förutsätter.

Samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning enligt 1 mom. 1 punkten ska också ordnas för arbetssökande som deltar i Arbetskraftsutbildning, för arbetssökande som deltar i studier som stöds med arbetslöshetsförmån på det sätt som avses i 9 kap. i denna lag eller i 22—24 § i lagen om främjande av integration och för arbetssökande som är i lönesubventionerat arbete eller deltar i rehabilitering, även om personen i fråga inte är arbetslös eller hotas av arbetslöshet, om Arbetskraftsutbildningen eller de studier som stöds med arbetslöshetsförmån, de frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån eller arbetet med lönesubvention eller rehabiliteringen utan avbrott beräknas fortgå i högst en månad.

Samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning ska ordnas på det sätt som med beaktande av den arbetssökandes servicebehov och av omständigheterna är mest ändamålsenligt. Samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning enligt 1 mom. 3 punkten ordnas inte om den arbetssökandes jobbsökning kommer att upphöra inom en månad. Om den arbetssökande är permitterad ordnas de kompletterande samtal om jobbsökning som avses i 1 mom. 1 punkten endast om den arbetssökandes begär det.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

33 §

Undantag som gäller samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning

Även om en arbetssökande är arbetslös eller hotas av arbetslöshet ordnas inte samtal om jobbsökning eller kompletterande samtal om jobbsökning enligt 32 § 1 mom. 1 och 3 punkten, om den arbetssökande

- 1) deltar i en arbetskraftsutbildning som beräknas fortgå längre än en månad,
- 2) efter grundskolan eller gymnasiet inte har genomgått någon utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter (ung person som saknar utbildning) och han eller hon deltar i frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån på det sätt som avses i 9 kap. i denna lag eller i 22—24 § i lagen om främjande av integration och som beräknas fortgå längre än en månad,
- 3) deltar i en sådan i 6 kap. avsedd arbetsprövning som beräknas fortgå längre än en månad,
- 4) är i lönesubventionerat arbete som beräknas fortgå längre än en månad, eller
- 5) är i sådan rehabilitering utan avbrott som beräknas fortgå längre än en månad.

I situationer som avses i 1 mom. ska ett samtal om jobbsökning ordnas för den arbetssökande en månad före det att arbetskraftsutbildningen, de studier som stöds med arbetslöshetsförmån, arbetsprövningen, det lönesubventionerade arbetet eller rehabiliteringen beräknas upphöra. Inom en månad efter samtalet om jobbsökning ska ett kompletterande samtal om jobbsökning ordnas, såvida det inte är uppenbart onödigt.

För en arbetssökande som deltar i arbetskraftsutbildning ordnad tillsammans med arbetsgivaren inom ramen för gemensam anskaffning av utbildning eller i arbetskraftsutbildning ordnad på motsvarande sätt ordnas samtal om jobbsökning och kompletterande samtal om jobbsökning endast om det finns ett vägande skäl för detta som gäller den arbetssökandes möjligheter att få arbete eller den arbetssökandes servicebehov.

Även om en arbetssökande är arbetslös eller hotas av arbetslöshet, ordnas inte kompletterande samtal om jobbsökning enligt 32 § 1 mom. 1 och 3 punkten, om den arbetssökande deltar i frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån på det sätt som avses i 9 kap. i denna lag eller i 22—24 § i lagen om främjande av integration och som beräknas fortgå längre än en månad och efter grundskolan eller gymnasiet har genomgått utbildning som leder till examen och som ger yrkesfärdigheter. (Nytt 4 mom.)

34 §

Innehållet i den inledande intervjun

Vid den inledande intervjun ska Arbetskraftsmyndigheten bedöma den arbetssökandes förutsättningar att söka och få arbete samt den arbetssökandes behov av service till stöd för jobbsökning och sysselsättning. Utifrån bedömningen upprättas en sysselsättningsplan, såvida den arbetssökande inte har fått en plan som ersätter en sådan plan.

Vid den inledande intervjun vägleder Arbetskraftsmyndigheten dessutom den arbetssökande till att söka arbetsmöjligheter som är lämpliga för den personen och hänvisar personen till behövlig service. Vid intervjun presenteras den service som den arbetssökande kan få och parterna kommer överens om hur kunden uträttar ärenden och hur kontakten mellan myndigheten och den arbetssökande i övrigt ska skötas.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

35 §

Innehållet i ett samtal om jobbsökning

Vid ett samtal om jobbsökning ska Arbetskraftsmyndigheten vägleda den arbetssökande till att söka arbetsmöjligheter som är lämpliga för den personen och ge personen stöd i jobbsökningen. Myndigheten ska även hänvisa den arbetssökande till behövlig service.

Vid samtalet ska bedömningen av den arbetssökandes servicebehov kontrolleras och en sysselsättningsplan upprättas eller planen revideras.

36 §

Innehållet i ett kompletterande samtal om jobbsökning

Ett kompletterande samtal om jobbsökning ska, baserat på bedömningen av den arbetssökandes servicebehov, inriktas på att stödja jobbsökningen eller på att fortsätta utreda servicebehovet och hänvisa den arbetssökande till behövlig service.

Om ett kompletterande samtal om jobbsökning ordnas före en inledande intervju, upprättas en sysselsättningsplan vid det kompletterande samtalet om jobbsökning, såvida det inte har upprättats en ersättande plan för den arbetssökande. Vid ett kompletterande samtal om jobbsökning som ordnas senare kan en sysselsättningsplan utarbetas eller planen revideras.

I stället för ett kompletterande samtal om jobbsökning kan den arbetssökande tillhandahållas annan motsvarande personlig service som är till stöd för jobbsökningen eller bidrar till den arbetssökandes förutsättningar att få arbete.

37 §

Bedömning av den arbetssökandes servicebehov

Arbetskraftsmyndigheten ska beakta åtminstone följande när den bedömer vilken service en arbetssökande person behöver:

- 1) personens kompetens, yrkesskicklighet och egna mål för att utveckla kompetensen och yrkesskickligheten,
- 2) personens arbets- och funktionsförmåga med avseende på hur den påverkar jobbsökningen och förutsättningarna att få arbete,
- 3) personens jobbsökningsfärdigheter samt övriga omständigheter som inverkar på personens möjligheter att få arbete,
- 4) hur sannolikt de är att personen blir arbetslös och att arbetslösheten förlängs.

För ändamålet att klarlägga servicebehovet kan den arbetssökande hänvisas till undersökningar och bedömningar av arbetsförmågan samt till andra sakkunnigbedömningar. Frågor som gäller den arbetssökandes kompetensutveckling kan bedömas i samarbete med utbildningsproducenter, och den arbetssökandes arbets- och funktionsförmåga kan bedömas i samarbete med producenter av social- och hälsovårdstjänster.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

38 §

Sysselsättningsplanens innehåll

Sysselsättningsplanen ska innehålla en jobbsökningsskyldighet och andra åtgärder som gäller jobbsökning eller utvecklande av företagsverksamhet och som syftar till att den arbetssökande snabbt ska få arbete på den öppna arbetsmarknaden. Dessutom ska sysselsättningsplanen vid behov innehålla offentlig arbetskraftsservice enligt den arbetssökandes servicebehov och annan service som förbättrar den arbetssökandes kompetens, arbetsmarknadsfärdigheter och arbets- och funktionsförmåga samt åtgärder för klarläggande av om arbets- eller funktionsförmågan eller hälsotillståndet påverkar jobbsökningen, utvecklandet av företagsverksamhet eller förutsättningarna att få arbete. Vid behov ska ett beslut av Arbetskraftsmyndigheten om uppfyllande av de i 4 § i lagen om Jobbkanalen Ab (242/2022) avsedda förutsättningarna för sysselsättning hos bolaget tas in i sysselsättningsplanen.

I sysselsättningsplanen ska parterna komma överens om hur genomförandet av planen ska övervakas och sätta ut en tidsfrist inom vilken den arbetssökande ska informera om hur planen har följts. Om Arbetskraftsmyndigheten kräver något annat bevis på att planen har följts än de upplysningar som den arbetssökandes ger, ska detta skrivas in i planen.

Arbetskraftsmyndigheten och den arbetssökande ska godkänna sysselsättningsplanen. Närmare bestämmelser om sysselsättningsplanens struktur och om hur planen godkänns och arkiveras utfärdas genom förordning av statsrådet.

39 §

Den arbetssökandes skyldigheter

En arbetssökande som ansöker om arbetslöshetsförmån ska aktivt söka arbete och utbildning. Den arbetssökande ska också medverka i bedömningen av servicebehovet och i upprättandet och revideringen av sysselsättningsplanen samt delta i service som är till stöd för jobbsökningen och förbättrar arbetsmarknadsfärdigheterna och förutsättningarna att få arbete.

En arbetssökande som ansöker om arbetslöshetsförmån är skyldig att på det sätt som Arbetskraftsmyndigheten bestämmer informera denna om hur sysselsättningsplanen har följts. Närmare bestämmelser om vilka uppgifter som ska lämnas utfärdas genom förordning av statsrådet.

Den arbetssökande ska informera Arbetskraftsmyndigheten om ändringar i sina kontaktuppgifter. Den arbetssökande ska bevara de dokument som bevisar att den arbetssökande har fullgjort jobbsökningsskyldigheten och på begäran visa upp dem för Arbetskraftsmyndigheten.

40 §

Arbetskraftsmyndighetens skyldigheter

Arbetskraftsmyndigheten ska erbjuda arbete och utbildning samt ordna service som ingår i sysselsättningsplanen.

Arbetskraftsmyndigheten ska också följa hur sysselsättningsplanen genomförs och bidra till att serviceprocessen framskrider.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

41 §

Påminnelse

Arbetskraftsmyndigheten ska skriftligt påminna den arbetssökande om hur dennas förfarande påverkar förutsättningarna att få arbete och en eventuell rätt till arbetslöshetsförmån om den arbetssökande

1) uteblir från en inledande intervju, ett samtal om jobbsökning eller ett kompletterande samtal om jobbsökning eller en sådan inledande kartläggning som avses i 9 § i lagen om främjande av integration,

2) på annat sätt underlåter att sköta ärenden hos Arbetskraftsmyndigheten inom den tid som myndigheten har satt ut och på det sätt som myndigheten förutsätter,

3) underlåter att på det sätt som Arbetskraftsmyndigheten förutsätter informera myndigheten om hur den arbetssökande har följt sysselsättningsplanen eller en ersättande plan,

4) underlåter att inleda service som överenskommit i sysselsättningsplanen eller en ersättande plan, eller om servicen avbryts av orsaker som beror på den arbetssökande, eller

5) på något annat sätt underlåter att fullfölja sysselsättningsplanen eller en ersättande plan.

5 kap.

Arbetsförmedling och jobbsökningsskyldighet

42 §

Mål och allmänna principer för arbetsförmedling

Arbetsförmedling ska vara inriktad på att utbud och efterfrågan på arbetskraft möts så att lediga platser tillsätts och arbetssökande snabbt får arbete.

Arbetsförmedling bygger på avtalsfrihet och valfrihet för arbetsgivare och arbetstagare.

Arbetsförmedling bedrivs nationellt och internationellt. Närmare bestämmelser om Arbetskraftsmyndigheters uppgifter när det gäller arbetsförmedling från Finland till utlandet och från utlandet till Finland samt om internationell praktik får utfärdas genom förordning av statsrådet.

43 §

Arbetsförmedlingsservice

Arbetsgivare ska erbjudas möjlighet att publicera information om lediga platser på den serviceplattform som avses i 14 kap. En Arbetskraftsmyndighet kan publicera information om lediga platser på serviceplattformen enligt uppdrag från en arbetsgivare, om inte något annat följer av 49 §. Arbetskraftsmyndigheten ska förmedla information om ledigförklarade platser och presentera sådana arbetssökande som är lämpliga för en ledig plats för arbetsgivaren, på det sätt som överenskommit med denna.

En arbetssökande ska erbjudas möjlighet att på den i 1 mom. avsedda serviceplattformen publicera en presentation skapad av den arbetssökande (*jobbsökarprofil*) som stöder jobbsökningen.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Arbetskraftsmyndigheten ska vägleda den arbetssökande till att söka jobb som är lämpliga för den arbetssökande. Arbetskraftsmyndigheten ska bedöma arbetets lämplighet för den arbetssökande med beaktande av den arbetssökandes arbetserfarenhet, utbildning, övriga kompetens och arbetsförmåga.

44 §

Jobbsökningsskyldighet

Om inte något annat följer av 46—48 §, ska sysselsättningsplanen för en arbetslös arbetssökande eller en person som hotas av arbetslöshet omfatta tre granskningsperioder på en månad, under vilken den arbetssökande ska söka fyra arbetsmöjligheter. Om det ligger i den arbetssökandes intresse kan en granskningsperiod sättas ut så att den börjar retroaktivt. Av vägande skäl kan flera granskningsperioder sammanslås utan att det påverkar antalet arbetsmöjligheter som ska sökas.

Även om en arbetssökande inte är arbetslös eller hotas av arbetslöshet ska jobbsökningsskyldighet föreläggas om den personen

- 1) deltar i en arbetskraftsutbildning,
- 2) deltar i frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån på det sätt som avses i 9 kap. i denna lag eller i 22—24 § i lagen om främjande av integration, eller
- 3) är i lönesubventionerat arbete.

Om arbetskraftsmyndigheten bedömer att det under en granskningsperiod med beaktande av den arbetssökandes arbetserfarenhet, utbildning, övriga kompetens, arbetsförmåga och eventuella skydd för yrkesskicklighet enligt 2 a kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa inte kommer att finnas fyra sådana arbetsmöjligheter som den arbetssökande kan få, ska antalet arbetsmöjligheter som ska sökas under perioden minskas; om det inte finns några som helst arbetsmöjligheter att söka ska det inte ingå någon jobbsökningsskyldighet i sysselsättningsplanen. Närmare bestämmelser om grunderna på vilka jobbsökningsskyldighetens omfattning ska minskas utfärdas genom förordning av statsrådet.

45 §

Verksamhet som fullgör jobbsökningsskyldigheten

Jobbsökningsskyldigheten kan fullgöras genom att den arbetssökande

- 1) söker ett arbete i anställningsförhållande som den arbetssökande med fog kan förvänta sig att få och som varar minst två veckor,
- 2) söker ett sådant specifikt jobb som arbetskraftsmyndigheten har erbjudit den arbetssökande,
- 3) söker mertidsarbete hos den egna arbetsgivaren,
- 4) söker arbetsmöjligheter avsedda för sådana företagare som avses i 1 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och vilka den arbetssökande med fog kan förvänta sig att få,
- 5) publicerar en sådan presentation som avses i 43 § 2 mom.,
- 6) vidtar andra åtgärder som motsvarar åtgärderna i 1—5 punkten i syfte att få arbete.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

46 §

Undantag som gäller tidpunkten när jobbsökningsskyldighet inträder

Jobbsökningsskyldighet inträder från det att anställningsförhållandet upphör, om den arbetssökande är i arbete som varar längre än två veckor och inte utgör lönesubventionerat arbete och arbetstiden överstiger 80 procent av den maximala arbetstid för heltidsanställda som tillämpas i branschen.

För permitterade inträder jobbsökningsskyldighet när det samtal om jobbsökning som avses i 32 § 1 mom. 2 punkten har ordnats och tre månader har förflutit sedan permitteringen började.

Jobbsökningsskyldighet inträder från och med att ett i 33 § 2 mom. avsett samtal om jobbsökning har ordnats, om den arbetssökande

- 1) deltar i en arbetskraftsutbildning som beräknas fortgå längre än en månad,
- 2) deltar i en sådan i 6 kap. avsedd arbetsprövning som beräknas fortgå längre än en månad,
- 3) är i annat än i 47 § 2 mom. avsett lönesubventionerat arbete som med avseende på arbetstiden beräknas fortgå längre än en månad, eller
- 4) är i sådan rehabilitering utan avbrott som beräknas fortgå längre än en månad.

47 §

Undantag som gäller antal och granskningsperiod i fråga om arbetsmöjligheter som ska sökas

Om inte något annat följer av 44 § 3 mom. eller 48 §, ska det i sysselsättningsplanen för en arbetssökande som är deltidsanställd i minst två veckor eller vars permittering genomförs i form av förkortad arbetstid anges granskningsperioder på tre månader under vilka den arbetssökande ska söka en arbetsmöjlighet.

Det som föreskrivs i 1 mom. ska tillämpas om den arbetssökandes ordinarie arbetstid är högst 80 procent av den inom branschen tillämpade maximiarbetstiden för arbetstagare i heltidsarbete. Hur den faktiska arbetstiden inverkar på jobbsökningsskyldigheten anges i 2 a kap. 12 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om inte något annat följer av 1 mom., 44 § 3 mom. eller 48 §, ska sysselsättningsplanen för en arbetssökande **som saknar utbildning och** som på i 9 kap. i denna lag eller i 22—24 § i lagen om främjande av integration avsett sätt deltar i frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån omfatta under studierna infallande granskningsperioder på tre månader var, under vilka den arbetssökande ska söka tre arbetsmöjligheter. **Bestämmelserna** i 1 mom. och i 44 och 48 § tillämpas på jobbsökningsskyldigheten från det att ett i 33 § 2 mom. avsett samtal om jobbsökning har ordnats för den arbetssökande.

48 §

Situationer där jobbsökningsskyldighet inte föreläggs

Jobbsökningsskyldighet föreläggs inte om

- 1) arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdets social- och hälsovårdsmyndighet eller Folkpensionsanstalten har konstaterat att den arbetssökande behöver sektorsövergripande stöd som främjar sysselsättningen,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

2) den arbetssökande enligt en medicinsk utredning som betraktas som tillförlitlig saknar arbetsförmåga för sådant arbete som motsvarar den arbetssökandes arbetserfarenhet och utbildning under den tid skyddet för yrkesskicklighet enligt 2 a kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa varar och, efter det att skyddet för yrkesskicklighet upphört, för allt slags arbete, och den arbetssökande följer sysselsättningsplanen eller en ersättande plan till den del det enligt planen har avtalats att den arbetssökande ska ansöka om förmån som beviljas på grund av arbetsoförmåga och söka sig till rehabilitering som förbättrar arbets- och funktionsförmågan,

3) den arbetssökande på det sätt som avses i 9 kap. i denna lag eller i 22—24 § i lagen om främjande av integration bedriver frivilliga studier i läs- och skrivkunnighet som stöds med arbetslöshetsförmån och studierna på det sätt som avses i 2 kap. 10 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa bedrivs på heltid,

4) den arbetssökande deltar i arbetskraftsutbildning som ordnas tillsammans med arbetsgivaren inom ramen för gemensam anskaffning av utbildning eller i arbetskraftsutbildning som ordnats på motsvarande sätt,

5) den arbetssökande är förhindrad att vara på arbetsmarknaden på det sätt som avses i 3 kap. 1 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

6) den arbetssökandes arbetslöshet upphör eller den arbetssökande inleder bevarings- eller civiltjänst eller familjeledighet inom en månad; jobbsökningsskyldigheten uteblir i fråga om den granskningsperiod med jobbsökningsskyldighet då arbetslösheten upphör eller bevarings- eller civiltjänsten eller familjeledigheten inleds,

7) den arbetssökande har fått anställning i det bolag som avses i lagen om Jobbkanalen Ab med stöd av 4 § 1 mom. i den lagen.

I sådana situationer som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten är ett ytterligare villkor att den arbetssökandes situation som helhet betraktad är sådan att sysselsättning på den öppna arbetsmarknaden inte är möjlig.

Det som föreskrivs i 1 mom. 3 punkten tillämpas tills ett i 33 § 2 mom. avsett samtal om jobbsökning har ordnats för den arbetssökande. Det som föreskrivs i den förstnämnda bestämmelsen tillämpas även efter samtalet om jobbsökning, om det i sysselsättningsplanen eller en ersättande plan har avtalats att studierna i läs- och skrivkunnighet fortsätter inom en månad efter det att sysselsättningsplanen eller den ersättande planen upprättades eller reviderades.

49 §

Att vägra ta emot en platsanmälan och att ta bort en anmälan

Platsanmälningar för vilka arbetsgivaren endast anställer sådana arbetslösa arbetssökande vars lönekostnader berättigar till lönesubvention enligt 10 kap. 81 § eller sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år enligt 95 § publiceras inte som lediga platser på den serviceplattform som avses i 14 kap.

Arbetskraftsmyndigheten kan vägra ta emot en platsanmälan som gäller en ledig plats och kan ta bort en anmälan från serviceplattformen om det utifrån anmälan är uppenbart eller utifrån arbetsgivarens tidigare handlande eller i övrigt finns grundad anledning att misstänka att

1) arbetsgivaren bryter mot ett lagstadgat diskrimineringsförbud,

2) arbetsgivaren söker arbetstagare för lagstridiga arbetsuppgifter eller för arbetsuppgifter i fråga om vilka det är förbjudet att anställa den som söks,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

3) arbetsgivaren väsentligt försummar sina skyldigheter enligt 2 kap. i arbetsavtalslagen eller 2 och 3 kap. i lagen om sjöarbetsavtal eller sin skyldighet att betala skatter och lagstadgade avgifter,

4) det på arbetsplatsen föreligger ett uppenbart hot om våld eller förekommer trakasserier eller annat osakligt bemötande som medför olägenhet eller risk för arbetstagarens hälsa, eller

5) det på grund av uppgiftens natur eller av annan motsvarande orsak inte är ändamålsenligt att stödja tillsättningen genom arbetsförmedling.

En förutsättning för att Arbetskraftsmyndigheten ska få vägra ta emot en anmälan eller för att myndigheten ska få ta bort en anmälan i de situationer som avses i 2 mom. 1 och 2 punkten är att arbetsgivaren trots uppmaning av Arbetskraftsmyndigheten inte har rättat sin platsanmälan. Arbetskraftsmyndigheten ska meddela ett skriftligt beslut om att den vägrar ta emot en anmälan eller tar bort en anmälan.

6 kap.

Information och rådgivning, sakkunnigbedömningar, vägledning avseende yrkesval och karriär samt träning och prövning

50 §

Information och rådgivning

Arbetskraftsmyndigheter ska ge information och rådgivning om

- 1) lediga platser och jobbsökning,
- 2) tillgång på och skaffande av arbetskraft,
- 3) utbildningsmöjligheter och andra möjligheter till kompetensutveckling,
- 4) arbetsmarknaden, branscher och yrken,
- 5) inledande av företagsverksamhet och möjligheterna att utveckla sådan verksamhet, och
- 6) service, stöd och ersättningar som står till buds för fullföljande av omställningsskyddet.

51 §

Sakkunnigbedömningar

För att utreda enskilda kunders kompetens, yrkesskicklighet, lämplighet samt valmöjligheter i fråga om arbete, företagsverksamhet och utbildning ska Arbetskraftsmyndigheter ordna

- 1) kartläggningar av kompetens och yrkesskicklighet,
- 2) undersökningar och bedömningar av arbetsförmågan,
- 3) bedömningar av företagarfärdigheter och av förutsättningar för företagsverksamhet,
- 4) inledande kartläggningar enligt 9 § i lagen om främjande av integration, och
- 5) andra sakkunnigbedömningar.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

52 §

Vägledning avseende yrkesval och karriär

Arbetskraftsmyndigheter ska ordna vägledning för att ge enskilda kunder stöd när det gäller yrkesval, yrkesmässig utveckling, placering i arbetslivet och livslångt lärande.

Som ett led i vägledningen får en legitimerad psykolog med kundens samtycke använda psykologiska bedömningsmetoder för att klarlägga kunden yrkes- och karriäralternativ, kompetens, lämplighet och arbets- och funktionsförmåga.

53 §

Träning

Arbetskraftsmyndigheter ska för enskilda kunder ordna träning i

- 1) jobbsökning (*jobbsökarträning*),
- 2) klarläggande av alternativen i fråga om yrkesval och karriär, i sökande till yrkesutbildning och i utveckling av arbetslivsfärdigheterna (*karriärträning*), och
- 3) placering i arbete och deltagande i utbildning som sker på arbetsplatsen (*arbetsträning*).

Arbetskraftsmyndigheten kan för företag ordna träning i anställning av arbetstagare och i arbetsgivarfärdigheter. Priset på servicen betraktas som de minimis-stöd till företaget.

54 §

Prövning

Arbetskraftsmyndigheter kan hänvisa enskilda kunder till prövning

- 1) vid en läroanstalt, för utredning av alternativen i fråga om yrkesval och karriär (*utbildningsprövning*), eller
- 2) på en arbetsplats, för utredning av alternativen i fråga om yrkesval och karriär eller som stöd för att hjälpa kunden komma in på arbetsmarknaden på nytt (*arbetsprövning*).

Arbetsprövning får ges av företag, enskilda näringsidkare, kommuner, samkommuner, andra sammanslutningar, stiftelser eller statliga ämbetsverk eller inrättningar. Arbetsprövning får däremot inte ges av en arbetsgivare till vilken den enskilda kunden står i anställningsförhållande när avtal om arbetsprövning ingås.

En enskild kund får inte hänvisas till service som ges på en arbetsplats så att kunden deltar i arbetsuppgifterna, om inte syftet är det som anges i 1 mom. 2 punkten. Detta moment utgör dock inget hinder för sådan inläring i arbetet som ingår i arbetskraftsutbildning. Om någon annan service innefattar deltagande i arbetsuppgifter, tillämpas på den service eller den del av servicen som ges på en arbetsplats vad som i denna lag föreskrivs om arbetsprövning.

55 §

Maximitid för arbetsprövning

Enskilda kunder kan hänvisas till totalt högst sex månader arbetsprövning.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Den maximitid för arbetsprövning som avses i 1 mom. börjar om när personen efter en avslutad arbetsprövningsperiod har varit arbetslös utan avbrott i minst 12 månader eller när en person under 25 år har varit arbetslös utan avbrott i minst tre månader efter det att maximitiden för arbetsprövning har uppnåtts.

56 §

Begränsningar som gäller arbetsprövning

Enskilda kunder ska inte hänvisas till arbetsprövning, om

1) den som ger arbetsprövning genom denna får sådana fördelar som snedvrider konkurrensen mellan företag eller enskilda näringsidkare,

2) det är fråga om sådana uppgifter för vilka den som ger arbetsprövning kräver ett i 6 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004) avsett intyg över narkotikatest och den enskilda kunden inte vill uppvisa ett sådant intyg,

3) det är fråga om sådana uppgifter som avses i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) och den enskilda kunden inte vill ta emot sådana uppgifter.

57 §

Avtal om arbetsprövning

Den enskilda kunden, den som ger arbetsprövning och Arbetskraftsmyndigheten ska ingå ett tidsbegränsat skriftligt avtal om arbetsprövningen. Följande ska framgå av avtalet:

1) målen för arbetsprövningen,

2) när och var arbetsprövningen genomförs,

3) arbetsprövningens längd per dag och vilken tid på dygnet arbetsprövningen sker; längden per dag ska vara minst fyra timmar och får vara högst åtta timmar,

4) arbetsprövningens längd per vecka och vilka veckodagar arbetsprövningen sker; längden per vecka får vara högst fem dagar,

5) vilka uppgifter som den som deltar i arbetsprövningen ska utföra under den tid arbetsprövningen pågår,

6) vem på arbetsplatsen som ansvarar för att handleda och övervaka den som deltar i arbetsprövningen.

Den som ger arbetsprövning ska informera den som betalar arbetslöshetsförmånen om frånvaro som deltagaren har under prövningen. Vem som betalar arbetslöshetsförmånen ska framgå av avtalet.

Efter arbetsprövningen ska den som ger arbetsprövning till Arbetskraftsmyndigheten ge in en bedömning av den enskilda kundens lämplighet för arbetet, yrket eller branschen och, om arbetsprövningen har ordnats till stöd för återinträde på arbetsmarknaden, en bedömning av kundens utvecklingsbehov när det gäller arbetslivsfärdigheter och kompetens. Ett villkor om detta ska tas in i avtalet. I avtalet får Arbetskraftsmyndigheten dessutom för den som ger arbetsprövning ställa upp behövliga villkor med avseende på prövningen eller den som deltar i prövningen.

Den som ger arbetsprövning får inte överföra skyldigheterna enligt avtalet på någon annan. Den som ger arbetsprövning ska i fråga om den enskilda kund som deltar i prövningen meddela

Betänkande AjUB 26/2022 rd

namn och i 1—3 mom. avsedda uppgifter till förtroendemannen eller till någon annan som företräder personalen hos den som ger arbetsprovning.

58 §

Rättslig ställning för den som deltar i arbetsprovning samt ansvar för arbetarskydd och data-skydd

Den som deltar i arbetsprovning står inte i anställningsförhållande till den som ger arbetsprovningen eller till Arbetskraftsmyndigheten.

Den som deltar i arbetsprovning omfattas av

1) lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) och diskrimineringslagen (1325/2014),

2) bestämmelserna om dagliga vilotider i 24 § och bestämmelserna om arbetsskiftsförteckning i 30 § i Arbetstidslagen (872/2019),

3) arbetarskyddslagen (738/2002) och bestämmelserna om arbetarskydd i lagen om unga arbetstagare (998/1993),

4) 3 §, 4 § 1 och 2 mom., 5 § 1, 2 och 4 mom., 6 §, 7 § 1—3 mom., 9, 10, 14 och 15 §, 5 och 6 kap., 21 § 2 mom., 22 och 24 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet,

5) bestämmelserna om tystnadsplikt i fråga om sådan information som arbetstagare och tjänsteinnehavare i motsvarande uppgifter får genom sina arbetsuppgifter.

Vid tillämpning av de lagar som nämns i 2 mom. jämföras den som ger arbetsprovning med en arbetsgivare och den som deltar i provningen med en arbetstagare.

Bestämmelser om straff för arbetarskyddsförseelser finns i 63 § i arbetarskyddslagen. Bestämmelser om straff för arbetstidsförseelser finns i 44 § i arbetstidslagen. Bestämmelser om straff för brott mot lagen om integritetsskydd i arbetslivet finns i 24 § i lagen om integritetsskydd i arbetslivet. Bestämmelser om straff för diskriminering, diskriminering i arbetslivet, ockerliknande diskriminering i arbetslivet, arbetarskyddsbrott, personregisterbrott, dataintrång, olovlig observation, olovlig avlyssning, kränkning av kommunikationshemlighet, sekretessbrott och tjänstebrott finns i strafflagen (39/1889).

59 §

Avbrytande av träning och provning

Om en enskild kund utan tillstånd har varit frånvarande från träning eller provning i fem tränings- eller provningsdagar utan avbrott eller om kunden annars har så mycket frånvaro att målen för träningen eller provningen inte nås, ska Arbetskraftsmyndigheten fatta beslut om att träningen eller provningen avbryts. Arbetskraftsmyndigheten kan också av andra vägande skäl fatta beslut om att träning eller provning avbryts.

Serviceproducenten eller den som ger arbetsprovning är skyldig att anmäla sådan frånvaro som avses 1 mom. till Arbetskraftsmyndigheten.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. har parterna i ett avtal om arbetsprovning rätt att häva avtalet genom skriftligt meddelande till de andra parterna. Avtalet får dock inte hävas baserat på en diskrimineringsgrund som förbjuds i lag eller på någon annan ogrundad orsak.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Bestämmelser om hur det att träning eller prövning avbryts påverkar den arbetssökandes rätt till arbetslöshetsförmåner finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

60 §

Försäkringsskydd under träning och prövning

Arbetskraftsmyndigheten ska se till att en personkund som deltar i träning och prövning försäkras med en försäkring enligt 3 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) samt med en gruppansvarsförsäkring. Med avvikelse från 58 och 59 § i den lagen är dagpenningen 1/360 av årsarbetsinkomsten.

7 kap.

Arbetskraftsutbildning

61 §

Ordnande av arbetskraftsutbildning

Arbetskraftsmyndigheter ska ordna arbetskraftsutbildning i form av

- 1) utbildning som förbättrar yrkeskompetensen och yrkesfärdigheterna,
- 2) utbildning som förbättrar företagarfärdigheterna
- 3) sådan integrationsutbildning som avses i 20 § i lagen om främjande av integration, med undantag av läs- och skrivundervisning.

En arbetskraftsmyndighet kan dock inte ordna utbildning vars syfte är att kunden avlägger en examen eller en del av en examen. Bestämmelser om ordnande av examensutbildning som arbetskraftsutbildning finns i lagen om yrkesutbildning (531/2017).

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på sådan arbetskraftsutbildning som avses i lagen om yrkesutbildning med iakttagande av bestämmelserna i den lagen. Vad som i övrigt föreskrivs om arbetskraftsutbildning i denna lag tillämpas också på arbetskraftsutbildning ordnad på basis av lagen om yrkesutbildning.

62 §

Gemensam anskaffning av arbetskraftsutbildning

En arbetskraftsmyndighet kan ordna en arbetskraftsutbildning tillsammans med en arbetsgivare, en uppdragsgivare till en person som ämnar bli företagare eller ett företag som överlåter företagarrättigheter så att den aktören deltar i finansieringen av utbildningen (*gemensamt anskaffad utbildning*). Gemensamt anskaffad utbildning kan ordnas

- 1) för personer som anställs av eller redan arbetar som anställda eller hyrda arbetstagare hos den arbetsgivare som deltar i finansieringen av utbildningen, eller
- 2) för personer som ämnar bli företagare och som skulle ha få uppdragsgivare eller som är i färd att skaffa sig företagarrättigheter från ett annat företag.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Den andel av utbildningen som arbetskraftsmyndigheten finansierar betraktas som

1) stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd, om utbildningen genomförs tillsammans med en arbetsgivare som bedriver ekonomisk verksamhet så att anställda eller inhyrda arbetstagare hos arbetsgivaren deltar i utbildningen och målet för utbildningen är att de arbetstagarna ska fortsätta hos arbetsgivaren efter utbildningen,

2) de minimis-stöd, till den del en i 1 kap 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd företagare deltar i utbildningen.

Bestämmelser om maximibeloppen på statligt stöd för ekonomisk verksamhet finns i den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd. Närmare bestämmelser om betalningsandelarna för gemensamt anskaffad utbildning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 §

Antagning av studerande

Den arbetskraftsmyndighet som ordnar en arbetskraftsutbildning beslutar om vilka studerande som antas till utbildningen. Arbetskraftsmyndigheten kan stödas av en antagningsgrupp som kan bestå av en företrädare för utbildaren, av andra sakkunniga samt av den arbetsgivare som är med om att ge gemensamt anskaffad utbildning, uppdragsgivaren till personen som ämnar bli företagare eller företaget som överlåter företagarrättigheterna. Närmare bestämmelser om antagningsförfarandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Som studerande kan en sådan enskild kund antas

- 1) vars läroplikt har upphört,
- 2) som har ett av arbetskraftsmyndigheten konstaterat behov av utbildning, och
- 3) som är lämplig för utbildningen och för de uppgifter som utbildningen ger färdigheter för.

En person under 20 år kan antas till utbildning som förbättrar yrkeskompetensen och yrkesfärdigheterna eller företagarfärdigheterna endast om det inte är möjligt eller ändamålsenligt att avlägga utbildningen som frivilliga studier.

Själva antagningstillfället och de lämplighetsprov som ingår i antagningsförfarandet är avgiftsfria för den som söker till arbetskraftsutbildning.

64 §

Studerandes rättigheter och skyldigheter

Studerande som deltar i arbetskraftsutbildning har rätt att få sådan undervisning och handledning som ingår i genomförandeplanen för utbildningen och rätt att avlägga studier under den tid utbildningen pågår.

Den studerande ska delta regelbundet i undervisningen och studierna ska framskrida i enlighet med genomförandeplanen för utbildningen.

På arbetskraftsutbildning tillämpas vad som i lagen om yrkesutbildning föreskrivs om

- 1) rätten till en trygg studiemiljö i 80 § 1 och 2 mom.,
- 2) narkotikatest i 84 §,
- 3) disciplin i 85 § och disciplin på internatboenden i 86 §,
- 4) avlägsnande av en studerande som uppför sig störande eller äventyrar säkerheten i 87 §,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

- 5) verkningarna av ett anhängigt åtal eller ett domstolsavgörande på ett disciplinärt förfarande i 88 §,
- 6) förfarandet i disciplinärärenden i 93 § 3—6 mom.,
- 7) tystnadsplikt för studerande i 95 §,
- 8) sökande av ändring i utbildningsanordnarens beslut i 12 kap.

65 §

Avbrytande av utbildning

Om en studerande inte gör framsteg i studierna på det sätt som avses i 64 § 2 mom. eller olovligt har varit frånvarande i fem utbildningsdagar utan avbrott, ska den Arbetskraftsmyndighet som beslutat om antagningen av den studerande fatta beslut om att utbildningen avbryts.

Utbildningsproducenten är skyldig att till den Arbetskraftsmyndighet som beslutat om antagningen meddela att de i 1 mom. avsedda villkoren för avbrytande av utbildning uppfylls. Innan beslutet fattas ska Arbetskraftsmyndigheten ge den studerande tillfälle att bli hörd. Den studerande ska utan dröjsmål informeras om beslutet.

66 §

Inläarning i arbetet i anslutning till utbildning

Under en period med inläarning i arbetet i anslutning till Arbetskraftsutbildning står den studerande inte i anställningsförhållande till den arbetsgivare hos vilken inläringen i arbetet sker eller till utbildningsproducenten, om inte den studerande och den som ordnar inlärningsperioden har kommit överens om något annat. Om det har avtalats att inläringen ska ske i ett anställningsförhållande, ska 2 och 3 mom. inte tillämpas.

Utbildningsproducenten, den som ger perioden med inläarning i arbetet och den studerande ska ingå ett tidsbegränsat skriftligt avtal om perioden. På avtalet och på utbildningsproducentens uppgifter tillämpas vad som i 57 § föreskrivs om avtal om arbetsprövning och Arbetskraftsmyndighetens uppgifter. I avtalet ska parterna dessutom komma överens om vilken lärare som ansvarar för handledningen samt hur och under vilken tid handledningen genomförs.

Den som ger en period med inläarning i arbetet ansvarar för arbetarskyddet för den studerande under den perioden, i enlighet med arbetarskyddslagen.

67 §

Försäkringsskydd under Arbetskraftsutbildning

På Arbetskraftsmyndighetens skyldighet att se till försäkringsskyddet för den som deltar i Arbetskraftsutbildning tillämpas vad som i 60 § föreskrivs om försäkringsskydd för träning och prövning.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

8 kap.

Utbildning inom omställningsskyddet

68 §

Utbildning inom omställningsskyddet

Genom utbildning inom omställningsskyddet ges personer som har fyllt 55 år och som har blivit uppsagda från sitt arbete av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker bättre yrkeskompetens eller bättre företagarfärdigheter som stöd för att de snabbt ska få nytt arbete.

69 §

Allmänna villkor för utbildningen

Arbetskraftsmyndigheter ska ordna utbildning inom omställningsskyddet för uppsagda personer

- 1) som arbetsgivaren har sagt upp från ett anställningsförhållande av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker,
- 2) som har fyllt 55 år senast den dag de blivit uppsagda,
- 3) som senast på uppsägningdagen har varit anställda hos den arbetsgivare som avses i 1 punkten i minst fem år utan avbrott eller med avbrott som tillsammans har varat i högst 30 dagar, och
- 4) som inom 60 dagar från den dag de blivit uppsagda har registrerat sig som arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten.

Om en uppsagd person av vägande skäl inte ha registrerat sig som arbetssökande inom den tid som anges i 1 mom. 4 punkten, kan utbildningen ordnas under förutsättning att den uppsagda personen i övrigt uppfyller villkoren i 1 mom.

Den uppsagda personen ska hålla jobbsökningen i kraft från och med det att personen registrerar sig som arbetssökande tills anställningsförhållandet upphör eller, om utbildningen avslutas under uppsägningstiden, tills utbildningen har avslutats.

70 §

Villkor som gäller utbildningen

Utbildning som ordnas i form av utbildning inom omställningsskyddet ska bestå av sådan utbildning för att öka yrkesfärdigheterna eller stödja företagsverksamhet som bidrar till att den uppsagda personen snabbt får nytt arbete. Sysselsättningsplanen ska innehålla en överenskommelse om utbildningen.

Utbildningen eller studiehelheten får vara i högst sex månader. Utbildningen eller studiehelheten kan ordnas oavbrutet eller bestå av flera olika perioder.

Värdet av utbildningen får motsvara högst två månaders lön för den uppsagda personen. Beloppet av två månaders lön ska bestämmas på samma beräkningsgrunder som de som används för beräkning av omställningspenning enligt 9 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

71 §

Ordnande av utbildningen

Utbildning inom omställningsskyddet ska ordnas så att den uppsagda personen kan inleda utbildningen inom tre månader från det att anställningsförhållandet upphörde. Av grundad anledning får utbildningen också ordnas senare, dock så att den uppsagda personen kan inleda den sista perioden i utbildningen eller studiehelheten inom 12 månader från det att anställningsförhållandet upphörde.

Grundad anledning för att utbildningen ska ordnas efter den tidsfrist på tre månader som anges i 1 mom. föreligger, om

- 1) Arbetskraftsmyndigheten av skäl som beror på upphandlingsförfarandet inte har kunnat ordna utbildningen inom utsatt tid,
- 2) utbildning som lämpar sig för den uppsagda personen eller som den uppsagda personen har valt inte finns att tillgå inom utsatt tid,
- 3) den uppsagda personen har börjat eller ska börja arbeta,
- 4) den uppsagda personen på grund av sitt hälsotillstånd eller sin arbets- och funktionsförmåga inte kan inleda utbildningen inom utsatt tid, eller
- 5) det finns något skäl till att ordnandet av utbildningen fördröjts som gäller ett behov att samordna utbildningen med kompetensutveckling som personen deltar i eller med ett vårdansvar som personen har.

72 §

När rätten till utbildning upphör

Utbildning inom omställningsskyddet ordnas inte eller upphandlingen av utbildningen avbryts om

- 1) den uppsagda personens jobbsökning upphör att vara i kraft under uppsägningstiden och innan utbildningen börjar, eller
- 2) den uppsagda personens anställningsförhållande till följd av förändringar under uppsägningstiden fortsätter hos samma arbetsgivare eller upphör på grunder som har samband med arbetstagarens person.

Om den uppsagda personen inte inleder den upphandlade utbildningen eller avbryter den, upphör den uppsagda personen att ha rätt till utbildning inom omställningsskyddet. Rätten till utbildning upphör dock inte om den uppsagda personen har grundad anledning att inte inleda utbildningen eller att avbryta den. Personen ska dock inleda eller fortsätta med utbildningen inom 12 månader från det att anställningsförhållandet upphörde. Att utbildningen skjuts upp får inte medföra merkostnader för Arbetskraftsmyndigheten.

En uppsagd person har grundad anledning att låta bli att inleda eller att avbryta utbildningen, om

- 1) personen ska börja eller har börjat arbeta och utbildningen inte kan ordnas vid sidan av arbetet,
- 2) utbildningen inte lämpar sig för personen på grund av personens hälsotillstånd eller arbets- och funktionsförmåga,
- 3) serviceproducenten väsentligen försummar sitt ansvar för arbetarskyddet för deltagaren,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

4) serviceproducenten väsentligen försummar att iaktta den lagstiftning som gäller anordnandet av utbildningen eller villkoren i det avtal som ingåtts om utbildningen, eller

5) det finns något skäl till att utbildningen inte har inletts eller till att den har avbrutits som kan jämföras med de skäl som anges i 1–4 punkten.

Om det inte finns någon sådan utbildning att tillgå som den uppsagda personen vill delta i, uppfyller villkoren i detta kapitel och lämpar sig för den uppsagda personen, och den uppsagda personen inte vill delta i någon annan av Arbetskraftsmyndigheten föreslagen utbildning som personen kan inleda inom 12 månader från det att anställningsförhållandet upphörde, är Arbetskraftsmyndigheten inte skyldig att ordna utbildning inom omställningsskyddet, och den uppsagda personen upphör att ha rätt till sådan utbildning.

Om utbildningen avbryts eller blir avbruten till följd av den uppsagda personens eget förfarande upphör personens rätt till utbildningen. För den som genom sitt eget förfarande orsakat att utbildningen avbrutits eller blivit avbruten ordnas ingen ny utbildning.

9 kap.

Arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån

73 §

Allmänna villkor för stöd samt stödförmåner

En arbetssökande som har fyllt 25 år och som studerar frivilligt har rätt till arbetslöshetsförmåner enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa på de villkor som där anges, om

1) Arbetskraftsmyndigheten har konstaterat att den arbetssökande har behov av utbildning och myndigheten gör den bedömningen att stödjande av frivilliga studier är det Arbetskraftspolitiskt mest ändamålsenliga sättet att förbättra den arbetssökandes yrkesskicklighet och möjligheter att få arbete eller behålla sitt arbete,

2) studierna på ett väsentligt sätt anses förbättra den arbetssökandes möjligheter att hitta arbete på den öppna arbetsmarknaden,

3) det i en sysselsättningsplan eller en ersättande plan har överenskommit om studierna på det sätt som anges i 75 §, och

4) övriga villkor som anges i detta kapitel uppfylls.

74 §

Villkor som gäller studierna

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på studier som betraktas som heltidsstudier enligt 2 kap. 10 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och

1) som det finns bestämmelser om i lagen om yrkesutbildning, yrkeshögskolelagen eller universitetslagen och som leder till yrkesinriktad grundexamen, yrkesexamen eller specialyrkesexamen eller till lägre eller högre högskoleexamen som avläggs vid universitet eller yrkeshögskola, eller som syftar till att studeranden avlägger delar av nämnda examina, genomför tilläggsutbild-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

ning eller fortbildning enligt nämnda lagar eller deltar i öppen undervisning vid universitet eller yrkeshögskola,

2) som utgör annan yrkesinriktad utbildning anordnad i Finland eller anordnad utomlands av en utbildningsproducent som är verksam i Finland,

3) som omfattas av lagen om grundläggande utbildning (628/1998) eller gymnasielagen (714/2018), i det fall att avsaknaden av utbildning utgör ett hinder för yrkesmässig utveckling, eller

4) som omfattas av lagen om fritt bildningsarbete (632/1998), i det fall att utbildningen ger större yrkeskompetens och yrkesbehörighet eller bättre läs- och skrivkunskap och en utbildnings- eller studieplan över studierna uppvisas.

Bestämmelserna i detta kapitel tillämpas på studier som den arbetssökande har bedrivit tidigare endast om studierna bevisligen har avbrutits minst ett år tidigare. Begränsningen gäller inte studier som inletts under ett anställningsförhållande eller under tiden för en periodiserad ekonomisk förmån enligt 3 kap. 6 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller som bedrivits som arbetskraftsutbildning.

När övriga förutsättningar uppfylls tillämpas detta kapitel också på studier på Åland motsvarande i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten avsedda studier.

75 §

Överenskommelse om studier i sysselsättningsplanen

Studier som stöds ska innan studierna inleds överenskommas i sysselsättningsplanen eller en ersättande plan.

Även efter att studierna inletts kan det i sysselsättningsplanen eller en ersättande plan avtalas om studier som stöds, om det finns vägande skäl till detta, den arbetssökande har inletts studierna i ett anställningsförhållande eller under tiden för en periodiserad ekonomisk förmån enligt 3 kap. 6 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller studierna har bedrivits som arbetskraftsutbildning.

76 §

Stödtid

Stöd för studier som utgör en sammanhängande helhet kan under de förutsättningar som föreskrivs i detta kapitel ges för högst 24 månader.

Med avvikelse från 1 mom. kan stöd för en sådan studiehelhet ges för högst 48 månader, om målet med studierna är att fullgöra den grundläggande utbildningens lärokurs.

Den arbetssökande får underrätta arbetskraftsmyndigheten om avbrott i studerandet med stöd i form av arbetslöshetsförmån. Arbetskraftsmyndigheten ska underrättas utan dröjsmål efter avbrottet. Tiden för avbrottet räknas inte in i den maximitid som anges i 1 mom., om det finns en giltig orsak till avbrottet. Läroanstaltens ferieperiod betraktas inte som en giltig orsak.

Om den arbetssökandes studierätt har dragits in och senare återställs, anses studierna ha varit avbrutna under den tid den arbetssökande inte har haft studierätt.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

77 §

Den arbetssökandes skyldigheter

Den arbetssökande ska regelbundet delta i undervisning enligt utbildnings- eller studieplanen.

För att den arbetssökande ska få arbetslöshetsförmån krävs det att den arbetssökande gör framsteg i studierna. Som tillräckliga framsteg i högskolestudier anses att den arbetssökande får i genomsnitt fem studiepoäng per studiemånad för studieprestationer som ingår i den studiehelt som stöds. I fråga om andra studier förutsätts det att studierna framskrider i enlighet med utbildnings- eller studieplanen.

78 §

Uppföljning av studier och indragning av stöd

Arbetskraftsmyndigheten ska följa hur den arbetssökande gör framsteg i studierna på det sätt som överenskommits i sysselsättningsplanen eller en ersättande plan.

Om den arbetssökande inte gör tillräckliga framsteg i studierna eller underlåter att underrätta Arbetskraftsmyndigheten om studieframgången på det sätt som överenskommits i sysselsättningsplanen eller en ersättande plan, upphör rätten till arbetslöshetsförmån räknat från den tidpunkt från vilken den arbetssökande inte kan anses ha gjort tillräckliga framsteg i studierna eller den tidpunkt då den arbetssökande borde ha underrättat Arbetskraftsmyndigheten om studieframgången.

Om den arbetssökande utan godtagbart skäl har uteblivit från utbildning enligt utbildnings- eller studieplanen så att det är uppenbart att den arbetssökande inte kan avlägga de planerade studierna eller om den arbetssökande annars på ett väsentligt sätt har försummat studierna, upphör rätten till arbetslöshetsförmånen vid den tidpunkt då frånvaron eller försummelsen börjat.

Arbetskraftsmyndigheten fattar beslut om ett i 2 och 3 mom. avsett upphörande av rätten till arbetslöshetsförmån i ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande. Bestämmelser om givande av Arbetskraftspolitiskt utlåtande finns i lagen om utkomtskydd för arbetslösa. Den arbetssökande ska ges tillfälle att bli hörd innan det Arbetskraftspolitiska utlåtandet ges.

79 §

Den arbetssökandes skyldighet att informera

Den arbetssökande ska för Arbetskraftsmyndigheten visa upp intyg utfärdat av utbildningsproducenten om antagning till utbildningen och ferieperioderna under utbildningen. Den arbetssökande ska dessutom för Arbetskraftsmyndigheten visa upp en sådan redogörelse för framstegen i studierna som myndigheten behöver.

Den arbetssökande ska underrätta Arbetskraftsmyndigheten om sådana avbrott i studierna som avses i 76 § 3 mom. och om att studierna avslutats.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

80 §

Utbildningsproducentens skyldighet att informera

Utbildningsproducenten ska ge den studerande intyg om antagning till utbildningen, ferieperioder under utbildningen och framsteg i studierna.

Utbildningsproducenten ska utan dröjsmål underrätta Arbetskraftsmyndigheten om avslutade studier och om de omständigheter som avses i 78 § 3 mom. För att producenter ska kunna fullgöra denna skyldighet ska Arbetskraftsmyndigheten ge dem namnen och personbeteckningarna för de studerande vars studier stöds på det sätt som avses i detta kapitel.

10 kap.

Stöd som beviljas arbetsgivare

81 §

Lönesubvention

Lönesubvention är ett stöd som är avsett för att främja sysselsättningen av arbetslösa arbetssökande och som Arbetskraftsmyndigheter kan bevilja arbetsgivare för lönekostnader. Syftet med lönesubventionerat arbete är att främja sysselsättning av arbetslösa arbetssökande på den öppna arbetsmarknaden genom att förbättra deras yrkeskompetens. Med lönesubvention stöds också möjligheterna för arbetstagare med funktionshinder och långtidsarbetslösa som fyllt 60 år att få arbete och delta i arbetslivet.

När Arbetskraftsmyndigheter beviljar lönesubvention kan de ställa sådana villkor för erhållande av subventionen som är behövliga med avseende på den arbetssökande och syftet med subventionen.

82 §

Lönesubvention för förbättring av yrkeskompetensen

Arbetskraftsmyndigheten kan bevilja lönesubvention för förbättring av yrkeskompetensen, när en arbetslös arbetssökande som anställs i anställningsförhållande

- 1) är 15—24 år,
- 2) har fyllt 50 år,
- 3) inte har avlagt studentexamen, en i lagen om yrkesutbildning avsedd examen eller en med dessa jämförbar utländsk examen på andra stadiet,
- 4) är berättigad till en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration, eller
- 5) inte har förvärvsarbetat under de senaste sex månaderna.

För att lönesubvention ska beviljas för förbättring av yrkeskompetensen krävs det att Arbetskraftsmyndigheten bedömer att den arbetssökandes arbetslöshet beror på brister i yrkeskompetensen och att det lönesubventionerade arbetet kan förbättra den arbetssökandes yrkeskompetens och möjligheter att få arbete på den öppna arbetsmarknaden. Om den som anställs med lönesub-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

vention har varit arbetslös en kortare tid än 12 månader utan avbrott omedelbart före beviljandet av subventionen, krävs det för att lönesubvention ska beviljas dessutom att personen sannolikt kommer att vara arbetslös längre än 12 månader om lönesubvention inte beviljas.

83 §

Villkor som gäller arbetsgivaren

Lönesubvention kan beviljas kommuner, samkommuner, välfärdsområden samt andra sammanlutningar och arbetsgivare, dock inte statliga ämbetsverk eller inrättningar. Fysiska personer kan beviljas lönesubvention endast för ekonomisk verksamhet.

Lönesubvention beviljas i form av stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd. Det som föreskrivs ovan tillämpas dock inte vid beviljande av lönesubvention

1) till kommuner eller välfärdsområden för verksamhet som enligt 126 § i kommunallagen eller 131 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) inte betraktas som verksamhet på den konkurrensutsatta marknaden,

2) i form av subvention på 100 procent enligt 88 §,

3) i syfte att främja sysselsättningen för en person som fyllt 60 år och varit arbetslös länge så som avses i 89 §, eller

4) för läroavtalsutbildning.

Lönesubvention beviljas inte, om

1) arbetsgivaren under de 12 månader som föregår ansökan om lönesubvention har sagt upp arbetstagare av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker och inte har anställt arbetstagare därefter i sådan omfattning att antalet arbetstagare som står i anställningsförhållande till arbetsgivaren vid tidpunkten för beviljandet av lönesubvention är minst lika stort som antalet arbetstagare vid tidpunkten för uppsägningen; detta tillämpas inte när lönesubvention beviljas en sådan arbetsgivare som avses i 2 mom. 1 eller 2 punkten,

2) subventionen skulle snedvrider konkurrensen mellan aktörer som erbjuder samma produkter eller tjänster,

3) arbetsgivaren på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala lön, skatter eller lagstadgade avgifter, om inte Arbetskraftsmyndigheten av särskilda skäl som gäller den person som anställs med lönesubvention anser det vara lämpligt att bevilja subventionen,

4) arbetsgivaren eller en i 47 kap. 8 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen avsedd företrädare för arbetsgivaren under det år då lönesubvention beviljas eller de två föregående åren genom en lagakraftvunnen dom dömts till straff för ett sådant brott som avses i 47 kap. 6 a § i den lagen eller i 186 § i utlänningslagen eller arbetsgivaren under det år då lönesubvention beviljas eller de två föregående åren genom ett lagakraftvunnet beslut har påförts en påföljdsavgift enligt 11 a kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001).

5) arbetsgivaren tidigare har beviljats lönesubvention eller i 95 § avsett sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år för lönekostnaderna av ett anställningsförhållande för samma person och en kortare tid än tre år har förflutit från det att subventionen upphörde,

6) arbetsgivaren innan lönesubvention beviljas har beviljats annat stöd för lönekostnaderna för den som anställs med subvention, så att det enligt Arbetskraftsmyndighetens bedömning är endast ett litet lönesubventionsbelopp som skulle betalas i enlighet med 93 § 3 mom.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

84 §

Villkor som gäller anställningsförhållandet

Lönesubvention beviljas inte om det anställningsförhållande som subventionen är avsett för har börjat innan beslut om beviljande av subvention har fattats.

Lönesubvention kan beviljas om arbetsgivaren förbinder sig att betala lön minst enligt det kollektivavtal som tillämpas på anställningsförhållandet, eller, om det inte finns något tillämpligt kollektivavtal, sedvanlig och skälig lön för arbetet i fråga. Lönesubvention kan dock inte beviljas, om lönen enbart ska bestämmas utifrån arbetsresultatet.

Om den som anställts med subvention till följd av överlåtelse av rörelse, fusion eller delning av en sammanslutning eller sammanslagning av sammanslutningar övergår till anställning hos en annan arbetsgivare under perioden med lönesubvention, kan lönesubvention trots 1 mom. beviljas den mottagande arbetsgivaren för den tid som återstår av den period med lönesubvention som beviljats den överlåtande arbetsgivaren. Den mottagande arbetsgivaren ska lämna in ansökan om lönesubvention till Arbetskraftsmyndigheten inom en månad efter det att den som anställts med subvention har övergått till anställning hos förvärvaren av rörelse eller hos den mottagande sammanslutningen.

Lönesubvention beviljas inte för anställning av i 9 § i lagen om alterneringsledighet (1305/2002) avsedda vikarier.

85 §

Lönekostnader som täcks med lönesubvention

Med lönekostnader som täcks med lönesubvention avses lön som utifrån arbetstid eller utförande av entreprenad betalas till en arbetstagare och på vilken förskottsinnehållning ska verkställas.

Som lönekostnader räknas dock inte

1) semesterpenning, semesterersättning eller motsvarande ersättning; om semesterlönen betalas i form av semesterpenning enligt det kollektivavtal som anställningsförhållandet omfattas av, kan på arbetsgivarens begäran den andel semesterpenning som motsvarar den under lönesubventionsperioden uttagna semestern räknas som lönekostnad,

2) mertids- eller övertidsersättning, eller penningersättning betald ur en arbetstidsbank,

3) lön för sådan tid för vilken arbetsgivaren för att täcka lönekostnaderna för den som anställts med subvention har rätt till dagpenningförmåner med stöd av 7 kap. 4 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004), rehabiliteringspenning med stöd av 47 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning med stöd av 139 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016) avsedd dagpenning vid smittsam sjukdom med stöd av 8 kap. 1 a § ~~2 mom.~~ i sjukförsäkringslagen,

4) den del av lönen som bestäms utifrån resultatet av det arbete som den som anställts med subvention utför eller som baserar sig på arbetsgivarens resultat, eller

5) kostnadsersättningar eller anställningsförmåner.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

86 §

Lönesubventionens belopp och varaktighet

Om inte något annat föreskrivs nedan är lönesubventionens belopp 50 procent av de i 85 § avsedda lönekostnaderna för den som anställs med subvention i fem månader från det att anställningsförhållandet började, dock högst den tid anställningsförhållandet varar. Om den som anställs med subvention har varit arbetslös i minst 12 månader under de 14 månader som omedelbart föregår beviljandet av lönesubventionen, beviljas lönesubvention för 10 månader från det att anställningsförhållandet började, dock högst för den tid anställningsförhållandet varar.

87 §

Lönesubvention för anställning av arbetstagare med funktionshinder

Trots bestämmelserna i 82 § och 83 § 3 mom. 5 punkten kan Arbetskraftsmyndigheten bevilja lönesubvention, när en arbetslös arbetssökandes möjligheter att få ett lämpligt arbete har minskat avsevärt till följd av skada eller sjukdom.

Lönesubventionen för anställning av arbetstagare med funktionshinder är 70 procent av de i 85 § avsedda lönekostnaderna för den som anställs med subvention i 10 månader från det att anställningsförhållandet började, dock högst den tid anställningsförhållandet varar.

Trots bestämmelserna i 83 § 3 mom. 5 punkten och 84 § 1 mom. kan Arbetskraftsmyndigheten förlänga den subventionstid som avses i 2 mom. med högst 24 månader åt gången. Förutsättningarna för att subventionstiden ska kunna förlängas är att

1) Arbetskraftsmyndigheten får ett läkarintyg utfärdat under perioden med lönesubvention över arbets- och funktionsförmågan hos den som anställts med subvention, om det inte är uppenbart onödigt,

2) Arbetsgivaren har gjort de rimliga anpassningar som företagshälsovården har rekommenderat,

3) Arbetskraftsmyndigheten bedömer att produktiviteten hos den som anställts med subvention trots utförda anpassningar har blivit väsentligt och permanent eller varaktigt nedsatt på grund av skadan eller sjukdomen,

4) Ansökan om fortsatt subvention har lämnats in till Arbetskraftsmyndigheten innan den föregående subventionsperioden har löpt ut, och

5) De i 83 § 3 mom. 1—4 punkten och 84 § 2—4 mom. föreskrivna villkoren uppfylls när beslut om fortsatt subvention fattas.

Arbetskraftsmyndigheter får använda sig av sakkunnigbedömningar för att bedöma om det villkor som avses i 3 mom. 3 punkten uppfylls.

88 §

Lönesubvention på 100 procent

Med avvikelse från 86 och 87 § ska beloppet av den lönesubvention som beviljas en förening, en stiftelse eller ett registrerat religionssamfund för annat än näringsverksamhet vara 100 procent av de i 85 § avsedda lönekostnaderna för den som anställs med subvention förhöjt med koeffi-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

cienten 1,23, om den som anställs med subvention har varit arbetslös i minst 24 månader under de 28 månader som omedelbart föregår beviljandet av lönesubventionen. Till lönekostnaderna räknas lönekostnader som motsvarar högst 65 procents arbetstid enligt den ordinarie maximiarbets-tiden i branschen.

Subvention beviljas för 10 månader från det att anställningsförhållandet började, dock högst för den tid anställningsförhållandet varar.

Om lönesubvention **enligt 1 mom.** beviljas för **närings**verksamhet ~~som enligt Arbetskraftsmyndighetens bedömning påverkar handeln mellan medlemsstaterna~~, ska **subventionen** beviljas i form av de minimis-stöd. ~~Bestämmelser om grunderna för en bedömning av konsekvenserna för handeln utfärdas genom förordning av statsrådet.~~

89 §

Lönesubvention för anställning av en person som fyllt 60 år och varit arbetslös länge

Trots bestämmelserna i 82 § 2 mom. om brister i yrkeskompetensen och bestämmelserna i 86 § om lönesubventionens varaktighet kan lönesubvention beviljas för 24 månader från det att anställningsförhållandet börjar, dock högst för den tid anställningsförhållandet varar, när den arbetssökande

- 1) har fyllt 60 år vid tidpunkten när lönesubventionen beviljas, och
- 2) har varit arbetslös i minst 12 månader under de 14 månader som omedelbart föregår beviljandet av subventionen.

Trots bestämmelserna i 83 § 3 mom. 3 punkten och 8 § 1 mom. kan Arbetskraftsmyndigheten förlänga den subventionstid som avses i 1 mom. med högst 24 månader åt gången, förutsatt att de i 83 § 3 mom. 1—4 punkten och 84 § 2—4 mom. angivna villkoren gällande arbetsgivaren och anställningsförhållandet alltjämt uppfylls och ansökan om fortsatt subvention har lämnats in till Arbetskraftsmyndigheten innan den föregående subventionsperioden har löpt ut.

~~Till arbetsgivare som bedriver~~ **För** ekonomisk verksamhet beviljas i 1 och 2 mom. avsedd lönesubvention i form av de minimis-stöd.

90 §

Lönesubvention för läroavtalsutbildning

Lönesubvention kan beviljas för läroavtalsutbildning för att täcka lönekostnader också för arbetslösa arbetssökande som inte är sådana arbetslösa arbetssökande som avses i 82 § 1 mom. Om lönesubvention har beviljats för läroavtalsutbildning innan läroavtalsutbildningen börjar och läroavtalsutbildningen genomförs i anställning hos flera arbetsgivare, kan lönesubvention beviljas även om den person som anställts med subvention inte är arbetslös när personen under utbildningstiden övergår till anställning hos en annan arbetsgivare.

När lönesubvention beviljas för läroavtalsutbildning ska längden på subventionen dimensioneras för hela den tid som Arbetskraftsmyndigheten anser vara ändamålsenlig. Trots bestämmelserna i 83 § 3 mom. 5 punkten och 84 § 1 mom. kan subventionstiden dock förlängas, om läroavtalsutbildningens längd enligt den personliga utvecklingsplanen för kunnandet ändras under utbildningstiden. Ansökan om fortsatt subvention ska lämnas in till Arbetskraftsmyndigheten innan den föregående subventionsperioden har löpt ut.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

~~I fråga om arbetsgivare som bedriver~~ För ekonomisk verksamhet beviljas lönesubvention ~~för läroavtalsutbildning~~ enligt 1 och 2 mom. i form av de minimis-stöd.

91 §

Överföring av personer anställda med subvention

Den som får lönesubvention får överföra den som anställts med subvention till arbete hos någon annan arbetsgivare (*användarföretag*) i enlighet med 1 kap. 7 § 3 mom. i arbetsavtalslagen, om Arbetskraftsmyndigheten har beviljat tillstånd för överföringen. Villkoren för överföring är

1) att användarföretaget uppfyller de villkor för beviljande av lönesubvention som gäller arbetsgivare och som avses i 83 § 3 mom. 1 och 3–5 punkten,

2) att Arbetskraftsmyndigheten bedömer att arbetsuppgifterna hos användarföretaget är sådana att de uppnår det syfte med lönesubvention som anges i 81 §, och

3) användarföretaget betalar gängse ersättning för arbetstagaren.

Arbetsgivaren ska till ansökan foga en försäkran av användarföretaget om att de villkor som avses i 1 mom. 1 punkten uppfylls.

Under överföringen kan lönesubventionens belopp vara högst det belopp som användarföretaget skulle kunna beviljas om företaget ansökte om lönesubvention, dock inte större än det belopp som beviljats arbetsgivarföretaget.

92 §

Tillfälligt avbrott

Om utförandet av det lönesubventionerade arbetet och lönebetalningen avbryts för minst en månad under subventionsperioden, ska Arbetskraftsmyndigheten avbryta utbetalningen av lönesubventionen. Om anställningsförhållandet fortsätter efter avbrottet ska Arbetskraftsmyndigheten fatta beslut om att subventionstiden förlängs med den tid som motsvarar avbrottet, dock inte längre än den subventionstid som återstod när avbrottet började. Förlängning kan på sin höjd beviljas fram till den tidpunkt då det förflutit 12 månader sedan perioden inleddes. En förutsättning för att subventionstiden ska kunna förlängas är att arbetsgivaren uppfyller de villkor som anges i 83 § 3 mom. 1–4 punkten.

Den maximitid på 12 månader som anges i 1 mom. tillämpas inte, om lönesubvention har beviljats med stöd av 87–90 §.

93 §

Hur annat stöd påverkar lönesubventionen

Lönesubventionen kan tillsammans med andra stöd som beviljats för lönekostnaderna för den som anställts med subvention och tillsammans med utbildningsersättning som betalas på grundval av läroavtal vara högst lika stor som arbetsgivarens i 85 § avsedda lönekostnader för den som anställts med subvention. Den lönesubvention på 100 procent som avses i 88 § får dock tillsammans med andra stöd som beviljats för lönekostnaderna för den som anställts med subvention

Betänkande AjUB 26/2022 rd

samt stöd för arbetsgivarens bikostnader vara högst 1,23 gånger så stor som de lönekostnader som avses i 85 §.

I fråga om maximibeloppet av lönesubvention som beviljas enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd tillämpas vad som i den förordningen föreskrivs om kumulering av stöd.

Om lönesubventionen tillsammans med andra stöd som beviljats för lönekostnaderna överstiger det maximibelopp som avses i 1 eller 2 mom., dras den del som överstiger maximibeloppet av från subventionen.

94 §

Lönesubventionens maximibelopp och hinder för utbetalning av subvention

Lönesubvention betalas till ett belopp på högst

- 1) 1 260 euro i månaden, när det är fråga om stöd beviljat på grundval av 86 §,
- 2) 1 770 euro i månaden, när det är fråga om stöd beviljat på grundval av 87 §,
- 3) 2 020 euro per månad, när det är fråga om stöd beviljat på grundval av 88 §.

Om utbetalningsperioden för lönesubvention avviker från en kalendermånad, betalas i lönesubvention högst det belopp som fås genom att det maximibelopp som avses i 1 mom. divideras med 30 och multipliceras med antalet kalenderdagar i utbetalningsperioden. Det maximibelopp för lönesubvention som anges i 1 mom. 1–3 punkten justeras genom förordning av statsrådet vart tredje år så att det motsvarar förändringarna i förtjänstnivåindexet.

Lönesubvention betalas inte, om

- 1) den som får subventionen inte följer de villkor som ställs i beslutet om lönesubvention,
- 2) det efter att lönesubvention beviljats framgår att villkoren enligt 83 § som gäller arbetsgivaren, villkoren enligt 84 § som gäller anställningsförhållandet eller villkoren enligt 91 § som gäller överföring av den som anställts med subvention inte uppfylls,
- 3) lönesubvention har beviljats felaktigt, till ett för stort belopp eller utan grund.

95 §

Sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år

Arbetskraftsmyndigheten ska bevilja sysselsättningsstöd till en i 83 § 1 mom. avsedd arbetsgivare som anställer en arbetssökande som fyllt 55 år och varit arbetslös i minst 24 månader under de 28 månader som omedelbart föregår beviljandet av subventionen. För att stöd ska kunna beviljas krävs dessutom att personen som anställs enligt arbetsavtalet har en garanterad minimiarbets tid på 25 timmar i veckan eller, om den ordinarie maximiarbetstiden i branschen är mindre än 37,5 timmar i veckan, minst 65 procent av den ordinarie maximiarbetstiden. Arbetsgivaren ska dessutom förbinda sig att betala lön minst enligt det kollektivavtal som tillämpas på anställningsförhållandet eller, om det inte finns något tillämpligt kollektivavtal, sedvanlig och skälig lön för arbetet i fråga.

Sysselsättningsstöd beviljas inte om

- 1) arbetsgivaren under de 12 månader som föregår ansökan om stöd har sagt upp arbetstagare av ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker och inte har anställt arbetstagare därefter i sådan omfattning att antalet arbetstagare som står i anställningsförhållande till arbetsgivaren vid tid-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

punkten för beviljandet av stödet är minst lika stort som antalet arbetstagare vid tidpunkten för uppsägningen,

- 2) arbetsgivaren har försummat sin skyldighet att betala lön, skatter eller lagstadgade avgifter,
- 3) arbetsgivaren har gjort sig skyldig till ett sådant förfarande som avses i 83 § 3 mom. 4 punkten,
- 4) arbetsgivaren tidigare har beviljats sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år eller lönesubvention enligt 87 kap. 1 § för lönekostnaderna av ett anställningsförhållande för samma person och en kortare tid än tre år har förflutit från det att stödet eller subventionen upphörde,
- 5) arbetsgivaren har beviljats annat stöd för lönekostnaderna för samma person,
- 6) lönen för den som anställs med stödet bestäms enbart utifrån arbetsresultatet,
- 7) det anställningsförhållande som stödet är avsett för har börjat innan beslut om beviljande av stöd har fattats, eller
- 8) den som anställs är en sådan vikarie som avses i 9 § i lagen om altemneringsledighet.

96 §

Beloppet av sysselsättningsstödet och stödets varaktighet

Sysselsättningsstödet utgör 70 procent av lönekostnaderna för den som anställs med stödet i tio månader från det att anställningsförhållandet började, dock högst den tid anställningsförhållandet varar.

Vid beräkning av stödbeloppet tillämpas på lönekostnaderna vad som i 85 § föreskrivs om lönekostnader som täcks med lönesubvention.

I fråga om maximibeloppet av sysselsättningsstödet tillämpas vad som i 94 § 1 mom. 2 punkten och 2 mom. föreskrivs om maximibeloppet av lönesubvention.

97 §

Tillämpning av vissa bestämmelser om lönesubvention på sysselsättningsstöd

På sysselsättningsstöd tillämpas vad som i 84 § 3 mom. föreskrivs om lönesubvention vid överlåtelse av rörelse, vad som i 92 § föreskrivs om tillfälligt avbrott i lönesubvention och vad som i 94 § 3 mom. föreskrivs om hinder för utbetalning av lönesubvention. Med avvikelse från 92 § kan sysselsättningsstödet dock förlängas oberoende av tidsgränsen på 12 månader ~~och i stället för 83 § 3 mom. 1—4 punkten tillämpas då på hinder för beviljande av stöd 95 § 2 mom. 1—3 punkten.~~

98 §

Stöd för specialarrangemang

Arbetskraftsmyndigheten får bevilja i 83 § 1 mom. avsedda arbetsgivare stöd för specialarrangemang som gäller arbetet (*stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen*), om en person som ska anställas eller som är anställd har en skada eller sjukdom som förutsätter anskaffning av arbetsredskap eller ändringar på arbetsplatsen, och de kostnader som arbetsgivaren orsakas av anskaffningarna eller ändringarna ska anses betydande med beaktande av arbetsgivarens ekonomis-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

ka situation. Stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen kan också beviljas som ersättning för den hjälp en annan arbetstagare ger. Arbetsgivare som bedriver ekonomisk verksamhet beviljas stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen i form av stöd enligt den allmänna gruppundantagsförordningen om statligt stöd.

Bestämmelser om vilka kostnader som kan ersättas med stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen samt om stödets maximibelopp och maximitid utfärdas genom förordning av statsrådet.

11 kap.

Stöd och ersättningar som beviljas enskilda kunder

99 §

Startpeng

En Arbetskraftsmyndighet kan bevilja startpeng till enskilda kunder som inleder i 2 kap. 5 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd företagsverksamhet på heltid eller utvidgar en företagsverksamhet som de bedriver som bisyssla till att bedrivas på heltid. Syftet med startpeng är att trygga företagarens försörjning i det skede när företagsverksamheten startas och etableras.

Startpeng beviljas i form av de minimis-stöd.

100 §

Villkor för beviljande av startpeng

Villkoret för att startpeng ska beviljas är att Arbetskraftsmyndigheten bedömer att

1) den som ansöker om startpeng har eller skaffar sig tillräckliga färdigheter för att bedriva företagsverksamhet, och

2) företagsverksamheten har förutsättningar att bli en kontinuerligt lönsam verksamhet.

Arbetskraftsmyndigheten kan när startpeng beviljas ställa behövliga villkor för erhållande av startpeng.

Startpeng ska inte beviljas, om

1) Arbetskraftsmyndigheten bedömer att företagsverksamheten ger den sökande en rimlig försörjning i det skede när företagsverksamheten på heltid startas och etableras eller att den sökandes försörjning är tryggad på annat vis i det skedet,

2) startpengen bedöms snedvrider konkurrensen mer än i ringa mån mellan företag som erbjuder samma produkter eller tjänster,

3) den som ansöker om startpeng har inlett företagsverksamhet på heltid eller utvidgat en företagsverksamhet som den sökande bedrivit som bisyssla till verksamhet på heltid innan stödansökan har nått Arbetskraftsmyndigheten; detta villkor utgör dock inget hinder för att en fortsatt period med startpeng som ingår i maximitiden för startpeng ska kunna beviljas, eller

4) den som ansöker om startpeng eller det företag i vilket den sökande börjar som företagare på ett väsentligt sätt har försummat sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter eller den sökande eller företaget har väsentliga privaträttsliga betalningsstörningar, om inte Arbetskraftsmyndigheten av särskilda skäl anser det lämpligt att bevilja stöd.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

101 §

Startpengens belopp och maximitid för startpeng

Startpengens belopp per dag är lika stort som den grunddagpenning som avses i 6 kap. 1 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Startpeng betalas för fem dagar per kalendervecka.

Startpeng beviljas för sex månader från det att företagsverksamhet inleds på heltid eller företagsverksamhet bedriven som bisyssla utvidgas till verksamhet på heltid. En fortsatt period med startpeng kan beviljas så att den totala längden för perioderna med startpeng är högst 12 månader. Om företagsverksamheten avbryts av grundad anledning under en period med startpeng, räknas den tid avbrottet varar inte in i den maximitid som avses ovan.

Om en mottagare av startpeng under perioden med startpeng har inkomster av annat ursprung än företagsverksamheten eller har fått annat offentligt stöd för sina lönekostnader under den perioden, ska beloppet av inkomsterna dras av från startpengens belopp. Prioriterade inkomster enligt 4 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa räknas dock inte som inkomster.

102 §

Ersättning av kostnader för att söka arbete eller söka sig till service

Arbetskraftsmyndigheten kan bevilja ersättning för rese- och logikostnader till en arbetslös arbetssökande som söker arbete och till en arbetslös enskild kund som söker sig till arbetskraftsutbildning, träning eller prövning eller deltar i en i 51 § avsedd sakkunnigbedömning.

Ett villkor för att de resekostnader som avses i 1 mom. ska ersättas är att det med tanke på tillgången på arbetskraft och sysselsättningen av den arbetslösa ska anses ändamålsenligt att kostnaderna ersätts.

Ersättning för resekostnader som orsakas av kundbesök vid Arbetskraftsmyndigheten kan beviljas en arbetslös enskild kund som på grund av skada eller sjukdom behöver färdtjänst för att kunna besöka Arbetskraftsmyndigheten. Ett villkor för att resekostnaderna ska ersättas är att ett personligt besök hos Arbetskraftsmyndigheten är nödvändigt för att serviceprocessen ska framskrida.

Ett villkor för att logikostnader ska ersättas är att övernattningen under en resa som avses i 1 mom. har varit nödvändigt på grund av trafikförhållandena och att den har orsakat kostnader.

Närmare bestämmelser om vilka resor som ska ersättas och grunderna för ersättning av resekostnader utfärdas genom förordning av statsrådet.

103 §

Ersättning av kostnader för deltagande i service

En arbetssökande som får arbetslöshetsförmån har rätt att få stöd (*kostnadsersättning*) för resekostnader och andra kostnader som uppkommer i samband med att den arbetssökande deltar i

- 1) Arbetskraftsutbildning,
- 2) frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration,
- 3) jobbsökarträning,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

- 4) karriärträning,
- 5) utbildningsprövning,
- 6) arbetsprövning.

Kostnadsersättning enligt 1 mom. till en arbetssökande som ansöker om inkomstrelaterad dagpenning beviljas av arbetslöshetskassan och till en arbetssökande som ansöker om grunddagpenning eller arbetsmarknadsstöd av Folkpensionsanstalten.

Arbetskraftsmyndigheten kan bevilja kostnadsersättning till en enskild kund

1) som deltar i sådan service till stöd för sysselsättning som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en ersättande plan; som service till stöd för sysselsättning betraktas inte det att kunden deltar i en sådan inledande intervju eller ett sådant samtal om jobbsökning eller kompletterande samtal om jobbsökning som avses i 4 kap. och inte heller i 9 kap. avsedda frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån,

2) för vilken deltagandet i servicen medför oundvikliga kostnader, och

3) som inte har rätt till kostnadsersättning med stöd av 1 mom. eller rätt till motsvarande ersättning med stöd av någon annan lag för de kostnader som deltagandet i servicen medför.

104 §

Kostnadsersättningens belopp

I kostnadsersättning betalas 9 euro per dag. Kostnadsersättning betalas dock till ett belopp av 18 euro per dag, om

1) personen deltar i service som anordnas utanför personens i 10 § avsedda pendlingsområde,

2) personen deltar i service som ordnas inom personens i 10 § avsedda pendlingsområde men utanför personens hemkommun och deltagandet bevisligen medför logikostnader för personen.

En studerande som deltar i arbetskraftsutbildning utomlands har rätt att i ersättning för logikostnader och andra kostnader under utbildningstiden få 50 procent av det dagtraktamente som en statstjänsteman får i ersättning för reskostnader för en tjänsteresa till landet i fråga.

Till en arbetssökande som deltar i arbetskraftsutbildning som ordnas av Stiftelsen Utbildning Nordkalotten betalas 16,82 euro per dag i kostnadsersättning. Inkvarteringen är gratis för arbetssökande som deltar i sådan arbetskraftsutbildning.

Närmare bestämmelser om hur den kostnadsersättning som avses i 1 mom. bestäms och om arbetskraftsmyndighetens skyldighet att anmäla uppgifter som inverkar på bestämmandet av kostnadsersättningen till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten utfärdas genom förordning av statsrådet.

105 §

Dagar för vilka kostnadsersättning betalas

Kostnadsersättning betalas för högst fem dagar per kalendervecka. Till dem som deltar i arbetskraftsutbildning utomlands betalas kostnadsersättning för högst sju dagar per kalendervecka.

Under den tid jobbsökarträning, karriärträning, utbildningsprövning och arbetsprövning pågår och när kostnadsersättning beviljas på basis av 103 § 3 mom. betalas kostnadsersättning endast för de dagar då servicen ordnas och den arbetssökande deltar i servicen.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Närmare bestämmelser om de ersättningsdagar som berättigar till kostnadsersättning utfärdas genom förordning av statsrådet.

106 §

Begränsningar som gäller kostnadsersättning samt när kostnadsersättning upphör

Kostnadsersättning betalas inte för ferieperioder under arbetskraftsutbildning och frivilliga studier enligt 22–24 § i lagen om främjande av integration. Ersättning betalas dock för den tid under vilken en arbetssökande som får arbetslöshetsförmån under en ferieperiod deltar i inläring i arbetet eller praktik som hör till utbildningen.

Utbetalningen av kostnadsersättning upphör räknat från den dag då den arbetssökande har avbrutit servicen. Utbetalningen av kostnadsersättning upphör också om man har beslutat att avbryta servicen.

107 §

Tillämpning av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om arbetslöshetskassor

På i 103 § 1 mom. avsedd kostnadsersättning som arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten beviljar tillämpas lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) och 11 kap. 2, 3, 5, 6, 10, 13–15 och 15 a §, 12 kap. och 13 kap. 1, 3–8 och 10 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Om Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betalar ut en arbetslöshetsförmån utan beslut så som avses i 11 kap. 8 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och mottagaren av förmånen har rätt att få kostnadsersättning, kan Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan på motsvarande sätt betala även denna ersättning utan beslut. Kostnadsersättningen betalas då till fullt belopp.

12 kap.

Sysselsättningskyldighet

108 §

Ordnande av sysselsättningsfrämjande service eller möjligheter till arbete

En arbetslös arbetssökande ska tryggas möjlighet till sysselsättningsfrämjande rehabilitering eller arbetskraftsutbildning, om den arbetssökandes rätt till arbetslöshetsdagpenning för löntagare till följd av maximitidens utgång upphör när personen fyllt 57 år, men innan personen fyller 60 år.

Arbetskraftsmyndigheten ska för en arbetslös arbetssökande som fyllt 60 år ordna möjlighet till en sådan sysselsättningsfrämjande service som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller till arbete med lönesubvention i anställning hos någon annan än kommunen innan den arbetssökandes rätt till arbetslöshetsdagpenning för löntagare upphör på grund av maximitiden. Sysselsättningsfrämjande service eller arbete med lönesubvention ska ordnas under minst en så lång tid

Betänkande AjUB 26/2022 rd

att den arbetssökande uppfyller det arbetsvillkor som utgör en förutsättning för arbetslöshetsdagpenning.

Om en sådan arbetslös arbetssökande som avses i 1 eller 2 mom. inte får arbete på den öppna arbetsmarknaden och det inte går att så som avses i 1 och 2 mom. ordna lämplig sysselsättningsfrämjande service enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, rehabilitering eller anställning med lönesubvention hos någon annan än kommunen för personen i fråga, är hemkommunen skyldig att för den arbetssökande ordna möjligheter till arbete i sex månader (*sysselsättningsskyldighet*). Arbetskraftsmyndigheten ska vid behov upplysa den arbetssökandes hemkommun om sysselsättningsskyldigheten. Hemkommunen ska ordna möjligheterna till arbete så att den som sysselsätts kan påbörja arbetet när maximitiden för arbetslöshetsdagpenning går ut.

Närmare bestämmelser om fullgörande av sysselsättningsskyldighet och om tillhörande upplysningar utfärdas genom förordning av statsrådet.

109 §

Arbete som ordnas på basis av sysselsättningsskyldighet

Arbete som ordnas på basis av sysselsättningsskyldighet ska vara heltidsarbete enligt branschens ordinarie arbetstider. För en person som får invalidpension som delpension ska det ordnas deltidsarbete som motsvarar personens arbetsförmåga och uppfyller det arbetsvillkor som utgör en förutsättning för arbetslöshetsdagpenning.

Arbete som ordnas på basis av sysselsättningsskyldighet ska vara så länge att den arbetssökande när arbetet upphör uppfyller det arbetsvillkor som utgör en förutsättning för att få arbetslöshetsdagpenning. Arbete utfört under granskningsperioden för arbetsvillkoret och som räknas in i arbetsvillkoret samt deltagande i sysselsättningsfrämjande service som räknas in i arbetsvillkoret förkortar den tid under vilken arbete ska ordnas på basis av sysselsättningsskyldighet.

110 §

Begränsningar av sysselsättningsskyldigheten samt när skyldigheten upphör

Bestämmelserna i 108 § tillämpas inte om en person genom att avstå från att ansöka om arbetslöshetsdagpenning eller på något annat sätt har åstadkommit en sådan situation att maximitiden för arbetslöshetsdagpenning inte uppnås före den ålder på 57 år som avses i 108 § 1 mom.

Sysselsättningsskyldigheten upphör om

1) den som är berättigad till möjligheter till arbete vägrar, utan en i 2 a kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd giltig orsak, att ta emot ett anvisat arbete som med hänsyn till personens arbetsförmåga är lämpligt och som ordnats på basis av sysselsättningsskyldighet,

2) det arbete som anvisats en arbetssökande avbryts av en orsak som beror på den arbetssökande, eller

3) det efter det att jobbsökningen inte längre är i kraft inte kan ordnas arbete för den arbetssökande inom tre månader efter det att sysselsättningsskyldigheten har trätt i kraft.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

111 §

Stöd för lönekostnader av arbete ordnat på basis av sysselsättningsskyldighet

För lönekostnaderna för personer som de sysselsatt på basis av sysselsättningsskyldighet har kommuner rätt till ett stöd på 50 procent av de i 85 § avsedda lönekostnader som täcks med lönesubvention, om de villkor som anges i 84 § 2 mom. uppfylls.

13 kap.

Behandling av kunduppgifter samt riksomfattande informationssystemtjänster

112 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om kunder och om producenter av arbetskraftsservice får användas

1) för ordnande och produktion av sådan service och sådana uppgifter som avses i denna lag,
2) för skötsel av de uppgifter som i lagen om främjande av integration, lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om alterneringsledighet, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, lagen om yrkesutbildning och lagen om Jobbkanalen Ab föreskrivs för arbetskraftsmyndigheter eller för utvecklings- och förvaltningscentret,

3) för tillsyn, utveckling, uppföljning, utvärdering, statistikföring, prognostisering och styrning med avseende på de uppgifter som avses i 1—2 punkten.

Bestämmelser om användningsändamålet för kunduppgifter och om uppgifter som får behandlas inom samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd som främjar sysselsättningen finns i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen.

Bestämmelser om behandling av personuppgifter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (*allmän dataskyddsförordning*) och i dataskyddslagen (1050/2018).

113 §

Användning av kunduppgifter i försöket med rekryteringsstöd

Utöver vad som föreskrivs i 112 § 1 mom. får uppgifter om kunder och om producenter av arbetskraftsservice användas vid verkställighet av lagen om ett försök med rekryteringsstöd (20/2022).

114 §

Uppgifter som får behandlas

Följande uppgifter som gäller enskilda kunder får behandlas:

Betänkande AjUB 26/2022 rd

- 1) personbeteckning,
- 2) namn och kontaktuppgifter,
- 3) uppgifter som gäller kundrelationen inom arbetskraftsservice, utträttandet av ärenden hos arbetskraftsmyndigheten och eventuella specialarrangemang som krävs för att kunden ska kunna utträtta ärenden,
- 4) uppgifter om utbildning, anställningar och yrkeskompetens samt andra uppgifter som används vid arbetsförmedling,
- 5) uppgifter om servicebehov samt om planer och genomförandet av dessa,
- 6) uppgifter om arbets- och utbildningserbjudanden och presentationer för arbetsgivare,
- 7) uppgifter om offentlig arbetskraftsservice, i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd sysselsättningsfrämjande service, annan service till stöd för jobbsökning och sysselsättning samt sakkunnigbedömningar,
- 8) sådana uppgifter och bedömningar om hälsotillståndet och arbets- och funktionsförmågan som är relevanta för sysselsättningen av personen och som är nödvändiga för att ge personen service,

9) utredningar och arbetskraftspolitiska utlåtanden som gäller utkomstskydd för arbetslösa eller alterneringsledighet,

10) uppgifter om förmåner som hör till den offentliga arbetskraftsservicen.

Följande uppgifter som gäller arbetsgivare som ansöker om eller får arbetskraftsservice får behandlas:

- 1) identifierande uppgifter,
- 2) uppgifter som gäller kundrelationen inom arbetskraftsservice och hur arbetsgivaren utträttar ärenden hos arbetskraftsmyndigheten,
- 3) uppgifter om verksamheten och servicebehovet,
- 4) uppgifter om lediga platser och tillsättande av dem, inklusive platser tillsatta genom internationell rekrytering,
- 5) beslut om lönesubvention, sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år och i 111 § avsett stöd samt tillhörande uppgifter om uppföljning och utbetalning,
- 6) avtal om arbetsprövning,
- 7) andra uppgifter som behövs för planering, ordnande, verkställighet och uppföljning av offentlig arbetskraftsservice än de som avses i 1–6 punkten.

Följande uppgifter som gäller producenter av arbetskraftsservice får behandlas:

- 1) identifierande uppgifter om serviceproducenten,
- 2) uppgifter som gäller hur producenten utträttar ärenden hos arbetskraftsmyndigheten,
- 3) upphandlingsavtal som ingåtts med serviceproducenten och tillhörande uppgifter om utbetalning,
- 4) uppgifter om den service som upphandlas,
- 5) uppgifter om ansökning och antagning till service samt uppgifter om uppföljning av servicen,
- 6) andra uppgifter som behövs för planering, ordnande, verkställighet och uppföljning av arbetskraftsservice än de som avses i 1–5 punkten,
- 7) uppgifter om arbetskraftsutbildning enligt lagen om yrkesutbildning och om utbildningsanordnaren samt sådana uppgifter om ansökan, antagning och uppföljning som gäller utbildningen.

Den registrerade har inte den rätt som föreskrivs i artikel 18 i den allmänna dataskyddsförordningen att begränsa behandlingen av i 1 mom. avsedda uppgifter.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

115 §

Arbetskraftsmyndigheters rätt till information

En Arbetskraftsmyndighet har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få de uppgifter som är nödvändiga för att verkställa Arbetskraftsservice av andra Arbetskraftsmyndigheter, andra kommunala myndigheter, statliga myndigheter, välfärdsområden, Folkpensionsanstalten, Arbetslöshetskassor, Pensionskyddscentralen, Sysselsättningsfonden, serviceproducenter inom Arbetskraftsservice, andra producenter av sådan service till stöd för sysselsättning som Arbetskraftsmyndigheten ordnar och som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en ersättande plan samt av aktörer som ger sådan arbetsprövning som avses i 54 §.

När syftet är att utreda om villkoren uppfylls för beviljande av sådan lönesubvention och sådant sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år som avses i 10 kap. har Arbetskraftsmyndigheten dessutom rätt att ur det bötesregister som avses i 46 § i lagen om verkställighet av böter (672/2002) få uppgifter om sådana domar och beslut som avses i 83 § 3 mom. 4 punkten i denna lag.

116 §

Andra myndigheters och serviceproducenters rätt till information

Utvecklings- och förvaltningscentret har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av andra statliga myndigheter, Arbetskraftsmyndigheter, andra kommunala myndigheter, aktiebolaget Business Finland, Folkpensionsanstalten och Arbetslöshetskassorna få de uppgifter som är nödvändiga för att centret ska kunna sköta sina lagstadgade uppgifter enligt denna lag eller någon annan lag när det gäller verkställighet, uppföljning och utvärdering av Arbetskraftsservice.

Arbets- och näringsministeriet har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av utvecklings- och förvaltningscentret, andra statliga myndigheter, Arbetskraftsmyndigheter och andra kommunala myndigheter få de uppgifter som är nödvändiga för att ministeriet ska kunna sköta de uppgifter som föreskrivs för ministeriet i denna lag eller någon annan lag och som gäller verkställighet, uppföljning, utvärdering och styrning av Arbetskraftsservice.

Regionförvaltningsverken har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av Arbetskraftsmyndigheter och av utvecklings- och förvaltningscentret få de uppgifter som är nödvändiga för den tillsyn som avses i 25 §.

Producenter av Arbetskraftsservice och producenter av sådan service till stöd för sysselsättning som en Arbetskraftsmyndighet ordnar och som överenskommit i en sysselsättningsplan eller en ersättande plan har oberoende av sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av Arbetskraftsmyndigheter och av utvecklings- och förvaltningscentret få de uppgifter om enskilda kunder som är nödvändiga för att producera och ge service. Uppgifter om en kunds hälsotillstånd får lämnas ut till en serviceproducent endast om kunden skriftligt och specifikt samtycker till detta.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

117 §

Rätt till information med avseende på antagning av studerande till arbetskraftsutbildning

I fråga om 63 § som gäller antagning av studerande till arbetskraftsutbildning har medlemmarna i sådan antagningsgrupp som avses i 1 mom. i den paragrafen för planering av utbildningen och antagning av studerande rätt att **trots sekretessbestämmelserna** ta del av inlämnade ansökningar till utbildningen jämte bilagor.

118 §

Utlämnande av uppgifter till arbetsgivare för tillsättande av platser och arbetsgivarens rätt till information

En arbetskraftsmyndighet får till en arbetsgivare lämna ut sådana uppgifter om en arbetssökande som behövs för att tillsätta en plats endast med den arbetssökandes skriftliga samtycke. Samtycket eller vägran att ge samtycke ska antecknas i den enskilda kundens uppgifter.

Uppgifter som behövs för att tillsätta en plats är

- 1) den arbetssökandes namn och kontaktuppgifter, modersmål, övriga språkkunskaper och medborgarskap,
- 2) den arbetssökandes utbildning och avlagda yrkesexamina och till behövliga delar deras innehåll och vitsord,
- 3) tidigare anställningar jämte tillhörande uppgifter i arbetsintyg,
- 4) fullgjord värnplikt,
- 5) specialkompetens, arbets- och utbildningsönskemål samt en jobbsökarpresentation som den arbetssökande själv tagit fram och som är avsedd för arbetsgivare,
- 6) information om att personen har varit arbetslös arbetssökande under de senaste 12 månaderna utan avbrott i syfte att utreda de förutsättningar för att ingå arbetsavtal för viss tid som avses i 1 kap. 3 a § i arbetsavtalslagen och i 1 kap. 4 a § i lagen om sjöarbetsavtal,

Till en arbetsgivare får uppgifter om en arbetssökandes hälsotillstånd lämnas endast om den arbetssökande specifikt och skriftligt samtycker till detta och om uppgifterna är nödvändiga för att en ledig plats ska kunna tillsättas eller särskilda krav uppfyllas som gäller hälsotillståndet inom branschen i fråga, eller för att en arbetssökande med en skada eller sjukdom som gör det svårare att få arbete lättare ska få arbete.

För fullgörande av sysselsättningsskyldigheten enligt 108 § ska arbetskraftsmyndigheten till den kommun som sysselsättningsskyldigheten gäller lämna ut uppgifter om grunden för skyldigheten och om den sysselsattas utbildning och arbetserfarenhet samt övriga i 2 och 3 mom. avsedda uppgifter som är nödvändiga med tanke på sysselsättandet.

För att fullgöra skyldigheten enligt de lagar som gäller arbetsavtals- och tjänsteförhållanden att återanställa uppsagda arbetstagare, tjänstemän och tjänsteinnehavare har arbetsgivare, oberoende av sekretessbestämmelserna och av andra begränsningar av rätten att få uppgifter, rätt att avgiftsfritt av arbetskraftsmyndigheterna få information om huruvida en person som arbetsgivaren namngett är arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

119 §

Särskilda bestämmelser om utlämnande av uppgifter

Utöver vad som föreskrivs i 115 § är utvecklings- och förvaltningscentret oberoende av sekretessbestämmelserna skyldigt att på eget initiativ lämna ut uppgifter ur den informationsresurs som avses i 120 § till arbets- och näringsministeriet för upprättande av arbetsförmedlingsstatistik. Uppgifterna ska lämnas ut avgiftsfritt.

Tillstånd enligt 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet att lämna ut i 114 § avsedda sekretessbelagda uppgifter för statistikföring, vetenskaplig forskning eller myndigheters planerings- eller utredningsarbete beviljas enligt beslut av utvecklings- och förvaltningscentret när det gäller uppgifter i den nationella informationsresurs som avses i 120 §.

120 §

Riksomfattande informationssystemtjänster för arbetskraftsservice

Utvecklings- och förvaltningscentret ansvarar för att utveckla och förvalta den nationella informationsresursen för arbetskraftsservice, den nationella serviceplattformen för arbetskraftsservice och den riksomfattande helheten av kundinformationssystem för arbetskraftsservice. Utveckling av de riksomfattande informationssystemtjänsterna för arbetskraftsservice ska ske i samarbete med centret och de arbetskraftsmyndigheter som använder tjänsterna.

Arbetskraftsmyndigheter är skyldiga att använda den nationella informationsresursen, den nationella serviceplattformen och den riksomfattande helheten av kundinformationssystem när de verkställer arbetskraftsservice. I helheten av kundinformationssystem ingår ett system för hantering av kundrelationer, ett allmänt stödsystem och e-tjänster. Bestämmelser om vilka uppgifter som ska föras in i den nationella informationsresursen finns i 121 § och närmare bestämmelser om serviceplattformen i 14 kap.

Arbetskraftsmyndigheter kan skaffa tillägg som kompletterar den i 2 mom. avsedda helheten av kundinformationssystem. Ett tillägg ska vid behov vara kompatibelt med den helheten av kundinformationssystem. Utvecklings- och förvaltningscentret ska definiera de tekniska krav och de krav avseende datasäkerhet som tillägg ska uppfylla för att de ska kunna tas in i denna helhet av kundinformationssystem. I fråga om behandling av personuppgifter i ett tillägg tillämpas denna lag.

121 §

Uppgifter som ska föras in i den nationella informationsresursen för arbetskraftsservice

Arbetskraftsmyndigheter och utvecklings- och förvaltningscentret är skyldiga att i den nationella informationsresursen föra in de uppgifter som behövs

- 1) för att ordna och producera arbetskraftsservice,
- 2) för att ordna, producera och följa upp tjänster för internationell rekrytering,
- 3) för att ordna kundservice över kommungränserna eller gränserna mellan sysselsättningsområden samt för rådgivning som gäller arbetskraftsservice,
- 4) för allmän styrning, planering och utveckling av arbetskraftsservice,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

- 5) för att följa upp och utvärdera hur sysselsättningsförvaltningen är organiserad samt
- 6) för statistikföring och kunskapsbaserad ledning.

De uppgifter som avses i 1 mom. omfattar åtminstone de uppgifter som avses i 114 §. Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om uppgifter som inte är personuppgifter och som ska föras in i den nationella informationsresursen.

Producenter av arbetskraftsservice kan i den nationella informationsresursen föra in uppgifter om hur upphandlad service framskrider och om dess resultat.

122 §

Radering och arkivering av uppgifter införda i den nationella informationsresursen för arbetskraftsservice

Utvecklings- och förvaltningscentret ska radera alla uppgifter om en kund eller serviceproducent ur den nationella informationsresursen när fyra år har förflutit från den dag då kundrelationen eller avtalsförhållandet upphörde. En uppgift behöver dock inte raderas om den behövs för att sköta ett uppdrag baserat på lagstiftningen eller ett ärende som fortfarande är anhängigt.

Bestämmelser om arkivering av uppgifter finns i arkivlagen (831/1994).

123 §

Personuppgiftsansvariga för den nationella informationsresursen för arbetskraftsservice

Utvecklings- och förvaltningscentret och arbetskraftsmyndigheterna är gemensamt personuppgiftsansvariga för den nationella informationsresurs som avses i 120 §.

I fråga om den nationella informationsresursen svarar utvecklings- och förvaltningscentret för följande:

- 1) skyldigheter för personuppgiftsansvariga enligt artikel 12.1 och 12.2 i den allmänna dataskyddsförordningen,
- 2) inbyggt dataskydd och dataskydd som standard enligt artikel 25 i den förordningen,
- 3) säkerhet i samband med behandlingen enligt artikel 32 i den förordningen,
- 4) konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35 i den förordningen,
- 5) förhandssamråd enligt artikel 36 i den förordningen och sådana andra skyldigheter med anknytning till informationssystemets informationssäkerhet som den personuppgiftsansvarige har enligt den förordningen.

Arbetskraftsmyndigheterna ansvarar för de andra än i 2 mom. avsedda skyldigheter som i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivs för personuppgiftsansvariga. Varje arbetskraftsmyndighet är personuppgiftsansvarig när det gäller kunderna.

Utvecklings- och förvaltningscentret eller arbetskraftsmyndigheten ansvarar för sina egna kunders del att uppgifter lämnas ut ur den nationella informationsresursen till sådana aktörer som oberoende av sekretessbestämmelserna enligt lag har rätt att få uppgifter om kunder inom arbetskraftsservice.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

124 §

Användarrättigheter till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem

Utöver vad som föreskrivs i 16 och 17 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (906/2019) ska bestämmelserna nedan i detta kapitel iakttas i fråga om kontroll av användarrättigheter och insamling av loginformation.

Användning av den riksomfattande helheten av kundinformationssystem förutsätter personliga användarrättigheter. Användarrättigheterna ska till sitt innehåll, sin omfattning, sina behörigheter och sin varaktighet begränsas till vad som är nödvändigt för att användaren ska kunna sköta sina uppgifter.

Den som beviljats användarrättigheter får behandla endast sådana i 114 § avsedda uppgifter som är nödvändiga för att personen ska kunna sköta sina uppgifter och endast på det sätt som är nödvändigt för att sköta uppgifterna.

Utvecklings- och förvaltningscentret ska utan dröjsmål anmäla avvikelser som upptäckts i loginformationen för helheten av kundinformationssystem till den Arbetskraftsmyndighet vars personal har de användarrättigheter som avvikelserna har samband med. Arbetskraftsmyndigheten ska utan dröjsmål utreda vad de upptäckta avvikelserna beror på och, om avvikelserna beror på felaktigt eller lagstridigt förfarande, vidta behövliga åtgärder.

125 §

Beviljande av användarrättigheter till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem

Användarrättigheter till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem får beviljas personer anställda vid Arbetskraftsmyndigheter, utvecklings- och förvaltningscentret, Arbets- och näringsministeriet eller regionförvaltningsverk som sköter

- 1) uppgifter enligt denna lag,
- 2) sådana uppgifter enligt lagen om främjande av integration som gäller Arbetskraftsservice,
- 3) uppgifter som gäller i lagen om yrkesutbildning avsedd Arbetskraftsutbildning,
- 4) uppgifter enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,
- 5) uppgifter enligt lagen om alsteringsledighet,
- 6) uppgifter inom tillsyn, utveckling, uppföljning, statistikföring, prognostisering eller styrning och som hänför sig till sådana tjänster, stöd eller kundprocesser som avses i 1–3 punkten, till systemet för utkomstskydd för arbetslösa eller till systemet för alsteringsledighet,
- 7) uppgifter för personuppgiftsansvariga eller uppgifter som gäller kontroll av användarrättigheter eller insamling av loginformation.

Användarrättigheter får dessutom beviljas den som

- 1) är anställd hos en aktör som på uppdrag av Arbets- och näringsministeriet eller utvecklings- och förvaltningscentret utför särskild utvärdering, granskning eller utredning och där sköter utvärderings-, gransknings- eller utredningsuppgifter,
- 2) är anställd hos en aktör som på uppdrag av utvecklings- och förvaltningscentret utför utvecklings- eller förvaltningsuppgifter inom i 120 § avsedda informationssystemtjänster och där sköter sådana utvecklings- eller förvaltningsuppgifter,
- 3) är anställd hos en producent av Arbetskraftsservice och där sköter uppgifter som gäller Arbetskraftsservice.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

I fråga om den riksomfattande helheten av kundinformationssystem beviljar Arbetskraftsmyndigheten användarrättigheter till sina anställda samt till anställda hos i 2 mom. 3 punkten avsedda producenter av Arbetskraftsservice när det är fråga om tjänster som Arbetskraftsmyndigheten har upphandlat. Utvecklings- och förvaltningscentret beviljar användarrättigheter till sina anställda samt till anställda vid Arbets- och näringsministeriet och vid regionförvaltningsverken. Centret beviljar dessutom användarrättigheter till personer anställda hos en i 2 mom. avsedd aktör som inte är verksam inom Arbetskraftsservice, när det är fråga om service som centret eller Arbets- och näringsministeriet har beställt eller upphandlat.

Utvecklings- och förvaltningscentret svarar för det tekniska aktiverandet av användarrättigheterna på basis av anmälan från den myndighet som beviljat användarrättigheterna.

126 §

Ändring och upphävande av användarrättigheter till den riksomfattande helheten av kundinformationssystem

Den myndighet som beviljat användarrättigheter ska upphäva användarrättigheterna om

- 1) förutsättningarna enligt 125 § för beviljande av användarrättigheter inte längre uppfylls,
- 2) det är nödvändigt att upphäva användarrättigheterna av något annat vägande skäl som hänför sig till skyddet av personuppgifter eller datasäkerheten för helheten av kundinformationssystem.

Den myndighet som beviljat användarrättigheter kan upphäva dem, om i 114 § avsedda uppgifter har behandlats i strid med 124 § 3 mom., den allmänna dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen.

Den myndighet som beviljat användarrättigheter ska ändra dem, om de beviljade användarrättigheterna inte längre till sitt innehåll, sin omfattning, sina behörigheter eller sin varaktighet motsvarar det syfte för vilka de beviljades.

Den myndighet som beviljat användarrättigheterna ska utan dröjsmål underrätta utvecklings- och förvaltningscentret om att rättigheterna upphävs eller ändras. Statliga myndigheter som avses i 125 § 1 mom. och i 125 § 2 mom. avsedda aktörer som inte är verksamma inom Arbetskraftsservice ska utan dröjsmål underrätta den myndighet som beviljat deras anställda användarrättigheter om grunderna på vilka användarrättigheterna upphävs eller ändras. Utvecklings- och förvaltningscentret ansvarar för det tekniska upphävandet eller ändrandet av användarrättigheter på basis av anmälan från den myndighet som beviljat användarrättigheterna.

14 kap.

Serviceplattform

127 §

Syfte

På den nationella serviceplattform som avses i 120 § ska det tillhandahållas sådan Arbetskraftsservice som avses i denna lag. Via serviceplattformen kan man logga in i de e-tjänster som är avsedda för kunder respektive Arbetskraftsmyndigheter. Serviceplattformen kan användas för att

Betänkande AjUB 26/2022 rd

tillhandahålla även annan myndighetsservice till stöd för arbetsmarknaden och andra arbetslivs- och utbildningstjänster.

Serviceplattformen är en öppen tjänst där en person till stöd för sin jobbsökningsprocess kan skapa och publicera en jobbsökarprofil.

128 §

Skapande av en jobbsökarprofil samt uppgifterna i den

En person kan skapa en jobbsökarprofil utan att registrera sig som arbetssökande. Skapande av en jobbsökarprofil förutsätter inloggning på serviceplattformen. Inloggning förutsätter att användaren identifieras och användarvillkoren för plattformen godkänns. Bestämmelser om identifiering av tjänsteanvändare finns i 6 § i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019).

Den som skapar en jobbsökarprofil bestämmer vilka uppgifter den ska innehålla. Jobbsökarprofilen kan innehålla uppgifter om personens utbildning, arbetserfarenhet, övriga kompetenser och arbetsönskemål. Dessutom kan den innehålla en fritt formulerad presentation av den som skapat profilen och länkar till tjänster utanför serviceplattformen. Profilen får inte innehålla uppgifter som enligt lag är sekretessbelagda. Innan en fritt formulerad presentation och länkar läggs till ska administratören för plattformen informera den som skapat profilen om begränsningarna med avseende på uppgiftsinnehållet i presentationen och länkarna och konsekvenserna av dessa uppgifter med avseende på skyddet av personens personuppgifter.

En person kan när som helst redigera eller radera uppgifter i sin jobbsökarprofil, eller radera jobbsökarprofilen.

129 §

Publicering och sökning av jobbsökarprofiler

Det är frivilligt att publicera en jobbsökarprofil. Den som skapar en profil kan bestämma vilka delar av jobbsökarprofilen som publiceras och för hur lång tid. Ett slutdatum för den tid profilen är publicerad ska anges. Den som skapat profilen kan när som helst återkalla publiceringen.

Publicerade jobbsökarprofiler kan sökas och granskas endast av arbetsgivare som loggat in på serviceplattformen. Inloggning på serviceplattformen förutsätter att användaren identifieras och användarvillkoren för plattformen godkänns. På identifiering av arbetsgivare som använder tjänsten tillämpas 6 § 2 mom. i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster.

Jobbsökarprofiler kan sökas endast genom enskilda sökningar där åtminstone yrkesbeteckning, kompetens eller geografiskt arbetsområde anges som sökvillkor.

130 §

Informationsresurs för jobbsökarprofiler

Uppgifterna i jobbsökarprofilerna används för att främja sysselsättningen och förbättra arbetsmarknaden samt för statistikföring.

I 128 § avsedda uppgifter i jobbsökarprofiler registreras i en egen informationsresurs för jobbsökarprofiler som inte ingår i den informationsresurs som avses i 120 §. Uppgifter raderas från in-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

informationsresursen för jobbsökarprofiler när en person raderar sin jobbsökarprofil från serviceplattformen, eller senast när det har gått ett år sedan personen sist loggade in på serviceplattformen.

Om den som skapat en jobbsökarprofil registreras som arbetssökande, kan i 114 § avsedda uppgifter i jobbsökarprofilen med den arbetssökandes samtycke kopieras till den nationella informationsresurs som avses i 120 §. På radering och arkivering av kopierade uppgifter tillämpas 122 §.

Utvecklings- och förvaltningscentret är personuppgiftsansvarig för informationsresursen för jobbsökarprofiler.

131 §

Övervakning av användningen av serviceplattformen

Utvecklings- och förvaltningscentret ska upprätta användarvillkoren för serviceplattformen och övervaka användningen av plattformen samt övervaka att det innehåll som publiceras på plattformen överensstämmer med lag och användarvillkoren. Användarvillkoren kan omfatta tjänsteanvändares och tjänsteleverantörers ansvar, tekniska krav avseende användning av serviceplattformen, preciserande genomförandevillkor för datasäkerheten och giltighetsvillkor för användarvillkoren. Närmare bestämmelser om innehållet i användarvillkoren får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Centret kan uppmana den som använder serviceplattformen att inom utsatt tid radera sådana delar av det innehåll som användaren publicerat som strider mot lag eller mot användarvillkoren. Om användaren inte iakttar uppmaningen inom utsatt tid, får centret radera innehållet i fråga. Om innehåll som användaren publicerat på plattformen upprepade gånger strider mot lag eller användarvillkoren, får centret förhindra användaren från att använda plattformen för viss tid.

Utöver vad som föreskrivs i 49 § får även centret ta bort en platsanmälan från serviceplattformen.

15 kap.

Betalning och återkrav av stöd, subventioner och ersättningar

132 §

Ansökan om, beviljande av och betalning av stöd, subventioner och ersättningar

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, beviljar och betalar Arbetskraftsmyndigheten stöd och ersättningar enligt denna lag.

Mottagaren av stöd, subvention eller ersättning ska lämna Arbetskraftsmyndigheten riktiga och tillräckliga uppgifter för utbetalning av stödet, subventionen eller ersättningen. Mottagare ska utan dröjsmål informera om väsentliga förändringar i de omständigheter som utgör villkor för att stödet, subventionen eller ersättningen ska betalas.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om, beviljande av och betalning av stöd, subvention och ersättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

133 §

Återbetalning av stöd, subventioner och ersättningar

En mottagare av stöd, subvention eller ersättning ska utan dröjsmål betala tillbaka ett sådant stöd, en sådan subvention eller ersättning eller sådana delar av dessa som mottagaren fått på felaktiga grunder, till för stort belopp eller uppenbart utan grund. Mottagaren ska också betala tillbaka stöd, subvention eller ersättning eller delar av dessa om de inte kan användas på det sätt som förutsätts i beslutet. Om det belopp som ska återbetalas är högst 100 euro, behöver det inte betalas tillbaka.

134 §

Återkrav av stöd, subventioner och ersättningar

Arbetskraftsmyndigheten ska bestämma att betalning av stöd, subvention eller ersättning som beviljats i enlighet med denna lag ska avbrytas eller upphöra samt att redan utbetalda stöd-, subventions- eller ersättningsbelopp ska återkrävas i sin helhet eller delvis, om mottagaren

1) inte har betalat tillbaka ett sådant stöd, en sådan subvention eller ersättning eller sådana delar av dessa som enligt 133 § ska betalas tillbaka,

2) har använt stödet, subventionen eller ersättningen för ett väsentligen annat ändamål än vad de har beviljats för,

3) har till arbetskraftsmyndigheten lämnat felaktiga eller vilseledande uppgifter om någon omständighet som väsentligt kunnat inverka på erhållandet av stödet, subventionen eller ersättningen, dess belopp eller villkor eller hemlighållit en sådan omständighet,

4) inte har lämnat riktiga och tillräckliga uppgifter för utbetalning av stödet, subventionen eller ersättningen,

5) har vägrat att lägga fram underlag som behövs för utbetalning eller i 139 § avsedd granskning eller att på annat sätt bistå vid betalning eller granskning, eller

6) i övrigt väsentligen har brutit mot bestämmelserna om användning av stödet, subventionen eller ersättningen eller mot villkoren i beslutet om beviljande av stöd, subvention eller ersättning.

Arbetskraftsmyndigheten ska också bestämma att betalning av stöd, subvention eller ersättning ska avbrytas eller upphöra samt att redan utbetalda stöd-, subventions- eller ersättningsbelopp ska återkrävas i sin helhet eller delvis om det framgår att de villkor för beviljande eller betalning som ställs i det beslut i vilket stödet, subventionen eller ersättningen beviljas inte uppfylls.

Ett lagakraftvunnet beslut om återkrav får verkställas i den ordning som anges i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

135 §

Ränta och dröjsmålsränta

På belopp som återbetalas eller återkrävs ska från och med den dag då stödet eller ersättningen betalats årlig ränta betalas enligt 3 § 2 mom. i räntelagen (633/1982) utökad med tre procentenheter.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Om ett återkrävt belopp inte betalas senast på förfallodagen, ska på beloppet betalas en årlig dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. tillämpas inte på stöd, subvention eller ersättning som beviljats enskilda kunder.

136 §

Jämkning

Arbetskraftsmyndigheten kan i de fall som avses i 133 och 134 § besluta att en del av det belopp som ska återbetalas eller återkrävas eller av räntan eller dröjsmålsräntan på det ska efterskänkas, om återbetalning eller återkrav till fullt belopp vore oskäligt med hänsyn till den ekonomiska ställningen och omständigheterna för mottagaren av stöd, subvention eller ersättning eller med hänsyn till det förfarande eller den förändring i omständigheter som ligger till grund för återbetalning eller återkrav.

Av särskilt vägande skäl kan arbetskraftsmyndigheten besluta att det belopp som ska återbetalas eller återkrävas eller räntan eller dröjsmålsräntan på det beloppet ska efterskänkas i sin helhet.

137 §

Kvittning

Belopp som ska återbetalas eller återkrävas jämte ränta får indrivas genom kvittning så att de dras av från stöd, subvention eller ersättning som arbetskraftsmyndigheten beviljat samma mottagare.

Om det har beslutats att stöd eller ersättning som betalats till en enskild kund ska återkrävas, ska det vid kvittning av det belopp som enligt beslutet ska återkrävas mot stöd eller ersättning som arbetskraftsmyndigheten senare betalar iakttas vad som i 4 kap. 48 § i utskönningsbalken (705/2007) föreskrivs om skyddat belopp vid utmätning av lön. Med samtycke av den enskilda kunden kan kvittning dock ske till ett större belopp.

138 §

När utbetalning och återbetalningsskyldighet förfaller samt tidsfrist för återkrav

Rätten att få utbetalning av ett beviljat stöd eller av en beviljad subvention eller ersättning förfaller, om den som beviljats stödet, subventionen eller ersättningen inte har lämnat sådana för utbetalningen nödvändiga godtagbara uppgifter inom den tid som utsatts i en förordning.

Skyldigheten enligt 133 § att återbetala stöd, subvention eller ersättning eller delar av dessa förfaller när tio år har förflutit från det att stödet, subventionen eller ersättningen eller det sista stöd-, subventions- eller ersättningsbeloppet har betalats ut.

Arbetskraftsmyndigheten ska fatta ett i 134 § avsett beslut om avbrytande av utbetalning, upphörande med utbetalning eller återkrav utan dröjsmål; av särskilda skäl kan beslutet fattas inom två kalenderår efter det att myndigheten har fått kännedom om en sådan omständighet med stöd av vilken utbetalning bör avbrytas eller upphöra eller återkrav inledas. Åtgärder för återkrav av stöd, subvention eller ersättning eller av ränta eller dröjsmålsränta på dessa får inte inledas efter

Betänkande AjUB 26/2022 rd

att tio år har förflutit från det att det sista stöd-, subventions- eller ersättningsbeloppet betalades ut.

139 §

Granskningsrätt

På stöd och ersättning som Arbetskraftsmyndigheten beviljar i enlighet med denna lag tillämpas vad som i 16–18 § i statsunderstödslagen (688/2001) föreskrivs om granskningsrätt, utförande av granskning och handräckning.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på stöd eller ersättning som beviljats enskilda kunder.

16 kap.

Särskilda bestämmelser

140 §

Arbetskraftsmyndighetens uppgifter för att fullfölja omställningsskyddet

För att fullfölja omställningsskyddet ska Arbetskraftsmyndigheten

1) i situationer av uppsägning kartlägga tillsammans med arbetsgivaren och personalens företrädare behovet av offentlig Arbetskraftsservice samt samordna denna service med träning eller utbildning som arbetsgivaren betalar,

2) i det som gäller offentlig Arbetskraftsservice bistå arbetsgivaren med att upprätta och genomföra en handlingsplan enligt 21 § i samarbetslagen (1333/2021), 9 § i lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden (449/2007) och 25 § i lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (1233/2013),

3) reservera tillräckliga resurser och förbereda sig på behövliga åtgärder efter att av en arbetsgivare ha fått ett meddelande enligt 9 kap. 3 a § i arbetsavtalslagen, 10 kap. 4 § i lagen om sjöarbetsavtal eller 37 a § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (304/2003).

Om omställningsförhandlingarna gäller en arbetsgivares verksamhetsställen i två eller flera Arbetskraftsmyndigheters verksamhetsområden eller om de som sägs upp hos arbetsgivaren har sin hemkommun i olika Arbetskraftsmyndigheters verksamhetsområden, ska Arbetskraftsmyndigheterna samarbeta för att fullfölja det som anges i 1 mom.

141 §

Ordnanande av utbildning inom omställningsskyddet

Om en arbetssökande enligt 69 § är berättigad till utbildning inom omställningsskyddet, ska Arbetskraftsmyndigheten såsom utbildning inom omställningsskyddet för personen ordna sådan utbildning för att öka yrkesfärdigheterna eller stödja företagsverksamhet som överenskommit i sysselsättningsplanen.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Arbetskraftsmyndigheten ska för en uppsagd som har rätt till utbildning inom omställnings-skyddet och meddelar vilja att delta i sådan utbildning fastställa maximibeloppet för utbildningen med hjälp av de uppgifter som anmälts till det inkomstregister som avses i lagen om inkomstda-tasystemet (53/2018), samt årligen fakturera Sysselsättningsfonden i efterskott för kostnaderna av i 8 kap. avsedda utbildningar.

142 §

Förvägran av offentlig Arbetskraftsservice

Arbetskraftsmyndigheten kan av orsaker som nämns i 49 § 2 mom. vägra att

- 1) tillhandahålla en arbetsgivarkund Arbetsförmedlingsservice,
- 2) hänvisa en enskild kund till Arbetsprövning,
- 3) anskaffa Arbetskraftsutbildning som gemensamt anskaffad utbildning, eller
- 4) bevilja lönesubvention eller startpeng.

Arbetskraftsmyndigheten ska fatta ett skriftligt beslut om förvägran av i 1 mom. avsedd servi-ce.

143 §

Privat Arbetskraftsservice

Med privat Arbetskraftsservice avses i denna lag Arbetsförmedling och annan service med an-knytning till jobbsökning som är oberoende av Arbetskraftsmyndigheterna och som tillhandahålls av fysiska eller juridiska personer samt uthyrning av Arbetskraft.

Aktörer som tillhandahåller privat Arbetskraftsservice ska när de tillhandahåller i 1 mom. av-sedd service iakttä jämlighet och får inte bjuda ut minderåriga arbetstagare för arbete där anställ-ning av minderåriga är förbjuden enligt lagen om unga arbetstagare.

Arbets- och näringsministeriet har rätt att för tillsynen över privat Arbetskraftsservice få upp-gifter om servicen av aktörer som tillhandahåller privat Arbetskraftsservice eller av sammanslut-ningar som företräder dem. Arbets- och näringsministeriet kan tillsammans med arbetsmarknads-organisationerna behandla frågor om samarbetet mellan Arbetskraftsmyndigheterna och privat ar-betskraftsservice och frågor om verkställighet av skyldigheten att lämna uppgifter enligt detta moment. Genom förordning av statsrådet får utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas samt förfarandet för att ge in uppgifterna och annat samarbete.

144 §

Förbud att ta ut avgifter för privat Arbetsförmedling

Aktörer som erbjuder privat Arbetskraftsservice får inte ta ut avgifter av enskilda kunder för så-dan service som motsvarar Arbetsförmedlingsservice enligt 43 §, information och rådgivning om lediga platser och jobbsökning enligt 50 § eller registrering som arbetssökande enligt 27 § (*för-bud att ta ut avgifter för Arbetsförmedling*). Avgift får inte heller tas ut av hyrda arbetstagare som efter uppdragets slut anställs av ett i 1 kap. 7 § i Arbetsavtalslagen avsett användarföretag.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling gäller inte verksamhet där finländska ungdomar utomlands och utländska ungdomar i Finland erbjuds en möjlighet till utlandsvistelse i utbyte mot hemarbete i familjer.

Bestämmelser om **påföljdestraff** vid överträdelse av förbudet att ta ut avgifter för arbetsförmedling finns i 47 kap. 6 § i strafflagen.

17 kap.

Ändringssökande

145 §

Omprövningsbegäran och besvär

Om inte något annat föreskrivs i denna lag får omprövning begäras i ett beslut som en Arbetskraftsmyndighet eller utvecklings- och förvaltningscentret har fattat med stöd av denna lag. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Vid sökande av ändring i förvaltningsdomstol tillämpas lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), om inte något annat föreskrivs nedan i denna lag.

146 §

Ändring i beslut om avslag på registrering, om utbildning inom omställningsskyddet och om kostnadsersättning

I beslut av en Arbetskraftsmyndighet om avslag på registrering, om utbildning inom omställningsskyddet och om sådan kostnadsersättning som avses i 103 § 3 mom. får ändring sökas hos besvärsnämnden för social trygghet. Bestämmelser om sökande av ändring i försäkringsdomstolen finns i lagen om rättegång i försäkringsdomstolen (677/2016).

Besvärsskriften i ett 1 mom. avsett ärende ska lämnas till den Arbetskraftsmyndighet som fattat beslutet inom 30 dagar från dagen då den ändringssökande har fått del av beslutet. Arbetskraftsmyndigheten ska behandla besvaren som begäran om omprövning. Om Arbetskraftsmyndigheten inte kan ompröva beslutet, ska den inom 30 dagar från att besvärstiden upphört sända besvärsskriften och sitt utlåtande till den behöriga besvärinstansen.

147 §

Förbud mot att söka ändring i vissa beslut

Omprövning av beslut får inte begäras eller besvär över beslut anföras till den del

1) ett beslut om antagning av studerande till Arbetskraftsutbildning grundar sig på en sådan bedömning av utbildningsbehovet som avses i 63 § 2 mom. 2 punkten; omprövning får inte heller begäras eller besvär anföras till den del beslutet om antagning av studerande grundar sig på en sådan lämplighetsbedömning som avses i 3 punkten i den paragrafen när det är fråga om gemensam anskaffning av Arbetskraftsutbildning enligt 62 §,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

2) lönesubvention har nekats på basis av prövning gjord av Arbetskraftsmyndigheten enligt 82 § 2 mom., 87 § 1 mom. eller 87 § 3 mom. 3 punkten; omprövning av beslut om lönesubvention får inte heller begäras eller besvär över beslutet anföras till den del beslutet baserar sig på prövning gjord av Arbetskraftsmyndigheten av lönesubventionens varaktighet enligt 87 § 3 mom., 89 § 2 mom. eller 90 § 2 mom.,

3) ersättning enligt 102 § för kostnader för sökande av arbete eller för att söka sig till service har nekats på den grunden att ett i 2 mom. i den paragrafen angivet villkor inte uppfylls,

4) en i 103 § 3 mom. avsedd kostnadsersättning har nekats på basis av Arbetskraftsmyndighetens prövning av ändamålsenligheten,

5) ett avgörande meddelats om att de villkor för sysselsättning som anges i 4 § i lagen om Jobbkökanalen Ab inte uppfylls.

~~Omprövning av en sysselsättningsplan som avses i denna lag får inte begäras eller besvär anföras över planen.~~ Omprövning får inte heller begäras eller besvär anföras när det gäller beslut av en Arbetskraftsmyndighet att inte tillhandahålla en kund sakkunnigbedömningar, vägledning för yrkesval, karriärvägledning, träning eller prövning eller att inte stödja den arbetssökandes frivilliga studier eller att inte godkänna ett meddelande om avbrott i studerandet med stöd.

Omprövning får inte begäras och besvär får inte anföras när det gäller **en sysselsättningsplan som avses i denna lag eller** ett av Arbetskraftsmyndigheten på grundval av 78 § lämnat Arbetskraftspolitiskt utlåtande om att rätten till arbetslöshetsförmån upphör. Bestämmelser om **hur rätten till arbetslöshetsförmån påverkas av att sysselsättningsplanen inte följs och om sökande av ändring i fråga om detta samt om** sökande av ändring **i övrigt** i ett beslut som Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa meddelat på basis av ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

148 §

Hur omprövningsbegäran och besvär inverkar på verkställigheten av beslut

Ett beslut meddelat med stöd av denna lag får verkställas även om omprövning av beslutet har begärts eller besvär har anförts, om inte den myndighet som behandlar omprövningsbegäran eller besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

18 kap.

Ikraftträdande

149 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom en särskild lag.

2.

Lag

om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om en samarbetsmodell för sektorsövergripande stöd som främjar sysselsättningen och om sysselsättningsfrämjande samservice för unga inom det sektorsövergripande stödet.

2 §

Samarbetsmodell för sektorsövergripande stöd som främjar sysselsättningen

Samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd som främjar sysselsättningen är en modell där Arbetskraftsmyndigheten, Velfärdsområdet och Folkpensionsanstalten tillsammans bedömer en arbetslös persons servicebehov på ett sektorsövergripande plan, planerar och samordnar den service som är ändamålsenlig för att arbetslösa ska få arbete så att den bildar en sammanhängande helhet samt ansvarar för att serviceprocessen framskrider och följs upp.

Service som ska samordnas inom modellen är sådan Arbetskraftsservice, sådana social- och hälsovårdstjänster samt sådana rehabiliteringstjänster som omfattas av de i 1 mom. avsedda aktörernas organiseringsansvar. Bestämmelser om hur sådan service ska tillhandahållas utfärdas separat.

3 §

Hänvisning till en sektorsövergripande bedömning av servicebehovet

Om Arbetskraftsmyndigheten, Velfärdsområdet eller Folkpensionsanstalten bedömer att det krävs samordning av service enligt den samarbetsmodell som avses i 2 § 2 mom. för att ge en i 3 § 4 punkten i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice (/) avsedd arbetslös bättre förutsättningar att få arbete ska de hänvisa den arbetslösa till en sektorsövergripande bedömning av servicebehovet.

Samordning av service baserat på samarbetsmodellen krävs för att den arbetslösa ska få arbete, om hindren för arbete består av sådana begränsningar av arbets- och funktionsförmågan eller problem med livshantering som inverkar på möjligheterna att få arbete och som inte kan lösas enbart genom att myndigheterna konsulterar varandra.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

4 §

Sektorsövergripande bedömning av servicebehovet och upprättande av en sektorsövergripande sysselsättningsplan

En kundrelation inom ett sektorsövergripande stöd inleds när en sektorsövergripande bedömning av servicebehovet påbörjas. I en sektorsövergripande bedömning av servicebehovet ska Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten tillsammans med den arbetslösa personen utreda dennas kompetens och yrkesskicklighet samt personens sociala situation, hälsotillstånd och arbets- och funktionsförmåga i den mån dessa inverkar på personens möjligheter att få arbete. Utvecklingsbehoven med avseende på personens kompetens kan bedömas i samråd med utbildningsproducenter.

Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och den arbetslösa personen ska tillsammans upprätta en sektorsövergripande sysselsättningsplan som utgår från det bedömda servicebehovet. Om den arbetslösa personens servicebehov innefattar rehabiliterings tjänster som Folkpensionsanstalten tillhandahåller, ska Folkpensionsanstalten vara med om att upprätta planen.

Den sektorsövergripande sysselsättningsplanen ska vara klar inom tre månader från det att den arbetslösa personen hänvisas till en bedömningen av servicebehovet har påbörjats. Under denna tid ska den arbetslösa personen också få handledning inriktad på att ge personen bättre färdigheter att föra processen mot sysselsättning framåt och göra personen mer engagerad i den.

5 §

Innehållet i en sektorsövergripande sysselsättningsplan

Den sektorsövergripande sysselsättningsplanen ska omfatta Arbetskraftsservice, socialtjänster, hälso- och sjukvårdstjänster och rehabiliteringstjänster i enlighet med den arbetslösas servicebehov. Dessutom kan planen vid behov omfatta andra tjänster som ökar den arbetslösas kompetens, arbetsmarknadsfärdigheter och arbets- och funktionsförmåga samt åtgärder som gäller jobbsökning.

Planen ska innehålla en överenskommelse om hur den ska följas upp.

Sysselsättningsplanen ska innefatta en sådan jobbsökningsskyldighet som avses i 5 kap. i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice, om inte något annat följer av 48 § i den lagen. I fråga om jobbsökningsskyldigheten tillämpas vad som i 147 § i den lagen föreskrivs om förbud mot omprövning och anförande av besvär.

6 §

Översyn av den sektorsövergripande sysselsättningsplanen

Arbetskraftsmyndigheten ska se till att sysselsättningsplanen ses över enligt vad som är nödvändigt mot bakgrund av den arbetslösa personens servicebehov, dock minst var tredje månad, samt när personen särskilt begär det, såvida det inte med hänsyn till personens situation är uppenbart onödigt.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten ska delta i översynen av sysselsättningsplanen i fråga om sådana i planen avtalade tjänster som de har organiseringsansvar för och på det sätt som den arbetslösas servicebehov förutsätter.

7 §

Skyldigheter i anslutning till en sektorsövergripande sysselsättningsplan

En arbetslös person är skyldig att delta i upprättandet av en sektorsövergripande sysselsättningsplan och i översynen av planen, genomföra planen samt ansöka om och delta i den service som ingår i planen. Den arbetslösa personen är också skyldig att inom den tid och på det sätt som överenskommits i planen informera de myndigheter som var med om att upprätta sysselsättningsplanen om hur personen har genomfört planen. Personen ska bevara de dokument som bevisar att personen har fullgjort den jobbsökningsskyldighet som avses i 5 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och på begäran visa upp dem för arbetskraftsmyndigheten.

Bestämmelser om hur arbetslösa personers rätt att få arbetslöshetsförmåner påverkas vid försummelse av de skyldigheter som avses i 1 mom. finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), och bestämmelser om hur rätten att få utkomststöd påverkas i sådana fall finns i lagen om utkomststöd (1412/1997).

Arbetskraftsmyndigheten och välfärdsområdet är skyldiga att upplysa den arbetslösa om den arbetslösas skyldigheter enligt 1 mom.

8 §

När kundrelationen inom ett sektorsövergripande stöd upphör

En kundrelation inom ett sektorsövergripande stöd upphör när den arbetslösa personen enligt arbetskraftsmyndighetens, välfärdsområdets och Folkpensionsanstaltens gemensamma bedömning inte längre har ett sådant behov av samordning av service som avses i 3 §.

9 §

Organisering av samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd

Inom verksamhetsområdet för varje välfärdsområde ska det för organisering av samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd finnas minst en ledningsgrupp för sektorsövergripande stöd. Arbetskraftsmyndigheterna inom välfärdsområdets verksamhetsområde, välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten ska överlägga antalet ledningsgrupper innan dessa tillsätts. Arbetskraftsmyndigheten i ledningsgruppens verksamhetsområde ska tillsätta ledningsgruppen och utse de personer som ska leda organiseringen av samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd inom de ramar som ledningsgruppen anger. Ledningsgruppen ska godkänna ledande personer innan de utses.

Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten ska anvisa tillräckligt med personal för samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd med beaktande av antalet personer som behöver sådan service. Ledningsgruppen ska ingå ett samarbetsavtal som gäller orga-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

nisering av samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd och allokering av resurser inom ledningsgruppens verksamhetsområde.

Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om tillsättandet av en ledningsgrupp för samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd som främjar sysselsättningen, om gruppens sammansättning och uppgifter, om samarbetsavtalets innehåll, om hur den person som leder organiseringen av modellen jämte en ersättare för denna ska utses och om vilka deras uppgifter ska vara.

10 §

Hur kostnaderna för samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd fördelas

Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten ska svara för lönekostnaderna och andra personalkostnader för egna anställda som medverkar i samarbetsmodellen.

Övriga kostnader för samarbetet ska fördelas mellan Arbetskraftsmyndigheten och välfärdsområdet i proportion till antalet anställda som medverkar i samarbetsmodellen, om inte Arbetskraftsmyndigheten och välfärdsområdet kommer överens om något annat. Folkpensionsanstalten deltar i kostnaderna i enlighet med samarbetsavtalet.

11 §

Uppgifter om arbetslösa och uppgifternas användningsändamål

Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten får behandla uppgifter som gäller en arbetslös person för att sköta sina uppgifter enligt denna lag i fråga om samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd samt för tillsyn, utveckling, uppföljning, bedömning, statistikföring, prognostisering och styrning som hänför sig till dessa uppgifter.

Följande uppgifter som gäller en arbetslös person får behandlas:

- 1) namn, personbeteckning och kontaktuppgifter,
- 2) uppgifter som gäller kundrelationen inom samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd, hur personen utträtt ärenden hos myndigheterna och eventuella specialarrangemang som krävs för att personen ska kunna uträtta ärenden,
- 3) uppgifter om utbildning, anställningar och yrkeskompetens,
- 4) sådana uppgifter om personens sociala situation som inverkar på personens möjligheter att få arbete och som är nödvändiga för att personen ska kunna få service,
- 5) sådana uppgifter om personens hälsotillstånd och arbets- och funktionsförmåga som inverkar på personens möjligheter att få arbete och som är nödvändiga för att personen ska kunna få service,
- 6) sådana uppgifter om personens servicebehov som inverkar på personens möjligheter att få arbete,
- 7) uppgifter som gäller den sektorsövergripande sysselsättningsplanen samt genomförande, uppföljning och översyn av planen.

Bestämmelser om behandling av personuppgifter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (*allmän dataskyddsförordning*) och i dataskyddslagen (1050/2018).

Betänkande AjUB 26/2022 rd

12 §

Kunddatamaterial och kundinformationssystem för samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd

Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (*utvecklings- och förvaltningscentret*) utvecklar och förvaltar ett kunddatamaterial och ett kundinformationssystem för samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd för ändamålet att genomföra modellen.

Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten ska föra in i 11 § avsedda uppgifter i kunddatamaterialet med hjälp av samarbetsmodellens kundinformationssystem. Uppgifter om en arbetslös person får föras in i datamaterialet efter att kundrelationen inom samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd har inletts. Utvecklings- och förvaltningscentret ska radera alla uppgifter om den arbetslösa personen när fyra år har förflutit från den dag då kundrelationen inom samarbetsmodellen upphörde. En uppgift behöver dock inte raderas om den behövs för att sköta ett uppdrag som baserar sig på bestämmelser eller ett ärende som fortfarande är anhängigt.

Den registrerade har inte den rätt som avses i artikel 18 i den allmänna dataskyddsförordningen att begränsa behandlingen av uppgifter som avses i 11 §.

Användning av kundinformationssystemet förutsätter personliga användarrättigheter. Utvecklings- och förvaltningscentret får bevilja användarrättigheter till personer som är anställda hos en arbetskraftsmyndighet, ett välfärdsområde eller ~~en samkommun~~ Folkpensionsanstalten och sköter i denna lag avsedda uppgifter.

13 §

Personuppgiftsansvariga

Utvecklings- och förvaltningscentret, arbetskraftsmyndigheterna, välfärdsområdena och Folkpensionsanstalten är gemensamt personuppgiftsansvariga för de uppgifter som avses i 11 §.

I fråga om den nationella informationsresursen svarar utvecklings- och förvaltningscentret för följande:

- 1) inbyggt dataskydd och dataskydd som standard enligt artikel 25 i den förordningen,
- 2) säkerhet i samband med behandlingen enligt artikel 32 i den förordningen,
- 3) konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35 i den förordningen,
- 4) förhandssamråd enligt artikel 36 i den förordningen,
- 5) den personuppgiftsansvariges andra i artikel 12.1 och 12.2 i den förordningen avsedda skyldigheter som gäller informationssystemets och datamaterialets informationssäkerhet.

Arbetskraftsmyndigheterna, välfärdsområdena och Folkpensionsanstalten ansvarar i fråga om uppgifter som de har fört in i kunddatamaterialet för sådana i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivna skyldigheter som inte anges i 2 mom.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

14 §

Införande av uppgifter om arbetslösa i register hos myndigheter som medverkar i samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd

Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten ska i sina register föra in uppgifter om den offentliga arbetskraftsservice, den socialservice samt de hälso- och sjukvårdstjänster och rehabiliteringstjänster som en kund har fått medan samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd har fortgått och om förmåner relaterade till denna service på det sätt som anges i de lagar som gäller servicen och förmånerna i fråga.

Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten får i sina register föra in sådana i 11 § 2 mom. avsedda uppgifter som behövs för att myndigheterna ska kunna tillhandahålla arbetslösa den service som de är skyldiga att ordna.

15 §

Rätt att få sekretessbelagda uppgifter för att kunna anordna service

Oberoende av den arbetslösas samtycke har arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och Folkpensionsanstalten trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten till information rätt att av varandra få och för att utföra uppgifter enligt denna lag använda de i 11 § 2 mom. avsedda uppgifter om den arbetslösa som är nödvändiga för att de för den arbetslösa ska kunna ordna service enligt samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd som främjar sysselsättningen.

16 §

Sysselsättningsfrämjande samservice för unga inom det sektorsövergripande stödet

Arbetskraftsmyndigheten ska ordna med verksamhetsförutsättningar för sysselsättningsfrämjande samservice för unga inom det sektorsövergripande stödet. Med sysselsättningsfrämjande samservice för unga inom det sektorsövergripande stödet avses sektorsövergripande rådgivning, vägledning och tjänster som myndigheter och andra aktörer tillhandahåller unga under 30 år i syfte att ge dem bättre studiemöjligheter och handlingsfärdigheter, hjälpa dem få arbete och underbygga deras välbefinnande.

När arbetskraftsmyndigheten ordnar med verksamhetsförutsättningar ska den ta fram en bedömning av behovet i myndighetens område av samservice för unga inom det sektorsövergripande stödet. För ändamålet att ordna serviceställen ska arbetskraftsmyndigheten ha samråd med dem som ordnar utbildningstjänster, med välfärdsområdena och med andra aktörer i myndighetens område som är relevanta för anordnandet av samservice för unga. Servicen ska vara lättillgänglig för unga.

Arbetskraftsmyndigheten ska säkerställa att det inom samservicen i myndighetens verksamhetsområde finns en överenskommen samordningsansvarig för servicen och verksamheten. Parterna i samservicen ska komma överens om hur den ska organiseras och hur kostnaderna ska fördelas.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

17 §

Träning till stöd för ungas välbefinnande och livskompetens

Utvecklings- och förvaltningscentret ska tillhandahålla träning till stöd för ungas välbefinnande och livskompetens. Syftet med sådan träning är att öka ungas välbefinnande och delaktighet och undanröja hinder för deras förankring i utbildning och i arbetslivet. Träningen ska vara frivillig, utgå från de behov som den unga upplever sig ha och bygga på samarbete med den unga. Utvecklings- och förvaltningscentret ska följa vilken effekt träningen ger.

Utvecklings- och förvaltningscentret ska ha samråd med kommunala aktörer eller välfärdsområden om den träning som ska ges. Ett samråd kan inledas om en part begär det.

18 §

Tillhandahållande av stöd för utveckling av sektorsövergripande service

Utvecklings- och förvaltningscentret har hand om stödtjänsterna inom serviceintegration och utveckling av det sektorsövergripande arbetet för kommuner och andra aktörer inom sektorsövergripande service som främjar sysselsättningen.

19 §

Ikraftträdande

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas särskilt genom lag.

3.

Lag

om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) 3 § 1 mom. 3 och 10 punkten, 3 kap. och 24 § 4 mom., av dem 3 § 1 mom. 3 och 10 punkten sådana de lyder i lag 933/2013 och 24 § 4 mom. sådant det lyder i lag 31/2015, och

ändras lagens rubrik, 1 §, 3 § 1 mom. 5 punkten och 2 mom. 1 punkten, 3 a §, 4 § 3 mom., 7 a § 1 mom., 25 och 26 §, av dem 1 §, 7 a § 1 mom. och 25 § sådana de lyder i lag 1131/2014, 3 §

Betänkande AjUB 26/2022 rd

1 mom. 5 punkten och 2 mom. 1 punkten sådana de lyder i lag 933/2013, 3 a § sådan den lyder i lagarna 1131/2014 och 1626/2015 och 26 § sådan den lyder i lag 1017/2015, som följer:

Lag

om närings-, trafik- och miljöcentralerna samt om närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om närings-, trafik- och miljöcentralerna och om närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (*utvecklings- och förvaltningscentret*).

3 §

Närings-, trafik- och miljöcentralernas verksamhetsområde och uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter inom följande verksamhetsområden de uppgifter som särskilt föreskrivits för dem:

5) invandring, främjande av integration samt goda befolkningsrelationer,

Närings-, trafik- och miljöcentralerna ska dessutom

1) främja sysselsättningen och arbetslivet regionalt,

3 a §

Utvecklings- och förvaltningscentrets uppgifter

Utvecklings- och förvaltningscentret sköter närings-, trafik- och miljöcentralernas

1) gemensamma personalförvaltnings- och ekonomiförvaltningsuppgifter och andra motsvarande serviceuppgifter, allmänna förvaltningsuppgifter och uppgifter inom informationsförvaltning samt ger allmänna administrativa anvisningar och styr tillämpningen av dem vid närings-, trafik- och miljöcentralerna,

2) uppgifter i enlighet med 12, 19, 21 och 22 § i statsunderstödslagen (688/2001) i fråga om utbetalning och återkrav av statsunderstöd som närings-, trafik- och miljöcentralen beviljat direkt med stöd av statsunderstödslagen samt tillsynsuppgifter i enlighet med 15 § i statsunderstödslagen utöver de tillsynsuppgifter enligt den paragrafen som närings-, trafik- och miljöcentralen sköter,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

3) uppgifter som gäller utbetalning, övervakning av användningen och återkrav i fråga om understöd som beviljats med stöd av speciallagstiftning samt uppgifter som gäller statliga ersättningar på det sätt som det föreskrivs om särskilt i fråga om uppgifterna.

Utvecklings- och förvaltningscentret ska dessutom

1) svara för de riksomfattande informationssystemtjänsterna för arbetskraftsservice,
2) följa upp och utvärdera arbetskraftsservicens resultat och hur servicen fungerar samt producera information om den,

3) sköta de nationella tjänster genom vilka invandring av kompetent arbetskraft samt rörlighet inom arbetskraften främjas (*tjänster för internationell rekrytering*),

4) sköta de uppgifter avseende verkställighet av lönegaranti som föreskrivs i lönegarantilagen (866/1998) och i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000),

5) sköta de uppgifter som föreskrivs för centret i 11 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

6) sköta riksomfattande information och rådgivning som hänför sig till offentlig arbetskraftsservice och inledande och utveckling av företagsverksamhet,

7) ge arbetskraftsmyndigheterna stöd när det gäller att utveckla systemet med arbetskraftsservice och ge dem juridisk rådgivning med avseende på verkställigheten av lagen om ordnande arbetskraftsservice (/), lagen om utkomstskydd för arbetslösa, lagen om alterneringsledighet (1305/2002) och lagen om främjande av integration (1386/2010), och

8) sköta sådana andra än i 1—7 punkten avsedda uppgifter som föreskrivs särskilt eller åläggs av arbets- och näringsministeriet.

En tjänsteman vid utvecklings- och förvaltningscentret ska för närings-, trafik- och miljöcentralen föredra för avgörande förvaltningsärenden som närmare bestämts genom förordning av statsrådet.

Närmare bestämmelser om utvecklings- och förvaltningscentrets uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Organisering av närings-, trafik- och miljöcentralerna och av utvecklings- och förvaltningscentret

Skötseln av närings-, trafik- och miljöcentralernas tillsynsuppgifter enligt 3 § 2 mom. 3 punkten och utvecklings- och förvaltningscentrets tillsynsuppgifter enligt 3 a § 2 mom. 3 punkten ska ordnas så att en opartisk behandling av ärendena tryggas.

7 a §

Styrningen av utvecklings- och förvaltningscentret

Utvecklings- och förvaltningscentrets verksamhet tjänar närings-, trafik- och miljöcentralernas strategiska mål samt de riksomfattande målen för främjande av sysselsättningen.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

25 §

Avgiftsbelagda prestationer

I fråga om närings-, trafik- och miljöcentralens samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer och storleken på avgifterna gäller lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

I fråga om avgifterna för närings-, trafik- och miljöcentralernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets prestationer föreskrivs genom förordning av statsrådet.

26 §

Ändringssökande

Vid sökande av ändring i ett beslut av en närings-, trafik- och miljöcentral eller av utvecklings- och förvaltningscentret iakttas lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas särskilt genom lag.

4.

Lag

om införande av lagen om ordnande av arbetskraftsservice och vissa andra lagar som har samband med den

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Författningar som träder i kraft

Följande lagar träder i kraft den 1 januari 2025:

- 1) lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/),
- 2) lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (/);
- 3) lagen om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (/).

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Med avvikelse från det som anges i 1 mom. träder 12, 13, 15 och 16 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice i kraft den 1 april 2023. Bestämmelserna i 113 § i den lagen gäller till och med den 31 december 2033.

2 §

Lagar som upphävs

Genom denna lag upphävs den 1 januari 2025

- 1) lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012),
- 2) lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen (1369/2014).

3 §

Tidsfrist för lämnande av upplysningar med avseende på organiseringsansvaret för arbetskraftsservice

Kommuner ska upplysa arbets- och näringsministeriet om sitt organiseringsansvar med avseende på arbetskraftsservice i överensstämmelse med 15 § 1 och 2 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, dock senast den 31 oktober 2023. Denna tidsfrist gäller också sådana planer som avses i 4 mom. i den paragrafen samt sådana upplysningar som avses i 8 § 2 mom. i denna lag.

Om upplysningar inte lämnas inom den tidsfrist som avses i 1 mom. ska arbets- och näringsministeriet inleda det förfarande för bildande av sysselsättningsområde som avses i 16 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

4 §

Undantag från krav som gäller organiseringsansvar

Statsrådet får med avvikelse från 12 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice ge ett sysselsättningsområde i vilket arbetskraftsunderlaget understiger 20 000 personer tillstånd att ordna arbetskraftsservice. Undantag från den paragrafen får göras om minst ett av följande villkor uppfylls:

- 1) det på grund av skärgård eller långa avstånd inte på något annat sätt är ändamålsenligt att bilda en sådan funktionell helhet som krävs för att ordna arbetskraftsservice,
- 2) det behövs för att trygga de finsk- eller svenskspråkiga invånarnas språkliga rättigheter,
- 3) det behövs för att trygga de rättigheter som gäller samernas språk och kultur,
- 4) bildandet av ett sysselsättningsområde skulle förutsätta en sammanslagning av flera i Statistikcentralens klassificering angivna pendlingsområden, eller
- 5) att bevilja undantag är motiverat av något annat särskilt skäl som gäller de geografiska lösningarna för att ordna service, behovet av service, kostnaden för servicen eller andra faktorer som hänför sig till ordnandet av service, om ett avtal har ingåtts eller ett beslut fattats med avseende på ordnandet av arbetskraftsservice och det finns en plan enligt 15 § 4 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice som tryggar en tillräcklig servicenivå.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Undantag förutsätter dessutom att kommunen eller de kommuner som utgör ett sysselsättningsområde anvisar tillräckliga ekonomiska resurser och personalresurser för att ordna arbetskraftsservice och att inte servicenivån i området eller i ett annat sysselsättningsområde försämras avsevärt till följd av undantaget.

Sysselsättningsområdet ska lämna in ansökan till statsrådet inom den tid som anges i 3 § 1 mom. Ansökan ska åtföljas av en sådan plan för ordnande av arbetskraftsservice som avses i 15 § 4 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och intyg över att minst ett av de villkor som avses i 1 mom. 1—5 punkten uppfylls.

Statsrådets beslut får verkställas trots besvär, om inte besvärsmyndigheten beslutar något annat.

5 §

Övergång av organiseringsansvar

Ansvar att ordna arbetskraftsservice och uppgifterna inom det ansvaret övergår från arbets- och näringsbyråerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna samt närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (*utvecklings- och förvaltningscentret*) till de arbetskraftsmyndigheter som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice den 1 december 2025.

6 §

Överföring av personal

Överföringen från arbets- och näringsbyråerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret till kommuner och samkommuner av de uppgifter som kommunerna i och med omorganiseringen av arbetskrafts- och företagsservicen får organiseringsansvaret för samt överföringen av den personal som sköter uppgifterna ska betraktas som överlåtelse av rörelse.

Med avvikelse från vad som i 4 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (304/2003) föreskrivs om offentligt ansökningsförfarande får en kommun eller samkommun anställa en arbetstagare som vid ikraftträdandet av lagen om ordnande av arbetskraftsservice är anställd hos kommunen eller samkommunen i arbetsavtalsförhållande i ett motsvarande tjänsteförhållande utan offentligt ansökningsförfarande. Anställning i tjänsteförhållande utan offentligt ansökningsförfarande förutsätter att personens anställningsförhållande har fortgått utan avbrott efter ikraftträdandet av den lagen. Anställning i tjänsteförhållande enligt ovannämnda undantag är möjlig fram till utgången av 2025.

Semesterlöneskulden för personal som övergår från arbets- och näringsbyråerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna och utvecklings- och förvaltningscentret övergår den 1 januari 2025 till kommunerna och samkommunerna. Staten ersätter den semesterlöneskuld som övergår till kommunerna och samkommunerna.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

7 §

Övergång av anhängiga ärenden

De ärenden som enligt lagen om ordnande av Arbetskraftsservice eller någon annan lag i fortsättningen ska höra till Arbetskraftsmyndigheterna och som vid ikraftträdandet av de lagar som anges i 1 § 1 mom. i denna lag är under behandling hos Arbets- och Näringsbyråerna, Närings-, Trafik- och Miljöcentralerna, Utvecklings- och Förvaltningscentret eller en sådan försökskommun som avses i lagen om ett kommunförsök som gäller främjande av sysselsättningen (1269/2020) ska övergå till den Arbetskraftsmyndighet som baserat på organiseringsansvaret övertar uppgifterna, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

8 §

Lokaler

De lokaler avsedda för ordnande av Arbetskraftsservice som Arbets- och Näringsbyråerna, Närings-, Trafik- och Miljöcentralerna samt Utvecklings- och Förvaltningscentret förfogar övergår i Arbetskraftsmyndigheternas besittning den 1 januari 2025. Utvecklings- och Förvaltningscentret överför hyresavtalen för lokalerna till Arbetskraftsmyndigheterna.

Om en Arbetskraftsmyndighet meddelar att den inte vill ta emot hyresavtalet och Utvecklings- och Förvaltningscentret inte kan avsluta avtalet innan organiseringsansvaret överförs, överförs de skyldigheter som gäller lokalen på Arbetskraftsmyndigheten. Därefter kan Arbetskraftsmyndigheten säga upp eller överföra hyresavtalet i enlighet med avtalsvillkoren. Arbetskraftsmyndigheten och Utvecklings- och Förvaltningscentret får också avtala annat än vad som anges i denna paragraf i fråga om besittningen av de lokaler som avses i 1 mom. samt i fråga om överföring och giltighet av de hyresavtal som gäller besittningen av lokalerna.

9 §

Övergång av egendom

Det lösöre, de rättigheter som gäller ägande, besittning och bruk av lös egendom samt de immateriella rättigheter och tillstånd som behövs för att sköta de uppgifter som avses i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice övergår vederlagsfritt från Arbets- och Näringsbyråerna, Närings-, Trafik- och Miljöcentralerna och Utvecklings- och Förvaltningscentret till Arbetskraftsmyndigheterna den 1 januari 2025. Om de uppgifter som avses i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice överförs till fler än en Arbetskraftsmyndighet, övergår egendomen i den proportion uppgifterna överförs, om inte staten och Arbetskraftsmyndigheterna kommer överens om något annat.

10 §

Överföring av bindande avtal och ansvar

Arbets- och Näringsbyråerna, Närings-, Trafik- och Miljöcentralerna samt Utvecklings- och Förvaltningscentret ska till Arbetskraftsmyndigheterna överföra de avtal som gäller skötsel av i lagen

Betänkande AjUB 26/2022 rd

om ordnande av arbetskraftsservice avsedda uppgifter med verkan från och med den 1 januari 2025. Om ett avtal inte går att överföra eller delas, ska staten och arbetskraftsmyndigheterna avtala om övergången av de ansvar som bygger på avtalet.

11 §

Lagstiftning som tillämpas på service ordnad eller på beslut fattade med stöd av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice

På service, stöd, subvention, ersättning eller understöd enligt lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice tillämpas de bestämmelser som var i kraft vid ikraftträdandet av lagen om ordnande av arbetskraftsservice, om servicen har börjat eller stödet, subventionen, ersättningen eller understödet har beviljats före ikraftträdandet av den lagen.

Arbetskraftsmyndigheten sköter de åtgärder som gäller utbetalning och återkrav av i 1 mom. avsedda stöd, subventioner eller ersättningar, med undantag för sysselsättningspolitiskt understöd, i fråga om vilket utvecklings- och förvaltningscentret sköter utbetalning och återkrav.

12 §

Övergångsbestämmelser som gäller ändringssökande

Ändring i ett beslut som har meddelats före ikraftträdandet av lagen om ordnande av arbetskraftsservice, lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen och lagen om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna ska sökas enligt de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet av de lagarna.

På behandlingen av ärenden som vid ikraftträdandet av lagen om ordnande av arbetskraftsservice, lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen och lagen om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna är anhängiga vid domstol tillämpas vid sökande av ändring de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Om en domstol upphäver ett beslut meddelat före ikraftträdandet av lagen om ordnande av arbetskraftsservice, lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen och lagen om ändring av lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna, och återförvisar ärendet att i sin helhet behandlas på nytt, ska ärendet behandlas och avgöras enligt de bestämmelser som införs genom denna lag.

13 §

Hänvisningar i andra författningar

Om det i någon annan författning hänvisas till

1) lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, ska hänvisningen anses avse lagen om ordnande av arbetskraftsservice,

2) lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, ska hänvisningen anses avse lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

3) lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna, ska hänvisningen anses avse lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna samt närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter.

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till utvecklings- och förvaltningscentret, ska hänvisningen anses avse närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter.

14 §

Rätt till information och behandling av kunduppgifter när verkställigheten bereds

En Arbetskraftsmyndighet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Arbets- och näringsbyråerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna, utvecklings- och förvaltningscentret och en kommun som deltar i kommunförsöket för främjande av sysselsättningen få förberedning av verkställigheten av Arbetskraftsservicen nödvändiga

1) uppgifter om de kunder som överförs till Arbetskraftsmyndigheten, dock inte kunduppgifter inom Arbetskraftsservice i större omfattning än vad som krävs för att säkerställa kontinuiteten i kundens serviceprocess och service,

2) uppgifter om i 6 § avsedd personal,

3) uppgifter om i 8 och 10 § avsedda avtal,

4) andra uppgifter än de som avses i 1–3 punkten.

När den bereder verkställigheten får Arbetskraftsmyndigheten endast i den omfattning det är nödvändigt för beredningen behandla de personuppgifter som ingår i de i 1 mom. avsedda uppgifterna.

15 §

Samarbete mellan myndigheter

Arbets- och näringsbyråerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna, utvecklings- och förvaltningscentret samt Arbetskraftsmyndigheterna ska samarbeta för att säkerställa att överföringen av Arbetskraftsservicen löper väl.

Arbetskraftsmyndigheter ska på begäran av Arbets- och näringsministeriet lämna en redogörelse för hur verkställigheten framskrider.

16 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 14 § 1 mom. 1 punkten tillämpas dock från och med den 1 augusti 2024 och bestämmelserna i 13 § från och med den 1 januari 2025.

5.

Lag

om ändring av lagen om statsandel för kommunal basservice

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsandel för kommunal basservice (618/2021) 1 § 1 mom. 20 punkten, 2 § 1 mom. 12 punkten, 6 § 1 mom. och 7 §, samt
fogas till 1 § 1 mom. en ny 21 punkt, till 2 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lag 1116/2021, nya 13 och 14 punkter, till 6 § ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 31 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på statsandel som beviljas för driftskostnader i fråga om sådana uppgifter för kommunerna (*statsandelsåliggande*) om vilka det föreskrivs i

20) 5 § i lagen om organisering av det förebyggande rusmedelsarbetet (523/2015),
21) lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/).

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Med stöd av denna lag beviljas statsandel inte för driftskostnader som föranleds av

12) den kommunala finansieringsandel som avses i 14 kap. 3 a och 3 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och 25 § i lagen om arbetslöshetskassor (608/1984),

13) sådan integrationsutbildning som avses i 20 § i lagen om främjande av integration, till den del utbildningen ordnas för personer som avses i 2 § 2 och 3 mom. i den lagen,

14) sådan utbildning inom omställningsskyddet som avses i 8 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

6 §

Kalkylerade kostnader för statsandelen för kommunal basservice

De kalkylerade kostnaderna för statsandelen för kommunal basservice fås genom addition av de produkter som fås när grundpriserna, angivna enligt åldersklass, multipliceras med antalet invånare i kommunen i respektive åldersklass. Till den på så sätt erhållna summan läggs kommunens kalkylerade kostnader som fastställts på grundval av arbetslöshet, inslaget av personer med främmande språk som modersmål, tvåspråkighet, karaktär av skärgård, befolkningstäthet och utbildningsbakgrund.

Grundpriset för de kalkylerade kostnaderna för statsandelen för kommunal basservice bestäms dessutom separat för åldersklassen 18—64 år.

7 §

Arbetslöshet

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av arbetslösheten består av delfaktorer som avser antalet arbetslösa och arbetslöshetsgraden i kommunen.

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av antalet arbetslösa beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för arbetslösheten multipliceras med antalet arbetslösa invånare i kommunen. Vid beräkningen av de kalkylerade kostnader som avses i detta moment räknas även personer som deltar i arbetskraftsservice som arbetslösa.

För beräkning av kommunens kalkylerade kostnader på grundval av arbetslöshetsgraden fastställs för kommunen en arbetslöshetskoefficient. Kommunens arbetslöshetskoefficient beräknas genom att andelen arbetslösa av arbetskraften i kommunen divideras med motsvarande andel för hela landet.

Kommunens kalkylerade kostnader på grundval av arbetslösheten beräknas genom att det per invånare bestämda grundpriset för arbetslösheten multipliceras med kommunens invånarantal och arbetslöshetskoefficient.

Vid beräkning av antalet arbetslösa och av arbetslöshetskoefficienten används uppgifter i arbets- och näringsministeriets arbetsförmedlingsstatistik om antalet arbetslösa, antalet deltagare i sysselsättningsservice samt andelen arbetslösa av arbetskraften under året före det år som föregått finansåret.

1 a §

Ersättning för kommunens utvidgade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner

Som ersättning för kommunens utvidgade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner läggs till statsandelen för kommunal basservice ett belopp som statsbidragsmyndigheten fastställer i enlighet med 2 mom.

Det sammanlagda beloppet av ersättningarna motsvarar den kostnadsökning som det utvidgade finansieringsansvaret för arbetslöshetsförmåner medför för kommunerna på riksnivå.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Som kompensation för kommunens utvidgade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner ökas kommunens statsandel så att den motsvarar den kostnadsökning som det utvidgade finansieringsansvaret för arbetslöshetsförmåner medför för kommunen.

Ersättningarna enligt denna paragraf bestäms på basis av de uppgifter om utbetalningen av arbetslöshetsförmåner år 2023 som fram till utgången av 2023 samlats hos arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten. Ersättningarna justeras till nivån för 2024 på det sätt som föreskrivs i lagen om folkpensionsindex (456/2001). I ersättningarna beaktas dessutom de ändringar i storleken på utkomstskyddets grunddel som träder i kraft 2024. Folkpensionsanstalten ska lämna finansministeriet sådana uppgifter om utbetalningen av arbetslöshetsförmåner som behövs för att ersättningarna ska kunna fastställas.

Beloppet av de ersättningar som avses i denna paragraf justeras årligen på det sätt som anges i lagen om folkpensionsindex.

Närmare bestämmelser om bestämmande av beloppet av de ersättningar som avses i denna paragraf och om de uppgifter som ska användas vid bestämmandet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De uppgifter som avses i 1 § 1 mom. 21 punkten beaktas vid fastställandet av grundpriserna för de kalkylerade kostnaderna för 2025 så att 50 procent av de uppskattade kostnaderna för uppgifterna fördelas på basis av antalet arbetslösa medan 50 procent fördelas på basis av antalet invånare i åldern 18—64 år. De uppskattade kostnaderna för integrationsutbildning fördelas dock på basis av inslaget av personer med ett främmande språk som modersmål.

Utöver vad som föreskrivs i 2 mom. anvisas år 2025 50 procent av de uppskattade kostnaderna per kommun för de uppgifter som avses i det momentet utifrån de uppskattade faktiska kostnaderna per kommun år 2023 och år 2026 25 procent av de uppskattade kostnaderna per kommun för de uppgifter som avses i momentet utifrån de uppskattade faktiska kostnaderna per kommun år 2024. Den andel som fördelas på kalkylmässiga grunder är på motsvarande sätt mindre under de nämnda åren.

Arbets- och näringsministeriet bestämmer de i 3 mom. avsedda uppskattade faktiska kostnaderna per kommun utifrån beräkningar av kostnaden för de uppgifter som överförs till kommunerna gjorda vid arbets- och näringsbyråerna, närings-, trafik- och miljöcentralerna och närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter baserat på arbetstidsuppföljning och bokföring.

6.

Lag

om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 1 kap. 3 §, 4 § 3 mom., 5 § 1 mom. 10, 10 a, 11 och 15 punkten, 2 kap. 1 § 3 mom. och 10 a § 3 mom 3 punkten, 2 a kap. 4 § 4 mom., 6 § 4 punkten, 9 § 1 mom. 1 och 6 punkten, 7 punkten underpunkt a samt 9 och 12 punkten, 9 § 2 mom., 10 § 3 mom. 1 punkten, det inledande stycket i 11 § 1 mom. och 11 § 1 mom. 3 punkten, 12 § 1 och 4 punkten, rubriken för 13 § samt 13 § 3 och 4 punkten, 14 a och 16 §, 5 kap. 4 a §, 10 § 2 mom., 11 § och 13 § 1 mom., 6 kap. 8 § 4 mom. och 9 § 3 mom., 7 kap. 10 § 1 mom., 9 kap. 1 §, 10 kap. 2 § 2 mom. och 6 § 1 mom., 11 kap. 2 § 2 och 3 mom. samt 4 och 4 a §, 12 kap. 1 § 5 mom. och 9 §, i 13 kap. det inledande stycket i 1 § 1 mom., 1 § 1 mom. 3 punkten och 2 mom., 3 § 1 mom. och 6 § 2 mom. samt 14 kap. 3, 3 a, 3 b, 3 c och 3 d §,

sådana de lyder, 1 kap. 3 § i lagarna 313/2010 och 918/2012, 1 kap. 4 § 3 mom., det inledande stycket i 13 kap. 1 § 1 mom. och 13 kap. 1 § 1 mom. 3 punkten i lag 1554/2015, 1 kap. 5 § 1 mom. 10 punkten i lag 1370/2014 och 10 a-punkten i lag 1388/2010, 1 kap. 5 § 1 mom. 11 punkten i lag / , ~~5 kap. 11 §, 10 kap. 6 § 1 mom. och 13 kap. 3 § 1 mom. i lag 918/2012,~~ 1 kap. 5 § 1 mom. 15 punkten i lag 1267/2018, 2 kap. 1 § 3 mom., 2 a kap. 4 § 4 mom., 6 § 4 punkten, 9 § 1 mom. 6 punkten, 7 punkten underpunkt a samt 9 och 12 punkten, 9 § 2 mom. och 10 § 3 mom. 1 punkten, det inledande stycket i 11 § 1 mom., 11 § 1 mom. 3 punkten, 12 § 1 och 4 punkten, rubriken för 13 §, 13 § 3 och 4 punkten samt 14 a § i lag 1380/2021, 2 kap. 10 a § 3 mom. 3 punkten i lag 1131/2022, 2 a kap. 16 § samt 9 kap. 1 § i lag 669/2022, 2 a kap. 9 § 1 mom. 1 punkten i lag 684/2022, 5 kap. 4 a § och 10 § 2 mom. samt 13 kap. 6 § 2 mom. i lag 1457/2016, 5 kap. 13 § 1 mom. och 7 kap. 10 § 1 mom. i lag 1138/2017, 6 kap. 8 § 4 mom. i lag 857/2015 och 9 § 3 mom. i lag 1049/2013, 10 kap. 2 § 2 mom. i lag 1451/2016, 11 kap. 2 § 2 mom. i lag 1053/2008, 11 kap. 2 § 3 mom. och 4 a § samt 12 kap. 1 § 5 mom. och 9 § i lag 288/2012, 11 kap. 4 § i lagarna 1457/2016 och 340/2022, 13 kap. 1 § 2 mom. i lag 254/2020, 14 kap. 3 § i lagarna 1048/2014 och 916/2020, 3 a § i lagarna 1370/2014 och 1457/2016, 3 b § i lag 916/2020, 3 c § i lagarna 1217/2005 och 1195/2019 samt 3 d § i lagarna 1217/2005, 906/2017 och 916/2020,

fogas till 1 kap. 5 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 344/2009, 1199/2009, 1388/2010, 1439/2011, 918/2012, 1001/2012, 1370/2014, 1374/2014, 550/2017, 1267/2018, 1380/2021 och 555/2022, en ny 16 punkt, till 11 kap. nya 4 b—4 d §, till 13 kap. 1 §, sådan den lyder i lagarna 857/2015, 1554/2015, 254/2020 och 555/2022, ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., samt till 14 kap. en ny 3 e § som följer:

Betänkande AjUB 26/2022 rd

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 §

Förmånstagarnas allmänna rättigheter och skyldigheter

En arbetssökande har rätt till en sysselsättningsplan på det sätt som bestäms i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/).

En förmånstagare har en allmän skyldighet att aktivt söka arbete och utbildning, att till arbetskraftsmyndigheten lämna uppgifter och redogörelser om sitt yrkeskunnande, sin arbetshistoria, utbildning och arbetsförmåga, att fullfölja den i samarbete med arbetskraftsmyndigheten utarbetade sysselsättningsplanen samt vid behov söka sig till och delta i sysselsättningsfrämjande service och åtgärder.

4 §

Verkställighet av lagen

Arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter ger för Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna bindande utlåtanden enligt 11 kap. om de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

5 §

Definitioner

I denna lag avses med

10) *sysselsättningsplan* en plan enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice som arbetskraftsmyndigheten utarbetat tillsammans med den arbetssökande,

10 a) *plan som ersätter sysselsättningsplanen* en aktiveringsplan enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001), en integrationsplan enligt lagen om främjande av integration (1386/2001) eller en sektorsövergripande sysselsättningsplan enligt lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (/),

11) *lönesubventionerat arbete* sådant arbete som avses i 3 § 6 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice,

15) *sysselsättningsfrämjande service* jobbsökarträning, karriärträning, arbetskraftsutbildning och arbetssökandes frivilliga med arbetslöshetsförmån stödda studier enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice, prövning enligt 54 § 1 mom. 1 och 2 punkten i den lagen, arbetskraftsutbildning enligt lagen om yrkesutbildning, frivilliga studier enligt 22—24 § i lagen om främjande av integration och arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

16) *arbetskraftsmyndighet* den myndighet vid kommunen eller samkommunen som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och som ansvarar för att ordna arbetskraftsservice.

2 kap.

Allmänna arbetskraftspolitiska förutsättningar för erhållande av förmåner

1 §

Arbetslös arbetssökande

Som arbetssökande betraktas de som på det sätt som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice

1) är registrerade som arbetssökande i den nationella informationsresurs som avses i 120 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice,

2) har hållit sin jobbsökning i kraft vid Arbetskraftsmyndigheten,

3) sköter ärenden hos Arbetskraftsmyndigheten så som myndigheten förutsätter.

~~10 §~~

~~*Studier*~~

~~Deltagande i utbildning som arbetsgivaren ordnat eller anskaffat med stöd av 7 kap. 13 § i Arbetsavtalslagen eller 8 kap. 11 § i lagen om sjöarbetsavtal betraktas inte som heltidsstudier. Om arbetsgivaren helt eller delvis betalar utbildning som arbetstagaren själv har skaffat, anses utbildningen inte vara ordnad eller anskaffad av arbetsgivaren vid tillämpningen av denna paragraf. Som heltidsstudier betraktas inte heller sådan utbildning inom omställningsskyddet som avses i 8 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.~~

10 a § (Ny)

Undantag i fråga om studier

En arbetssökandes studier betraktas inte heller som heltidsstudier

3) till den del den arbetssökande deltar i utbildning inom omställningsskyddet enligt 8 kap. i lagen om **ordnande av arbetskraftsservice**,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

2 a kap.

Förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda

4 §

Vägran att ta emot arbete

Om det inte finns anledning till någon annan bedömning anses den arbetssökande ha vägrat ta emot arbete den dag arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter får kännedom om att den arbetssökande har förfarit på det sätt som avses i 1 eller 2 mom. eller den dag då den arbetssökande har förfarit på det sätt som avses i 1 eller 2 mom. Närmare bestämmelser om den tidpunkt då den arbetssökande anses ha vägrat ta emot arbete utfärdas genom förordning av statsrådet.

6 §

Giltig orsak för vägran att ta emot arbete som beror på arbetet

En person har giltig orsak att vägra ta emot arbete, om

4) den lön som betalas för ett arbete som anvisats den arbetssökande med stöd av 5 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, efter avdrag av eventuella kostnader för arbetsresor och övriga kostnader som beror på att han eller hon tar emot arbetet, blir mindre än den lön som betalas till honom eller henne för annat arbete och en eventuell arbetslöshetsförmån,

9 §

Förfaranden i samband med jobbsökning och arbetskraftsservice

En arbetssökande har under sju dagar efter en underlåtelse eller ett annat förfarande inte rätt till arbetslöshetsförmån, om han eller hon som arbetslös eller i lönesubventionerat arbete eller som mottagare av arbetslöshetsförmån enligt 3 kap. 3 § 3 mom. utan sådan orsak som avses i 11—14 § eller en med dessa jämförbar giltig orsak under en period på 12 månader en andra gång

1) uteblir från en inledande intervju eller ett samtal om jobbsökning som avses i 31 § eller 32 § 1 eller 2 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice,

6) låter bli att söka arbete som erbjuds av arbetskraftsmyndigheten eller genom sitt eget förfarande är orsak till att jobbsökningen inte leder till sysselsättning, under förutsättning att minst sex månader har förflutit sedan en i 31 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedd inledande intervju senast ordnades,

7) vägrar delta i eller genom sitt eget förfarande är orsak till att för honom eller henne inte kan ordnas någon av följande serviceformer:

Betänkande AjUB 26/2022 rd

a) jobbsökarträning, karriärträning, arbetskraftsutbildning, utbildningsprövning eller arbetsprövning enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice,

9) vägrar delta i annan än sådan i sysselsättningsplanen eller en ersättande plan överenskommen av arbetskraftsmyndigheten eller serviceproducenten ordnad i 7 punkten avsedd service som stöder jobbsökningen eller sysselsättningen eller genom sitt eget förfarande är orsak till att för honom eller henne inte kan ordnas sådan service,

12) underlåter att iaktta vad som i en sektorsövergripande sysselsättningsplan har överenskomits om förbättrande av de allmänna förutsättningarna för jobbsökning och sysselsättning, om han eller hon inte har ålagts jobbsökningsskyldighet enligt 48 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Ett sådant förfarande som avses i 1 mom. 5 och 6 punkten bedöms i dess helhet under varje granskningsperiod för jobbsökningsskyldigheten enligt 5 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

10 §

Upprepade förfaranden i samband med jobbsökning och arbetskraftsservice

Rätten till arbetslöshetsförmån återställs också efter ett förfarande som har lett till föreläggande av skyldighet att vara i arbete, om

1) den arbetssökande inom tre månader efter en i 31 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedd inledande intervju rättar ett i 9 § 1 mom. 1—12 punkten i denna lag avsett förfarande som lett till föreläggande av skyldighet att vara i arbete; skyldigheten att vara i arbete gäller dock alltid i minst 14 dagar, eller

11 §

Giltig orsak att inte delta i åtgärder som ingår i serviceprocessen för arbetssökande

En arbetssökande har giltig orsak att utebli från en inledande intervju, ett samtal om jobbsökning eller ett kompletterande samtal om jobbsökning som avses i 31 och 32 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, en inledande kartläggning enligt 9 § i lagen om främjande av integration eller ett möte där en plan som ersätter sysselsättningsplanen ska utarbetas eller revideras, om

3) den arbetssökande i förväg har underrättat arbetskraftsmyndigheten om att han eller hon är förhindrad att närvara och arbetskraftsmyndigheten godkänner den orsak personen har uppgett för att den inledande intervjun, samtalet om jobbsökning, det kompletterande samtalet om jobbsökning eller den inledande kartläggningen ska senareläggas.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

12 §

Giltig orsak att inte fullfölja en sysselsättningsplan

En arbetssökande har giltig orsak att låta bli att fullfölja en sysselsättningsplan och en plan som ersätter sysselsättningsplanen till den del

1) den jobbsökningsskyldighet som ingår i planen inte motsvarar det som föreskrivs i 44 och 46—48 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice,

4) den arbetssökande på grund av arbetsoförmåga inte har kunnat fullgöra den jobbsökningsskyldighet som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice i enlighet med planen.

13 §

Giltig orsak att låta bli att söka arbete som erbjuds av arbetskraftsmyndigheten

En arbetssökande har giltig orsak att låta bli att söka arbete som erbjuds av arbetskraftsmyndigheten, om

3) den arbetssökande under den i 4 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedda granskningsperioden för jobbsökningsskyldigheten har sökt möjliga jobb på det sätt som förutsatts och meddelat arbetskraftsmyndigheten att jobbsökningsskyldigheten har fullgjorts innan arbetskraftsmyndigheten lämnar erbjudandet om arbete eller den arbetssökande på något annat tillförlitligt sätt visar att möjliga jobb har sökts före erbjudandet om arbete,

4) mottagandet av arbete som erbjuds leder till att arbetskraftsutbildning eller den arbetssökandes i 9 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice eller i 22—24 § i lagen om främjande av integration avsedda frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån avbryts av orsaker som är oberoende av personen själv.

14 a §

Kostnader för deltagande i service

Vid tillämpningen av 9 och 10 § har en person en giltig orsak att inte fullfölja sysselsättningsplanen eller en plan som ersätter den också till den del det i planen har avtalats om deltagande i annan service än sysselsättningsfrämjande service, samt en giltig orsak att vägra delta i annan service än sysselsättningsfrämjande service och att avbryta servicen, om han eller hon orsakas oundvikliga kostnader för deltagandet i servicen och inte betalas kostnadsersättning enligt 103 § 3 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice eller motsvarande ersättning med stöd av någon annan lag.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

16 §

Avvikande tillämpning av kapitlet på personer som fyllt 55 år

Det som föreskrivs i 9 § 1 mom. 9 och 10 punkten och i 10 § tillämpas inte på sådan utbildning inom omställningsskyddet som avses i 8 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Det som föreskrivs i 9 § 1 mom. 6 punkten tillämpas på personer som uppfyller de krav som anges i 69 § 1 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice från den dag då sex månader har förflutit sedan anställningsförhållandet upphörde.

5 kap.

Förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsdagpenning

4 a §

Hur lönesubventionerat arbete och sysselsättningsfrämjande service tillgodoräknas i löntagares arbetsvillkor

Vid lönesubventionerat arbete inräknas i arbetsvillkoret 75 procent av de kalenderveckor då löntagaren har varit i arbete enligt 4 §. En eventuell avrundning görs nedåt till närmaste fulla kalendervecka. Om lönesubventionerat arbete har ordnats med stöd av 108 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, ska dock alla kalenderveckor som uppfyller arbetsvillkoret inräknas i arbetsvillkoret.

I arbetsvillkoret inräknas även sådana fulla kalenderveckor under vilka personen i fråga sedan han eller hon fyllt 60 år har omfattats av sådan sysselsättningsfrämjande service som arbetskraftsmyndigheten ordnar med stöd av 108 § 2 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

10 §

Arbetsvillkorets giltighet

En person anses ha varit på arbetsmarknaden om han eller hon har varit i arbete som inräknas i arbetsvillkoret eller i arbete som inte inräknas i arbetsvillkoret på grund av den begränsning som anges i 4 a § 1 mom., varit sysselsatt i företagsverksamhet eller eget arbete eller har deltagit i sysselsättningsfrämjande service eller varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten. Som godtagbart skäl till frånvaro från arbetsmarknaden betraktas en persons sjukdom, institutionsvård, rehabilitering, värnplikt, civiltjänstgöring, heltidsstudier, stipendieperiod, barnafödelse, vård av barn som är högst 3 år eller någon annan orsak som kan jämföras med dessa.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

11 §

Arbetsvillkoret i vissa situationer

Till den som har fått arbetslöshetsdagpenning enligt denna lag i enlighet med förordningen om social trygghet eller grundförordningen för den tid under vilken han eller hon har sökt arbete i en annan medlemsstat och som inte återvänt som arbetssökande till Finland inom tre månader från det att han eller hon lämnade landet ska arbetslöshetsdagpenning börja betalas på nytt först när han eller hon i fyra veckor har varit i arbete eller deltagit i arbetskraftsutbildning enligt 7 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice eller under motsvarande tid på det sätt som avses i 9 kap. i den lagen bedrivit arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån.

13 §

Självrisktid

Arbetslöshetsdagpenning betalas ut efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten en tid som motsvarar sammanlagt fem fulla arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor. Självrisktiden föreläggs en gång per maximal utbetalningstid för arbetslöshetsdagpenning enligt 6 kap. 7 §.

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

8 §

När dagpenningsperioden börjar från början och lönen räknas om

Om den arbetssökandes arbetsvillkor har uppfyllts i arbete där han eller hon sysselsatts på grundval av skyldigheten enligt 108 § 3 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice eller om arbetsvillkoret har uppfyllts efter det att den arbetssökande har fyllt 58 år, räknas inte den lön som ligger till grund för arbetslöshetsdagpenningen om, ifall inte den lön som räknats ut på grundval av de nya inkomstuppgifterna är större än den lön som bestämts tidigare. Om det i arbetsvillkoret för den arbetssökande har räknats in den tid under vilken han eller hon deltagit i sysselsättningsfrämjande service, räknas inte den lön som ligger till grund för arbetslöshetsdagpenningen om.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

9 §

Rätt till tilläggsdagar

Löntagares grunddagpenning och inkomstrelaterade dagpenning betalas trots maximitiden enligt 7 § till en arbetssökande under tiden för sysselsättningsfrämjande service, om servicen har ordnats med stöd av skyldigheten enligt 108 § 1 eller 2 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

7 kap.

Allmänna bestämmelser om arbetsmarknadsstöd

10 §

Självrisktid

Arbetsmarknadsstöd betalas efter det att en person har varit arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten en tid som motsvarar sammanlagt fem hela arbetsdagar under högst åtta på varandra följande kalenderveckor.

9 kap.

Omställningspenning

1 §

Rätt till omställningspenning

Den som omfattas av omställningsskyddet enligt 69 § 1 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice har rätt till omställningspenning.

Arbetskraftsmyndigheten ger ett utlåtande till arbetslöshetskassan eller Folkpensionsanstalten om huruvida personen uppfyller de villkor som avses i 1 mom. och 3 §. På utlåtandet tillämpas vad som någon annanstans i denna lag föreskrivs om arbetskraftspolitiskt utlåtande.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

10 kap.

Bestämmelser om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service

2 §

Berättigade till arbetslöshetsförmåner

Arbetslöshetsförmånen betalas endast för den tid då personen i fråga är i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedd arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten. Om personen är sysselsatt på heltid i över två veckor har han eller hon inte rätt till arbetslöshetsförmån.

6 §

Kostnadsersättning

Bestämmelser om ersättning för resekostnader och andra kostnader för uppehälle till arbetssökande som deltar i sysselsättningsfrämjande service finns i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

11 kap.

Bestämmelser om verkställighet

2 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Den som ansöker om en arbetslöshetsförmån ska på det sätt som arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter bestämmer för arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter förete de utredningar som förutsätts enligt myndighetens och centrets utlåtande och som berör honom eller henne personligen.

Om en sådan förändring inträffar i en förmånstagares omständigheter som kan påverka rätten att få en förmån eller minska förmånsbeloppet, ska han eller hon omedelbart underrätta den som betalar ut arbetslöshetsförmånen om förändringen. Förmånstagaren ska omedelbart underrätta arbetskraftsmyndigheten om en förändring i förhållanden som avses i 4 §.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

4 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande av Arbetskraftsmyndigheten

Arbetskraftsmyndigheten ger ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. om

1) sådana i 2 kap. angivna allmänna Arbetskraftspolitiska förutsättningar för att få förmåner som enligt 4 a § inte omfattas av närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenters behörighet att ge utlåtande, när detta behövs,

2) sådana förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service och om vilka föreskrivs i 10 kap. 2 § 2 mom. och 3 mom. 1—3 punkten samt 5 § 1 och 3 mom.,

3) huruvida sysselsättningsfrämjande service ingår i den sysselsättningsplan som utarbetats med den arbetssökande eller i en plan som ersätter den planen,

4) bevisligen avbrutna studier enligt 74 § 2 mom. i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice samt förutsättningar för arbetssökandes frivilliga studier som stöds med Arbetslöshetsförmån enligt 76—78 § i den lagen,

5) stötid för studier, invandrarens skyldigheter samt uppföljning av och avbrott i studier enligt 25 § i lagen om främjande av integration.

Ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande ges på begäran av Folkpensionsanstalten eller Arbetslöshetskassan. Utlåtandet ska på begäran av Folkpensionsanstalten eller Arbetslöshetskassan kompletteras utan dröjsmål. Om en arbetssökande har meddelat Arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter att han eller hon ansöker om arbetsmarknadsstöd eller Arbetslöshetsdagpenning, kan det Arbetskraftspolitiska utlåtandet ges och kompletteras utan särskild begäran.

Det Arbetskraftspolitiska utlåtandet ska delges den arbetssökande i samband med ett beslut enligt 3 §. Den arbetssökande har rätt att på begäran få uppgift om utlåtandet från Arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter.

Närmare bestämmelser om lämnande av Arbetskraftspolitiska utlåtanden och om innehållet i utlåtandena får utfärdas genom förordning av Arbets- och näringsministeriet.

4 a §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande av närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter

Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter ger ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande enligt 1 kap. 4 § 3 mom. om de förutsättningar för erhållande av Arbetslöshetsförmåner som avses i följande bestämmelser i denna lag:

1) 2 kap. 4 § 2 mom. (arbete som inte utförs i anställningsförhållande),

2) 2 kap. 5 § (sysselsättning som företagare eller på motsvarande sätt i eget arbete längre än två veckor utan avbrott), dock inte om tillämpningen av 2 kap. 5 a § eller om förutsättningarna enligt den paragrafen för erhållande av Arbetslöshetsförmåner,

3) 2 kap. 6 § (upphörande med arbete i företag),

4) 2 kap. 7 § (företagares familjemedlemmars upphörande med arbete),

5) 2 kap. 8 § (upphörande med företagsverksamhet),

6) 2 kap. 9 § (upphörande med eget arbete),

Betänkande AjUB 26/2022 rd

7) 2 kap. 10 ~~1—4 mom.~~ och 11 § (studier och upphörande med heltidsstudier), dock inte om tillämpningen av 2 kap. 10 a § 3 mom. 3 punkten och 10 b § och de förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner som avses i den paragrafen,

8) 2 kap. 13 § 1—3 mom. samt 14 och 15 § (förutsättningar som gäller unga personer som saknar utbildning),

9) 2 a kap. (förfaranden som är arbetskraftspolitiskt klandervärda), dock inte om ett i 2 a kap. 10 § 2 och 3 mom. avsett återställande av rätten till förmån.

Vid skötseln av uppgifter enligt denna paragraf får närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter dessutom inom verksamhetsområdena för samtliga arbetskraftsmyndigheter ge arbetskraftspolitiska utlåtanden också om andra än i 1 mom. avsedda förutsättningar för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. 7 punkten får varje arbetskraftsmyndighet inom sitt eget verksamhetsområde ge ett arbetskraftspolitiskt utlåtande i fråga om följande studier enligt 2 kap. ~~10 § 2 mom.:~~

1) studier som avses i 10 § 2 mom. 1—6 punkten i det kapitlet,

2) studier som avses i 10 § 2 mom. 7 punkten i det kapitlet och som enligt studieplanen pågår högst tre månader utan avbrott eller i perioder,

3) studier som avses i 10 § 2 mom. 7—10 punkten i det kapitlet och vars omfattning i sin helhet är mindre än den i punkten i fråga avsedda omfattning som visar att studierna är heltidsstudier,

4) i situationer som avses i 10 a § 2 mom. i det kapitlet. (Ny 4 punkt)

Bestämmelserna i 4 § 2, 3 och 4 mom. om lämnande av arbetskraftspolitiska utlåtanden ska tillämpas också på arbetskraftspolitiska utlåtanden som ges av närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter.

4 b §

Underrättelse om sökande av arbete i en annan stat

Arbetskraftsmyndigheten ska underrätta Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan om att en arbetssökande, enligt artikel 64 i grundförordningen, har begett sig till en annan stat för att söka arbete där.

4 c § (Ny)

Avvikande tillämpning av kapitlet på landskapet Åland

Med avvikelse från bestämmelserna i 4 § 1 mom. om arbetskraftsmyndighetens uppgifter ger närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter arbetskraftspolitiska utlåtanden om en persons rätt till inkomstrelaterad dagpenning i fråga om villkoren enligt 4 § 1 mom. i landskapet Åland.

Med avvikelse från bestämmelserna i 4 b § om arbetskraftsmyndighetens uppgifter lämnar närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter underrättelse enligt 4 b § om arbetssökande som ansöker om inkomstrelaterad dagpenning i landskapet Åland.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

4 d (4 c) §

Tillsyn

På tillsynen över de uppgifter som föreskrivs för Arbetskraftsmyndigheten och närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter tillämpas 25 och 26 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice.

12 kap.

Sökande av ändring

1 §

Rätt att söka ändring

Ändring i Arbetskraftsmyndighetens eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenters bindande utlåtanden får inte sökas särskilt genom besvär.

9 §

Fördelning av rättegångskostnader

Besvärsnämnden för social trygghet och försäkringsdomstolen kan ålägga Arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter att helt eller delvis ersätta Folkpensionsanstalten eller en arbetslöshetskassa för rättegångskostnaderna i ett ärende där Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan åläggs att betala en parts rättegångskostnader och skyldigheten att betala rättegångskostnader huvudsakligen eller delvis grundar sig på ett Arbetskraftspolitiskt utlåtande som avses i 1 kap. 4 § 3 mom. Arbetskraftsmyndigheten eller närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter ska höras om fördelningen av ersättningsansvaret.

13 kap.

Bestämmelser om erhållande och utlämnande av uppgifter

1 §

Rätt att erhålla uppgifter

Folkpensionsanstalten, Arbetskraftsmyndigheten, närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter, arbetslöshetskassorna och besvärinstanser enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

Betänkande AjUB 26/2022 rd

rätt att avgiftsfritt få sådana uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett ärende som behandlas eller annars för att verkställa uppdrag enligt denna lag eller en för Finland bindande överenskomst om social trygghet eller annan internationell rättsakt som gäller social trygghet

3) av arbetsgivare, uppdragsgivare eller någon annan som låter utföra arbete, arbetslöshetskassor, arbetsplatskassor och utbildningsproducenter enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice och andra läroanstalter,

Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna har rätt att avgiftsfritt för skötseln av sina uppgifter enligt denna lag eller andra lagar få

1) arbetskraftspolitiska utlåtanden enligt 1 kap. 4 § 3 mom. av arbetskraftsmyndigheten och närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter,

2) uppgifter om när straff börjar och slutar av straffanstalter; straffanstalten ska lämna uppgifterna omedelbart när en person tas in till anstalten,

3) uppgifter om grunden för uppehållstillstånd och den första anteckningen om hemkommun i fråga om mottagare av arbetsmarknadsstöd av arbetskraftsmyndigheter; arbetskraftsmyndigheten ska lämna uppgifterna till Folkpensionsanstalten utan dröjsmål om det är fråga om en person som avses i andra meningen i 14 kap. 3 a § 4 mom.

Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av arbetslöshetskassan avgiftsfritt få den information som är nödvändig för skötseln av den uppgift som avses i 6 § 2 mom. och 14 kap. 3 d §.

3 §

Utlämnande av uppgifter

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna rätt att lämna ut uppgifter som de erhållit i samband med sina uppdrag till arbetskraftsmyndigheten och närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter när det är fråga om omständigheter som påverkar de arbetskraftspolitiska förutsättningarna för erhållande av arbetslöshetsförmåner.

6 §

Rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning till vilken arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning betalas av kommunens medel med stöd av 14 kap. 3 a och 3 b § i denna lag, 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner eller 25 § i lagen om arbetslöshetskassor, samt uppgifter om beloppet av utbetald arbetslöshetsförmån under den föregående månaden. Folkpen-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

sionsanstalten har också rätt att till hemkommunen lämna ut personbeteckning och andra identifieringsuppgifter i fråga om en sådan mottagare av arbetsmarknadsstöd, grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning till vilken på grundval av arbetslöshet har betalats arbetslöshetsförmån för sammanlagt 60 dagar.

14 kap.

Särskilda bestämmelser

3 §

Finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningen och av grunddagpenningen

Bestämmelser om finansieringen av löntagares inkomstrelaterade dagpenning finns i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och bestämmelser om finansieringen av företagares inkomstrelaterade dagpenning i lagen om arbetslöshetskassor.

Grunddagpenningen och den därtill hörande barnförhöjningen samt förhöjningsdelen finansieras med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien och med statens finansieringsandel och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning enligt vad som föreskrivs i 3 b § i denna lag samt i 8 och 23 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

Kostnaderna enligt artiklarna 69 och 70 i förordningen om social trygghet finansieras med statsmedel. De ersättningar som Folkpensionsanstalten betalar till bosättningsstaten i enlighet med artikel 65.6 och 65.7 i grundförordningen finansieras med statsmedel.

3 a §

Finansieringen av arbetsmarknadsstödet

Arbetsmarknadsstödet finansieras med statsmedel för en tid på sammanlagt 100 dagar för vilka arbetslöshetsförmån betalas. Efter detta finansieras med statsmedel skillnaden mellan arbetsmarknadsstödet och den i 2 mom. avsedda finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av arbetsmarknadsstöd.

Efter den period som anges i 1 mom. finansierar hemkommunen för mottagaren av arbetsmarknadsstöd en andel av arbetsmarknadsstödet som är

- 1) 10 procent till dess att personen har betalats arbetslöshetsförmån för sammanlagt 200 dagar,
- 2) 20 procent för tiden efter den som avses i 1 punkten till dess att personen har betalats arbetslöshetsförmån för sammanlagt 300 dagar,
- 3) 30 procent för tiden efter den som avses i 2 punkten till dess att personen har betalats arbetslöshetsförmån för sammanlagt 400 dagar,
- 4) 40 procent för tiden efter den som avses i 3 punkten till dess att personen har betalats arbetslöshetsförmån för sammanlagt 700 dagar, och
- 5) 50 procent för tiden efter den som avses i 4 punkten.

Vid beräkningen av antalet dagar för vilka arbetslöshetsförmån betalas beaktas de dagar för vilka stödmottagaren har fått arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning eller inkomstrelaterad dagpenning före arbetsmarknadsstödet.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Den barnförhöjning och den förhöjningsdel som hänför sig till arbetsmarknadsstödet finansieras med statsmedel. Det arbetsmarknadsstöd som betalas till en person som avses i 2 § 1 mom. i lagen om främjande av integration finansieras med statsmedel, och den arbetslöshetsförmån som betalats till personen räknas inte in i arbetslöshetsförmånsdagarna

1) under de tre år som följer efter den första anteckningen om hemkommun, om det är fråga om en person som avses i 2 § 2 eller 3 mom. i den lagen,

2) under det år som följer efter den första anteckningen om hemkommun, om det är fråga om någon annan än en person som avses i 1 punkten.

3 b §

Finansieringsandelen för hemkommunen för mottagare av grunddagpenning

Grunddagpenningen finansieras med intäkterna av arbetslöshetsförsäkringspremien och med statsmedel till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 100 dagar.

Efter den period som anges i 1 mom. finansierar hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning en andel av grunddagpenningen som är

1) 10 procent till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 200 dagar,

2) 20 procent för tiden efter den som avses i 1 punkten till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 300 dagar,

3) 30 procent för tiden efter den som avses i 2 punkten till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 400 dagar,

4) 40 procent för tiden efter den som avses i 3 punkten.

Den barnförhöjning och den förhöjningsdel som hänför sig till grunddagpenningen finansieras med intäkterna av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremier och med statsmedel.

De 100 betalningsdagarna för arbetslöshetsdagpenningen börjar räknas från början efter det att personen efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret har blivit berättigad till en ny maximitid enligt 6 kap. 7 §.

3 c §

Förskott som ska betalas för täckande av förmånerna

Staten betalar Folkpensionsanstalten månatligen förskott för grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet så att förskottets belopp motsvarar det belopp som det beräknas att staten ska svara för följande månad. Staten betalar dessutom för att trygga finansieringen av förmånerna i förskott 12 procent av den uppskattade årliga kostnaden för grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet för att täcka det finansieringsbehov som följer av en fördröjning av kommunernas betalningsdel och som motsvarar differensen mellan inkomsterna och utgifterna (*minimibelopp för finansieringen grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet*).

Betänkande AjUB 26/2022 rd

3 d §

Uppbörd av kommunernas finansieringsandel

Folkpensionsanstalten uppbär hos kommunerna månatligen i efterskott deras finansieringsandel av arbetsmarknadsstödet, grunddagpenningen och den inkomstrelaterade dagpenningen. Folkpensionsanstalten använder kommunernas finansieringsandel av arbetsmarknadsstödet och grunddagpenningen som en del av det arbetsmarknadsstöd och den grunddagpenning den betalar ut, och redovisar finansieringsandelen av den inkomstrelaterade dagpenningen vidare till Sysselsättningsfonden för att användas som en del av finansieringen av den inkomstrelaterade dagpenningens grunddel.

Om en kommun inte har betalt sin finansieringsandel senast på den förfallodag som anges genom förordning, uppbärs för dröjsmålstiden en dröjsmålsränta enligt den räntesats som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982).

Som hemkommun betraktas den kommun som i det befolkningsdatasystem som avses i lagen om befolkningsdatasystemet och de certifikattjänster som tillhandahålls av Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata (661/2009) är antecknad

1) som hemkommun för en mottagare av arbetsmarknadsstöd på den utbetalningsdag för arbetsmarknadsstödet som anges i 3 a § 1 och 2 mom.,

2) som hemkommun för en mottagare av grunddagpenning på den utbetalningsdag för arbetslöshetsdagpenningen som anges i 3 b § 1 och 2 mom., och

3) som hemkommun för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning på den utbetalningsdag för den inkomstrelaterade dagpenningen som anges i 4 § 2 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner eller 25 § 1 mom. i lagen om arbetslöshetskassor.

3 e §

Övriga bestämmelser om finansieringen

Det rörlighetsunderstöd och de därtill hörande förhöjningsdelar som avses i 8 kap. i denna lag samt de kostnadsersättningar som avses i 10 kap. 6 § i denna lag och i 103 § 1 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice finansieras med statsmedel.

Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om förfarandet för förskott och slutlig finansiering till Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna, om uppbörden av kommunens i 3 a och 3 b § avsedda finansieringsandel till Folkpensionsanstalten, om det i 3 c § avsedda minimibeloppet för finansieringen av grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet och om det i 3 d § avsedda redovisandet av den inkomstrelaterade dagpenningens finansieringsandel till Sysselsättningsfonden.

De förvaltningskostnader som Folkpensionsanstalten förorsakas av verksamhet enligt denna lag hänförs till anstaltens förvaltningskostnader.

Staten ska till Folkpensionsanstalten för tryggheten av finansieringen av arbetslöshetsförmåner betala ett så stort belopp att Folkpensionsanstaltens likviditet för betalning av grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet vid varje tidpunkt är tillräckligt tryggad (*likviditetsbelopp*). Likviditetsbeloppet ska återbetalas till staten när det inte längre behövs för att trygga likviditeten för grunddagpenningen eller arbetsmarknadsstödet.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Folkpensionsanstalten ska årligen senast den 15 maj lämna social- och hälsovårdsministeriet en beräkning av de arbetslöshetsförmåner som staten ska svara för det följande året. En beräkning av kommunernas finansieringsandel och av minimibeloppet för finansieringen av grunddagpenningen och arbetsmarknadsstödet ska lämnas i samband med denna beräkning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

De bestämmelser om arbets- och näringsbyråer, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och arbets- och näringsmyndigheter som gällde vid ikraftträdandet av denna lag ska tillämpas på arbetskraftsmyndigheter och närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter i ärenden som gäller sådant arbete, en sådan sysselsättningsplan eller sådan service till stöd för sysselsättning som myndigheten i fråga tillhandahållit en person.

Bestämmelserna om sysselsättningsfrämjande service i denna lag ska också tillämpas på sysselsättningsfrämjande service som avses i den lag som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Arbetskraftsmyndigheten sköter de ärenden som gäller i 11 § 4 mom. avsedda arbetskraftspolitiska utlåten och som är anhängiga vid arbets- och näringsbyråerna och vid arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter vid ikraftträdandet av denna lag samt de åtgärder som följer av ändringssökande.

Med avvikelse från 4 mom. sköter närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter de ärenden som gäller i 11 kap. 4 § avsedda arbetskraftspolitiska utlåten och är anhängiga vid arbets- och näringsbyråerna vid ikraftträdandet av denna lag samt de åtgärder som följer av ändringssökande, till den del de omfattas av en arbets- och näringsbyrås behörighet enligt förordning utfärdad med stöd av 15 § 2 mom. i den lag om närings-, trafik- och miljöcentralerna som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter svarar för de rättgångskostnader som avses i 12 kap. 9 § i sådana situationer där skyldigheten att betala i huvudsak eller delvis grundar sig på ett arbetskraftspolitiskt utlåtande av arbets- och näringsbyrån eller arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter.

Till de dagar för vilka arbetslöshetsförmån betalas och vilka inverkar på det i denna lag avsedda finansieringsansvar som staten och hemkommunen för mottagaren av arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning har räknas också de dagar för vilka stödmottagaren har fått arbetslöshetsförmån före ikraftträdandet av denna lag, dock inte tiden före den 1 januari 2015. Till de dagar för vilka arbetsmarknadsstöd betalas räknas dessutom de dagar före den 1 januari 2006 och före den 1 januari 2015 för vilka stödmottagaren har fått arbetsmarknadsstöd. Som dagar för vilka arbetsmarknadsstöd betalas betraktas också dagar före den 1 januari 2006 för vilka arbetsmarknadsstöd betalats för tid i sådan arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte som avses i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001).

Bestämmelserna i 14 kap. 3 a och 3 b § i denna lag tillämpas på de dagar för vilka arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning betalas och för vilka Folkpensionsanstalten efter ikraftträdandet av denna lag har betalat arbetsmarknadsstöd eller grunddagpenning till stödmottagaren.

7.

Lag

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om ändring och temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ändring och temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1380/2021) ikraftträdandebestämmelsen, sådan den lyder i lag 289/2022, som följer:

Denna lag träder i kraft den 2 maj 2022.

På en arbetssökandes förfarande som ägt rum före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

Vid bedömning av om en arbetssökandes förfarande är upprepat på det sätt som avses i 2 a kap. 9 och 10 § ska förfaranden som ägt rum före ikraftträdandet av denna lag inte beaktas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) 1, 4 och 8 §, 10 § 1 mom. 1 punkten, 14 a § 1 mom., 14 c §, 14 d § 3 mom., 14 e § 4 mom., 14 f § 1 mom. och 23 §, sådana de lyder, 1 § i lagarna 1189/2009 och 678/2022, 4 § i lagarna 1301/2002, 1049/2014, 522/2018 och 1312/2019, 8 § i lagarna 1049/2014 och 522/2018, 10 § 1 mom. 1 punkten, 14 a § 1 mom., 14 c §, 14 d § 3 mom., 14 e § 4 mom. och 14 f § 1 mom. i lag 678/2022 och 23 § i lagarna 1049/2014, 1076/2018 och 914/2020, samt

fogas till lagen en ny 26 c §, i stället för den 26 c § som upphävts genom lag 970/2013, som följer:

Betänkande AjUB 26/2022 rd

1 §

Lagens syfte

Arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) finansieras genom en statsandel, genom en finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av arbetslöshetsdagpenning, genom arbetslöshetsförsäkringspremier och arbetsgivares självriskpremier för utkomstskyddet för arbetslösa (självriskpremier) enligt denna lag samt genom medlemsavgifter enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) så som föreskrivs i denna lag. Alterneringsersättning enligt lagen om altneringsledighet (1305/2002) finansieras genom en statsandel, genom arbetslöshetsförsäkringspremier enligt denna lag och genom medlemsavgifter enligt lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) så som föreskrivs i denna lag. I arbetspensionslagstiftningen avsedda arbetspensionstillägg och försäkringspremier, i lagen om vuxenutbildningsförmåner (1276/2000) avsedda vuxenutbildningsstöd i fråga om andra än företagare och yrkesexamensstipendier i fråga om andra än i tjänste- eller anställningsförhållande till staten varande personer, i lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) avsedd lönegaranti, i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd omställningspenning och i 8 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) avsedd utbildning inom omställningsskyddet finansieras med avgifter enligt denna lag så som föreskrivs i denna lag.

Bestämmelser om finansieringen av arbetslöshetskassorna finns i lagen om arbetslöshetskassor.

4 §

Finansiering av inkomstrelaterad dagpenning

Löntagares inkomstrelaterade dagpenning finansieras genom en statsandel och en finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning, en andel från Syste-sättningsfonden och en finansieringsandel från arbetslöshetskassan.

I statsandel betalas till arbetslöshetskassan för varje inkomstrelaterad dagpenning ett belopp som motsvarar grunddagpenningen enligt 6 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 100 dagar. Efter denna period betalas i statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningen minskat med finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning, där finansieringsandelen i fråga om varje belopp av grunddagpenning som ingår i den inkomstrelaterade dagpenningen är

1) 10 procent till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 200 dagar,

2) 20 procent för tiden efter den som avses i 1 punkten till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 300 dagar,

3) 30 procent för tiden efter den som avses i 2 punkten, till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 400 dagar, och

4) 40 procent för tiden efter den som avses i 3 punkten.

Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beräknas statsandelen och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning så att de motsvarar grunddagpenningens relativa

Betänkande AjUB 26/2022 rd

andel av varje full inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

För inkomstrelaterade dagpenningar för permitteringstid, för inkomstrelaterade dagpenningar som grundar sig på väderhinder enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 12 punkten och orsak som jämföras med permittering enligt 1 kap. 5 § 1 mom. 14 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och för tilläggsdagar enligt 6 kap. 9 § i den lagen betalas inte statsandel eller finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning. Som Sysselsättningsfondens andel betalas till arbetslöshetskassan för dessa dagpenningar 94,5 procent av utgifterna.

Arbetslöshetskassans andel av varje inkomstrelaterad dagpenning är 5,5 procent, om inte något annat följer av 2 och 3 mom. Om förhöjd inkomstrelaterad dagpenning betalas enligt 6 kap. 2 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beräknas arbetslöshetskassans andel dock av inkomstrelaterad dagpenning som bestäms enligt 1 mom. i den paragrafen.

För andra än i 3 mom. avsedda inkomstrelaterade dagpenningar betalas som Sysselsättningsfondens andel till arbetslöshetskassan för varje inkomstrelaterad dagpenning skillnaden mellan den betalda inkomstrelaterade dagpenningen och beloppen enligt 2 och 4 mom.

De 100 dagarna för vilka arbetslöshetsdagpenning betalas börjar räknas från början efter det att personen efter att ha uppfyllt arbetsvillkoret har blivit berättigad till en ny maximitid enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Bestämmelser om finansieringen av förmåner som betalas av en företagarkassa, om finansieringen av företagarförmåner som betalas av en löntagarkassa, om statsandel till en arbetslöshetskassas förvaltningskostnader, om Sysselsättningsfondens andel samt om betalningen av statsandelen och Sysselsättningsfondens andel finns i lagen om arbetslöshetskassor.

Bestämmelser om uppbörd av finansieringsandelen för hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning och om redovisning av hemkommunens finansieringsandel till Sysselsättningsfonden finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

8 §

Finansieringen av grunddagpenningen

Sysselsättningsfonden betalar genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet till Folkpensionsanstalten den andel för finansieringen av grunddagpenningarna enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa, de därtill hörande barnförhöjningarna samt förhöjningsdelarna som anges i 23 §. Till övriga delar finansieras utgifterna med den statsandel och den finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning som betalas till Folkpensionsanstalten.

Bestämmelser om betalningen av statsandelen, om användningen av förskott på statsandelen och om förvaltningskostnaderna för Folkpensionsanstaltens arbetslöshetsförmåner finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

10 §

Sysselsättningsfondens uppgifter

Sysselsättningsfonden har till uppgift att

Betänkande AjUB 26/2022 rd

1) finansiera de förmåner som avses i 1 § till den del staten, hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning och de enskilda arbetslöshetskassorna inte svarar för dem,

— — — — —

14 a §

Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie

Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie utgår från den omställningspenning som Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan betalar och dess belopp är omställningspenningen multiplicerad med 0—2,9. Uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie betalas för sådana arbetstagare som avses i 69 § 1 mom. 1–3 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftservice.

— — — — —

14 c §

Rätt att få uppgifter

För fastställande och verkställande av den betalningsskyldighet som föreskrivs i 14 a § och oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Sysselsättningsfonden och den besvärinstans som avses i denna lag rätt att utan avgift få nödvändiga uppgifter om arbetsgivaren och arbetstagaren av

- 1) Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassorna och arbetskraftsmyndigheterna,
- 2) övriga statliga myndigheter, välfärdsområdesmyndigheter och kommunala myndigheter samt övriga offentligt rättsliga samfund, och
- 3) arbetsgivaren.

Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassorna och arbetskraftsmyndigheterna har den rätt som avses i 1 mom. att av arbetsgivaren få de uppgifter som är nödvändiga för att fullgöra skyldigheten att lämna uppgifter enligt 14 d §.

14 d §

Skyldighet att lämna uppgifter

— — — — —

Oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter ska arbetskraftsmyndigheter före utgången av april och oktober månad upplysa Sysselsättningsfonden om de utlåtanden som avses i 9 kap. 1 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

14 e §

Påförande av omställningsskyddspremie i vissa situationer

Om uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie tas ut i en situation där en sådan arbetstagare som avses i 69 § 1 mom. 1–3 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice inte har fått omställningspenning, fastställer Sysselsättningsfonden den lön som ska ligga till grund för omställningspenningen med iakttagande av bestämmelserna i 9 kap. 2 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

14 f §

Meddelande av beslut och uppbörd av omställningsskyddspremie

Sysselsättningsfonden meddelar beloppet av uppsägande arbetsgivares omställningsskyddspremie i ett skriftligt beslut när den har blivit upplyst av Folkpensionsanstalten eller arbetslöshetskassan om att omställningspenning har betalats eller av arbetskraftsmyndigheten om att rätt till utbildning föreligger. Innan beslutet meddelas ska Sysselsättningsfonden bereda arbetsgivaren tillfälle att framlägga en skriftlig anhållan om befrielse från omställningsskyddspremie samt eventuella uppgifter som grund för befrielse.

23 §

Arbetslöshetsförsäkringspremieintäkt som ska redovisas till grundskyddet

Sysselsättningsfonden redovisar genom förmedling av social- och hälsovårdsministeriet av löntagares influtna arbetslöshetsförsäkringspremie till Folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen ett belopp, som i genomsnitt motsvarar beloppet av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie för arbetstagare som inte hör till arbetslöshetskassorna, dock så att det redovisade beloppet uppgår till högst utgiften för grunddagpenningen minskat med den finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning som avses i 14 kap. 3 b §. Det belopp som årligen ska redovisas fastställs av social- och hälsovårdsministeriet sedan det begärt utlåtande av Sysselsättningsfonden. Det belopp som ska redovisas kan vid behov justeras under redovisningsåret på initiativ av Folkpensionsanstalten eller social- och hälsovårdsministeriet.

Utöver det belopp som avses i 1 mom. redovisar Sysselsättningsfonden årligen 50 300 000 euro till Folkpensionsanstalten för finansiering av grunddagpenningen. Om det sammanlagda redovisade beloppet enligt 1 mom. och detta moment är större än utgiften för grunddagpenningen minskad med finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning, uppgår det totala belopp som ska redovisas dock till högst utgiften för grunddagpenningen minskad med finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av grunddagpenning.

Närmare bestämmelser om beräkningen och betalningen av det belopp som ska redovisas utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

26 c §

Rätt att få uppgifter av Folkpensionsanstalten

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Sysselsättningsfonden rätt att avgiftsfritt av Folkpensionsanstalten få de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över redovisningen av finansieringsandelen för hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning.

Folkpensionsanstalten ska årligen efter fastställt bokslut delge Sysselsättningsfonden och social- och hälsovårdsministeriet den faktiska finansieringsandel för inkomstrelaterad dagpenning och grunddagpenning året innan som fakturerats av kommunerna.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Till de dagar för vilka arbetslöshetsdagpenning betalas och vilka inverkar på det i denna lag avsedda finansieringsansvar som staten och hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning har räknas också de dagar för vilka stödmottagaren har fått arbetslöshetsdagpenning före ikraftträdandet av denna lag, dock inte tiden före den 1 januari 2015.

Bestämmelserna i 4 § i denna lag tillämpas på de dagar för vilka inkomstrelaterad dagpenning betalas och för vilka arbetslöshetskassan har betalat inkomstrelaterad dagpenning till stödmottagaren efter lagens ikraftträdande.

9.

Lag

om ändring av lagen om arbetslöshetskassor

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om arbetslöshetskassor (603/1984) 19 § 1 mom., 25 § och 25 a §, 1 mom., sådana de lyder, 19 § 1 mom. i lag 722/2020, 25 § i lagarna 1190/2009, 971/2013 och 1313/2019 och 25 a § 1 mom. i lag 1190/2009, som följer:

19 §

Medlemsavgifter

Medlemsavgifterna ska bestämmas så att de i löntagarkassor jämte statsandelen, finansieringsandelen för hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning och Sysselsätt-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

ningsfondens andel och i företagarkassor jämte statsandelen och finansieringsandelen för hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning kan anses vara tillräckliga för att kassan ska kunna fullgöra sina förbindelser. Medlemsavgifterna fastställs av Finansinspektionen på framställning av kassan med beaktande av vad som i 20 § föreskrivs om utjämningsfonder och i 20 a § om arbetslöshetskassans plan för återställande av en sund finansiell ställning.

25 §

Finansiering av förmåner som betalas av en företagarkassa

För de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna betalas i statsandel för varje inkomstrelaterad dagpenning ett belopp som motsvarar grunddagpenningen och barnförhöjningen enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa till dess att personen har betalats arbetslöshetsdagpenning för sammanlagt 100 dagar. Därefter betalas som statsandel ett belopp som motsvarar grunddagpenningen minskat med den finansieringsandel för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning som avses i 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

Om inkomstrelaterad dagpenning betalas jämkad eller minskad enligt 4 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, beräknas statsandelen och finansieringsandelen för hemkommunen för mottagaren av inkomstrelaterad dagpenning så att de motsvarar grunddagpenningens relativa andel av varje full inkomstrelaterad dagpenning enligt 6 kap. 2 § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa. För inkomstrelaterad dagpenning som med stöd av 2 kap. 7 § 1 mom. 5 och 6 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalats för permitteringstid och tiden för avbrott i utförande av arbete betalas dock inte statsandel eller finansieringsandel för hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning.

Vid finansieringen av de av företagarkassan med stöd av 5 kap. 10 a § 1 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda dagpenningarna iakttas i tillämpliga delar det som i 4 § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner föreskrivs om finansiering av inkomstrelaterad dagpenning.

Bestämmelser om uppbörd av finansieringsandelen för hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning och om redovisning av hemkommunens finansieringsandel till Syste-
sättningsfonden finns i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

25 a §

Finansiering av företagarförmåner som betalas av en löntagarkassa

För de av en löntagarkassa med stöd av 5 kap. 10 § 2 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalda arbetslöshetsdagpenningarna betalas i statsandel och i finansieringsandel för hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning den andel som bestäms i 25 § 1 och 2 mom. i denna lag.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Till de dagar för vilka arbetslöshetsdagpenning betalas och vilka inverkar på det i denna lag avsedda finansieringsansvar som staten och hemkommunen för en mottagare av inkomstrelaterad dagpenning har räknas också de dagar för vilka stödmottagaren har fått arbetslöshetsdagpenning före ikraftträdandet av denna lag, **dock inte tiden före den 1 januari 2015.**

Bestämmelserna i 25 och 25 a § i denna lag tillämpas på de dagar för vilka inkomstrelaterad dagpenning betalas och för vilka arbetslöshetskassan har betalat inkomstrelaterad dagpenning till stödmottagaren efter lagens ikraftträdande.

10.

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i utlänningslagen (301/2004) **72 a § 75, 83 och 85 § samt 191 § 9 punkten, sådan den lyder i lag / , och**
sådana de lyder, 75 och 85 § samt 191 § 9 punkten i lag 1218/2013 och 83 § i lagarna 501/2016, 437/2019 och 1218/2013, samt
ändras 3 § 6 ~~och 6 a~~ punkten, 72 och 73 §, ~~86 a § 2 mom.,~~ 74 § 4 mom., 75 § 3 mom, 81 a § 2 mom., 82 § 2 mom., 83 §, 84 § 2 mom., 160 §, 163 § 3 mom., 187 § 1 mom., 190 § 1 mom. och 194 §,
sådana de lyder, 3 § 6 punkten i lag 501/2016, 3 § 6 a punkten, 72 och 73 §, 86 a § 2 mom. 74 § 4 mom., 75 § 3 mom, 81 a § 2 mom., 82 § 2 mom. 83 §, 84 § 2 mom., 187 § 1 mom., 190 § 1 mom. och 194 § i lag / , 160 och 163 § 3 mom. i lag 360/2007, 187 § 1 mom. i lag 554/2021 och 190 § 1 mom. i lag 850/2019, som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

6) *uppehållstillstånd för arbetstagare* ett uppehållstillstånd för förvärvsarbete som beviljas utlänningar och vid prövningen av vilket den regionala tillgången på arbetskraft utreds,

~~6 a) (annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete) ett uppehållstillstånd för förvärvsarbete som beviljas utlänningar och vid prövningen av vilket den regionala tillgången på arbetskraft inte utreds,~~

Betänkande AjUB 26/2022 rd

72 §

~~Ansökan om~~ Uppehållstillstånd för arbetstagare ~~och bilagor till den~~

~~Bestämmelser om ansökan om uppehållstillstånd finns i 60 §. Till en ansökan om uppehållstillstånd för arbetstagare ska arbetsgivaren foga~~

~~1) sådan information om de centrala villkoren i arbetet som avses i 2 kap. 4 § i arbetsavtalslagen (55/2001);~~

~~2) en försäkran om att villkoren stämmer överens med gällande bestämmelser och kollektivavtalet i fråga eller, om det inte finns något kollektivavtal som ska tillämpas, svarar mot den praxis som gäller arbetstagare som är verksamma i motsvarande uppgifter på arbetsmarknaden;~~

~~3) om Migrationsverket kräver det, en utredning om att arbetsgivaren har uppfyllt och i fortsättningen förmår uppfylla sina förpliktelser som arbetsgivare.~~

En utlänning beviljas på ansökan uppehållstillstånd för arbetstagare och före det ska man

1) utreda möjligheten att med beaktande av de riktlinjer som avses i 72 b § inom rimlig tid få sådan arbetskraft som lämpar sig för det aktuella arbetet och som står till förfogande för arbetsmarknaden,

2) se till att beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare inte hindrar en person som avses i 1 punkten att få arbete.

Om ansökan om fortsatt tillstånd gäller samma bransch som sökandens uppehållstillstånd som gäller när ansökan görs eller, om den inte gäller samma bransch och utlänningen har arbetat minst nio månader med stöd av ett uppehållstillstånd för arbetstagare, tillämpas inte 1 mom. 1 och 2 punkten.

Om beslutet är positivt, anges det i beslutet en eller flera branscher där uppehållstillståndet för arbetstagare berättigar till anställning.

73 §

~~Beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare~~ Uppehållstillstånd för specialsakkunnig

Beviljandet av uppehållstillstånd för arbetstagare baserar sig på en prövning där man ska

1) utreda möjligheten att inom en rimlig tid få sådan arbetskraft som lämpar sig för det aktuella arbetet och som står till förfogande på arbetsmarknaden;

2) se till att beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare inte hindrar en person som avses i 1 punkten att få arbete;

3) säkerställa att uppehållstillstånd för arbetstagare beviljas endast personer som uppfyller villkoren, om det för arbetet krävs särskild kompetens eller ett godkänt hälsotillstånd;

4) säkerställa att de utredningar, den information och den försäkran arbetsgivaren fogat till ansökan stämmer överens med vad som föreskrivs i 72 §.

När beviljande av uppehållstillstånd för arbetstagare prövas ska de riktlinjer som avses i 71 § beaktas.

Om en ny ansökan gäller samma bransch som det uppehållstillstånd för arbetstagare som var gällande när ansökan gjordes, görs ingen sådan prövning som avses i 1 mom. 1—3 punkten.

Om en ny ansökan inte gäller samma bransch som det uppehållstillstånd för arbetstagare som var gällande när ansökan gjordes och utlänningen har arbetat minst ett år med stöd av uppehållstillstånd för arbetstagare, görs ingen sådan prövning som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Utlänningens försörjning ska vara tryggad genom inkomster från förvärvsarbete under den tid som uppehållstillståndet gäller.

En utlänning beviljas på ansökan uppehållstillstånd för specialsakkunnig, om utlänningen utför sakkunniguppgifter som kräver specialkunnande, för vilken den lön som betalas till utlänningen är minst den genomsnittliga bruttolönen för löntagare.

På uppehållstillstånd för specialsakkunniga tillämpas inte 72 och 72 b §.

74 § (Ny)

Annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete eller näringsutövning

På beviljandet av uppehållstillstånd tillämpas inte 72, ~~72 a~~ och 72 b §.

75 § (Ny)

Uppehållstillstånd för dem som avlagt examen eller slutfört forskning i Finland

På beviljandet av uppehållstillstånd tillämpas inte 72, ~~72 a~~ och 72 b §.

81 a § (Ny)

Rätt att arbeta med stöd av uppehållstillstånd

En utlänning som har beviljats uppehållstillstånd för arbetstagare har rätt att arbeta i en eller flera branscher enligt vad som bestäms i ett beslut enligt 72 § 3 mom.

82 § (Ny)

Arbetsgivarens och uppdragsgivarens skyldigheter

En arbetsgivare som anställer en icke-unionsmedborgare, en därmed jämförbar person eller en familjemedlem till någon av dessa ska utan dröjsmål lämna Migrationsverket information om den arbetstagare som anställts, anställningsförhållandets längd, lönen och det kollektivavtal som ska tillämpas samt för förtroendemannen, förtroendeombudet och arbetarskyddsfullmäktigen på arbetsplatsen uppge utlänningens namn och det kollektivavtal som ska tillämpas. Uppgifterna ska lämnas med anlitande av det elektroniska ärendehanteringssystemet eller, om det inte är möjligt, i pappersform.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

83 § (Ny)

Migrationsverkets behörighet

Migrationsverket beviljar efter ett positivt delbeslut som avses i ~~72 a och~~ 79 a § eller ett utlåtande som avses i 80 a § ~~uppehållstillstånd för arbetstagare,~~ uppehållstillstånd för företagare och uppehållstillstånd för tillväxtföretagare, om inte något annat följer av 36 §. I fråga om uppehållstillstånd för tillväxtföretagare bedömer Migrationsverket om utlänningens försörjning är tryggad enligt 39 §.

Migrationsverket beviljar övriga uppehållstillstånd som avses i detta kapitel, om förutsättningarna för beviljande av uppehållstillstånd uppfylls och något annat inte följer av 36 §. Migrationsverket avgör när det är ogrundat enligt 49 § 1 mom. 3 punkten att vägra uppehållstillstånd.

Migrationsverket kontrollerar när det beviljar uppehållstillstånd enligt 72, 73, ~~73 a,~~ 74 och 75 § att arbetsgivaren uppfyller sina skyldigheter som föreskrivs i 71 §. ~~I fråga om uppehållstillstånd för arbetstagare kan Migrationsverket kontrollera uppfyllandet av ovannämnda skyldigheter, om 36 § tillämpas på ansökan.~~

Om sökanden inte uppfyller villkoren för inresa enligt 11 § 1 mom. 1, 4 eller 5 punkten eller kravet på resedokumentets giltighet enligt 35 § eller de allmänna villkoren för beviljande av uppehållstillstånd enligt 36 §, kan Migrationsverket förkasta en ansökan om uppehållstillstånd för arbetstagare eller företagare utan **prövning enligt 72 § 1 mom. 1 och 2 punkten och** delbeslutsprovning från ~~arbets- och näringsbyrån eller~~ närings-, trafik- och miljöcentralen.

Migrationsverket beviljar certifiering för arbetsgivare och beslutar om återkallande av den.

Migrationsverket beviljar på ansökan rätt att arbeta på de grunder som anges i 81 a § 5 mom. Migrationsverket kan dessutom på begäran utfärda ett intyg över rätt att arbeta direkt med stöd av lag.

84 § (Ny)

Behandlingstider

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska fatta ett delbeslut senast inom en månad efter det i 1 mom. avsedda mottagandet av ansökan. Innovationsfinansieringsverket Business Finland ska ge ett utlåtande som gäller fortsatt tillstånd för tillväxtföretagare senast inom en månad efter Migrationsverkets begäran som gjorts med stöd av 80 b § 2 mom. Migrationsverket ska fatta ett beslut om ansökan senast inom en månad efter att ha mottagit ett delbeslut eller utlåtande.

~~86 a §~~

~~Arbetsgivarens skyldigheter~~

~~En arbetsgivare som anställer en icke-unionsmedborgare, en därmed jämförbar person eller en familjemedlem till någon av dessa ska utan dröjsmål lämna Migrationsverket den information och utredning och den försäkran som avses i 72 § samt för förtroendemannen, den förtroendeval-~~

Betänkande AjUB 26/2022 rd

~~da och arbetarskyddsfullmäktigen på arbetsplatsen uppge utlänningens namn och det kollektivavtal som ska tillämpas.~~

160 §

Behållande av arbetstagares eller självständiga yrkesutövers ställning

I de fall som avses i 158 a § 1 mom. 1 punkten behåller en unionsmedborgare som inte längre är arbetstagare eller egenföretagare ställningen som arbetstagare eller egenföretagare även om han eller hon

- 1) tillfälligt blir arbetsoförmögen på grund av sjukdom eller olycksfall,
- 2) oavsiktligt blir arbetslös efter att ha arbetat över ett år och Arbetskraftsmyndigheten registrerar honom eller henne som arbetssökande,
- 3) oavsiktligt blir arbetslös efter att ett anställningsförhållande för viss tid som varat mindre än ett år har upphört eller under de tolv första månaderna och Arbetskraftsmyndigheten registrerar honom eller henne som arbetssökande, då behåller han eller hon sin ställning som arbetstagare i sex månader, eller
- 4) inleder en yrkesutbildning som anknyter till hans eller hennes tidigare arbete eller, om han eller hon är ofrivillig, någon annan yrkesutbildning.

163 §

Permanent uppehållsrätt för personer som upphört att arbeta eller utöva sitt yrke

För förvärv av permanent uppehållsrätt med stöd av 1 mom. 1 eller 2 punkten räknas även arbete i en annan medlemsstat till godo. Arbetslöshetsperioder som är oberoende av personens egen vilja och som Arbetskraftsmyndigheten har antecknat, eller avbrott i yrkesutövningen som beror på orsaker som inte beror på sökanden samt frånvaroperioder som beror på sjukdom eller olycksfall betraktas som perioder i arbete.

187 §

*Vägran att bevilja uppehållstillstånd för **arbete***

Migrationsverket kan besluta att uppehållstillstånd **enligt detta kapitel** ~~för arbetstagare~~ inte beviljas i fråga om anställning hos en sådan arbetsgivare ~~eller i fråga om ett avtalsförhållande till en sådan uppdragsgivare~~ som själv eller via en företrädare har lämnat en myndighet oriktig eller vilseledande information om ärenden som avses i **71 § 1 eller 2 punkten, 71 b § 1 eller 2 mom. eller 82 §**. Beslutet ska fattas utan obefogat dröjsmål efter det att Migrationsverket har fått kännedom om grunden för beslutet.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

190 §

Besvär

I beslut som fattats av Migrationsverket, polisen, gränskontrollmyndigheten, närings-, trafik- och miljöcentralen, en finsk beskickning eller undervisnings- och kulturministeriet och som avses i denna lag samt i utlåtande som lämnats av Innovationsfinansieringverket Business Finland får ändring sökas genom besvär. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden. I närings-, trafik- och miljöcentralens delbeslut och Innovationsfinansieringverket Business Finlands utlåtanden söks ändring dock först i samband med huvudsaken.

— — — — —

194 §

Arbetsgivarens rätt att anföra besvär

En arbetsgivare har rätt att anföra besvär över beslut om uppehållstillstånd för arbete till den del det är fråga om fullgörande av de skyldigheter för en arbetsgivare som föreskrivs i 71 § 1—3 punkten eller 71 b § och att anföra besvär över beslut om uppehållstillstånd för arbetstagare till den del det är fråga om förutsättningarna enligt 72 § 1 mom.

Arbetsgivaren har rätt att anföra besvär över sådana beslut om certifiering av arbetsgivare som avses i 76 och 78 §.

Denna lag träder i kraft den

20 .

11.

Lag

om ändring av lagen om den rättsliga ställningen för utlänningar som plockar naturprodukter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om den rättsliga ställningen för utlänningar som plockar naturprodukter (487/2021) 8, 11 och 12 § som följer:

Betänkande AjUB 26/2022 rd

8 §

Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenters uppgifter

Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (*utvecklings- och förvaltningscentret*) bedömer om en aktör inom naturproduktplockningsbranschen är tillförlitlig på det sätt som avses i 5 §. Bedömningen ska göras för ett år åt gången på ansökan av aktören.

Utvecklings- och förvaltningscentret ska övervaka att de villkor som anges i 5 och 7 § uppfylls och ge ett utlåtande om saken till en beskickning eller en arbetarskyddsmyndighet som begär att få ett sådant.

Utvecklings- och förvaltningscentret ska tillsammans med arbetarskyddsmyndigheterna ge råd om tillämpningen av 4—7 §.

11 §

Rätt att få information och skyldighet att bevara handlingar

Utvecklings- och förvaltningscentret och arbetarskyddsmyndigheterna har trots sekretessbestämmelserna rätt att av aktörer inom naturproduktplockningsbranschen få sådana uppgifter och handlingar som är nödvändiga för den övervakning och tillsyn som föreskrivs i denna lag.

Utvecklings- och förvaltningscentret och arbetarskyddsmyndigheterna har trots sekretessbestämmelserna rätt att av andra myndigheter och andra som sköter offentliga uppdrag få uppgifter om fullgörandet av registrerings-, anmälnings- och betalningsskyldigheter i anslutning till skatter, lagstadgade pensions-, olycksfalls- och arbetslöshetsförsäkringsavgifter och av Tullen uttagna avgifter, uppgifter om verksamhet, ekonomi och kopplingar eller uppgifter om fullgörandet av skyldigheter enligt denna lag, om uppgifterna är nödvändiga för att klargöra den tillförlitlighet som avses i 5 §.

En aktör inom naturproduktplockningsbranschen ska bevara de uppgifter som hänför sig till fullgörandet av skyldigheterna enligt denna lag så att en arbetarskyddsmyndighet vid behov kan granska uppgifterna utan svårigheter. Aktören ska bevara uppgifterna i två år efter utgången av plockningsåret.

12 §

Ändringssökande

I fråga om utvecklings- och förvaltningscentrets beslut om tillförlitligheten hos en aktör inom naturproduktplockningsbranschen får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Denna lag träder i kraft den

20 .

12.

Lag

om ändring av lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om behandling av personuppgifter i migrationsförvaltningen (615/2020) 3 § 2 mom. 11 punkten och 11 § 1 mom. 8 punkten, och
ändras 3 § 2 mom. 10 punkten, 11 § 1 mom. 1 och 7 punkten samt 13 § 1 mom. som följer:

3 §

Personuppgiftsansvariga och ansvarsfördelningen i fråga om ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden

För att utföra sina lagstadgade uppgifter får varje myndighet behandla de uppgifter den registrerat på följande sätt:

10) närings-, trafik- och miljöcentraler för behandlingsändamål som anges i 1 § 1 mom. 1 och 5 punkten.

11 §

Rätt att få uppgifter mellan de personuppgiftsansvariga för ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden

Vid behandlingen av uppgifter i ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden har
1) Migrationsverket rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt för behandlingsändamål enligt 1 § 1 mom. 1—5 punkten av polisen, skyddspolisen, Gränsbevakningsväsendet, förläggningar, flyktingslussar, förvarsenheter, utrikesministeriet, beskickningar och närings-, trafik- och miljöcentraler få uppgifter som är nödvändiga för att Migrationsverket ska kunna sköta sina uppgifter enligt utlänningslagen, medborgarskapslagen (359/2003), lagen om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för säsongsanställning (907/2017), nedan *säsongsarbetslagen*, lagen om villkor för inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare inom ramen för företagsintern förflyttning av personal (908/2017), nedan *ICT-lagen*, lagen om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärbete (719/2018), nedan *forskar- och studerandelagen*, lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011), nedan *mottagningslagen*, lagen om bemötande av utlänningslag som tagits i förvar och om förvarsenheter (116/

Betänkande AjUB 26/2022 rd

2002), nedan *förvarslagen* och lagen om främjande av integration (1386/2010), nedan *integrationslagen*,

7) en närings-, trafik- och miljöcentral rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt för behandlingsändamål enligt 1 § 1 mom. 1 och 5 punkten av Migrationsverket, polisen, Gränsbevakningsväsendet, förläggningar, flyktingslussar och beskickningar ~~och välfärdsområdesmyndigheter~~ få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av centralens uppgifter enligt utlänningslagen och integrationslagen.

13 §

Annan rätt att få uppgifter

Migrationsverket har för behandlingsändamål enligt 1 § 1 mom. 1—5 punkten, förläggningar för behandlingsändamål enligt 1 § 1 mom. 3 punkten, flyktingslussar för behandlingsändamål enligt 1 § 1 mom. 1 och 3 punkten, förvarsenheter för behandlingsändamål enligt 1 § 1 mom. 4 punkten och närings-, trafik- och miljöcentralerna, utrikesministeriet och beskickningar för behandlingsändamål enligt 1 § 1 mom. 1 punkten rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt för skötseln av uppgifter enligt utlänningslagen, medborgarskapslagen, säsongarbetslagen, ICT-lagen, forskar- och studerandelagen, mottagningslagen, förvarslagen och integrationslagen få nödvändiga uppgifter om fysiska och juridiska personer av de aktörer som anges i 4 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) samt av privata tjänsteproducenter och av företrädare som förordnats för barn utan vårdnadshavare.

Denna lag träder i kraft den

20 .

13.

Lag

om ändring av lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om främjande av integration (1386/2010) 37 § 1 mom. 3 och 4 punkten och 40 §, av dem 37 § 1 mom. 4 punkten och 40 § sådana de lyder i lag 919/2012, och

Betänkande AjUB 26/2022 rd

ändras 3 § 1 mom. 6 punkten, 6, 8 och 10 §, 12 § 1 mom., 13 § 1—3 och 5 mom., 14 § 1 mom., 17 § 1—3 mom., 18 §, 21 § 1—3 mom., 22 och 25 §, 31 § 1 och 3 mom., 32 § 2 mom., 44 § 1 mom., 82 § 2 mom., 84 §, 87 § 1—3 mom., 87 b § 1 mom. och 87 f § 3 mom., sådana de lyder, 6 och 10 §, 13 § 1—3 och 5 mom., 14 § 1 mom., 17 § 1 och 2 mom., 18 §, 31 § 1 och 3 mom., 44 § 1 mom., 87 b § 1 mom. och 87 f § 3 mom. i lag 936/2022, 12 § 1 mom., ~~13 § 4 mom., 18 § 2 mom.,~~ 21 § 1—3 mom. och 25 § i lag 919/2012, ~~10 § 2 mom., 14 § 1 mom. och~~ 17 § 3 mom. i lag 1382/2021, 22 § delvis ändrad i lagarna 919/2012 och 1376/2014, ~~44 § 1 mom. i lag 1134/2014,~~ 82 § 2 mom. i lag 1015/2015, 84 § i lagarna 1251/2011 och 472/2015, 87 § 1 mom. i lag 1192/2019 och 87 § 3 mom. i lag 618/2020, och fogas till 3 § 1 mom. en ny 7 punkt, som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

6) *person i behov av särskilda åtgärder* invandrare som behöver intensifierade integrationsfrämjande åtgärder i synnerhet på grund av nedsatt funktionsförmåga till följd av sjukdom eller skada eller av någon annan orsak eller på grund av ålder, familjesituation eller analfabetism eller av någon annan motsvarande orsak,

7) *arbetskraftsmyndighet* en sådan myndighet som avses i 3 § 1 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

6 §

Ordnande av åtgärder som främjar integration

~~Åtgärder och tjänster som främjar integration ordnas som en del av den kommunala basservicen och Arbetskraftsmyndighetens service samt i form av andra åtgärder som främjar integration.~~ Åtgärder och tjänster som främjar integration ordnas som en del av den kommunala basservicen, ~~Arbets- och näringsförvaltningens~~ Arbetskraftsmyndighetens tjänster, de social- och hälsovårdstjänster som välfärdsområdet har organiseringsansvaret för samt i form av andra åtgärder som främjar integration.

8 §

Vägledning och rådgivning

Kommunen, Arbetskraftsmyndigheten och andra myndigheter ska ge invandrare lämplig vägledning och rådgivning om integrationsfrämjande åtgärder och tjänster samt om arbetslivet.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

10 §

Arrangemang för inledande kartläggning

Arbetskraftsmyndigheten ska inleda den inledande kartläggningen för en invandrare som är arbetslös arbetssökande enligt lagen om ordnande av Arbetskraftsservice. Kommunen ska inleda den inledande kartläggningen för en invandrare som annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd (1412/1997). Arbetskraftsmyndigheten eller kommunen kan inleda en inledande kartläggning även för en annan invandrare, om han eller hon begär det och anses vara i behov av det. Den inledande kartläggningen ska påbörjas inom två månader från det att klientrelationen inleddes eller begäran om inledande kartläggning lämnades.

På Arbetskraftsmyndighetens eller kommunens begäran kan Velfärdsområdet delta i en i 1 mom. avsedd inledande kartläggning, om främjandet av invandrarens integration förutsätter samordning av i 6 § avsedda tjänster som hör till Arbetskraftsmyndighetens, kommunens eller Velfärdsområdets organiseringsansvar.

Åtgärder som ingår i den inledande kartläggningen kan ordnas i stället för de kompletterande samtal om jobbsökning som avses i 32 § 1 mom. 1 punkten i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice. Den Arbetskraftsmyndighet eller kommun som har ordnat den inledande kartläggningen ska vid behov hänvisa invandraren till tjänster som ordnas av någon annan myndighet eller anordnare av tjänster. Hänvisande ska ske i samarbete med den som anordnar tjänsterna.

Utiifrån den inledande kartläggningen bedömer Arbetskraftsmyndigheten eller kommunen om invandraren behöver en sådan integrationsplan som avses i 11 §. Vid bedömningen av behovet av integrationsplan ska uppmärksamhet fästas vid om invandraren behöver integrationsutbildning, frivilliga studier eller andra åtgärder som avses i detta kapitel till stöd för sin integration.

12 §

Rätt till integrationsplan och integrationsplanens varaktighet

En invandrare har rätt till integrationsplan, om han eller hon är arbetslös arbetssökande enligt lagen om ordnande av Arbetskraftsservice eller annat än tillfälligt får utkomststöd enligt lagen om utkomststöd. En integrationsplan kan utarbetas även för en annan invandrare, om han eller hon med stöd av den inledande kartläggningen bedöms vara i behov av en plan för att integrationen ska främjas.

13 §

Utarbetande av integrationsplan

Kommunen och Arbetskraftsmyndigheten gör upp en integrationsplan tillsammans med invandraren. Av grundad anledning får kommunen och invandraren eller Arbetskraftsmyndigheten och invandraren dock göra upp planen sinsemellan.

På Arbetskraftsmyndighetens eller kommunens begäran kan Velfärdsområdet delta i utarbetandet av en i 1 mom. avsedd integrationsplan, om främjandet av invandrarens integration förutsät-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

ter samordning av i 6 § avsedda tjänster som hör till Arbetskraftsmyndighetens eller kommunens och välfärdsområdets organiseringsansvar.

Kommunen eller Arbetskraftsmyndigheten inleder utifrån den inledande kartläggningen utarbetandet av integrationsplanen inom två veckor från det att den inledande kartläggningen har gjorts.

På en integrationsplan i vars utarbetande Arbetskraftsmyndigheten deltar tillämpas dessutom 33 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice.

14 §

Uppgifter för den myndighet som utarbetar integrationsplanen

Arbetskraftsmyndigheten ska i integrationsplanen tillsammans med invandraren komma överens om utbildning, jobbsökning och dess mål samt om åtgärder och tjänster som stöder jobbsökningen och främjar sysselsättningen. I integrationsplanen ska ingå en sådan jobbsökningsskyldighet som avses i 5 kap. i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice, om inte något annat följer av 48 § i den lagen.

17 §

Skyldigheter som följer av integrationsplanen och utarbetandet av den

Den kommun, den Arbetskraftsmyndighet eller det välfärdsområde som tillsammans med invandraren utarbetar en integrationsplan ska skriftligen, och på invandrarens begäran muntligen, redogöra för vilka rättigheter och skyldigheter som följer av planen och de anknyttande åtgärderna. Redogörelsen ska ges så att invandraren förstår vilka rättigheter och skyldigheter han eller hon har.

Den kommun, den Arbetskraftsmyndighet eller det välfärdsområde som utarbetat integrationsplanen ska aktivt tillhandahålla invandraren de åtgärder och tjänster som ingår i hans eller hennes integrationsplan inom ramen för anvisade anslag.

Invandraren är skyldig att delta i utarbetandet och revideringen av integrationsplanen, fullfölja den plan som utarbetats tillsammans med honom eller henne samt söka sig till och regelbundet delta i den undervisning i finska eller svenska som ingår i planen och i andra åtgärder och tjänster som överenskommit i planen. Invandraren är också skyldig att inom den tidsfrist och på det sätt som överenskommit i planen underrätta de myndigheter som deltagit i utarbetandet av planen om hur han eller hon har genomfört den. Invandraren ska förvara de utredningar som gäller fullgörandet av den jobbsökningsskyldighet som avses i 5 kap. i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice och visa upp dem för Arbetskraftsmyndigheten på begäran.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

18 §

Uppföljning och översyn av integrationsplanen

Kommunen och Arbetskraftsmyndigheten, och i de situationer som avses i 13 § 2 mom. också välfärdsområdet, ska följa genomförandet av integrationsplanen.

Kommunen ska se över integrationsplanen enligt invandrarens behov av tjänster eller minst en gång om året. Arbetskraftsmyndigheten ska se över integrationsplanen på det sätt som föreskrivs i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice. Planen kan även ses över om parterna begär detta särskilt. Välfärdsområdet kan delta i översynen av planen, om främjandet av invandrarens integration förutsätter samordning av i 6 § avsedda tjänster som hör till kommunens eller Arbetskraftsmyndighetens och till välfärdsområdets organiseringsansvar.

21 §

Arrangemang för integrationsutbildning och anvisande av invandrare till utbildning

Integrationsutbildningen genomförs i regel som Arbetskraftsutbildning enligt vad som föreskrivs i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice. Integrationsutbildning kan också ordnas i form av frivilliga studier.

Arbetskraftsmyndigheten svarar inom sitt verksamhetsområde för arrangemangen för integrationsutbildning som genomförs som Arbetskraftsutbildning.

Arbetskraftsmyndigheten ska anvisa invandraren till integrationsutbildning som ordnas som Arbetskraftsutbildning eller att söka sig till frivilliga studier.

22 §

Stöd för frivilliga studier

En invandrare som deltar i frivillig utbildning har rätt till arbetslöshetsförmån under de förutsättningar som anges i denna lag och i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, om

- 1) Arbetskraftsmyndigheten har konstaterat att invandraren har behov av utbildning och myndigheten bedömer att frivilliga studier stöder invandrarens integration och sysselsättning,
- 2) studierna har överenskommit i integrationsplanen, och
- 3) övriga villkor som anges i detta kapitel uppfylls.

Bestämmelser om rätten till kostnadsersättning under tiden för studierna finns i 103—107 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice.

25 §

Tillämpning av lagen om ordnande av Arbetskraftsservice på frivilliga studier

På överenskommelse om frivilliga studier, stödtiden, invandrarens skyldigheter, uppföljning av och avbrott i studier samt invandrarens och utbildningsproducentens informationsskyldighet tillämpas 75—80 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

31 §

Sektorsövergripande samarbete på lokal nivå

De lokala myndigheterna ska utveckla integrationen som ett sektorsövergripande samarbete. I samarbetet deltar kommunen, Arbetskraftsmyndigheten, **välståndsområdet, Folkpensionsanstalten** och polisen samt organisationer, föreningar och sammanslutningar som anordnar integrationsfrämjande åtgärder och tjänster.

Kommunen, Arbetskraftsmyndigheten **och välståndsområdet** svarar tillsammans för anordnandet av integrationsfrämjande och stödjande åtgärder och tjänster, anvisandet till dessa samt uppföljningen av dessa. De kan dessutom göra upp lokala eller regionala samarbetsavtal om anordnandet av åtgärder och tjänster inom sitt område.

32 §

Kommunens program för integrationsfrämjande

Närings-, trafik- och miljöcentralen, Arbetskraftsmyndigheten, Folkpensionsanstalten och övriga myndigheter på kommunens område ska inom sitt eget ansvarsområde på kommunens initiativ delta i utarbetandet och genomförandet av programmet och i uppföljningen av dess verkställighet. Lokala invandrar-, frivillig-, arbetstagar- och arbetsgivarorganisationer och religiösa samfund kan i behövlig omfattning delta i utarbetandet och genomförandet av programmet samt i uppföljningen av dess verkställighet.

44 §

Statens ersättning till kommunen

Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (*utvecklings- och förvaltningscentret*) ersätter inom ramen för statsbudgeten kommunen för kostnaderna för anordnandet av de åtgärder som avses i denna lag enligt vad som föreskrivs i detta kapitel.

82 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i beslut som Arbetskraftsmyndigheter meddelat enligt lagen om ordnande av Arbetskraftsservice finns i 17 kap. i den lagen.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

84

Försäkringsskyddet för personer som deltar i integrationsfrämjande åtgärder

Arbetskraftsmyndigheten ska se till att en försäkring enligt 3 § 1 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) samt en gruppansvarsförsäkring tecknas för den som får arbetslöshetsförmån och deltar i sådana integrationsfrämjande frivilliga studier för invandrare som avses i 22 § och för den som får arbetsmarknadsstöd och deltar i andra individuellt överenskomna åtgärder för personer som får sådant stöd. Med avvikelse från 58 och 59 § i den lagen är dagpenningen 1/360 av årsarbetsinkomsten.

87 §

Rätt att få uppgifter

Arbets- och näringsministeriet, regionförvaltningsverk, närings-, trafik- och miljöcentraler, utvecklings- och förvaltningscentret, Arbetskraftsmyndigheter, kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata har trots sekretessbestämmelserna rätt att av varandra, Migrationsverket, förläggningar och flyktingslussar, dem som tillhandahåller åtgärder och tjänster som stöder integration och företrädare som förordnats för barn utan vårdnadshavare avgiftsfritt få den information som är nödvändig för att utföra uppgifterna enligt 2, 5 och 6 kap.

Den som tillhandahåller åtgärder och tjänster som stöder integration och som en invandrare hänvisas till som kund har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Arbetskraftsmyndigheter och kommunala myndigheter avgiftsfritt få den information som är nödvändig för att ordna åtgärder och tjänster enligt 2 kap. i denna lag.

En företrädare som förordnats för ett barn utan vårdnadshavare har trots sekretessbestämmelserna rätt att av Arbetskraftsmyndigheter, kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten, Migrationsverket och förläggningar och flyktingslussar avgiftsfritt få den information som är nödvändig för att sköta uppgifterna enligt 57 §.

87 b § (Ny)

Rätt att få uppgifter i samband med inledande kartläggning eller integrationsplan som utarbetas i sektorsövergripande samarbete

Kommunen, Arbetskraftsmyndigheten och välfärdsområdet har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av varandra få de uppgifter om en invandrare för vilken en inledande kartläggning, integrationsplan eller integrationsplan för familjen utarbetas genom sektorsövergripande samarbete och som är nödvändiga för skötseln av uppgifter som avses i 10 § 2 mom., 13 § 2 mom., 14 § 3 mom., 16 § 3 mom., 17 § 1 och 2 mom. samt 18 §.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

87 f § (Ny)

Utlämnande av uppgifter i samband med välfärdsområdets ersättningar

Utvecklings- och förvaltningscentret har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av välfärdsområdet få sådana uppgifter om en person som avses i 2 § 2 eller 3 mom. eller 51—53 § som är nödvändiga för skötseln av uppgifter som avses i 54 § 1 mom. eller 55 §.

Denna lag träder i kraft den

20 .

14.

Lag

om ändring av lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet 2021—2028 (758/2021) 1 § 1 och 2 mom. och rubriken för 2 kap., samt
fogas till lagen en ny 8 a §, till 14 § ett nytt 4 mom., varvid det nuvarande 4 mom. blir 5 mom., och till 28 § ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

1 §

Tillämpningsområde

De statsunderstöd som beviljas för utvecklande av företagsverksamhet är understöd för utvecklande av företag, understöd för utvecklande av verksamhetsmiljön och understöd för utvecklingstjänster för företag.

Denna lag tillämpas när understöd för utvecklande av företag, understöd för utvecklande av verksamhetsmiljön och understöd för utvecklingstjänster för företag beviljas någon annanstans i Finland än i landskapet Åland.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

2 kap.

Understöd för utvecklande av företag och understöd för utvecklingstjänster för företag

8 a §

Understöd för utvecklingstjänster för företag

Som utvecklingstjänster för företag kan det för små och medelstora företag skaffas analystjänster som behövs för bedömning av företagets utvecklingsbehov samt expert- och utbildningstjänster som behövs för utvecklande av verksamheten. Tjänsterna beviljas enligt prövning.

Utvecklingstjänsterna för företag är delvis avgiftsbelagda för företagen (självriskandel). Den andel som staten betalar (understödsandel) för en utvecklingstjänst betraktas som stöd till det företag som använder tjänsten baserat på kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse, kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn eller kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn.

Utvecklingstjänster för företag kan beviljas om

- 1) den sökande bedöms ha förutsättningar för fortgående lönsam verksamhet, och
- 2) det bedöms att den tjänst som beviljas behövs för utredning av företagets utvecklingsbehov eller för utvecklande av verksamheten.

Utvecklingstjänster för företag beviljas dock inte om den sökande väsentligen har försummat sin skyldighet att betala skatter eller lagstadgade avgifter eller har väsentliga betalningsstörningar, om inte beviljandet av understöd av särskilda skäl anses ändamålsenligt.

Närmare bestämmelser om innehållet i utvecklingstjänsterna för företag, hur tjänsterna skaffas och vilka förfaranden som ska tillämpas, tjänstens längd, statens finansieringsandel, de tillämpliga reglerna för statligt stöd och förutsättningarna för beviljande av tjänsten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Utbetalning av understöd

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1—3 mom. fakturerar producenter av utvecklingstjänster för företag sådana avtalsbaserade understödsandelar som avses i 8 a § 2 mom. elektroniskt i den för ändamålet avsedda webbtjänsten.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

28 §

Informationssystem

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. registreras i fråga om ärenden som gäller understöd för utvecklingstjänster för företag namn, kontaktuppgifter och personbeteckning för de ansvariga experterna hos tjänsteproducenten i informationssystemet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På behandlingen av ärenden som gäller utvecklingstjänster för företag och som är anhängiga vid ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet. Utbetalningar som gäller utvecklingstjänster för företag sköts dock av närings-, trafik- och miljöcentralen.

15.

Lag

om ändring av lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (293/2017) 3 § 2 punkten., 4 § 1 mom., 7 a § 1 mom. och 10 § 1 och 4 mom., sådana de lyder i lag 799/2020, som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *företagstjänster* understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som tillhandahålls, beviljas och betalas av staten, en kommun, statens specialfinansieringsbolag, Business Finland Ab, ett förmedlande organ enligt 4 § 13 punkten i lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik eller av en stödmyndighet enligt 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för eko-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

nomisk verksamhet (429/2016) samt sådant stöd beviljat av en i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) avsedd arbetskraftsmyndighet som ska betraktas som statligt stöd.

— — — — —

4 §

Kundinformationssystemet

Kundinformationssystemet för företagstjänster är arbets- och näringsministeriets datasystem i vilket myndigheter som tillhandahåller företagstjänster, arbetskraftsmyndigheter, statens specialfinansieringsbolag, Business Finland Ab, de förmedlande organ som avses i 4 § 13 punkten i lagen om finansiering av projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik och de stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet registrerar kunduppgifter för att utnyttjas gemensamt och för de ändamål som avses i 5 § i denna lag. Dessutom kan andra myndigheter registrera offentliga kunduppgifter i kundinformationssystemet och behandla dem.

— — — — —

7 a §

De uppgifter om statligt stöd enligt artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som ska registreras i kundinformationssystemet

Utöver vad som föreskrivs i 7 § är den stödmyndighet som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet och arbetskraftsmyndigheterna skyldiga att i kundinformationssystemet registrera uppgifter om beviljande och betalning av sådant stöd som uppfyller de förutsättningar för statligt stöd som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Registreringsskyldigheten gäller dock inte uppgifter om sådana skattestöd som skyldigheten att offentliggöra uppgifter och att iakttäta öppenhet inte gäller, och inte heller uppgifter om stöd för primärproduktion inom jord- och skogsbruket eller fiskerinäring.

— — — — —

10 §

Utlämnande av uppgifter ur kundinformationssystemet

I 7 § 2 och 3 mom. avsedda uppgifter som är behövliga för tillhandahållande av företagstjänster, dock inte de uppgifter som avses i artikel 107.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, får oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifter lämnas ut till arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, utrikesministeriet, beskickningar som hör till Finlands utrikesrepresentation, närings-, trafik- och miljöcentraler, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Business Finland Ab, statens specialfinansieringsbolag, Livsmedelsverket och i enlighet med 28 § i lagen om finansiering av

Betänkande AjUB 26/2022 rd

projekt inom regionutveckling och Europeiska unionens regional- och strukturpolitik till sådana förmedlande organ som avses i 4 § 13 punkten i den lagen.

Uppgifter som avses i 7 a § och som är behövliga med tanke på ett ändamål enligt 5 § 4 mom. får oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifter lämnas ut till de stödmyndigheter som avses i 2 § 3 punkten i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet och till Arbetskraftsmyndigheter. Utöver det som föreskrivs i 14 och 15 § i statistiklagen (280/2004) får uppgifter som avses i 7 a § i denna lag och som är nödvändiga för upprättandet av statistik lämnas ut till Statistikcentralen oberoende av sekretessbestämmelserna och andra bestämmelser om användningen av uppgifter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av lönegarantilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lönegarantilagen (866/1998) 3 §, 10 § 1 mom., 13 §, 15 § 3 mom., 19 §, 24 § 2 mom., 26 § 1 mom., 28 c och 28 d §,
av dem 3 §, 10 § 1 mom., 13 §, 15 § 3 mom., 19 § och 24 § 2 mom. och 28 a § sådana de lyder i lag 1633/2009, 26 § 1 mom. sådant det lyder i lag 841/2019 samt 28 c och 28 d § sådana de lyder i lag 896/2022, som följer:

3 §

Myndigheter

Arbets- och näringsministeriet styr verkställigheten av lagen samt svarar för lönegarantisystemets utveckling. Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (*utvecklings- och förvaltningscentret*) fattar beslut i lönegarantiärenden samt sköter andra uppgifter som gäller verkställigheten av lagen.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

10 §

Ansökan och sökande

Ansökan ska inlämnas till utvecklings- och förvaltningscentret eller till den myndighet vid kommunen eller samkommunen som ansvarar för att ordna offentlig arbetskraftsservice. En lönegarantiansökan som gäller arbete utomlands kan utomlands också inlämnas till en finsk beskickning.

13 §

Boförvaltarens förteckning över fordringar som grundar sig på ett arbetsavtalsförhållande

Konkursboets boförvaltare ska utan dröjsmål efter det att konkursen har inletts göra upp en förteckning över obetalda fordringar som grundar sig på ett arbetsavtalsförhållande. Boförvaltaren ska i samarbete med utvecklings- och förvaltningscentret reda ut vilka av fordringarna som kan betalas enligt lönegarantin. Boförvaltaren ska ge arbetstagarna eller deras företrädare möjlighet att uttala sig om de fordringar som upptagits i förteckningen.

15 §

Betalning enligt lönegarantin

Av den betalning enligt lönegarantin som erläggs till arbetstagaren får utvecklings- och förvaltningscentret för kvittning av statens motfordran som avses i denna lag använda högst den del som enligt lag får utmätas av arbetstagarens lön.

19 §

Betalningslättnader

Arbets- och näringsministeriet och, till ett belopp som bestäms genom förordning, utvecklings- och förvaltningscentret kan av orsaker som är viktiga med tanke på tryggheten av sysselsättningen eller av därmed jämförbara skäl, eller om indrivningen är oskäligen med beaktande av den betalningsskyldiges ekonomiska ställning, bevilja uppskov för betalningen eller helt eller delvis befria arbetsgivaren eller någon annan betalningsskyldig från betalningsskyldigheten.

Ändring i arbets- och näringsministeriets och utvecklings- och förvaltningscentrets beslut i ett ärende som gäller betalningslättnad får inte sökas genom besvär.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

24 §

Utredande av fordran i arbetsgivarens konkurs

Utvecklings- och förvaltningscentret har rätt att framställa anmärkning mot en sådan i en konkurs bevakad fordran som kan komma att betalas enligt lönegarantin.

26 §

Förvaltningsbesvär

I ett lönegarantibeslut genom vilket en fordran har ogillats på andra grunder än de som nämns i 21 och 22 § eller avvisats utan prövning får arbetstagaren söka ändring hos besvärsnämnden för social trygghet genom skriftliga besvär. Besvaren ska sändas till utvecklings- och förvaltningscentret inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Utvecklings- och förvaltningscentret ska utan dröjsmål sända besvärsskriften, sitt utlåtande och handlingarna i ärendet till besvärsnämnden för social trygghet.

~~28 §~~

~~*Upplysningar och handräckning*~~

~~Arbetsgivaren är skyldig att lämna de uppgifter som behövs för verkställigheten av lagen till utvecklings- och förvaltningscentret, som har rätt att kontrollera uppgifterna i arbetsgivarens bokföring. En polismyndighet är skyldig att lämna sådan handräckning som behövs för inhämtande av uppgifterna.~~

~~Utvecklings- och förvaltningscentret har oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av denna lag av skattemyndigheterna, utökningsmyndigheterna, arbetarskyddsmyndigheterna, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddsentralen, pensionsanstalterna, arbetslöshetskassorna och Arbetskraftsmyndigheterna. Centret har rätt att få uppgifterna också med hjälp av en teknisk anslutning eller annars på elektronisk väg.~~

~~Utvecklings- och förvaltningscentret har rätt att inhämta uppgifter som behövs för behandlingen av lönegarantiärenden också av en myndighet eller ett samfund som sköter lönegarantiärenden i en annan medlemsstat i Europeiska unionen.~~

~~28 a §~~

~~*Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter*~~

~~Utvecklings- och förvaltningscentret har oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande eller utlämnande av uppgifter rätt att till en myndighet eller ett samfund som sköter lönegarantiärenden i en annan medlemsstat i Europeiska unionen lämna ut uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av lönegarantiärenden som har inletts där.~~

Betänkande AjUB 26/2022 rd

28 c § (Ny)

Rätt att få uppgifter av andra än parter

Utvecklings- och förvaltningscentret har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av denna lag av skattemyndigheterna, utskökningsmyndigheterna, arbetarskyddsmyndigheterna, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsanstalterna, arbetslöshetskassorna, **arbetskraftsmyndigheterna** och kommunerna samt av Migrationsverket uppgifter som är nödvändiga för att utreda rätten att arbeta för den som ansöker om lönegaranti.

Utvecklings- och förvaltningscentret har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av den som utövar den huvudsakliga bestämmanderätten på en gemensam bygg- eller varvsarbetsplats eller av någon annan huvudgenomförare samt av räkenskapsbyrå för arbetsgivaren för den som ansöker om betalning enligt lönegarantin få de uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett lönegarantiärende. Arbetsgivarens räkenskapsbyrå har rätt att av **utvecklings- och förvaltningscentret** få en skälig ersättning för kostnaderna för fullgörandet av skyldigheten att lämna uppgifter inom ramen för det anslag som står till förfogande.

Utvecklings- och förvaltningscentret har rätt att inhämta uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av lönegarantiärenden också av en myndighet eller ett samfund som sköter lönegarantiärenden i en annan medlemsstat i Europeiska unionen.

28 d § (Ny)

Utlämnande av uppgifter

Utvecklings- och förvaltningscentret har trots sekretessbestämmelserna rätt att till en myndighet eller ett samfund som sköter lönegarantiärenden i en annan medlemsstat i Europeiska unionen lämna ut uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av lönegarantiärenden som har inletts där.

Utvecklings- och förvaltningscentret får dessutom trots sekretessbestämmelserna på eget initiativ lämna ut uppgifter som hänför sig till lönegarantin och som är nödvändiga för

1) förundersökningsmyndigheter för att förebygga, avslöja eller utreda brott eller föra brott till åtalsprövning,

2) åklagare för skötsel av uppgifter enligt 9 § i lagen om Åklagarmyndigheten (32/2019),

3) centralen för utredning av penningtvätt för skötsel av uppgifter enligt 2 § i lagen om centralen för utredning av penningtvätt (445/2017),

4) Skatteförvaltningen för skötsel av uppgifter enligt 2 § i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010),

5) arbetarskyddsmyndigheter som avses i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) för lagstadgade tillsynsuppgifter som gäller arbetarskyddet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

17.

Lag

om ändring av lagen om lönegaranti för sjömän

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) 2 §, 9 § 1 mom., 10 § 2 mom., 11 §, 13 § 2 mom., 17 §, 22 § 3 mom., 24 § 1 mom., 26 c och 26 d §, sådana de lyder, 2 § i lag 1553/2015, 9 § 1 mom., 10 § 2 mom., 11 §, 13 § 2 mom., 17 § och 22 § 3 mom., ~~26 och 26 a §~~ i lag 1634/2009, 24 § 1 mom. i lag 842/2019 samt 26 c och 26 d § i lag 897/2022 som följer:

2 §

Myndigheter

Arbets- och näringsministeriet styr verkställigheten av lagen samt ansvarar för utvecklandet av lönegarantisystemet. Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (*utvecklings- och förvaltningscentret*) fattar beslut i lönegarantiärenden samt sköter andra uppgifter i anslutning till verkställigheten av lagen.

9 §

Ansökan och sökande

Ansökan ska inlämnas till utvecklings- och förvaltningscentret eller till den myndighet vid kommunen eller samkommunen som ansvarar för att ordna offentlig arbetskraftsservice. En ansökan kan utomlands också inlämnas till en finsk beskickning.

10 §

Hörande

Om arbetsgivaren inte äger fartyget där det arbete har utförts på vilket de fordringar i fråga om vilka ansökts om betalning enligt lönegarantin grundar sig, ska ansökan också delges fartygets

Betänkande AjUB 26/2022 rd

ägare, om utvecklings- och förvaltningscentret känner till ägaren och delgivningen kan ske utan svårighet.

11 §

Boförvaltarens förteckning över fordringar som grundar sig på ett arbetsavtalsförhållande

Konkursboets boförvaltare ska utan dröjsmål efter det att konkursen har inletts göra upp en förteckning över obetalda fordringar som grundar sig på ett arbetsavtalsförhållande. Boförvaltaren ska i samarbete med utvecklings- och förvaltningscentret reda ut vilka av fordringarna som kan betalas enligt lönegarantin. Boförvaltaren ska ge arbetstagarna eller deras företrädare möjlighet att uttala sig om de fordringar som upptagits i förteckningen.

13 §

Betalning enligt lönegarantin

Av den betalning enligt lönegarantin som erläggs till arbetstagaren får utvecklings- och förvaltningscentret för kvittning av statens motfordran som avses i denna lag eller i lönegarantilagen (866/1998) använda högst den del som enligt lag får utmätas av arbetstagarens lön.

17 §

Betalningslättnader

Arbets- och näringsministeriet och, till ett belopp som bestäms genom förordning av statsrådet, utvecklings- och förvaltningscentret kan av orsaker som är viktiga med tanke på tryggheten av sysselsättningen eller av andra därmed jämförbara skäl, eller om indrivningen är oskälig med beaktande av den betalningsskyldiges ekonomiska ställning, bevilja uppskov med betalningen eller helt eller delvis befria arbetsgivaren eller någon annan betalningsskyldig från betalningsskyldigheten.

Ändring i ministeriets och utvecklings- och förvaltningscentrets beslut i ett ärende som gäller betalningslättnad får inte sökas genom besvär.

22 §

Utredande av fordran i arbetsgivarens konkurs och vid exekutiv auktion på fartyg

Utvecklings- och förvaltningscentret har rätt att framställa anmärkning mot en sådan i en konkurs eller vid en exekutiv auktion på fartyg bevakad fordran som kan komma att betalas enligt lönegarantin.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

24 §

Förvaltningsbesvär

I ett lönegarantibeslut genom vilket en fordran har ogillats på andra grunder än de som nämns i 19 och 20 § eller avvisats utan prövning får arbetstagaren söka ändring hos besvärsnämnden för utkomstskyddsärenden genom skriftliga besvär. Besvären ska sändas till utvecklings- och förvaltningscentret inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Utvecklings- och förvaltningscentret ska utan dröjsmål sända besvärsskriften, sitt utlåtande och handlingarna i ärendet till besvärsnämnden för social trygghet.

— — — — —

~~26 §~~

~~*Upplysningar och handräckning*~~

~~Arbetsgivaren är skyldig att lämna de uppgifter som behövs för verkställigheten av lagen till utvecklings- och förvaltningscentret, som har rätt att kontrollera uppgifterna i arbetsgivarens bokföring. En polismyndighet är skyldig att lämna sådan handräckning som behövs för inhämtande av uppgifterna.~~

~~Utvecklings- och förvaltningscentret har oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att avgiftsfritt få uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av denna lag av skattemyndigheterna, utökningsmyndigheterna, arbetarskyddsmyndigheterna, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscentralen, pensionsanstalterna, arbetslöshetskassorna och arbetskraftsmyndigheterna. Centret har rätt att få uppgifterna också med hjälp av en teknisk anslutning eller annars på elektronisk väg.~~

~~Utvecklings- och förvaltningscentret har rätt att inhämta uppgifter som behövs för behandlingen av lönegarantiärenden också av en myndighet eller ett samfund som sköter lönegarantiärenden i en annan medlemsstat i Europeiska unionen.~~

~~26 a §~~

~~*Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter*~~

~~Utvecklings- och förvaltningscentret har oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande eller utlämnande av uppgifter rätt att till en myndighet eller ett samfund som sköter lönegarantiärenden i en annan medlemsstat i Europeiska unionen lämna ut uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av lönegarantiärenden som har inletts där.~~

26 c § (Ny)

Rätt att få uppgifter av andra än parter

Utvecklings- och förvaltningscentret har trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt få uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av denna lag av skattemyndigheterna, utökningsmyndigheterna, arbetarskyddsmyndigheterna, Folkpensionsanstalten, Pensionsskyddscen-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

tralen, pensionsanstalterna, arbetslöshetskassorna och **arbetskraftsmyndigheterna** samt av Migrationsverket uppgifter som är nödvändiga för att utreda rätten att arbeta för den som ansöker om lönegaranti.

Utvecklings- och förvaltningscentret har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av räkenskapsbyrån för arbetsgivaren för den som ansöker om betalning enligt lönegarantin få de uppgifter som är nödvändiga för att avgöra ett lönegarantiärende. Arbetsgivarens räkenskapsbyrå har rätt att av **utvecklings- och förvaltningscentret** få en skälig ersättning för kostnaderna för fullgörandet av skyldigheten att lämna uppgifter inom ramen för det anslag som står till förfogande.

Utvecklings- och förvaltningscentret har rätt att inhämta uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av lönegarantiärenden också av en myndighet eller ett samfund som sköter lönegarantiärenden i en annan medlemsstat i Europeiska unionen.

26 d § (Ny)

Utlämnande av uppgifter

Utvecklings- och förvaltningscentret har trots sekretessbestämmelserna rätt att till en myndighet eller ett samfund som sköter lönegarantiärenden i en annan medlemsstat i Europeiska unionen lämna ut uppgifter som är nödvändiga för behandlingen av lönegarantiärenden som har inletts där.

Utvecklings- och förvaltningscentret får dessutom trots sekretessbestämmelserna på eget initiativ lämna ut uppgifter som hänför sig till lönegarantin och som är nödvändiga för

1) förundersökningsmyndigheter för att förebygga, avslöja eller utreda brott eller föra brott till åtalsprövning,

2) åklagare för skötsel av uppgifter enligt 9 § i lagen om Åklagarmyndigheten (32/2019),

3) centralen för utredning av penningtvätt för skötsel av uppgifter enligt 2 § i lagen om centralen för utredning av penningtvätt (445/2017),

4) Skatteförvaltningen för skötsel av uppgifter enligt 2 § i lagen om Skatteförvaltningen (503/2010),

5) arbetarskyddsmyndigheter som avses i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) för lagstadgade tillsynsuppgifter som gäller arbetarskyddet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

18.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om Jobbkanalen Ab

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Jobbkanalen Ab (242/2022) 4 § som följer:

4 §

Inriktning av Jobbkanalen Ab:s verksamhet

Jobbkanalen Ab sysselsätter endast arbetssökande som Arbetskraftsmyndigheten har hänvisat till bolaget för anställning där. Arbetskraftsmyndigheten ska, till ett antal som motsvarar antalet lediga jobb, hänvisa sådana arbetslösa arbetssökande till bolaget som avses i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice (/) och vilkas möjligheter att få ett lämpligt arbete har minskat väsentligt på grund av en sjukdom eller en funktionsnedsättning. Dessutom förutsätts det att personerna vill få arbete, men att de inte har lyckats med det trots hjälp av de tjänster som förbättrar förutsättningarna för sysselsättning eller att det annars vid tidpunkten för bedömningen är uppenbart att personens möjligheter att få arbete inte kan förbättras väsentligt med hjälp av dessa tjänster och att det inte är sannolikt att personen får arbete hos en annan arbetsgivare. Sjukdomen eller funktionsnedsättningen kan påvisas genom läkarintyg eller annat medicinskt utlåtande av vilket det ska framgå dels hur sjukdomen eller funktionsnedsättningen påverkar utförandet av arbetsuppgifterna, dels andra omständigheter som anknyter till hälsotillståndet och som påvisar personens arbets- och funktionsförmåga samt sjukdomens eller funktionsnedsättningens varaktighet. Vid bedömningen av huruvida Jobbkanalen Ab är det enda återstående alternativet kan personens utbildning, arbetshistoria och annan tidigare verksamhet, ålder, boningsort och andra motsvarande omständigheter som påverkar personens möjligheter att bli sysselsatt beaktas.

Hela personalen hos Jobbkanalen Ab är anställd i arbetsavtalsförhållande.

Denna lag träder i kraft den

20 .

19.

Lag

om ändring av lagen om yrkesutbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om yrkesutbildning (531/2017) 3 § 3 punkten, 23 § 3 mom., 37 § 4 mom., 45 § 2 mom., 94 § 1 mom., 98 §, 109 § 1 och 2 mom. samt 124 § 3 mom., som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

3) *arbetskraftsutbildning* utbildning till vilken de studerande, utifrån det utbildningsbehov som arbetskraftsmyndigheten konstaterar, väljs i enlighet med 63 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/),

23 §

Examina och utbildning som ska anges i anordnartillståndet

Anordnartillståndet innehåller bestämmelser om rätten att ordna examina och utbildning som avses i 1 och 2 mom. som arbetskraftsutbildning. Ett anordnartillstånd kan också avgränsas till att enbart gälla arbetskraftsutbildning. Undervisnings- och kulturministeriet ska höra arbets- och näringsministeriet innan beslut fattas om sådan rätt som avses i detta moment. Utbildningsanordnaren och arbetskraftsmyndigheten ska avtala om ordnandet av arbetskraftsutbildning.

37 §

Att söka sig till utbildning samt ansökningsförfaranden

Med avvikelse från det som anges i detta kapitel fattas beslut om val av studerande till arbetskraftsutbildning av den arbetskraftsmyndighet med vilken utbildningsanordnaren har avtalat om anordnande av arbetskraftsutbildning, i samarbete med utbildningsanordnaren. Vid ansökan om att bli antagen som studerande och vid antagning som studerande tillämpas det som föreskrivs i 63 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och i bestämmelser som utfärdats med stöd av den paragrafen samt i 38, 40 och 41 § i denna lag. Bestämmelser om sökande av ändring i arbets-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

kraftsmyndighetens beslut finns i 17 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice. Om ett beslut som gäller antagning som studerande grundar sig på de förutsättningar som fastställs i 38, 40 eller 41 §, tillämpas på sökande av ändring dock 12 kap. i denna lag.

45 §

Utarbetande och godkännande av den personliga utvecklingsplanen för kunnandet

Arbetsgivaren eller någon annan företrädare för arbetsplatsen deltar i utarbetandet och uppdateringen av den personliga utvecklingsplanen för kunnandet, om utbildningen ordnas som läroavtalsutbildning eller som utbildning som grundar sig på utbildningsavtal eller om kunnandet ska visas på arbetsplatsen. Om det i arbetskraftsutbildning ingår att förvärva kunnande på en arbetsplats, kan också en företrädare för arbetskraftsmyndigheten delta i utarbetandet av planen.

94 §

Studerandes skyldigheter

En studerande ska i enlighet med den personliga utvecklingsplanen för kunnandet delta i undervisning och yrkesprov samt visa sitt kunnande på andra sätt, om det inte finns grundad anledning till hans eller hennes frånvaro. Inom arbetskraftsutbildning tillämpas dessutom det som i 64 § 2 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice föreskrivs om en studerandes skyldighet att delta i undervisningen och göra framsteg i sina studier.

98 §

Studierätt inom arbetskraftsutbildning

Bestämmelserna i 96 § 1 mom. om när studierätten börjar och i 3 mom. om studerandens rätt att tillfälligt avbryta sina studier tillämpas inte inom arbetskraftsutbildning. Inom arbetskraftsutbildning börjar och upphör studierätten vid en tidpunkt som utbildningsanordnaren och arbetskraftsmyndigheten kommer överens om. På studierättens upphörande inom arbetskraftsutbildning tillämpas dessutom 65 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

109 §

Rätt att få uppgifter i ärenden som gäller studerande

Arbetskraftsmyndigheten har oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att få uppgifter rätt att avgiftsfritt av en utbildningsanordnare som ordnar arbetskraftsutbildning få de uppgifter som är nödvändiga för genomförande av arbetskraftsutbildning.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

En utbildningsanordnare som ordnar arbetskraftsutbildning har oberoende av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar av rätten att få uppgifter rätt att avgiftsfritt av Arbetskraftsmyndigheten få de uppgifter om studerande som är nödvändiga för ordnande av utbildningen.

124 §

Samarbetskyldighet för utbildningsanordnare

När utbudet av arbetskraftsutbildning planeras ska utbildningsanordnarna samarbeta med Arbetskraftsmyndigheterna. En utbildningsanordnare som ordnar arbetskraftsutbildning i enlighet med sitt anordnatillstånd ska på inbjudan av Arbetskraftsmyndigheten delta i diskussioner som gäller planering av utbudet av arbetskraftsutbildning.

Denna lag träder i kraft den

20 .

20.

Lag

om ändring av lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) 1 §, 2 § 1 och 9 punkten, 3 § 1 mom., det inledande stycket i 3 § 2 mom. samt paragrafens 5 mom., 4 § 3 mom., 5 § 1, 2 och 4—6 mom., 7 §, 8 § 1 mom. 5 punkten samt paragrafens 3 och 4 mom., 9 § 2 och 3 mom., 10 § 1 mom., 11 och 12 §, 14 § 3 mom., 15 §, 18 § 1 mom., 27 § 1 mom. samt 28 § 2 och 3 mom.,

sådana de lyder, 1, 7, 11 § och 28 § 2 mom. i lag 937/2012, 2 § 1 och 9 punkten, 5 § 1 och 4—6 mom., 8 § 3 och 4 mom., 9 § 2 mom., 10 § 1 mom., 12 samt 15 § i lag 591/2022, 3 § 1 mom. och det inledande stycket i 3 § 2 mom., 8 § 1 mom. 5 punkten, 9 § 3 mom. och 28 § 3 mom. i lag 1384/2021, 3 § 5 mom. i lag 1372/2014, 4 § 3 mom. i lag 1222/2014, 5 § 2 mom. i lag 314/2010 och 14 § 3 mom. i lag 1453/2016 och 18 § 1 mom. i lag 1025/2022, och

fogas till 25 §, sådan den lyder i lag 591/2022, ett nytt 2 mom. som följer:

Betänkande AjUB 26/2022 rd

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs det om åtgärder med vilka förutsättningarna att få arbete på den öppna arbetsmarknaden och möjligheterna att delta i utbildning samt att få offentlig arbetskraftsservice som tillhandahålls av Arbetskraftsmyndigheten förbättras för den som får arbetsmarknadsstöd eller utkomststöd på grund av långvarig arbetslöshet. I lagen föreskrivs också om rättigheter och skyldigheter för den som deltar i åtgärderna.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *aktiveringsplan* en plan som syftar till förbättring av sysselsättningsförutsättningarna och livskompetensen för långtidsarbetslösa och som utarbetas av Arbetskraftsmyndigheten och välfärdsområdet tillsammans med personen i fråga,

9) *statlig ersättning* som betalas till välfärdsområdet för kostnader för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte,

3 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för en arbetslös som inte har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd och

1) för vilken det har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice (/) och som på grund av arbetslöshet har fått arbetsmarknadsstöd för minst 180 dagar under de senaste tolv kalendermånaderna,

2) för vilken det har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice och som har fått arbetslöshetsdagpenning under arbetslöshetsdagpenningssperioden enligt 6 kap. 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, eller

3) för vilken det har ordnats ett samtal om jobbsökning enligt 32 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice och vars huvudsakliga försörjning de senaste fyra månaderna har grundat sig på utkomststöd som betalats på grund av arbetslöshet.

Denna lag tillämpas dessutom på utarbetandet av en aktiveringsplan och på anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för en arbetslös som har fyllt 25 år och som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller som får utkomststöd och för vilken det tidigare har utarbetats en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice och

Denna lag tillämpas på anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte för personer som avses i 1 och 2 mom. och som på det sätt som anges i lagen om sektorsövergripande främjande av

Betänkande AjUB 26/2022 rd

sysselsättningen (/) har hänvisats till samarbetsmodellen för sektorsövergripande stöd och tillsammans med vilka det utarbetas en sektorsövergripande sysselsättningsplan enligt 4 § i den lagen. Den sektorsövergripande sysselsättningsplanen ersätter aktiveringsplanen enligt denna lag.

4 §

Förhållande till övrig lagstiftning

Utöver vad som i denna lag bestäms om utarbetandet av en aktiveringsplan och anordnandet av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ska lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000), socialvårdslagen (710/1982) och lagen om ordnande av arbetskraftsservice också tillämpas.

5 §

Utarbetande av aktiveringsplan

Arbetskraftsmyndigheten och välfärdsområdet ska utarbeta en aktiveringsplan i samarbete med en person som avses i 3 §. Aktiveringsplanen ska revideras till dess att personen i fråga uppfyller arbetsvillkoret i 5 kap. 3 eller 7 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetskraftsmyndigheten ska utan dröjsmål efter meddelande från Folkpensionsanstalten vidta åtgärder för utarbetande av en aktiveringsplan för den som uppfyller villkoren i 3 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller 2 mom. 1 eller 2 punkten.

Innan arbetskraftsmyndigheten vidtar åtgärder ska den försäkra sig om att en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice har utarbetats tillsammans med personen i fråga. Innan välfärdsområdet vidtar åtgärder ska det försäkra sig om att arbetskraftsmyndigheten tillsammans med personen i fråga har utarbetat en sysselsättningsplan enligt 38 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice eller att myndigheten har gett den som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i denna lag tillfälle att delta i ett samtal om jobbsökning enligt 32 § 1 mom. 2 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice. Om det inte har varit möjligt att utarbeta en sysselsättningsplan eller bereda personen i fråga tillfälle att delta i ett samtal om jobbsökning på grund av att hans eller hennes jobbsökning inte är i kraft, ska välfärdsområdet vidta åtgärder för att utarbeta en aktiveringsplan.

Välfärdsområdet, arbetskraftsmyndigheten och personen i fråga kommer överens om aktiveringsplanens varaktighet, ändringar som gäller planen och återupptagandet av en avbruten plan. Kunden har möjlighet att få assistans av en stödperson för att utarbeta och revidera aktiveringsplanen.

Arbetskraftsmyndigheten eller välfärdsområdet beslutar om huruvida planen ska anses avbruten. Planen kan anses avbruten en månad från det att personen i fråga har fått sysselsättning i arbete eller företagsverksamhet eller inlett studier på heltid som leder till ett yrke eller en examen. Arbetskraftsmyndigheten eller välfärdsområdet ska höra personen i fråga innan den fattar beslut om avbrott.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

7 §

Arbetskraftsmyndighet som deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan

Den Arbetskraftsmyndighet inom vars verksamhetsområde personen i fråga har sin hemkommun eller den Arbetskraftsmyndighet hos vilken personen är kund på basis av 17 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice ska delta i utarbetandet av en aktiveringsplan.

8 §

Planens innehåll

I en aktiveringsplan ska ingå

5) jobbsökningsskyldighet enligt 5 kap. i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice, om inte något annat följer av 48 § i den lagen.

Om Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och personen tillsammans bedömer att personen till följd av begränsningar i arbets- och funktionsförmågan inte kan delta i offentlig Arbetskraftsservice eller arbete, ska Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller i enlighet med speciallagar sådan socialservice, samt sådana hälso- och sjukvårdstjänster och rehabiliteringstjänster som förbättrar personens arbets- och funktionsförmåga ingå i aktiveringsplanen.

Aktiveringsplanen ska undertecknas av Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet och personen i fråga.

9 §

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i aktiveringsplanen och den sektorsövergripande sysselsättningsplanen

Innan planen undertecknas ska Arbetskraftsmyndigheten och välfärdsområdet informera personen i fråga om de förmåner och ersättningar som betalas för deltagande i Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

Aktiveringsplanen ska revideras vid behov. Arbetskraftsmyndigheten ska dock se till att aktiveringsplanen revideras minst var tredje månad.

10 §

Skyldighet att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan och i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Den som uppfyller villkoren i 3 § är skyldig att delta i utarbetandet av en aktiveringsplan tillsammans med Arbetskraftsmyndigheten och välfärdsområdet.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

11 §

Aktiveringsplanens rättsverkningar

Personen i fråga har rätt till den social-, hälsovårds-, rehabiliterings- och utbildningsservice samt de åtgärder som ingår i aktiveringsplanen enligt vad som särskilt bestäms i de lagar som gäller dem. Bestämmelser om rätten till offentlig arbetskraftsservice finns i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

12 §

Rätt till sekretessbelagda uppgifter samt registrering av en aktiveringsplan

De som i enlighet med 5 § 1 mom. deltar i utarbetandet av en aktiveringsplan har trots sekretessbestämmelserna rätt att av varandra få och till varandra lämna ut sådana uppgifter om personen i fråga som är nödvändiga för utarbetandet av planen. Aktiveringsplanen registreras i socialvårdens personregister i välfärdsområdet och i den nationella informationsresurs för arbetskraftsservice som avses i 120 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

14 §

Begränsningar för arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ska ordnas inom personens 10 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedda pendlingsområde. Med personens samtycke kan arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte ordnas också utanför pendlingsområdet.

15 §

Arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte i vissa fall

För den som har rätt till arbetsmarknadsstöd eller vars huvudsakliga inkomst består av utkomststöd på grund av arbetslöshet eller som får arbetslöshetsdagpenning kan på begäran ordnas arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte före de tider som anges i 3 § 1 och 2 mom., om välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten, efter att ha gett personen i fråga tillfälle att bli hörd, bedömer att arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte bäst stöder personens livskompetens och sysselsättningsförutsättningar. Innan verksamheten ordnas ska en aktiveringsplan om arbetsverksamheten i rehabiliteringssyfte utarbetas så som bestäms i 3 kap. eller en sektorsövergripande sysselsättningsplan utarbetas enligt vad som bestäms i lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen. Personen i fråga ska framställa begäran om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte hos Arbetskraftsmyndigheten eller välfärdsområdet.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

18 § (Ny)

Sysselsättningspenning och reseersättning

Till den som får utkomststöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas för varje dag som personen deltar i verksamheten en sysselsättningspenning som är lika stor som kostnadsersättningen enligt 104 § 1 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice. Sysselsättningspenning betalas dock inte för de dagar för vilka personen får kostnadsersättning enligt 10 kap. 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

25 §

Finansiering

Statlig ersättning enligt 24 § betalas av social- och hälsovårdsministeriets anslag.

27 §

Folkpensionsanstaltens skyldighet att lämna uppgifter

Folkpensionsanstalten ska lämna arbetskraftsmyndigheten uppgifter om personer som i fråga om de dagar för vilka arbetsmarknadsstöd och arbetslöshetsdagpenning har betalats uppfyller de i 3 § 1 mom. 1 eller 2 punkten eller 2 mom. 1 eller 2 punkten fastställda villkoren för utarbetande av en aktiveringsplan. Uppgifterna ska lämnas före utgången av kalendermånaden efter den då villkoren uppfyllts.

28 §

Ändringssökande

I ett beslut om statlig ersättning som avses i 24 § får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003). Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

I fråga om den jobbsökningsskyldighet som ska tas in i aktiveringsplanen tillämpas vad som i 147 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice föreskrivs om förbud mot att begära omprövning och anföra besvär.

Denna lag träder i kraft den

20 .

21.

Lag

om ändring av lagen om alterneringsledighet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om alterneringsledighet (1305/2002) 3 och 8 §, 9 § 1, 2 och 4 mom., 11 § 2 punkten, 17 § 1 mom., 18 och 22 §,
av dem 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1127/2007, 659/2014 och 1660/2015 samt 8 §, 9 § 1, 2 och 4 mom., 11 § 2 punkten, 17 § 1 mom. och 18 § sådana de lyder i lag 659/2014, som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *alterneringsledighet* ett arrangemang genom vilket en anställd, i överensstämmelse med ett alterneringsavtal som han eller hon ingått med sin arbetsgivare, för viss tid befrias från de uppgifter som hör till anställningen och arbetsgivaren samtidigt, för motsvarande tid, förbinder sig att anställa en i 2 kap. 1 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa avsedd arbetslös arbetssökande vid en Arbetskraftsmyndighet,
- 2) *alterneringsledig* den som tar ut alterneringsledighet,
- 3) *vikarie* en person som har anställts för den tid alterneringsledigheten varar,
- 4) *förlängning av alterneringsledighet* att alterneringsledigheten fortsätts omedelbart efter att avtalad alterneringsledighet upphört,
- 5) *tillfällig återgång till arbetet* tillfälligt arbete hos den arbetsgivare som den alterneringslediga är ledig från, och
- 6) *arbetskraftsmyndighet* den myndighet vid kommunen eller samkommunen som avses i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice (/) och som ansvarar för att ordna Arbetskraftsservice.

8 §

Alterneringsavtal

Arbetsgivaren ska med den alterneringslediga ingå ett skriftligt alterneringsavtal i vilket arbetsgivaren förbinder sig att anställa en vikarie. Alterneringsavtalet ska lämnas till Arbetskraftsmyndigheten innan alterneringsledigheten börjar. Dessutom ska ett arbetsavtal eller någon annan tillförlitlig utredning om att en vikarie har anställts för tiden för alterneringsledigheten lämnas till Arbetskraftsmyndigheten innan alterneringsledigheten börjar eller utan dröjsmål efter det att alterneringsledigheten har börjat. En motsvarande behövlig utredning ska lämnas till Arbetskrafts-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

myndigheten då alterneringsledigheten periodiseras eller förlängs på det sätt som avses i 7 § 1 och 2 mom.

9 §

Vikarier

Som vikarie ska en sådan person anställas som under de 14 månader som föregått alterneringsledigheten har varit arbetslös arbetssökande vid en Arbetskraftsmyndighet i minst 90 kalenderdagar antingen utan avbrott eller periodvis. Den som anställs som vikarie ska vara arbetslös arbetssökande omedelbart före alterneringsledighetens början.

Oberoende av 1 mom. kan som vikarie anställas en arbetslös arbetssökande vid en Arbetskraftsmyndighet, om arbetssökanden inte fyllt 30 år och högst ett år har förflutit sedan denne avlagt yrkes- eller högskoleexamen, eller en arbetslös arbetssökande som antingen är under 25 år eller över 55 år när alterneringsledigheten börjar.

Arbetstiden för vikarien ska vara minst lika lång som den ordinarie arbetstiden för den alterneringslediga. Om en deltidsanställd hos arbetsgivaren är arbetslös arbetssökande vid en Arbetskraftsmyndighet och söker heltidsarbete via den myndigheten, och om denna person anställs för det arbete som blivit ledigt på grund av alterneringsledigheten, kan alterneringsledigheten trots 2 kap. 5 § i Arbetsavtalslagen ordnas så att den personen anställs för det arbete som på detta sätt blir ledigt. Ökningen av den sammantagna arbetstiden för dessa anställda ska då vara minst lika lång som den ordinarie arbetstiden för den alterneringslediga.

11 §

Verkningar av att vikariens anställning upphör

Om vikariens anställning upphör före utgången av alterneringsledigheten, ska anställningens upphörande inte anses stå i strid med alterneringsavtalet i det fall att

2) Arbetskraftsmyndigheten inte kan anvisa någon som är lämplig som vikarie i stället för den tidigare.

17 §

Arbetskraftspolitiskt utlåtande

Arbetskraftsmyndigheten lämnar ett för Folkpensionsanstalten och Arbetslöshetskassan bindande utlåtande om de förutsättningar för alterneringsersättning som avses i 5–9 § samt om de förutsättningar för återkrav som avses i 19 § 1 mom. Utlåtande om de förutsättningar för alterneringsersättning som avses i 14 § 1 mom. 5 punkten lämnas av närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

18 §

Anmälningsskyldighet

Arbetsgivaren ska utan dröjsmål underrätta Arbetskraftsmyndigheten om anställandet av en vikarie för den tid alterneringsledigheten varar samt om väsentliga ändringar i dennas anställning.

22 §

Finansiering

De kostnader som alterneringsersättningen orsakar arbetslöshetskassorna och Folkpensionsanstalten finansieras med iakttagande av vad som i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) och 14 kap. 3 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa föreskrivs om arbetslöshetsdagpenning, med undantag för de bestämmelser som gäller kommunens finansieringsandel av utgifterna för arbetslöshetsförmåner.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Arbetskraftsmyndigheten sköter de ärenden anhängiga vid arbets- och näringsbyråerna vid ikraftträdandet av denna lag som gäller Arbetskraftspolitiska utlåtanden som avses i första meningen i 17 § 1 mom. samt de åtgärder som följer av ändringssökande.

Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter sköter de ärenden anhängiga vid arbets- och näringsbyråerna vid ikraftträdandet av denna lag som gäller Arbetskraftspolitiska utlåtanden som avses i andra meningen i 17 § 1 mom. samt de åtgärder som följer av ändringssökande.

22.

Lag

om ändring av 6 och 11 § i lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillämpning av Europeiska unionens lagstiftning om samordning av de sociala trygghetssystemen (352/2010) 6 § och 11 § 5 mom., av dem 6 § sådan den lyder i lag 1557/2015, som följer:

Betänkande AjUB 26/2022 rd

6 §

Utsedda behöriga institutioner för vissa fall av sökande av arbete

I grundförordningens artikel 1 q led iii avsedda behöriga institutioner i Finland som utses av den behöriga myndigheten är de i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) avsedda myndigheter vid kommuner eller samkommuner som ansvarar för att ordna offentlig arbetskraftsservice, när artikel 55.4 i tillämpningsförordningen och artikel 64.1 led a i grundförordningen tillämpas.

I Finland är de i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedda myndigheter vid kommuner eller samkommuner som ansvarar för att ordna arbetskraftsservice samt närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter de arbetsförmedlingar som avses i grundförordningen och tillämpningsförordningen.

11 §

Hur intyg och andra portabla handlingar ska utfärdas

De i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedda myndigheter vid kommuner eller samkommuner som ansvarar för att ordna arbetskraftsservice ska utfärda följande intyg:

- 1) intyg enligt första stycket i artikel 55.4 i tillämpningsförordningen om att den berörda personen har anmält sig som arbetssökande,
- 2) intyg enligt andra stycket i artikel 55.4 i tillämpningsförordningen om faktorer som kan påverka rätten till förmåner,
- 3) intyg enligt tredje stycket i artikel 55.4 i tillämpningsförordningen om uppföljningen av den arbetslösa personens situation, om personen fortfarande är registrerad hos arbetsförmedlingen och om personen följer de kontrollförfaranden som fastställts.

Denna lag träder i kraft den

20 .

23.

Lag

om ändring av 6 och 13 § i lagen om inkomstdatasystemet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om inkomstdatasystemet (53/2018) 6 § 6 mom. 2 punkten och 13 § 1 mom. 16, 23, 23 a, 23 b, 25 och 33 punkten, sådana de lyder, 6 § 6 mom. 2 punkten och 13 § 1 mom. 16 och 25 punkten sådana de lyder i lag 176/2019 och 13 § 1 mom. 23 i lag /, 23 a punkt i lag 539/2022, 23 b, 25 och 33 punkten i lag 940/2022, och
fogas till 13 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 176/2019, 1206/2020, 922/2021, 539/2022 och 940/2022, nya 33 och 34 punkter som följer:

6 §

Inkomstuppgifter och andra uppgifter som införs i inkomstregistret

I fråga om prestationer som förmånsbetalare har betalat införs dessutom följande uppgifter som en förmånsbetalare med stöd av bestämmelser i någon annan lag är skyldiga att lämna uppgiftsanvändarna:

2) uppgifter om kostnadsersättningar som betalats enligt lagen om ordnande av arbetskraftservice (/) eller lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

13 §

Uppgiftsanvändares rätt att få uppgifter ur inkomstdatasystemet

Inkomstregisterenheten förmedlar och lämnar ut sådana uppgifter ur inkomstregistret som en uppgiftsanvändare trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, med stöd av någon annan lag har rätt att få av prestationsbetalaren eller av andra uppgiftsanvändare, som följer:

16) till Statskontoret för avgörande av ett ersättningsärende enligt trafikförsäkringslagen, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om ersättning för olycksfall i militär-tjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom (1521/2016), lagen om ersättning för skada eller sjukdom som har uppkommit under studierelaterade förhållanden som är jämförbara med arbete, lagen om skadestånd för olycksfall åt personer, som intagits i särskilda straff-, underhålls- och vårdanstalter, lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag (1522/2016), räddningslagen (379/2011), lagen om olycksfallsersättning i vissa fall åt

Betänkande AjUB 26/2022 rd

den som lämnat bistånd vid fullgörandet av tjänsteåliggande (625/1967), sjöräddningslagen (1145/2001), beredskapslagen (1552/2011), polislagen (872/2011), lagen om nämndemän vid tingsrätterna (675/2016), lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011) eller brottsskadelagen (1204/2005) som är under handläggning,

23) till närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter för verkställighet av lönegarantilagen (866/1998) och lagen om lönegaranti för sjömän (1108/2000) ~~och lagen om ett försök med rekryteringsstöd (20/2022)~~ och för skötseln av den i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna samt om närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter (897/2009) avsedda uppgift som gäller produktion, utvärdering och uppföljning av information om arbetskraftsservicens funktion, resultat och effekter,

23 a) till närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter för verkställighet av lagen om förvaltningen av, tillsynen över och granskningen av Europeiska unionens facilitet för återhämtning och resiliens (537/2022),

23 b) till närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter för verkställighet av lagen om ett försök med rekryteringsstöd (20/2022),

25) till närings-, trafik- och miljöcentraler för delbeslut om uppehållstillstånd för företagare enligt utlänningslagen,

33) till landskapet Åland och dess myndigheter och kommuner för utförande av uppdrag enligt en i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) avsedd landskapslag, med iakttagande av vad som i den föreskrivs om landskapets, myndigheternas eller kommunens rätt till information,

34) till i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedda kommuner eller samkommuner vilka ansvarar för att ordna arbetskraftsservice, för verkställighet av uppgifter som gäller sådan utbildning inom omställningsskyddet, sådan lönesubvention, sådant sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år, sådan startpeng och sådant stöd för lönekostnader för arbete ordnat på basis av sysselsättningsskyldighet som avses i den lagen,

35) till arbets- och näringsministeriet för skötsel av de i lagen om ordnande av arbetskraftsservice föreskrivna uppgifter som gäller ledning, styrning och utveckling av offentlig arbetskraftsservice samt uppföljning och utvärdering av sysselsättningsförvaltningen och ordnandet av arbetskraftsservice i kommunerna.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Utskottet föreslår att lagförslag 24 förkastas.

25.

Lag

om ändring av arbetsavtalslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 1 kap. 3 a §, 6 kap. 6 §, 7 kap. 12 § 1 mom. och 12 a § 2 mom., 9 kap. 3 a och 3 b § samt 13 kap. 6 § 2 och 3 mom., sådana de lyder, 1 kap. 3 a § och 6 kap. 6 § i lag 1448/2016, 7 kap. 12 § 1 mom. i lag 920/2012, 7 kap. 12 a § 2 mom. och 9 kap. 3 b § i lag 672/2022, 9 kap. 3 a § i lag 163/2020 samt 13 kap. 6 § 2 mom. i lagarna 1458/2016 och / och 13 kap. 6 § 3 mom. i lag 1458/2016 som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

3 a §

Ingående av arbetsavtal för viss tid med en person som är långtidsarbetslös

Ingående av arbetsavtal för viss tid förutsätter inte en sådan grundad anledning som avses i 3 § 2 mom., om den som anställs är en person som enligt uppgift från Arbetskraftsmyndigheten har varit arbetslös arbetssökande utan avbrott under de senaste 12 månaderna. En anställning på högst två veckor utgör emellertid inget avbrott i arbetslösheten. Det att arbetsgivarens behov av arbetskraft är permanent på det sätt som avses i 3 § 3 mom. utgör inget hinder för att avtalet ingås för viss tid.

Bestämmelser om när en person betraktas som arbetslös arbetssökande finns i 3 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice (/).

Den maximala längden för arbetsavtalet för viss tid är ett år. Avtalet kan förnyas högst två gånger inom ett år från det att det första avtalet för viss tid började löpa. Den sammanräknade totala längden för avtalen får dock inte överskrida ett år.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

6 kap.

Allmänna bestämmelser om upphävande av arbetsavtal

6 §

Återanställande av arbetstagare

En arbetsgivare ska erbjuda arbete åt en tidigare arbetstagare som på grunder som anges i 7 kap. 3 eller 7 § har sagts upp och är arbetssökande i enlighet med lagen om ordnande av arbetskraftsservice, om arbetsgivaren inom fyra månader från det att anställningsförhållandet upphörde behöver arbetstagare för samma eller liknande uppgifter som den uppsagda arbetstagaren utförde. Om anställningsförhållandet när det upphörde hade fortgått utan avbrott minst 12 år, är tiden för återanställande emellertid sex månader.

Med avvikelse från 1 kap. 10 § 2 mom. gäller denna skyldighet på motsvarande sätt även en sådan förvärvare av rörelse som avses i 1 kap. 10 §, om överlåtaren har sagt upp arbetstagarens arbetsavtal så att det upphör att gälla före överlåtelsen.

7 kap.

Grunder för uppsägning av arbetsavtal

12 §

Arbetstagarens rätt till sysselsättningsledighet

Har inte arbetsgivaren och arbetstagaren, sedan arbetsgivaren sagt upp arbetsavtalet på de grunder som avses i 7 kap. 3 och 4 eller 7 §, kommit överens om annat, har arbetstagaren rätt till ledighet med full lön för att under uppsägningstiden delta i utarbetandet av en sysselsättningsplan enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice, i arbetskraftsutbildning och därtill ansluten praktik eller inläring i arbetet enligt planen eller i arbetssökande på eget eller myndigheternas initiativ och i anställningsintervjuer eller omplaceringsträning.

12 a §

Särskild rätt till sysselsättningsledighet för personer som fyllt 55 år

Utöver vad som föreskrivs i 12 § 1 mom. får sysselsättningsledighet också användas för i 8 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedd utbildning inom omställningsskyddet, och för att göra en kartläggning av kompetens och arbetsförmåga.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

9 kap.

Förfarandet vid upphävande av arbetsavtal

3 a §

Arbetsgivarens meddelande till Arbetskraftsmyndigheten

En arbetsgivare ska utan dröjsmål meddela Arbetskraftsmyndigheten om uppsägning av arbetstagare, om minst tio arbetstagare sägs upp av sådana ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker som avses i 7 kap. 3, 4, 7 eller 8 §.

Av det meddelande som avses i 1 mom. ska framgå antalet arbetstagare som sägs upp, deras hemvist, deras yrke eller arbetsuppgifter samt tidpunkterna när anställningsförhållandena upphör.

3 b §

Arbetsgivarens skyldighet att informera om viss Arbetskraftsservice

Arbetsgivaren är skyldig att informera en arbetstagare som vid delgivning av uppsägningen har fyllt 55 år och vars anställningsförhållande har varat i minst fem år utan avbrott eller med avbrott som sammanlagt har varat i högst 30 dagar om att denne har rätt till sådan utbildning inom omställningsskyddet som avses i 8 kap. i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice och till sådan omställningspenning som avses i 9 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetsgivaren är i de fall som avses i 3 a § skyldig att informera arbetstagaren om dennes rätt till en sysselsättningsplan enligt lagen om ordnande av Arbetskraftsservice.

13 kap.

Särskilda bestämmelser

6 §

Bestämmelsernas tvingande natur

Oberoende av skyldigheten att erbjuda arbete enligt 2 kap. 5 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 6 §

1) får en kommun för att fullgöra den sysselsättningsskyldighet som anges i 108 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice anställa en person, dock inte för sådana uppgifter i fråga om vilka kommunen samtidigt har permitterat sina arbetstagare eller i fråga om vilka kommunen har gett en arbetstagare ett meddelande om permittering,

2) får en förening, stiftelse eller ett registrerat religionssamfund anställa en i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice avsedd arbetslös person som varit arbetslös i minst 24 månader under de 28 månader som omedelbart föregår beviljandet av i den lagen avsedd lönesubvention eller sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

3) får en kommun, samkommun, förening eller stiftelse i en verkstad eller motsvarande träningsenhet anställa en person i lönesubventionerat arbete som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice för sådana uppgifter som annars inte utförs i arbetsavtals- eller tjänsteförhållanden.

Oberoende av det som föreskrivs i 5 kap. 2 § får en kommun, samkommun, förening eller stiftelse i en verkstad eller motsvarande träningsenhet ordna sådan arbetsprövning som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice för sådana uppgifter som annars inte utförs i arbetsavtals- eller tjänsteförhållanden.

Denna lag träder i kraft den

20 .

26.

Lag

om ändring av lagen om sjöarbetsavtal

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om sjöarbetsavtal (756/2011) 1 kap. 4 a §, 7 kap. 9 §, 8 kap. 10 § 1 mom. och 10 a § 2 mom. samt 10 kap. 4 och 5 §, sådana de lyder, 1 kap. 4 a § i lag 1449/2016, 7 kap. 9 § i lag 390/2017, 8 kap. 10 § 1 mom. i lag 921/2012, 8 kap. 10 a § 2 mom. och 10 kap. 5 § i lag 673/2022 samt 10 kap 4 § i lag 164/2020, som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

4 a §

Ingående av arbetsavtal för viss tid med en person som är långtidsarbetslös

Ingående av arbetsavtal för viss tid förutsätter inte en sådan grundad anledning som avses i 4 § 1 mom., om den som anställs är en person som enligt uppgift från Arbetskraftsmyndigheten har varit arbetslös arbetssökande utan avbrott under de senaste 12 månaderna. En anställning på högst två veckor utgör emellertid inget avbrott i arbetslösheten. Det att arbetsgivarens behov av arbets-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

kraft är permanent på det sätt som avses i 4 § 2 mom. utgör inget hinder för att avtalet ingås för viss tid.

Bestämmelser om när en person betraktas som arbetslös arbetssökande finns i 3 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/).

Den maximala längden för arbetsavtalet för viss tid är ett år. Avtalet kan förnyas högst två gånger inom ett år från det att det första avtalet för viss tid började löpa. Den sammanräknade totala längden för avtalen får dock inte överskrida ett år.

7 kap.

Allmänna bestämmelser om upphävande av arbetsavtal

9 §

Återanställande av arbetstagare

En arbetsgivare ska erbjuda arbete åt en tidigare arbetstagare som på grunder som anges i 8 kap. 3 eller 6 § har sagts upp och som fortfarande är arbetssökande i enlighet med lagen om ordnande av arbetskraftsservice, om arbetsgivaren inom fyra månader från det att anställningsförhållandet upphörde behöver arbetstagare för samma eller liknande uppgifter som den uppsagda arbetstagaren hade utfört. Om anställningsförhållandet när det upphörde hade fortgått utan avbrott minst 12 år, är tiden för återanställande emellertid sex månader.

Med avvikelse från 1 kap. 10 § 2 mom. gäller denna skyldighet på motsvarande sätt även en sådan förvärvare av rörelse som avses i 1 kap. 10 §, om överlåtaren har sagt upp arbetstagarens arbetsavtal så att det upphör att gälla före tidpunkten för överlåtelsen.

8 kap.

Grunder för uppsägning av arbetsavtal

10 §

Arbetstagarens rätt till sysselsättningsledighet

Har inte arbetsgivaren och arbetstagaren, sedan arbetsgivaren sagt upp arbetsavtalet på de grunder som avses i 3 och 4 eller 6 §, kommit överens om annat, har arbetstagaren rätt till ledighet med full lön för att under uppsägningstiden delta i utarbetandet av en sysselsättningsplan enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice, i arbetskraftsutbildning och därtill ansluten praktik eller inläring i arbetet enligt planen eller i arbetssökande på eget eller myndigheternas initiativ och i anställningsintervjuer eller omplaceringsträning.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

10 a §

Särskild rätt till sysselsättningsledighet för personer som fyllt 55 år

Utöver vad som föreskrivs i 10 § 1 mom. får sysselsättningsledighet också användas för i 8 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice avsedd utbildning inom omställningsskyddet, och för att göra en kartläggning av kompetens och arbetsförmåga.

10 kap.

Förfarandet vid upphävande av arbetsavtal

4 §

Arbetsgivarens meddelande till arbetskraftsmyndigheten

En arbetsgivare ska utan dröjsmål meddela arbetskraftsmyndigheten om uppsägning av arbetstagare, om minst tio arbetstagare sägs upp av sådana ekonomiska orsaker eller produktionsorsaker som avses i 8 kap. 3, 4, 6 eller 7 §.

Av det meddelande som avses i 1 mom. ska framgå antalet arbetstagare som sägs upp, deras hemvist, deras yrken eller arbetsuppgifter samt tidpunkterna för när anställningsförhållandena upphör.

5 §

Arbetsgivarens skyldighet att informera om viss arbetskraftsservice

Arbetsgivaren är skyldig att informera en arbetstagare som vid delgivning av uppsägningen har fyllt 55 år och vars anställningsförhållande har varat i minst fem år utan avbrott eller med avbrott som sammanlagt har varat i högst 30 dagar om att denne har rätt till sådan utbildning inom omställningsskyddet som avses i 8 kap. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och till sådan omställningsspenning som avses i 9 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Arbetsgivaren är i de fall som avses i 4 § skyldig att informera arbetstagaren om dennes rätt till en sysselsättningsplan enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Denna lag träder i kraft den

20 .

27.

Lag

om ändring av 3 a och 37 a § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (304/2003) 3 a och 37 a §, sådana de lyder, 3 a § i lag 1063/2018 och 37 a § i lag 677/2022, som följer:

3 a §

Anställning av en person som är långtidsarbetslös i anställningsförhållande för viss tid

En tjänsteinnehavare kan anställas för viss tid utan en sådan grund som anges i 3 § 2 mom. och trots vad som föreskrivs i 3 § 3 mom., om personen enligt uppgift från Arbetskraftsmyndigheten har varit arbetslös arbetssökande utan avbrott under de senaste 12 månaderna. Ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande på högst två veckor utgör emellertid inget avbrott i arbetslösheten.

Med arbetslös arbetssökande avses en i 3 § 1 mom. 4 punkten i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice (/) avsedd person vars jobbsökning är giltig på det sätt som föreskrivs i 27 och 28 § i den lagen.

Den maximala längden för ett tjänsteförhållande för viss tid är ett år. Personen kan anställas i högst två nya tjänsteförhållanden för viss tid inom ett år från det att det första tjänsteförhållandet för viss tid började. Den sammanräknade totala längden för tjänsteförhållandena får inte överskrida ett år.

37 a §

Sysselsättningsledighet och arbetsgivares skyldighet att lämna meddelande

Tjänsteinnehavare har samma rätt till sysselsättningsledighet som arbetstagare har enligt Arbetsavtalslagen.

Arbetsgivares skyldighet att meddela Arbetskraftsmyndigheten om uppsägning av tjänsteinnehavare av ekonomiska orsaker och av produktionsorsaker samt deras skyldighet att informera tjänsteinnehavare om rätt till sysselsättningsplan, utbildning inom omställningsskyddet och omställningspenning bestäms enligt Arbetsavtalslagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

28.

Lag

om ändring av 5 a och 9 c § i statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i statstjänstemannalagen (750/1994) 5 a § 3 mom. och 9 c §, sådana de lyder, 5 a § 3 mom. i lag 1454/2016 och 9 c § i lag 1062/2018, som följer:

5 a §

I de situationer som avses i 1 och 2 mom. får tjänsten överföras utan det samtycke från tjänstemannen som avses i 5 §, om tjänsten överförs inom eller till tjänstemannens pendlingsområde. Med pendlingsområde avses ett område enligt 10 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/).

9 c §

Utnämning till ett tjänsteförhållande för viss tid på högst ett år förutsätter inte ett sådant skäl som avses i 9 § 1 mom., om den som utnämns till tjänsteförhållandet enligt uppgift från arbetskraftsmyndigheten har varit arbetslös arbetssökande utan avbrott under de senaste 12 månaderna. Ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande på högst två veckor utgör emellertid inget avbrott i arbetslösheten.

En person kan utnämnas till högst två nya tjänsteförhållanden för viss tid inom ett år från det att det första tjänsteförhållandet för viss tid började. Den sammanräknade totala längden för tjänsteförhållandena för viss tid får dock inte överskrida ett år.

Med arbetslös arbetssökande avses en i 3 § 1 mom. 4 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) avsedd person vars jobbsökning är giltig på det sätt som föreskrivs i 27 och 28 § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

29.

Lag

om ändring av samarbetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i samarbetslagen (1333/2021) 19 § 4 mom., 21 § 3 och 4 mom. samt 38 § 1 mom. som
följer:

19 §

Förhandlingsframställning och lämnande av uppgifter

En förhandlingsframställning som gäller ärenden som avses i 2 mom. ska ges in även till arbetskraftsmyndigheten senast när omställningsförhandlingarna inleds.

21 §

Handlingsplan och handlingsprinciper

Vid beredningen av handlingsplanen ska arbetsgivaren i ett så tidigt skede som möjligt tillsammans med arbetskraftsmyndigheten utreda den i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) avsedda offentliga arbetskraftsservice med hjälp av vilken uppsagda arbetstagares sysselsättning stöds.

Om arbetsgivaren överväger att säga upp färre än tio arbetstagare, ska arbetsgivaren när omställningsförhandlingarna inleds föreslå handlingsprinciper för hur arbetstagarna under uppsägningstiden stöds i att på eget initiativ söka sig till annat arbete eller utbildning och för deltagandet i sysselsättningsfrämjande service enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

38 §

Avtalsrätt

Arbetsgivarnas och arbetstagarnas riksomfattande föreningar får genom avtal avvika från vad som föreskrivs i 2 och 3 kap. Genom avtal får avvikelse dock inte göras från vad som föreskrivs i 19 § 2 och 4 mom. om de uppgifter som ska ingå i förhandlingsframställningen eller om anmälningsskyldigheten till arbetskraftsmyndigheten, till den del bestämmelserna gäller uppsägning av minst tio arbetstagare.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Denna lag träder i kraft den

20 .

30.

Lag

om ändring av 8 och 9 § i lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om samarbete mellan arbetsgivare och arbetstagare i kommuner och välfärdsområden (449/2007) 8 och 9 §, sådana de lyder, 8 § i lag 209/2017 och 9 § i lag 928/2012, som följer:

8 §

Meddelande till Arbetskraftsmyndigheten

Då arbetsgivaren föreslår samarbetsförhandlingar om åtgärder som kan leda till att en arbetstagare sägs upp, permitteras eller överförs till anställning på deltid, ska en i 7 § 1 mom. avsedd förhandlingsframställning eller de uppgifter som framgår av den också meddelas skriftligen till Arbetskraftsmyndigheten senast när samarbetsförhandlingarna inleds, om inte uppgifterna har meddelats Arbetskraftsmyndigheten tidigare i något annat sammanhang.

9 §

Handlingsplan och handlingsprinciper

Efter att ha gjort en förhandlingsframställning om sin avsikt att säga upp minst tio arbetstagare av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds lämna företrädarna för personalen ett förslag till en sysselsättningsfrämjande handlingsplan. Vid beredningen av planen ska arbetsgivaren utan dröjsmål tillsammans med Arbetskraftsmyndigheterna utreda den offentliga Arbetskraftsservice som främjar möjligheterna att få arbete.

Av handlingsplanen, som ska utarbetas med beaktande av vad som föreskrivs eller till vad som avtalats genom arbets- och tjänstekollektivavtal i fråga om minskande av Arbetskraften, ska framgå den planerade tidtabellen för samarbetsförhandlingarna, förfarandet vid förhandlingarna och de planerade handlingsprinciper som under uppsägningstiden kommer att iakttas vid användning-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

en av service enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) och vid främjande av arbetssökande och utbildning.

Om de uppsägningar som övervägs av arbetsgivaren gäller färre än tio arbetstagare, ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds föreslå handlingsprinciper dels för att under uppsägningstiden stödja arbetstagarna i att på eget initiativ söka sig till annat arbete eller utbildning, dels för att främja arbetstagarnas sysselsättning genom den service som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Denna lag träder i kraft den

20 .

31.

Lag

om ändring av 24 och 25 § i lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om samarbete inom statens ämbetsverk och inrättningar (1233/2013) 24 och 25 § som följer:

24 §

Meddelande till arbetskraftsmyndigheten

Om arbetsgivaren föreslår att åtgärder som kan leda till att tjänstemän sägs upp, permitteras eller överförs till anställning på deltid ska behandlas vid samarbetsförhandlingar, ska den förhandlingsframställning som avses i 21 § eller den information som framgår av framställningen skriftligen lämnas till arbetskraftsmyndigheten senast då samarbetsförhandlingarna inleds, om de inte har lämnats till arbetskraftsmyndigheten tidigare i något annat sammanhang.

25 §

Handlingsplan och handlingsprinciper för att främja sysselsättningen

Efter att ha gjort en förhandlingsframställning beträffande sin avsikt att säga upp minst tio tjänstemän av ekonomiska orsaker eller av produktionsorsaker ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds ge företrädarna för personalen ett förslag till en sysselsättningsfrämjande handlingsplan. Vid beredningen av planen ska arbetsgivaren utan dröjsmål tillsammans med ar-

Betänkande AjUB 26/2022 rd

betskraftsmyndigheterna utreda den offentliga arbetskraftsservice som främjar möjligheterna att få arbete.

Handlingsplanen ska utarbetas med beaktande av vad som föreskrivs eller genom tjänste- och arbetskollektivavtal avtalas om minskning av arbetskraften. Av planen ska också framgå den planerade tidtabellen för samarbetsförhandlingarna, förfarandet vid förhandlingarna och de planerade handlingsprinciper som under uppsägningstiden ska iakttas vid anlita av tjänster enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) samt vid främjande av arbetssökande och utbildning.

Om arbetsgivaren överväger uppsägningar som gäller färre än tio tjänstemän, ska arbetsgivaren när samarbetsförhandlingarna inleds föreslå handlingsprinciper dels för att under uppsägningstiden stödja arbetstagarna i att på eget initiativ söka sig till annat arbete eller utbildning, dels för att främja arbetstagarnas sysselsättning genom sådana tjänster som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice.

Denna lag träder i kraft den

20 .

32.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om besvärsnämnden för social trygghet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om besvärsnämnden för social trygghet (1299/2006) 14 § 9 mom., sådant det lyder i lag 1062/2017, som följer:

14 §

Behandlingen av ärenden

Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassor, Sysselsättningsfonden, närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter samt arbetskraftsmyndigheter är skyldiga att avgiftsfritt sända besvärsnämnden handlingar i den form som besvärsnämnden kräver.

Denna lag träder i kraft den

20 .

33.

Lag

om ändring av lagen om utkomststöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomststöd (1412/1997) 2 a §, 10 § 1 mom. 3 punkten, ~~10 § 2 mom. och 10 § 3 mom. 1 punkten, 10 a § 1 mom. och~~ 11 § 2 mom. 5 punkten,
sådana de lyder, 2 a § i lagarna 1294/2002 och 1278/2016 **samt** 10 § 1 mom. 3 punkten **och 11 § 2 mom. 5 punkten** i lag **1023/2022**, ~~10 § 2 mom. i lag 815/2015, 10 § 3 mom. 1 punkten och 10 a § 1 mom. i lag 939/2012 samt 11 § 2 mom. 5 punkten i lag 1107/2016,~~ som följer:

2 a §

Skyldighet att anmäla sig som arbetssökande

En person i åldern 17—64 år som ansöker om utkomststöd är skyldig att anmäla sig som arbetssökande på det sätt som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/), om han eller hon inte

- 1) arbetar som löntagare eller företagare,
- 2) studerar på heltid,
- 3) är en sådan person som avses i 3 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 1—6 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),
- 4) på grund av anstaltsvård eller på grund av sjukdom som en läkare konstaterat är förhindrad att ta emot arbete, eller
- 5) på grund av någon annan godtagbar och med ovan nämnda orsaker jämförbar orsak är förhindrad att ta emot arbete.

Om den som ansöker om utkomststöd inte anmäler sig som arbetssökande vid arbetskraftsmyndigheten, kan utkomststödet grunddel sänkas med iakttagande av bestämmelserna i 10 §.

10 §

Sänkt grunddel

Grunddelens belopp kan sänkas med högst 20 procent **för en** person vars behov av utkomststöd föranleds av att

— — — — —

Betänkande AjUB 26/2022 rd

3) en person som avses i 3 § i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) har vägrat delta i utarbetandet av en aktiveringsplan enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte eller en sektorsövergripande sysselsättningsplan enligt lagen om sektorsövergripande främjande av sysselsättningen (/),

~~I samband med sänkningen av grunddelen ska det alltid, om möjligt tillsammans med den som ansöker om utkomststöd och vid behov i samarbete med Arbetskraftsmyndigheterna och andra myndigheter, upprättas en handlingsplan för att hjälpa klienten att klara sig på egen hand. Folkpensionsanstalten ska informera sökanden om kommunens skyldighet att upprätta en plan och hänvisa sökanden till kommunens socialväsande för att som klient få planen upprättad. Folkpensionsanstalten ska också omedelbart sända beslutet om sänkt grunddel till kommunens socialväsande för kännedom och meddela sökanden att beslutet sänts till kommunen.~~

~~Grunddelens belopp kan sänkas med ett större belopp än vad som nämns i 1 mom., dock sammanlagt med högst 40 procent,~~

~~1) om det av en persons upprepade förfarande enligt 1 mom. kan dras den slutsatsen att han eller hon inte vill ta emot arbete eller delta i åtgärder som avses i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice, lagen om främjande av integration eller lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, eller~~

~~10 a §~~

Sysselsättningspenning och reseersättning

~~Till den som får utkomststöd och deltar i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte enligt lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte betalas för varje dag som personen deltar i verksamheten en sysselsättningspenning som är lika stor som kostnadsersättningen enligt 103 § i lagen om ordnande av Arbetskraftsservice. Sysselsättningspenning betalas dock inte för de dagar för vilka personen får kostnadsersättning enligt 10 kap 6 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.~~

11 §

Inkomster som skall beaktas

Som inkomster beaktas dock inte

5) kostnadsersättning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om ordnande av Arbetskraftsservice, ersättning för uppehälle enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), förhöjningsdel och förhöjd förtjänstdel enligt 6 kap. 3 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, skillnaden mellan förhöjd förtjänstdel som avses i den paragrafen och förtjänstdel som avses i 2 § 1 mom. i det kapitlet samt arbetsmarknadsstödet förhöjningsdel enligt 7 kap. 5 § i den lagen,

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Denna lag träder i kraft den

20 .

34.

Lag

om ändring av 14 § i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) 14 § 1 mom. 10 punkten, så-
dan den lyder i lag 933/2012, som följer:

14 §

Prioriterade inkomster

När bostadsbidraget beräknas skall som årsinkomst inte beaktas sökandens och sökandens ma-
kes, makas eller sambos

10) ersättningar för kostnader, kostnadsersättning enligt lagen om ordnande av arbetskraftsser-
vice (/) eller någon annan motsvarande ersättning,

Denna lag träder i kraft den

20 .

35.

Lag

om ändring av 35 § i folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen (568/2007) 35 § 14 punkten, sådan den lyder i lag 934/2012, som följer:

35 §

Prioriterade inkomster när det gäller fortsättningspensionens kompletteringsbelopp

När kompletteringsbeloppet beräknas beaktas inte som årsinkomst följande till den efterlevande maken utgående betalningar:

14) ersättningar för kostnader, kostnadsersättning enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) eller någon annan motsvarande ersättning,

Denna lag träder i kraft den

20 .

36.

Lag

om ändring av 8 kap. 9 § i sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 8 kap. 9 § 2 mom., sådant det lyder i lag 535/2019, som följer:

Betänkande AjUB 26/2022 rd

8 kap.

Sjukdagpenning och partiell sjukdagpenning

9 §

Sjukdagpenning efter maximitiden

Med den arbetsförhetstid som avses i 1 mom. jämföras den tid för vilken den försäkrade enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller arbetspensionslagarna har fått rehabiliteringspenning, partiell rehabiliteringspenning eller rehabiliteringspenning som betalas som rehabiliteringsunderstöd eller har fått ersättning för inkomstbortfall med stöd av bestämmelserna om rehabilitering i trafikförsäkringslagen, lagen om skada, ådragen i militärtjänst, lagen om ersättning för olycksfall i militärtjänst och tjänstgöringsrelaterad sjukdom eller lagen om ersättning för olycksfall och tjänstgöringsrelaterad sjukdom i krishanteringsuppdrag eller den tid den försäkrade har varit arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsmyndigheten eller deltagit i service enligt lagen om ordnande av Arbetskraftsservice (/) eller bedrivit studier som avses i 9 kap. i den lagen. Med arbetsförhetstid jämföras också den tid under vilken den försäkrade med stöd av 3 kap. 3 § 3 mom. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har varit berättigad till en förmån enligt den lagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

37.

Lag

om ändring av 11 § i militärunderstödslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i militärunderstödslagen (781/1993) 11 § 1 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag 963/2017, som följer:

Betänkande AjUB 26/2022 rd

11 §

Inkomster som skall beaktas

När understöd beviljas beaktas de faktiska inkomster som står till sökandens och dennes i 4 § avsedda familjemedlemmars förfogande under tjänstgöringstiden. När understöd beviljas med stöd av 10 a § beaktas inte dessa familjemedlemmars inkomster. Som inkomster beaktas inte

3) kostnadsersättning enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/),

Denna lag träder i kraft den

20 .

38.

Lag

om ändring av 35 § i socialvårdslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i socialvårdslagen (1301/2014) 35 § 1 mom., sådant det lyder i lag 589/2022, som föl-
jer:

35 §

Kontakt med socialvården för bedömning av stödbehovet

Om en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som avses i lagen om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården (559/1994), en socialkurator eller en anställd hos socialväsendet, undervisningsväsendet, idrottsväsendet, barndagvården, räddningsverket, Nödcentralsverket, Tullen, polisen, Brottsåtgärdsmyndigheten, arbetskraftsmyndigheten, Folkpensionsanstalten eller utsökningsmyndigheten i sitt arbete har fått kännedom om en person vars behov av socialvård är uppenbart, ska han eller hon styra personen till att söka socialservice eller om personen samtycker till det kontakta den myndighet som ansvarar för välfärdsområdets socialvård, så att stödbehovet kan bedömas.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

39.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om studiestöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om studiestöd (65/1994) 6 § 1 mom. 5 punkten, sådan den lyder i lag 932/2012,
som följer:

6 §

Begränsningar i fråga om studiestödet

Studiestöd beviljas inte den som

5) deltar i arbetskraftsutbildning enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/),

Denna lag träder i kraft den 20 .

40.

Lag

om ändring av 6 § i lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om genomförande av vissa bestämmelser om uppehållsrätt i avtalet om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen (666/2020) 6 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 685/2022, som följer:

6 §

Sökanden jämställs med personer som avses i 27 § 3 mom. 1 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/).

Sökanden har rätt att arbeta och bedriva företagsverksamhet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

41.

Lag

om ändring av 92 ~~oeh-127 a §~~ i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

~~upphävs i inkomstskattelagen (1535/1992) 92 § 13 punkten sådan den lyder i lag 929/2012, och ändras i inkomstskattelagen (1535/1992) 92 § 11 punkten ~~oeh-127 a § 3 mom.~~, sådan den lyder i lag 929/2012 ~~oeh-127 a § 3 mom. i lag 1132/2021~~~~, som följer:

Betänkande AjUB 26/2022 rd

92 §

Skattefria sociala förmåner

Skattepliktig inkomst är inte

11) i 102 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) avsedd ersättning för kostnader som betalas till arbetslösa som söker arbete eller service samt kostnadsersättning enligt 103 § i den lagen,

~~127 a §~~

Hushållsavdrag

~~Hushållsavdrag beviljas inte, om direkt för samma arbetsprestation har erhållits stöd för närståendevård, servicesedel som beviljats av kommunen för social och hälsovård eller stöd som avses i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn. Avdrag beviljas heller inte med anledning av arbete som innebär underhåll eller ombyggnad av en bostad, om reparationsunderstöd för reparation av bostaden har beviljats av statens eller något annat offentligt samfunds medel.~~

Denna lag träder i kraft den

20 .

42.

Lag

om ändring av 10 f § i inkomstskattelagen för gårdsbruk

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen för gårdsbruk (543/1967) 10 f § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1362/2021 och / , som följer:

10 f §

Arbetsgivaren får utöver vad som föreskrivs i 6 § för utbildning av en arbetstagare som arbetat inom jordbruket göra ett utbildningsavdrag enligt 2—4 mom. i denna paragraf när utbildningen

Betänkande AjUB 26/2022 rd

baserar sig på en i 9 § i samarbetslagen (1333/2021) avsedd utvecklingsplan eller en i 3 § i lagen om ekonomiskt understödd utveckling av yrkeskompetensen (1136/2013) avsedd utbildningsplan, om

- 1) utbildningen pågår oavbrutet i minst en timme,
 - 2) arbetsgivaren betalar lön till arbetstagaren för utbildningstiden, och
 - 3) ingen i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) avsedd lönesubvention och inget i den lagen avsett sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år har beviljats under skatteåret för kostnaderna för avlöning av arbetstagaren.
- — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

43.

Lag

om ändring av 56 § i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 56 § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1361/2021 och / , som följer:

56 §

Arbetsgivaren får utöver vad som föreskrivs i 7 § för utbildning av en arbetstagare som arbetat inom näringsverksamheten göra ett utbildningsavdrag enligt 2–4 mom. i denna paragraf när utbildningen baserar sig på en i 9 § i samarbetslagen (1333/2021) avsedd utvecklingsplan eller en i 3 § i lagen om ekonomiskt understödd utveckling av yrkeskompetensen (1136/2013) avsedd utbildningsplan, om

- 1) utbildningen pågår oavbrutet i minst en timme,
 - 2) arbetsgivaren betalar lön till arbetstagaren för utbildningstiden, och
 - 3) ingen i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) avsedd lönesubvention och inget i den lagen avsett sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år har beviljats under skatteåret för kostnaderna för avlöning av arbetstagaren.
- — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

44.

Lag

om ändring av 2 och 3 § i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om kontroll av brottslig bakgrund hos personer som arbetar med barn (504/2002) 2 § 2 mom. 2 punkten och 3 § 1 mom., sådana de lyder i lag 926/2012, som följer:

2 §

Tillämpningsområde

På de villkor som anges i 1 mom. tillämpas lagen även på

2) arbete som en person som deltar i arbetsprövning enligt 54 § i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) utför på en arbetsplats,

3 §

Arbetsgivarens skyldighet att kräva uppvisande av straffregisterutdrag

Arbetsgivaren ska kräva att en person visar upp ett straffregisterutdrag enligt 6 § 2 mom. i straffregisterlagen (770/1993) när personen första gången anställs i eller utnämns till ett anställnings- eller tjänsteförhållande som omfattar uppgifter som avses i 2 § eller första gången tilldelas sådana uppgifter. Med arbetsgivare avses i denna lag även civiltjänstcentralen enligt 7 § i civiltjänstlagen och en arbetskraftsmyndighet som ingår avtal om arbetsprövning.

Denna lag träder i kraft den

20 .

45.

Lag

om ändring av 47 kap. 6 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen (39/1889) 47 kap. 6 §, sådan den lyder i lag 927/2012, som följer:

47 kap.

Om arbetsbrott

6 §

Brott mot förbudet att ta ut avgift för arbetsförmedling

Den som av en enskild kund tar ut avgift i strid med det förbud att ta ut avgift för arbetsförmedling som föreskrivs i 144 § 1 mom. i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/), ska för brott mot förbudet att ta ut avgift för arbetsförmedling dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Denna lag träder i kraft den

20 .

46.

Lag

om ändring av 4 a § i straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i straffregisterlagen (770/1993) 4 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 23/2022, samt fogas till 4 a § 1 mom., sådant det lyder i lagarna 1093/1999, 733/2014, 1114/2018, 75/2021 och 23/2022, en ny 5 a-punkt som följer:

Betänkande AjUB 26/2022 rd

4 a §

Utöver vad som bestäms i 4 §, lämnas ur straffregistret uppgifter om personer ut till finska myndigheter i ärenden som gäller

5 a) sådan lönesubvention eller sådant sysselsättningsstöd avseende personer som fyllt 55 år som en i lagen om ordnande av arbetskraftsservice (/) avsedd arbetskraftsmyndighet har beviljat i enlighet med den lagen,

De uppgifter som avses i 1 mom. 5 a-punkten lämnas ut om avgöranden som avses i 83 § 3 mom. 4 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, de uppgifter som avses i 6 punkten lämnas ut om avgöranden som avses i 7 § 2 mom. och 22 § 2 mom. i statsunderstödslagen och de uppgifter som avses i 8 punkten lämnas ut om avgöranden som avses i 6 § 2 mom. 3 punkten i lagen om ett försök med rekryteringsstöd.

Denna lag träder i kraft den

20 .

47.

Lag

om ändring av 4 a § i straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i straffregisterlagen (770/1993) 4 a § 2 mom., sådant det lyder i lag 1114/2018, som följer

4 a §

De uppgifter som avses i 1 mom. 5 a-punkten lämnas ut om avgöranden som avses i 83 § 3 mom. 4 punkten i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och de uppgifter som avses i 6 punkten lämnas ut om avgöranden som avses i 7 § 2 mom. och 22 § 2 mom. i statsunderstödslagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Utskottets förslag till uttalanden

1. *Riksdagen förutsätter att regeringen följer arbets- och näringsreformen och före 2026 rapporterar till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet om tillhandahållandet av närservice för personer med svag ställning på arbetsmarknaden.*
2. *Riksdagen förutsätter att regeringen som en del av omorganiseringen av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen inleder åtgärder som gör det möjligt för personalserviceföretag att söka experter och erbjuda arbetsmöjligheter för arbetslösa arbetssökande inom den offentliga arbetskraftsservicen.*

Helsingfors 16.2.2023

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Aino-Kaisa Pekonen vänst
vice ordförande Katja Taimela sd
medlem Kim Berg sd
medlem Bella Forsgrén gröna
medlem Tuomas Kettunen cent
medlem Rami Lehto saf
medlem Markus Lohi cent
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Jukka Mäkynen saf
medlem Anders Norrback sv
medlem Arto Satonen saml
medlem Ruut Sjöblom saml
medlem Riikka Slunga-Poutsalo saf
medlem Sofia Virta gröna.

Sekreterare var

utskottsråd Marjaana Kinnunen
plenarråd Miika Suves.

Betänkande AjUB 26/2022 rd Reservation

Reservation

Motivering

Allmänt

Ansvar att ordna offentlig arbetskraftsservice överförs genom propositionen från arbets- och näringsbyråerna till kommunerna. Det föreslås att kommuner med en arbetskraft på minst 20 000 personer ska kunna ordna arbetskraftsservice självständigt. Om det villkoret inte uppfylls ska flera kommuner bilda ett sysselsättningsområde i syfte att ordna servicen. Arbetskraften i ett sådant område ska uppgå till minst 20 000 personer. Samtidigt överförs finansieringsansvaret för ordnandet av arbetskraftsservicen samt den del av finansieringen av arbetslöshetsförmånerna som bestäms stegvis enligt arbetslöshetens längd till kommunerna. Enligt förslaget ska kommunen däremot som undantag inte finansiera arbetsmarknadsstödet för personer som omfattas av internationellt skydd och därmed jämförbara invandrare under de tre år som följer efter den första anteckningen om hemkommun. När det gäller andra invandrare föreslås kommunen vara undantagen från finansieringsansvaret i ett år. Arbetskraftsservicen har under den gångna regeringsperioden reformerats avsevärt. Den största förändringen är den nordiska modellen för arbetskraftsservice, som trädde i kraft i början av maj 2022 och som i stor utsträckning påminner om regeringen Sipiläs aktiveringsmodell. Samtidigt har man inlett kommunförsök för att främja sysselsättningen. De inleddes i början av mars 2021 och i dem deltar en betydande del av landets kommuner, 25 försöksområden och 118 kommuner. Det var meningen att försöken skulle fortsätta till slutet av 2024.

Sannfinländarnas utskottsgrupp anser att det är nödvändigt att reformera arbetskraftsservicen så att arbetssökande får det stöd de behöver av samhället för att få jobb. Det är i och för sig välkommet att man inom arbetskraftsservicen utnyttjar lokal expertis och samarbetar med de aktörer som ansvarar för att ordna social- och hälsovårdstjänster för att varje arbetssökandes individuella servicebehov ska bli beaktat. Som det framgick redan vid utskottsbehandlingen av propositionen om den nordiska modellen för arbetskraftsservice är det centrala problemet att systemet är schablonmässigt: arbetskraftsservicen ges inte tillräcklig prövningsrätt och tillräckligt stort handlingsutrymme, utan den ska exempelvis schablonmässigt ordna ett maximalt antal intervjuer oberoende av hurdana förutsättningar att få jobb varje arbetssökande har. Enligt uppgifter till utskottet leder detta till ineffektiv resursanvändning. För att arbetskraftsservicen ska få så stort genomslag som möjligt är det viktigt att de aktörer som ansvarar för ordnandet av arbetskraftsservicen har möjlighet att rikta resurser till de områden där de anser att användningen av dem är till störst nytta. Dessutom präglas regeringen Marins reformer av arbetskraftsservicen liksom social- och hälsovårdsreformen av brist på finansiering: för att arbetskraftsservicen ska kunna fungera enligt den nordiska modellen bör finansieringsnivån enligt expertbedömningar vara cirka 200 miljoner euro högre på årsnivå än för närvarande. Den aktuella reformen har en relativt kort övergångsperiod på två år, och efter det övergår man till statsandelsfinansiering som bestäms på kalkylmässiga grunder.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Reservation

Kommunens organiseringsansvar

Under sakkunnigutfrågningen i utskottet har förutsättningarna för organiseringsansvaret kritiserats för att vara onödigt stränga: uppgiften att ordna arbetskraftsservice överförs de facto till samarbetsområdena i stället för till kommunerna, vilket inte motsvarar kommunernas önskemål och förväntningar på reformen.

På grund av kravet på enhetliga pendlingsregioner kommer inte ens de största städerna att kunna ordna service ensamma trots att det finns tillräckligt med arbetskraft. Detta leder till en situation där varje kommun har finansieringsansvaret för uppgifterna, men organiseringsansvaret ligger hos samkommunen eller centralorten i pendlingsregionen, som är ansvarig kommun. Samarbetskyldigheten begränsar den kommunala självstyrelsen. Detta anser bland Tammerfors stad, som utskottet hört, vara den huvudsakliga svagheten med modellen.

Förvaltningsutskottet fäster arbets- och jämställdhetsutskottets uppmärksamhet vid att pendlingsområdet i synnerhet på landskapens gränsorter sträcker sig till ett annat landskap, varvid arbetskraften rör sig mellan landskapen och de olika sysselsättningsområdena. De nya sysselsättningsområdena får enligt utskottet inte bli konstgjorda och samtidigt utgöra ett hinder för arbetskraftens naturliga rörlighet. Förvaltningsutskottet anser det vara viktigt att samarbetet mellan olika sysselsättningsområden säkerställs också över landskapsgränserna.

Sannfinländarnas utskottsgrupp delar de farhågor som framförts och anser att modellen i själva verket leder till en ny kommunövergripande förvaltningsnivå nästan samtidigt som välfärdsområdena som ordnar social-, hälso- och sjukvårds- och räddningstjänster inledde sin verksamhet. Detta är inte en ändamålsenlig struktur och i kombination med en stelbent schablonmässig reglering om en nordisk modell för arbetskraftsservice, som påminner om aktiveringsmodellen, leder det till en situation där kommunerna inte kan ordna arbetskraftsservicen effektivt och ändamålsenligt.

Finansieringen av de uppgifter som överförs till kommunerna

I propositionen fördelas finansieringen av servicen mellan kommunerna som en del av statsandelen så att det föreslås att två nya statsandelsskriterier fogas till statsandelssystemet: 1) antalet arbetslösa (omfattande arbetslöshet) och 2) antalet invånare i arbetsför ålder. Finansieringen av tjänsterna fördelas jämnt mellan dessa två kriterier. Kostnaderna för integrationsutbildningar för arbetslösa fördelas på basis av främmande språk som modersmål.

Förvaltningsutskottet fäster uppmärksamhet vid de prioriteringar som valts i finansieringsmodellen och vid att den valda fördelningsgrunden inte når tillräckligt nära den behovsbaserade finansieringen. I synnerhet i östra, mellersta och norra Finland, där arbetsmarknadsläget är förenat med utmaningar, upplever man enligt uppgift att regionerna inte får den finansiering som motsvarar deras behov och att finansieringsmodellen därför på lång sikt inte fungerar för dessa regioner. Förvaltningsutskottet har dessutom påpekat att övergångsperioden med tanke på tryggheten av uppgifts- och finansieringsöverföringen är för kort och anser det vara viktigt att man i ändringen beaktar de totala kostnaderna för den verksamhet som överförs till fullt belopp, bland annat med beaktande av lokaler, anordningar och förvaltningens stödtjänster.

Betänkande AjUB 26/2022 rd

Reservation

Att frysa kompenseringen för kommunernas ökade finansieringsansvar för arbetslöshetsförmåner till 2023 års nivå leder till att den växande arbetskraften i utflyttningsöverskottskommunerna med tiden blir underkompenserad. Vid förvaltningsutskottets utfrågningar har det framförts att den föreslagna finansieringsmodellen i betydande grad överför konjunkturrisken från statsfinanserna till den kommunala ekonomin. När konjunkturläget försämras är de kostnader för utkomstskyddet för arbetslösa som kommunen betalar och kommunens möjlighet att påverka sysselsättningsläget inte i balans. I den föreslagna lösningen för finansieringsansvaret har kommunerna dessutom en betydligt större del av finansieringsansvaret än i dag för det arbetsmarknadsstöd som betalas invandrare. Kompensationstiden enligt propositionen är utifrån olika utredningar otillräcklig i fråga om den genomsnittliga tiden för sysselsättning av invandrare.

Förvaltningsutskottet anser att det är viktigt att den kostnadsneutralitet som uppställts som mål för reformen uppnås både i fråga om de tjänster och uppgifter som överförs och i fråga om kompensationen av incitamentssystemet för utkomstskyddet för arbetslösa. Utskottet anser det vara viktigt att kommunernas finansiering är långsiktig och att finansieringsmodellen främjar befolkningsutvecklingen genom vilken livskraften kan tryggas i hela landet. Modellen ska också sporra till sysselsättning.

Tammerfors stad, som utskottet hört, anser att kostnadsneutraliteten för kompensationen av incitamentssystemet för de tjänster som överförs inte till alla delar kommer att uppnås. Modellen med nordisk jobbsökning begränsar sättet att ordna service för mycket och inskränker kommunens frihet att hitta nya sätt att ordna mer effektiv sysselsättningsservice. De personalresurser som staten fastställer för uppgifterna räcker inte till för att verkställa servicemodellen. Utan en betydande ökning av personalresurserna från statens sida eller en upplättad lagstiftning om kundtjänstmodellen förverkligas inte principen om kostnadsneutralitet vid ersättning för servicen till fullt belopp.

Sannfinländarnas utskottsgrupp anser att den övergångsperiod på två år för finansieringen som ingår i propositionen är för kort, kompensationsmodellen för invandrare bristfällig och otillräcklig och finansieringsmodellen som helhet betraktad sådan att den inte gör det möjligt att ordna service i enlighet med de mål som ställts upp för propositionen. En väsentlig brist är också att modellen inte är kostnadsneutral och att den inte beaktar det svåra arbetsmarknadsläget i östra, mellersta och norra Finland.

Sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen

Förvaltningsutskottet fäster i sitt utlåtande arbets- och jämställdhetsutskottets uppmärksamhet också vid att en del av dem som länge varit arbetslösa till stöd för sin sysselsättning i första hand behöver tjänster inom välfärdsområdet för social- och hälsovården. Till dessa delar kan en enskild kommuns möjligheter att påverka sysselsättningen vara begränsade. Utskottet anser det vara viktigt att arbetskrafts- och integrationstjänsterna har ett fungerande samarbete och en tydlig arbets- och ansvarsfördelning med välfärdsområdena. Välfärdsområdena har dock inte getts ekonomiska eller lagstiftningsmässiga incitament att sköta social- och hälsovårdstjänster för arbetslösa så att denna målgrupp bättre kan närma sig arbetsmarknaden eller övergå till rätt förmån. Därför faller ansvaret för de arbetslöshetskostnader som uppstår på grund av hälsa enbart på kommunerna, trots att de från och med 2023 inte längre har ansvar för att ordna och producera social-

Betänkande AjUB 26/2022 rd **Reservation**

och hälsovårdstjänster. Tammerfors stad anser att välfärdsområdena bör ha incitament att ordna tillräckliga tjänster för kunder som behöver sektorsövergripande stöd.

Sannfinländarnas utskottsgrupp delar de farhågor som framförts och anser att modellen i propositionen inte ger välfärdsområdena incitament att främja sysselsättningen i form av sektorsövergripande samservice. Utskottsgruppen påpekar att i en situation där det också finns betydande brister i finansieringen av välfärdsområdena accentueras bristen på incitament.

Avslutningsvis

Sannfinländarnas utskottsgrupp anser att den aktuella propositionen inte har förutsättningar att uppfylla de mål som ställts upp för den. Något övertygande kunskapsunderlag har inte lagts fram till stöd för den kommundrivna decentraliserade modellen enligt propositionen. Regeringen hade inte tålamod att invänta bevis för kommunförsökens faktiska sysselsättningseffekter, utan inledde hals över huvud beredningen av en omfattande överföring av organiseringsansvaret. Reformen av sysselsättningstjänsterna borde ha inletts med noggrann analys av utvecklingen på arbetsmarknaden och behoven att utveckla servicesystemet.

Utskottsgruppen anser att modellen bör beredas på nytt så att resultaten av kommunförsöken beaktas och att man i finansieringsmodellen beaktar skillnaderna i arbetsmarknadsläget i olika delar av landet, den tid som behövs för att invandrare ska få jobb och det större servicebehov som beror på långtidsarbetslöshet. Modellen måste innehålla ett incitament för välfärdsområdena att producera sektorsövergripande samservice tillsammans med arbetskraftsservicen, och samtidigt måste den nordiska modellen för arbetskraftsservice ändras så att arbetskraftsservicen får större prövningsrätt än för närvarande, så att de begränsade resurserna i stället för schablonmässigt producerade identiska tjänster för alla arbetslösa kan allokeras så att resurserna ger så stor sysselsättningseffekt som möjligt.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen förkastar lagförslagen och

att riksdagen godkänner två uttalanden. (*Reservationens förslag till uttalanden*)

Reservationens förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att regeringen som ett led i reformen av arbetskraftsservicen bereder en ny nordisk modell för arbetskraftsservice med beaktande av Danmarks erfarenheter av ändringar genom vilka arbetskraftsservicen ges tillräcklig prövningsrätt i produktionen av tjänster för att maximera servicens sysselsättningseffekter.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen ökar de ekonomiska resurserna för arbetskraftsservice till nordisk nivå.

Betänkande AjUB 26/2022 rd
Reservation

Helsingfors 16.2.2023

Rami Lehto saf
Riikka Slunga-Poutsalo saf
Jukka Mäkynen saf